Libra Libera #24

RUIN GOTH THE STREET PATERN

9 771331 986004

Bestidna domišljatost Davida Ohlea

Ohleove knjige dezorijentiraju čitatelja, izazivaju vrtoglavicu i uzbuđuju. One su nježne i groteskne, tragične i urnebesno smiješne, nestabilne, no savršeno uravnotežene

¶ *Motorman* je jedina knjiga koju sam dobila fotokopiranu od korica do korica. Eto koliko ju je bilo teško nabaviti i koliko sam je žarko željela.

Legendarni prvijenac Davida Ohlea izdan je prije neka tri desetljeća, 1972., te nakon toga više nije bio tiskan. Sam je Ohle, koji je nastavio pisati i povremeno objavljivati, ostao gotovo potpuno nepoznat. Zato se to ranije Ohleovo djelo - ponovno tiskano 2004. kako bi se poklopilo s objavom njegova nastavka, romana *Sinatrina era* - pojavljuje kao nešto svježe, što je ujedno i tajni predak najsmionije spekulativne fikcije našeg doba.

Motorman pripovijeda priču o nesretnom običnom čovjeku pod imenom Moldenke, koji preživljava u sivoj zoni svijeta koji se gotovo potpuno sastoji od sivih zona – svijetu koji je prožet znanstvenom fantastikom, u kojem postoje dva sunca, niz "vladinih Mjeseca", humanoidi pod imenom želeglavci koje su sastavili ljudi te lažni ratovi u kojima se vojnici dobrovoljno javljaju kako bi bili ranjeni. Moldenke prima prijeteće telefonske pozive od čovjeka pod imenom Bunce, koji tvrdi da ima snimke svega što je itko ikad rekao o njemu. Kako bi pobjegao od Buncea, zaputi se u potragu za svojim starim mentorom, doktorom Burnheartom.

Motorman je donekle pustolovni roman. Ali ova se knjiga ne čita zbog radnje. Ona ima fabulu, no fabula se sastoji od kratkih odjeljaka koji su jedva povezani. Jezik također nije posve standardni engleski. Svojstva i sadržaji zgušnjavaju se u neobične nove predmete – "zgrada sa strukturnim jaucima" – a poznati se predmeti očuđuju. Evo kako Moldenke vidi ptice: "Brzo kljucanje nakon kojega slijede stanke. Dug, vižljast jezik prekriven želatinoznom tvari, pogodan za izvlačenje ličinki itd. iz debla stabala. Kad uvuče jezik, on joj se očito omota oko mozga"

Molim? Ono što zbunjuje je ovo "očito". U ovom svijetu vladaju činjenice – nismo u području čiste poezije – no pravila su se promijenila. Nemojte očekivati da će vam ih Ohle objasniti. Ohle pripada malobrojnim piscima koji održavaju visoku razinu neodređenosti i u svom fiktivnom svijetu i u jeziku kojim se koriste kad nam o njemu pripovijedaju (kao što to čine i Joseph McElroy u romanu *Plus* i Burroughs u *Nova Expressu*.) Rezultat dezorijentira čitatelja, izaziva vrtoglavicu i uzbuđuje: "Roquette je bocnuo vodu svojim štapom. *Dobro*, rekao je. *Dovoljno je gusta da se po njoj hoda.*"

Ako ste hitri, to će vam biti od pomoći. Poput jedne od geografskih osebujnosti iz romana, rijeke Želatine, ova je knjiga samo polu-čvrsta. Veoma kratka poglavlja (koja se ponekad sastoje od samo nekoliko rečenica) lebde u bijelom prostoru koji postupno zadobiva osobine stvarne pojavnosti, poput nečega što bi sam Ohle izmislio u svojem fiktivnom svijetu: nešto poput zlobne magle iz koje izlaze neprepoznatljivi predmeti. "Osjetio je nešto bezoblično, bez rubova, kako juri na njega iz smjera istočnog svjetla" Ali prije nego što se izgubite u toj magli, Ohle vam ponudi nešto konkretno: ime. "Jeste li to vi, Bunce? Gospodine Bunce?"

Bunce. Smiješno ime, kao da ste *bounce* (engl. poskakivati) izgovorili bez slova "o". U Bunceu i njegovim prijetnjama ima nešto što podsjeća na klauna. Ali klaunovi zastrašuju, i s ovim svijetom u kojem vladaju neprestan, besmislen nadzor, malograđanska zloba, raspad, korupcija i moralna inercija nije sve u redu. Ni s Moldenkeom nije sve u redu, a to je očito ne samo iz aritmije njegovih četiriju ovčjih srca, nego i iz aritmije pripovijedanja, mucanja i posrtanja naracije. Dok dođemo do kraja knjige, izgubili smo pojam vremena (što se lako može dogoditi u svijetu u kojem

šest "tehničkih mjeseci" mogu proći u jednom danu) te ni mi, a ni Moldenke, ne znamo točno što se događa. Moldenke misli da je možda ubio nekoliko željeglavaca otvaračem za pisma. Ili možda odvijačem? Za čitatelja je to što mu je dano toliko slobode istodobno mučno i uzbudljivo. Tipičan mobil možda je prelijepa slika da bi poslužila kao metafora za Ohleovu knjigu, ali meni je na pamet pala druga slika. Jednom me u srednjoj školi prijatelj nazvao u suzama: pokušao je napraviti mobil od mrtvih kukaca, ali nije ih mogao posložiti tako da budu stabilni. Da je uspio, taj bi mobil nalikovao ovoj knjizi: bio bi nježan i groteskan, tragičan i urnebesno smiješan, nestabilan, no savršeno uravnotežen.

Sinatrina era vraća se Moldenkeu – koji je posljednji put viđen na putu prema nasipima rijeke Želatine – nakon jednog od povremenih napada Zaborava koji pogađaju njegov svijet te brišu osobnu i društvenu povijest. On je i dalje više pasivan, nego aktivan, no dok *Motorman* pršti tajnim djelovanjem, u *Sinatrinoj eri* gotovo svakog iskorištavaju, što i pristaje svijetu koji se klanja napola zaboravljenom Leeju Harveyju Oswaldu, prisutnom u obličju boga Arveyja. Predsjednik Ratt neprestano mijenja pravila, tako da vas danas mogu kazniti za nešto što je još jučer bilo obvezno činiti, a nesretan se Moldenke, kojeg također uhićuju, uplete u urotu kojoj je cilj zbaciti vođu. Također mu se na bradi pojavi uznemiravajuća izraslina – nakupina – koja zri kako se radnja razvija. Nešto će se dogoditi, ali hoće li to itko primijetiti? Još se jedan Zaborav približava. Ali čak i na Titaniku (na kojem počinje radnja), čovjek mora jesti. U ovoj je knjizi uvijek vrijeme za ručak.

Nemojte čitati *Sinatrinu eru* dok jedete sendvič od jaja i salate. Nalikuje romanima koje inače čitate jednako koliko i heavy metal pjesma uspavanki. Navodno je sudbina rukopisa postala upitna kad je i sam njezin izdavač gotovo povratio zbog opisa "zelene žlijezde":

"Pokazuje nam svoju žlijezdu", Ofelija je uzbuđeno rekla. U flokulusu se žlijezda pomicala gore-dolje, na trenutak je zastala te je zatim kroz otvor na nakupini provirio njezin vrh. Vink je obuhvatio žlijezdu dugim prstima svoje troprste ruke te je cijelu izvukao. "Gricnite, ljudi."

Velik je uspjeh opisati nešto što ne postoji toliko slikovito da čitatelji osjete nešto čudno u ustima. Jednom je jedan povjesničar umjetnosti prezirno rekao: "Izgleda da je ova slika naslikana kako bi širila smrad." Ako ijedna knjiga zaudara, truli, cijedi se, nadima, puca, ljušti se i gnoji, onda je to knjiga *Sinatrina era*.

Čemu ta opsesija tijelom koje pati? "Jedno sam se ljeto prijavio za posao u ministarstvu zdravstva u Louisiani, a da nisam znao što ću raditi", Ohle mi je napisao u e-mailu koji mi je nedavno poslao. "Ispalo je da sam morao analizirati govno. Stotine su staklenki pristizale svaki dan iz cijele države. Moj je posao bio da ga mažem na stakalca i stavljam u inkubator... A dok sam bio brucoš, majka mi je umirala od raka debelog crijeva. Mnogo sam vremena proveo uz nju i vidio te osjetio mnogo neugodnih stvari, kao što su sluz, rane i smrad." Da vas upozorim: nemojmo zaboraviti da "velike, zelene kvrge" mogu biti povezane s onime što nam je najdraže. S Ohleovim gadostima pojavljuje se i grohot, no i napeta nježnost. *Sinatrina era*, koja navodi niz simptoma, više nalikuje povijesti bolesti nego običnom romanu. Ali takve pripovijesti možda potiču i najviše sućuti.

Obzor *Motormana* je osoban; obzor *Sinatrine ere* je panoramski; to je putopis koji opisuje pakao. U novom je romanu Moldenke putnik, a ne

glumac, oronuli Candide čija bi nam patnja trebala pokazati kako svijet funkcionira. Bunce, koji podsjeća na osebujnog osobnog demona, nestaje te ga zamjenjuje mnoštvo očiju panoptičkog društva u kojem su presude brze i okrutne, no prekršaji ipak vrlo rašireni. Nije riječ o društvu kontrole, nego o društvu u kojem kazna izaziva želju za prekršajem i obratno, čime se stvara grozničav ciklus potrošnje. Ohleov pakao posjeduje sablasnost Danteova, no ne i osjećaj da svatko neizbježno dobiva ono što je zaslužio. Ako imate potvrdu o imunitetu, vlasti će rado kazniti čovjeka koji slučajno stoji pokraj vas. To vjerojatno nije ni previše važno. Pozitivne strane toga svijeta (primjerice to što vam odsjeku glavu te je zatim ponovo prišiju – *très chic!*) ipak su bolje od njegovih kazni.

Ova je distopija vrhunac bestidne domišljatosti. Također je nelagodno stvarna. Kao dijete listala sam časopis prirodnih znanosti i neugodno se iznenadila kad sam slučajno stavila prst na fotografiju paukovih usta. Na sličan je način i u Ohleovoj prozi izbrisana granica između nekog uznemirujućeg predmeta i njegova predstavljanja. Nakon što dotaknete stranicu, imate osjećaj kao da biste trebali oprati ruke. Ali ako mislite da ćete brisanjem ukloniti mrlju, razmislite o ovom: dok je služio kaznu u Francuskoj kanalizaciji (ne pitajte), Moldenke je doznao da ona opskrbljuje pekaru u kojoj se pravi jestivi papir – "za izradu novca, potvrda o imunitetu, za brisanje, za knjige". Govna su knjige, knjige su hrana, hrana je govno. A zaključak? Zaglibili smo u govnima. Opasno.

S engleskoga prevela Monika Bregović.
Pod naslovom "Gross Anatomy" tekst je objavljen u časopisu *Bookforum*, October/November 2004.

TRAP
3
HUE
1
EGG
2

Motorman

[1]

Moldenke će uvijek ostati isti.

Kao dijete držali su ga u ruševnoj kući, u zgradi sa strukturnim stenjanjima čije bi grede napukle po ljetnoj vrućini, a zimi nakupljale led.

Tada je Moldenke u svojim grudima imao dva plućna krila i jedno srce.

Proživio je skraćeno djećaštvo, nešto malo mladosti i bezbrižnosti.

Mnogi su ga fenomeni zbunjivali i poticali na besciljne šetnje među eterskim stablima bez lišća. Namjestio bi svoje zaštitne naočale, svoju gazu, i proučavao ptice u letu, gledao ih kako bacaju prestrašene poglede prema zemlji.

Pritisnuo bi lice uz oknozor u svojoj sobi kad bi palo proljeće i čekao bi zelenokrilu. Zelenokrila bi kružila oko umirućeg etera, kljucala zavojnice na njegovu suhom deblu. Moldenke bi se sklupčao u stolac i promatrao što zelenokrila radi, zapisujući njezine navike, ponašanje i ključne karakteristike:

Brzo kljucanje nakon kojega slijede stanke. Dug, vižljast jezik prekriven želatinoznom tvari, pogodan za izvlačenje ličinki itd. iz debla stabala. Kad uvuče jezik, on joj se očito omota oko mozga.

U to je vrijeme Moldenkeov život bio komotan. Bio je slobodan, s novim zelenim, sjajnim suncima iza sebe, i sa zavojnicama pred sobom.

[2]

Kad bi mu misli lutale, vodile su ga do suncem zagrcnute parcele trave i korova gdje se snijeg peludi žutio na tlu, mjesta slična rotondi, po svemu sudeći dovršenoj, mada ništa nije asociralo na arhitekturu. Nije bilo nikakva očita stropa niti vidljive kupole.

Topli bi vjetrovi lizali aranžman njegove masne kose. Puls ne bi osjećao, metabolizam mu je bio slab, bio je svjestan jedino brujanja i strujanja. Prisjetio bi se što mu je jednom prilikom rekao doktor Burnheart: "Poleti, Moldenke. Život je let zajašeš li gornje struje."

Kružio bi po parceli u peludnoj tišini otvorivši ono bolje uho. Tišinu bi zamijenilo otežano disanje, zvuk mučenja jedinog plućnog krila. Odjednom, potaknuto nekim nevidljivim izvorom, nešto je blatnim kandžama počelo štrcati ugruške iz okolnog grmlja. Moldenke bi zamislio kako se odmiče, brade spuštene na grudi i s jednom rukom u džepu.

Moldenkeov je um bio lakši od zraka, poput cepelina oslobođena svojih spona.

[3]

Osjetio je nešto bezoblično, bezbridno, kako juri na njega iz smjera istočnog svjetla. Pritisnuo je nos uz oknozor i vidio strukturu kako se formira na horizontu grada i neba. Uzmaknuo je unatrag uz lažne stube i skutrio se u mrtvom kutu. "Jeste li to vi, Bunce? Gosp. Bunce?"

Kretao se kroz njegovu sobu, taj posjetitelj, prinosio stvari nosu i frktao, i sjeo na Moldenkeov stolac.

Moldenke upali svjetlo, "Da?"

Posjetitelj ustane i priđe mu, otvarajući svoj ušni ventil da smanji pritisak. “Sad trebaš ostati u stolcu, Moldenke. Ja ću biti u predsoblju i motriti tvoja vrata. Drago mi je što smo se upoznali.”

[4]

Zazvonio je telefon. Moldenke podigne slušalicu:
“Halo?”
“Da, halo.” Zvučalo je kao pravi pravcati glas. “Je li to Moldenke?”
“Da, ja sam.”
“Eh, eh... Moldenke?”
“Da, tko je to?”
“Pusti sad to. Usput, naslanjaš li se na zid?”
“Ne.”
“Imaš li što protiv?”
“Nemam.”
“Onda se nasloni, molim te.”
“Telefon je usred sobe, ne mogu.”
“Dobro, onda čučni.”
Moldenke čučne. “Evo. Sad mi recite tko zove.”
“Pusti sad to, faceru. Znaš ti tko je.”
“Gosp. Bunce?”
“Upravo tako, gosp. Moldenke. Stari prijatelj Bunce. A da zaboravimo uljudnosti i prijeđemo na stvar? Imam razlog zašto te zovem, faceru. Zapravo, više njih, a poseban je razlog ona hitna stvarčica s vrpcama. Moglo bi se reći da sam nazvao radi vrpci. To je dovoljno.”
“Ne prihvaćam igru, Bunce.”
“Ne prihvaća igru, kaže.”
“Tako je.”
“Upozoravam te, Moldenke, nema trikova. Ovo je poslovni razgovor i ja zovem s poslovnog telefona.”
Moldenke osjeti pod kroz svoje mekane mucaste papuče, postane svjestan plinova zarobljenih u svojoj pidžami, zamisli kabanicu pod svojom kožom i kišu u sobi.
“Izmet nama treba, Moldenke. Ne tupi me s tim svojim plinovima. Ovdje imam vrpce koje bi ti mogle biti od velike važnosti, sve lijepo zapakirane i zaključane u mojoj macastoj kutiji.”
Moldenke spusti slušalicu.

[5]

Dragi Moldenke,
Često ovih dana razmišljam o tebi. Kakvo je stanje u gradovima? Da si barem sa mnom na ovom seoskom zraku. Da, Moldenke. *Zraku.* Trebao bi ga udahnuti tu i tamo, ako ne i stalno. Ipak imaš problematično srce.
Poseban pozdrav, kao i uvijek,
Doktor Burnheart

MARGARIN DREAMS

[6]

Ona bi rekla, “Sviraj Buxtehudea, Moldenke. Uživam u mravcima koji me od toga prolaze.” Zatvorila bi vrata iza sebe i ostavila ga samoga u sobi s glasovirom, s lončanicama bršljana i mravolovkama.

Počeo bi svirati Buxtehudea na hladnoj klavijaturi. Ona bi u spavaćoj sobi slušala kroza zid.

Svirao bi Buxtehudea dok mu se mravi ne bi uspeli po prstima i okupili na rukavima.

Onda bi otišao u kuhinju, noseći ruke poput paketa, i sastrugao mrave u čaj. Roberta bi izašla iz spavaće sobe i stajala na vratima u ogrtaču. Moldenke bi se okrenuo od vode koja je ključala i nasmiješio se, a njegov stari srebrni zub odbljesnuo bi štapić svjetla.

Roberta bi rekla, “Čaj?”

Moldenke bi dodao tobožnji šećer. “Da, hoćeš šalicu?”

Uvijek bi rekla da hoće. Rekla bi: “Kao i uvijek.”

Moldenke bi u svoj čaj dodao krumpirovo mlijeko, ona ne bi.

[7]

Kad je bio dječak, učenik, kad god bi posudio knjigu iz knjižnice, vratio bi je sa šmrkljima po marginama i po hrptu.

[8]

Stavio je slušalicu na uho kojim je bolje čuo i osluškivao zvučni signal. Čulo se pucketanje, kako netko presipa rižu iz zdjele u zdjelu.

Učvrstio je slušalicu u ležište i prišao svome oknozoru. Zgrade, vozila, iznad nešto što podsjeća na nebo.

Dva sunca gore visoko, lijep dan.

Američka srca kucaju na ulici.

[9]

Kako su sezone prolazile, Moldenkeova je vjera slabila. Kad bi otvorio slavinu i potekla voda, ma koliko zamućena ili kisela bila, bio je zadovoljan, kao da je više nije ni očekivao, mada je volio vodu gotovo kao što je volio sve ostalo. Tako je to bilo s Moldenkeom, blistavom svijećom skraćena stijenja, osuđenog da tinja i proizvodi plinove.

[10]

Telefon je zazvonio. Moldenke se javio:

“Halo?”

“Mogu li razgovarati s gosp. Moldenkeom?”

“Gosp. Moldenke pri telefonu. Tko je to?”

“Bunce ovdje, Moldenke. Uozbilji se malo, molim te. Bez glupiranja. Ne sviđa mi se kako si mi zadnji put prekinuo vezu. Ne volim prekide. Iz toga zaključujem da nisi zainteresiran koliko bi trebao niti angažiran koliko bi mogao biti. U čemu je problem? Hoćeš li da uguram podlakticu u tvoj delikatni šupak i razdjevičim ti slezenu, ili da ti noktom palca iznut-

ra prijeđem po moždini, ako je uopće imaš? To želiš? Bunce ne udovoljava poniznima, prijatelju moj. Upamti *to*, čak i ako zaboraviš sve ostalo. Upamti barem toliko. Otvori svoje zdravo uho, faceru. Poslušaj me. Imamo vrpce."

"Imate vrpce", reče Moldenke. "Kakve vrpce?"

"Kakve vrpce, pita on."

"Da, Bunce. Kakve vrpce?"

"Vrpce, prijatelju. Vrpce! Sve izrečeno o tebi u tvojoj odsutnosti. Ti kako te drugi vide. Cijeli mehanizam. Sve imamo. Moldenke u cjelini. Budeš li ikada imao želju poslušati nekoliko vrpci, nazovi me. Broj je 555-333-555333-555-333. Bit ću tu. Nazovi me katkad. Ručat ćemo, strusiti nekoliko borovača, porazgovarati o stvarima. Istresti sve na stol, ako znaš na što mislim. Jesi li tu, Moldenke? Pratiš li me?"

Moldenke opet prekine.

[11]

Nasumično je otvorio knjigu, pustio da mu prst odluta do nasumičnog retka i pročitao: *Godine 1856. Claude Bernard je uočio mutnu limfu u dvanaesniku u blizini ušća žučovoda.* Dalje nije čitao.

[12]

Okrenuo je stanicu na radiju i dobio vremensku prognozu:

Oblačno, mrzlo na periferiji, večeras hladno, sutra još hladnije, toplije u četvrtak i petak, zahlađenje do subote, susnježica do nedjelje, dvostruka sunca u ponedjeljak i tako dalje, prema svakodnevnim kartama, zamjetan je mogući trend - toplo, prohladno, prohladnije, i tako dalje, mogućnost laganih do jakih snježnih mjehurića, moguća sitna kišica koja će isprati umjetni Mjesec, curenje plina u Amarillu, Velikom Chicagu i Texaco Cityju, večeras nema Mjesêca, sklonite životinje ako je potrebno, molimo, slušajte nas i dalje...

[13]

Nazvao je 555-333-555333-555-333, nedvojbeno ženski glas se javio prvi put kad je zazvonilo:

"Riblji paviljon Chelsea."

"Oprostite", rekao je Moldenke. "Moguće da sam pogriješio broj. Ispričavam se."

"Gospodine, koji broj ste birali?"

"Ne sjećam se. Koji broj sam dobio?"

"Paviljon Chelsea, 555-333..."

"Hvala, gospođice. Broj mi zvuči poznato, ali ne mislim..."

"Mogu li vam ja pomoći, gospodine?"

"Ne znam, gospođice. Da ne radi možda kod vas netko po imenu Bunce?"

"Radi, gospodine. Naš poslovođa, g. Bunce. Želite li da vas spojim s njim?"

"Ne, gospođice, već sam spojen. Hvala. Ovaj, gospođice?"

"Da, gospodine?"

"Njega zovete šefom?"

"Da, gospodine. Tako je."

"Tako. Hvala vam, gospođice. Htio sam samo provjeriti broj. Nisam imao o čemu razgovarati. Možda navratim jedanput i kupim neku finu ribu."

"Oprostite, gospodine, ali nemamo ribu."

"Oh?"

"Doviđenja, gospodine."

"Doviđenja, gospođice."

[14]

Otišao je do svoje macaste kutije i izvadio Burnheartovo pismo:

Dragi Moldenke,

Jučer sam posjetio svoga prijatelja Eaglemana s meteoroloških znanosti i bilo je vrlo produktivno. Usta su mu bila puna njegova ensiformnog rada s *oecanthusom* i trebalo mu je takoreći nekoliko cigareta da sve to iznese.

Pitanje, Dinky: kako polipi?

Srdačno tvoj,

Dotur Burnheart

P. S. Jesi li vidio Eaglemanov Mjesec?

[15]

Kad se ispostavilo da je tobožnji Rat završio, vojska je pustila Moldenkea. Pronašao je posao kao krvarski pomoćnik u tvornici gaza u okolici Texaco Cityja, kilometar ili dva dalje od ruba L. A.-a. Počeo je od dna i ondje i ostao, uvjeren da sigurnost uvijek prigrli sreću na postelji opskurnosti. Znao je da vertikalno pomicanje uključuje upadljivost i izloženost, i da tražiti više znači da će te isisati. Shvatio je da je usamljenost majka svih vrlina i u njezinu je krilu sjedio kad god bi mogao. Vježbao je linearnu egzistenciju i izmicanje i više je volio kornjaču od ždrala i tanjurić od svjetiljke. Uživao je pri zemlji i bunio se protiv uzdizanja. I sve to usprkos onomu što mu je majka rekla: "Sinko", rekla je, s krugom od rumenila na oba obraza i očima poput podrumskih prozora. "Sine", rekla je, "Želim da uvijek imaš posao na koji možeš otići, bez obzira na to koji je to posao, gdje bio ili u čemu se sastojao. Ono što je važno jest omogućuje li ti uspinjanje".

[16]

Svjetla su se ugasila. Radio je zamro. Moldenke je prišao oknozoru. Oba su sunca bila na nebu i zaklonjena oblacima. Bilo je dovoljno mračno da bude blizu podnevima, mada nigdje nije imao sat. Druga dvostruka nedjelja u umjetnom mjesecu.

Otvorio je hladnjak i pronašao žohara na salati. U jajima je nešto greblo.

Sok se pokvario. Nazvat će elektru.

EMPTY CONDOM TICKET

[17]

Zazvonio je telefon.

Moldenke se javi.

"Halo?"

"Je li to Moldenke?"

"Da. Bunce? Bunce, svjetla su mi ugašena."

"Svjetla su mu ugašena, kaže on."

"I radio, i hladnjak. Što je s mojim vremenskim prognozama? Zabrinut sam. Vjetar umire. Što je sa svim tim, Bunce?"

"Moldenke i dalje svira po svome. Svjetla su ugašena, vjetar umire. Moldenke, da smo leđa uz leđa, guzice bi platile"

"Ni grijalica više ne radi. I to moram napomenuti. Sve mi je hladnije."

"Stari, slušaj ovamo: Mičem te s M-ova i stavljam prvoga među svoje A-ove, direktno na vrh popisa. Evo ga, faco: Od sada nadalje, samo jedan odlazni poziv dnevno, dva dolazna, svi nadzirani. Potpore i privilegije smatraj ukinutima, i ne napuštaj svoju sobu dok ti ja to ne kažem. Ne želim *nužno* krv, ali ne odbacujem tu mogućnost. Pročitaj nekoliko časopisa. Nema hodanja okolo. Odaberi stolac koji ti se sviđa i drži ga se. Nema promjena. Naložit ću da ti pošalju hranu. Što misliš da je ovo, Moldenke? Obleka za noćni let? Nemoj to tako ležerno shvaćati, dečko. Što kažeš da provedeš sat vremena u vreloj sobi? Želim malo ozbiljnosti. Upamti, ne smanjiš li doživljaj, nastradat ćeš."

"Što to radiš, Bunce?"

"Što radim, pita on."

"Zašto mi prijetiš vrelom sobom, čemu iznenadne restrikcije? Ako je ovo pogreška, odmah ću ti oprostiti, ali ako je zafrkancija, ne znam što ću. Je li pogreška? Zafrkancija? Obmana?"

"Ne. Savršeno sam ozbiljan. Želim tvoju potpunu pozornost, Moldenke. U mojim si rukama."

"Ne, Bunce, odbijam. Sad ću prekinuti; možda ću premotati film malo unatrag i telefon neće zvoniti."

"Okani se trikova, dečko."

"Ne vjerujem, Bunce. Trebam dokaz, nekakav znak."

"Hoćeš dokaz?"

"Želim znak."

"Dobro, dečko. Znak. Stoj tu malo i onda otiđi do oknozora."

Moldenke je pričekao, otišao do oknozora, gledao kako jantarna kokakoličasta maglica iščezava u žutoj kišici. Dokaz? Promotrio je dva horizonta, pregledao ulice. Ništa. Nikakva znaka. Golubovi u gredama preko puta. Nema k-vozila. Sanitetsko vozilo prolazi.

Mrav je prešao preko Moldenkeove cipele i uspeo se na zid.

Nešto se u hladnjaku pentralo s police na policu.

Muklo siktanje, udaljeno, potom blisko. Vrtio se u mraku, ugledao je to svjetlo na glavi u obliku oka, čuo šljapkanje želatine.

[18]

Pravi mjesec ranije, Moldenke je vozio svoj k-mobil duž bijelog bulevara, u zavojima oko stadiona. Na jednom mjestu u zavoju ugledao je par, muškarca i ženu. Žena je klečala iznad odvoda, prazneći želudac, a li-

ce joj je poprimilo nijansu ljubičaste. Moldenke zastane. Muškarac, učen i požutio od duhana, upita Moldenkea bi li bio tako dobar da ih poveze do ljekarne po kutiju tableta od "morskog psa", protiv ženine bolesti.

Podigli su je i polegli na stražnje sjedalo, a dok su se vozili duž široka bulevara, Moldenkea obuzmu sumnje u svezi s parom. Žena je otraga gunđala i zaudarala.

"Tablete od morskog psa?" upita Moldenke.

Muškarac kimnu potvrdno.

"Za suprugu?" Opet upita Moldenke.

Muškarac odgovori, "Daaa", s dugim *a*, na način koji Moldenke nikad nije volio.

Vidio je lagano podrhtavanje iznad muškarčeva oka. Pogledao je. Obrva je visjela preko oka, dijelovi lica ljuštili su se po odijelu.

Izvadio je cigaretu, testirajući ih.

"Ne plamen, pliz!" Okrenuo je lice prema Moldenkeu.

Moldenke izvadi upaljač i zadrži palac na kresivu. "Zašto ne?" Polako je okrenuo kresivo, a auto se napunio plinom.

Brkovi su skliznuli niz kravatu. Iznad papirnatog ovratnika počela se uvijati plastika. Sad je Moldenke bio siguran – par želeglavaca koji operira po ulicama. Nije ih trebao povesti, ali jest. Učinit će ono što mu je Burnheart već više puta rekao da učini. Rasporit će ih.

Dodao je gas k-mobilu i krenuo prema dnilištu. Promet je bivao sve rjeđi dok na kraju nije iščezao. Civilizaciju je zamijenila močvara, prošarana golim humcima. Svaki kilometar jedna je slijepa cesta skretala prema dnilištu. Odabrao je jednu i vozio duž bljuzgavih brazda do samoga kraja, zaustavio i isključio motor.

Pogledao je u gumeno lice. "Vi ste par Bunceovih želeglavaca?"

Žena se otraga uspravila i nije rekla ništa. Većina muškarčevih obrisa dezintegrirala se i razlila po sjedalu i podu. Glava, bez šminke, sivi balon u kojemu je nešto šljapkalo.

"Pitao sam vas radite li za Buncea." Brže je žignuo kresivo.

Oni su odabrali šutnju.

"Dobro", rekao je Moldenke. "Onda izađite iz auta i uzmite svoj lijek. Sad ste moji. Nemojte mi se opirati."

Ispuzali su van. Moldenke izvuče svoj otvarač za pisma.

"Ti prvi." Muškarac je istupio. "Sagni se." Muškarac se sagnu. Otvaračem za pisma Moldenke je napravio malu rupu otraga na vratu, dovoljnu za dva prsta. Gurnuo je palac i kažiprst unutra i proširio rupu, prozirna se želatina izlila po njegovim vojničkim hlačama. U zraku je vonjalo po laboratorijima. Obradio je ženu, čija je želatina bila mutnija, a gumena lubanja nešto tvrđa od profesorove.

Ujutro, s dva sunca iza sebe poput zalutalih Mjeseca, pregledao je svoje vozilo. Vonj laboratorija još se osjećao, mada slabije. Na stražnjem se sjedalu ista želatinozna tvar, samo prošarana ljuskicama, kao da je žena jela kikiriki, razlila po tapecirungu.

[19]

Netko je pokucao na vrata, mekanim rukama ili u rukavicama. Dočekao ga je obrok od Buncea, na taci u hodniku, na podu. Prvi obrok od Buncea. Bio je gladan. Unio je tacu unutra i jeo. Taca je imala tri šupljine:

u jednoj je bila mačetina, u drugoj kuhani cvrčci, a u trećoj komad ustajala borova kruha s umakom od mrava.

[20]

Stiglo je pismo od Burnehearta:

Dragi Moldenke,

Razvedri se. Stvari se kristaliziraju, da ne kažem želatiniziraju. Ništa još nije gotovo, ali radimo na tome. Eagleman te pozdravlja. Njega je dobro poznavati. Trebamo biti svjesni da smo među rijetkim sretnicima. Kakva bi zimska noć bila bez Eaglemanova Mjeseca? Ti to meni reci. Vladini su ga Mjesêci gotovo istisnuli, ali i dalje je najsjajnije svjetlo na nebu. Za Eaglemana možemo zahvaliti jedino... Eaglemanu.

Ovo pismo ima svrhu. U prilogu ćeš naći jednostavan jednodijelni upitnik. Ispuni ga i vrati mi ga što prije možeš. Ne možemo ni koraka dalje bez tih informacija.

Srdačni pozdravi,

Burnheart

[21]

Nazvao je elektru:

“Dobar dan, gospodine. Elektra ovdje. Kako vam danas mogu pomoći, gospodine?” Glas je bio ženstven, visok, uglađen i pjevuckav.

Moldenke je bio zbunjen. Već nešto nije bilo kako treba. “Gospođice, kako ste znali da sam muškarac?”

“Gospodine?”

“Zanima me otkud ste znali da sam ja gospodin, a ne gospođica ili dječačić ili nešto slično.”

“Gospodine?”

“Upravo tako. Točno ste pogodili čim ste se javili. Ja nisam ni zaustio. A vi ste znali da sam muškarac. Zanima me kako ste znali, ništa drugo.”

“Gospodine? Zar niste rekli kako se zovete? Nešto ste rekli.”

“Nisam, gospođo. Ništa. Je li to zbog moga disanja? Muško je disanje mrvicu muklije od ženskoga ili dječjega, je li u tome stvar?”

“Ne, gospodine. Molim vas, oprostite mi zbog entuzijazma. Danas mi je prvi dan na poslu, gospodine. Ako sam pogriješila, mi se ispričavamo. Nama je žao.”

“Dobro, u redu je, gospođice. Zapravo, ja vas zovem zbog svoje struje. Odjedanput je nestalo, prije nekog vremena. Nemam radio, vremensku prognozu ni grijanje, ništa. Trebam vaše usluge.”

“Naravno, g. Moldenke. Učinit ćemo sve da –”

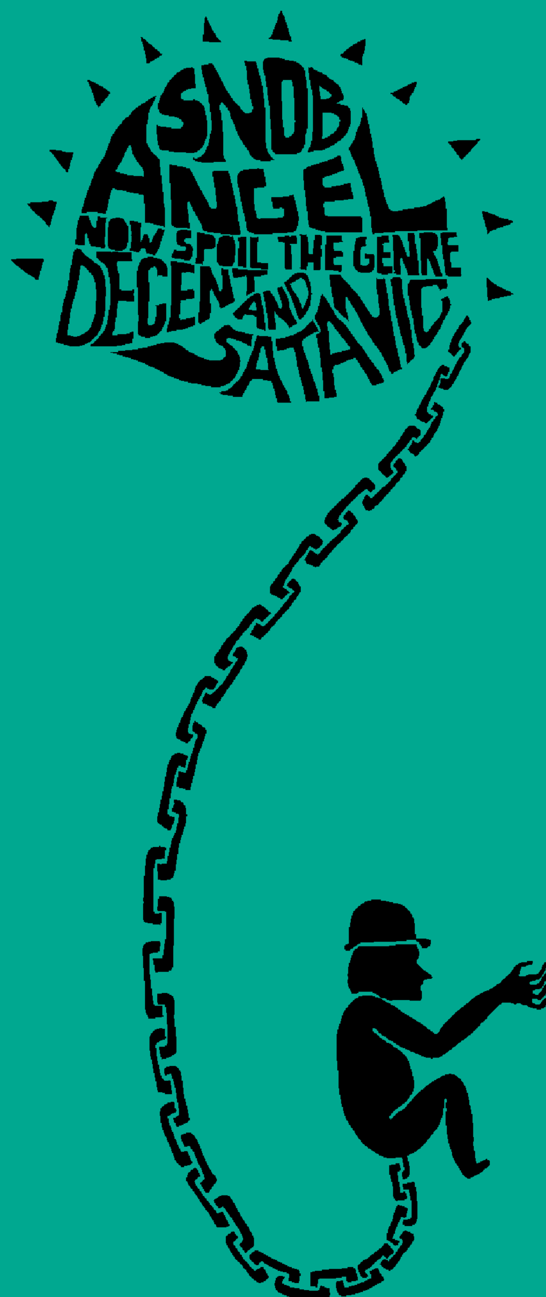
“Gđice?”

“Gospodine?”

“Sad sam i više nego malo zbunjen. Najprije ste mi se obratili s ‘gospodine’. Sad mi se obraćate jasnim, nedvosmislenim *g. Moldenke*, kao da sam vam rekao svoje ime. Još nisam spomenuo svoje ime, zar ne?”

“Jeste, gospodine. Jeste... morali ste. Jeste li?”

“Nisam, gospođo. Siguran sam da nisam. Spojite me sa svojim nadređenim.”

SNOB
ANGEL
NOW SPOIL THE GENRE
DECENT AND SATANIC

"Molim vas, gospodine. Mi se ispričavamo. Ovo mi je prvi dan."

"Bez brige, gospođice. Nećete ostati bez posla. Dobro radite, ali za mene ste malo prebrzi. Vašeg nadređenog, molim."

"Gospodine, on trenutačno nije u zgradi."

"Ima li on svoga nadređenog?"

"Ima, gospodine."

"Onda želim razgovarati s njim. Povežite me."

"Da, gospodine. To je g. Bunce. Pričekajte trenutak."

"Gđice?"

"Gospodine?"

"Zaboravite, ne trebam ništa. Doviđenja."

"Gospodine?"

Jedan jedini odlazni poziv, a bačen u vjetar.

[22]

Moldenke je sjedio poput kvočke na jajima u svome stolcu, zanijet mislima, u mraku, žvačući bunikamičke. Vrata se odškrinu, ukaza se obelisk svjetla iz hodnika i Burnheart uđe, paleći šibice.

"Burnhearte? Burnhearte, jesi li to ti?"

"Moldenke?" Držao je žigicu nekoliko centimetara dalje od Moldenkeove brade. "Zašto živiš ovako, Moldenke? Svake sezone sve si sličniji štakoru. Koliko ti plaćaju da živiš ovdje? Zaudara po mokraći. Gdje je slama?" Žigica se ugasila. Zapalio je još jednu i podizao je i spuštao, motreći cijelog Moldenkea.

"Burnhearte, drago mi je što te vidim. Sjedni nekamo. Porazgovarajmo. Mislio sam da si na selu s Eaglemanom."

"Bio sam. Bio sam na selu. Sad sam, eto, u gradu. Slijedim svoja raspoloženja. Bio sam raspoložen za grad, i evo me, kao žabac u bari, kako se ono kaže. Zašto ja uopće palim žigice? Upali svjetlo."

"Ne mogu. Nestalo je struje. I o tome sam htio s tobom razgovarati."

"Što ja znam o primjeni električne energije? To nije moje područje. Kako ja mogu pomoći?"

"Ne, ne. Mene brine zašto je nestalo, a ne to što je nestalo. Mislim da je Bunce iza toga."

"Bunce?"

"Poznaš ga?"

"Bunce. Da, poznam Buncea... Moraš negdje imati neku svijeću. Imaš li svijeću, Moldenke? Neki izvor svjetla?"

"Bojim se da nemam. Burnhearte, reci mi što ću. Ne znam nikoga drugoga tko bi me mogao savjetovati. Što ću s Bunceom?"

"Kakva je ovo sezona bila, Moldenke. Kakva sezona. Moje staro srce neće podnijeti još jednu takvu. Stari pištolj, previše puta nabijen, i tako to. Katkad razmišljam o povlačenju, odustajanju od svega. Naravno, netko uvijek uskoči i podsjeti me da se nemam iz čega povući. Zato nikad to ne učinim. Nastavljam rintati i brinuti se ni za što bitno. Umoran sam k'o pas. Sustav se raspada. Planiram se vratiti na selo čim prije mognem. Katkad ondje čujem glasanje šljuke i to me podsjeti da sam živ. Čemu sve to?"

"Sjedni, Burnhearte. Govori."

"Kamo, Moldenke? Zar ima stolaca u štakorovoj rupi? Kamo da sjednem?" Moldenke je sjedio na jedinom stolcu.

“Uzmi ovaj stolac.”

“Ne, Moldenke. Ti sjedni. Trebaš se odmoriti. Još si mlad. Odmaraj se dok možeš. Poslije nema ničeg osim hropca.” Još jedna šibica se ugasila. “Malo svjetla je bolje nego nimalo. Pušit ćemo cigare.” Burnheart posljednjom žigicom zapali dvije plave cigare i jednu dade Moldenkeu. “Izvoli, Moldenke. Povlači jako i bez prestanka. Primaknut ćemo se jedan drugome i naglo vući.” Burnheart klekne, izjednači svoju visinu s Moldenkeovom. Moldenke je ostao u stolcu. Proučavali su jedan drugoga u drhtavim narančastim valovima svjetla, kroz dim i suzne oči.

“Burnhearte, možda sam prekršio neko nepisano pravilo. Nisam siguran.”

“Pa mislim. Ako *ti* nisi siguran, kako *ja* mogu biti siguran? Kako možemo o tome razgovarati? Da čujem još, Dinky.”

“Mislim da sam rasporio par Bunceovih želeglavaca. Ali nisam siguran.”

“Nisi siguran?”

“Ne, bio sam na bunikamičcima. Vidio sam i osjećao kroz paučinu. Nisam siguran.”

“Upozorio sam te na bunikamičke. Sad reci da nisam.”

“Jesi.”

“Žvakao si ih kad sam ušao. Reci da nisi.”

“Nisam.”

“Rasporio si par želeglavaca, znači?”

“Da, *moguće* da jesam. Sjećanje mi je puno rupa.”

“Ali neko sjećanje postoji?”

“Da, probudio sam se s njim. Bilo je intenzivno. Provjerio sam svoju odjeću i auto. Posve sigurno je bilo želatine, i onih ljuskica.”

“S čime si to učinio?”

“Možebitno svojim otvaračem za pisma.”

“Mogu li ga vidjeti?” Moldenke mu pruži otvarač za pisma, jednostavan kromirani predmet s viticama. Omirisao ga je, dotaknuo, vratio ga natrag. Cigare su bile dopola popušene. “Mislim da si to učinio ti, ili je to učinio netko drugi, s tvojim otvaračem za pisma, u tvojoj odjeći i u tvome autu. Jedno ili drugo. Bojim se da ne znam što bih rekao, Dinky. Bunce ima veze posvuda.”

“Pomozi mi, Burnhearte.”

“Ne znam, Moldenke. Jednostavno ne znam. Jedino što ja mogu jest biti ti prijatelj. Ja sam samo znanstvenik. Imam svoje granice.”

“Da pobjegnem?”

“Ja bih se pritajio neko vrijeme.”

“Što da radim?”

“Ja ne bih radio ništa neko vrijeme.”

Treptali su, kašljali. Cigare su izgorjele. Burnheart je prišao oknozoru. “Evo ga. Grad. Gradski krovovi. Opet sam u gradu. Raspoloženje mi se mijenja brže negoli sam očekivao. Morat ću se zaputiti natrag prema selu.”

“Burnhearte, ostani još.”

“Ne. Čekaju me pokusi koje trebam obaviti, štakori i zečevi koje treba nahraniti. Znaš kako to ide.”

“Sad odlaziš?”

"Da. Došao sam ti samo donijeti pismo koje sam napisao, a zaboravio ti ga poslati. Htio sam ti ga osobno dostaviti kad budem u gradu. Možda je ovo zadnji put da sam ovdje. Gradska me raspoloženja obuzimaju sve rjeđe i rjeđe i imam osjećaj da je ovo zadnji put. " Pružio je pismo Moldenkeu. "Možda je pomalo zastarjelo, kako bi se ono reklo."

"Svejedno ću ga pročitati."

"Onda, Dink. Vidimo se. Zatrebaš li moj savjet u svezi s bilo čime, nazovi me. Nemoj prtljati okolo ako nisi siguran. Nazovi me."

"Jesmo li mi prijatelji, Burnhearte?"

"Dabome, Dink. Srodne duše spojenih srdaca. Vidimo se." Otišao je, nečujno zatvorivši vrata za sobom.

[23]

Nazvao je 555-333-555333-555-333.

"Fernbergov Sat & Kat, Bunce ovdje."

"Gosp. Bunce?"

"Da?"

"Odlučio sam nazvati i malo ispipati stvari."

"Tko je to?"

"Moldenke."

"O, Moldenke, nisam ti prepoznao glas. Polipi u grlu, zar ne? Ne bi trebao toliko disati, dečko. Stavi gazu. Stavi gazu. Što misliš, zašto ti je dajemo? Što želiš? Ove sezone imam gomilu posla."

"Kao što već rekoh, odlučio sam nazvati pa –"

"Čuo sam te i prvi put. Objasni."

"Pa nema se tu baš što previše objašnjavati, gosp. Bunce. Ako baš morate nešto reći, recite da testiram. Da bacam udicu."

"Ne govori mi što trebam reći."

"Niti nisam."

"Nemoj."

"Neću."

"Budućnost se prostire pred nama, dečko, nadvila se poput oluje. Načini sebi sklonište. Prestani ispuštati plinove, pišati okolo. Pokupi stvari. Zabundaj se. Pripremi se."

"Gosp. Bunce?"

"Da?"

"Recimo da za nekoliko minuta, recimo da ja ustanem s ovoga stolca, priđem vratima, otvorim ih, izađem na hodnik, spustim se stubama i izađem kroz glavna vrata pa na ulicu. Što bi bilo?"

"I ne pokušavaj, asu. Nećeš dospjeti dalje od otvorenih vrata. Imam čovjeka u hodniku. Nećeš uspjeti. Ostani sjediti."

"Počinje me svrbjeti."

"Njega počinje svrbjeti."

"Rane na donjoj strani bedara."

"Rane na donjoj strani bedara, kaže on."

"Nisu mi baš ugodna ta ograničenja."

"Njemu nisu baš ugodna. Moldenke! Izvadio si utrobu dvojici mojih najboljih uličnih operatera. Želiš udobnost, očekuješ da te ostavim na miru? Moldenke?"

"Molim?"

HOT
INTER
NET
PAGANS
RETURNS

“Pogledaj dlan svoje lijeve ruke.”

“Ne mogu, nema struje.”

“Pričekaj malo, uključit ću je na trenutak.”

Svjetla su zatreperila i upalila se. Moldenke ustane, ukočenih, beskrvnih nogu. Opet sjede. Hladnjak je zujao. Radio se uključio, grijalica treperila poput crvendaća. Zvuk koraka na sagu u hodniku. Negdje u stambenoj jedinici netko je pustio vodu u zahodu.

“Ti si to učinio, Bunce? Ti si uključio struju? Teče li moja struja na neki način preko Fernbergova Sata & Kata?”

“Pogledaj svoj lijevi dlan, Moldenke.” Pogledao je dlan.

“Dobro, Bunce, gledam. Što sad?”

“Pomno ga gledaš?”

“Najpomnije što mogu, s obzirom na okolnosti.”

“Kakve okolnosti?”

“Sluz koja mi se skuplja u jednom oku. Gotovo je zacementirano.”

“Nosi zaštitne naočale, dečko. Što misliš zašto ti dajemo zaštitne naočale? Sad podigni dlan i pogledaj ga dvostruko pomnije.” Moldenke učini tako. “Gledaš li dovoljno pomno?”

“Gledam, gledam.”

“Obrati pozornost na stanje površine, kvalitetu kože, takve stvari.”

Moldenke je proučavao dlan. Prostor se ispunio svjetlom, radio se začuo glasnije. Vani je pojačavao vjetar. Vrata hladnjaka otvorila su se i zaljuljala na šarkama. Na radiju se začula vremenska prognoza:

Moguće suhe oluje u području dnilišta, prognoze nisu potvrđene, procjenjuje se da će puhati jaki vjetrovi, radnici u tvornici gaza rade prekovremeno, ništa službeno, slušajte nas i dalje, ostanite mirni...

“Jesi li čuo, Bunce?”

“Da, čuo sam. Dobro je bilo, svidjelo mi se. Što je s dlanom? Jesi li ga dobro pogledao?”

“Da, mislim da jesam.”

“Dobro. Sad pogledaj u džep na boku, na istoj strani kao i dlan koji si sad tako pomno gledao.” Moldenke pogleda u lijevi džep, prouči ga.

“Prouči džep, Moldenke.”

“I jesam. Jesam.” Vidio je masnoću, obješene niti i prljavštinu.

“Dobro. Reci mi što vidiš.” Moldenke mu reče što je vidio. “Dobro. Opet pogledaj dlan.” Opet je pogledao dlan. “Jesi li pogledao?”

“Jesam.”

“Sjajno. Sad stavi dlan i cijelu ruku u džep.” Stavio je cijelu ruku u džep, zajedno s dlanom. “Je li skroz unutra?”

“Da. Nije to lako dok ovako sjedim.”

“Dovoljno dobro. A sad je izvadi.” Izvadio ju je.

“Je li vani?”

“Da, vani je.”

“Izvrsno, dečko. A sad mi reci što si iz ovoga naučio.”

“Mislim da sam naučio da se džep troši, ali dlan ostaje. Koža se regenerira, a tkanina odlazi u nepovrat... Otprilike. Nešto sam u tom smislu naučio. Imam li pravo?”

“Blizu si, blizu. Ha! A kažu da je stari Burnheart veliki znanstvenik. A pogledaj samo njegova učenika. Moldenke, pametan si ti dečko. Čisti ra-

zum, gotovo neokaljan, bijela svjetlost, etcetera. Vjerojatno bih te volio, Moldenke, da su vremena prava. Za tebe bih nataknuo svoju umjetnu vaginu. Mogli bismo strusiti nekoliko borovača i gledati nogomet. Da su stvari malo napetije, ili mnogo opuštenije negoli su sada, tko zna? Znam, nosim sloj rumenila. Znam, iskopavao sam krumpire iz brda smeća. Znam, ja sam svoj nogomet odigrao. I što je od svega ostalo? Grlo puno polipa i komplet umjetnih očiju. Moldenke, kliziš prema dolje. Ja nisam tvoj prijatelj. Test je završen."

[25]

Nazvao je Burnheart:

"Moldenke?"

"Burnheart?"

"Da, ja sam. Dink? Jedno pitanje: Zašto se nije sjetio isključiti telefon?"

"Telefon? Moj telefon?"

"Da. Zašto?"

"Ne znam. Ni meni to nije palo na pamet."

"Pogrešno, Dink. Palo mu je to na pamet. Razmišljao je o tome. Prije nekoliko bih godina možda i bio rekao da je sposoban previdjeti stvari, ali ne i sada. Najviše čemu se sada možemo nadati jest sreća i slučajnost. Slušaš li me? Zajedno, Dink. Ja i ti. Kao tableticu ćemo ga premetati po prstima. Nego, Dink? Primijetio si moje dobro raspoloženje?"

"Da. Čini mi se da si živnuo. Živahniji si nego prošli put kad sam te vidio."

"Naravno. Vratio sam se na selo. Čim onjušim treset, živnem kao čarolijom. Osjetim nalet energije. Tu i tamo bacimo svinjama kantu rakova. Svinje žive među hrpama pod kućom. Nikad nisi vidio ovo mjesto, zar ne? Morat ćemo to ispraviti. Selo je gotovo živo od povremene aktivnosti. Neki sam dan sjedio na smolastom panju i gledao neobičnu vrstu kukca kako gmiže po uveloj paprati. Buba živih boja, s prugama, polumjesecima, dugim papratastim ticalima. Znaš tu vrstu, Moldenke?"

"Naravno da znam. Kukac dekorater."

"Da, naravno. Kukac dekorater. Kad je dosegnuo vrh grane, prikvačio se za nju stražnjim nogama i počeo se odmotavati. Membrane su se lepezasto otvarale, krila izokrenula i prilagodila. I tako se pretvorio u cvijet. Onda su došli ostali kukci dekorateri i posložili se ondje – pupoljci, lišće, čak i lažna osa. Bio je to prirodni plin, Moldenke. Toga nema u gradu, zar ne?"

"Valjda nema."

"Onda dođi na selo. Budi sa mnom i Eaglemanom."

"Bunce mi je zabranio da se maknem. Kako ću do tamo?"

"Jesam li rekao da smo prijatelji?"

"Jesi, ali što ako –"

"Ostavit ćemo ga da kopa nos u hladnoj sobi. Uvjeren sam da ima mana. Ti si mu jedino oružje, Moldenke. Pratiš li što govorim?"

"Pratim, ali što mi je činiti?"

"Testiraj ga."

"Pa već sam pokušao s jednim testom i nije –"

“Nije važno. Ja ću osmisliti testove, ti ih samo moraš provesti. Eagleman je uz nas. Nitko ne zna šifrirati bolje od Eaglemana. On će nas kroz ovo voditi čak i ako ti nećeš. Moldenke, stavi nam se na raspolaganje. Hoćeš li to učiniti? Sjećaš li se tko ti je ugradio srca? Držao sam tvoje staro srce među svoju prstima. Može li dvoje ljudi biti bliskije? Već si mi povjerio svoje srce. A da malo popustiš, Dink? Daj nam sebe.”

“Može, zašto ne? Kad me želite? Hoćete li doći po mene?”

“Ne.”

“Mogu li sjesti u svoj k-mobi...”

“Ne. Ne. Stani malo. Razmislit ću o tome, porazgovarat ću s Eaglemanom. Nazvat ću te sutra s testom. Sutra ćemo ga s njime zaskočiti. Bi li htio nešto reći?”

“Ne... Osim jedne stvari. Možda nije ni važno.”

“Sve je važno. Što je?”

“Nisam pustio vodu u klozetu više od tjedan dana.”

“Zašto ne?”

“Nije bilo potrebe.”

“Nisi mi jasan, Moldenke. Znači li to da se nisi istovario toliko dugo?”

“Da, toliko dugo.”

“Dosta je to vremena, Dink. Za dan ili dva počet ćeš iskašljavati. Nije dobro za srca. Konstipirani je sustav prijetnja slobodnoj struji. Legni na lijevu stranu i pritisni abdomen. Podvrgni se dobrom starom klistiru. Ne možemo provoditi suptilne testove punih crijeva. Reci mi, uzimaš li dovoljno tekućine?”

“Ne. Nemam tekućine. Netko je i vodu isključio, vjerojatno Bunce.”

“Reci, ispuštaš li plinove?”

“Rijetko. Onako, jedanput do dvaput svaki drugi dan.”

“Pomalo prduckaš. Primi se posla. Nazvat ću te sutra. Pripremit ću test. Ugodan ti dan.”

[26]

Ujutro su izašla dva sunca, osvijetlila sobu i zažutila zidove. Vidio je. Ustao je i pao naprijed na laktove i na koljeno. Netko mu je čekićem slobodno mogao zakucati čavao u leđa. Više nije imao osjeta. Gotov. Bio bi pokušao pomaknuti noge da ih je uopće mogao zamisliti. Mislio je na Burnhearta. Zamišljao je Burnhearta. Vukao se po sagu i uz rub kreveta, okrećući lice prema oknozoru, prema suncima. Sjedio je na krevetu, otvorio svoje košulje, izložio svoja glatka prsa svjetlu. Pritisnuo je abdomen, zgrčio šake i počeo se do boli udarati po nogama. Nalet krvi, cirkulacija, rad dubokih živaca, osjet.

Zelenokrila doleti do ruba oknozora, potraži uporište, ošamućena, perje počne letjeti, padne natraške, dolje, na ulicu.

Gradska kokoš cvrkne.

Zabavit će se nečime. Pronaći će upaljač, kresivo, bocu k-goriva. Dovući će macastu kutiju bliže stolcu. Vježbat će. Napisat će Burnheartu pismo. Općenito, pomaknut će se. Neće i dalje biti u sjedećem položaju.

Sjeo je na klozet i napisao:

WARMING!
INTERNET
GHOST
PAGE
TURN

Dragi Burny,

Nisam siguran da me možeš izvući iz ovoga ako me ne poznaš bolje od ovoga što me sad poznaš. Koliko me dobro uopće poznaš? Katkad me zoveš Dink, ili Dinky, mojim nadimkom iz škole, a to je zgodno, prisno. Ali na što se to svodi kad u obzir uzmeš sve ostale stvari o meni koje ne znaš? Shvaćam da se čini beznačajnim. Ali samo se čini tako. Zapravo nije. Jest. Jest značajno. Siguran budi da Bunce zna više od moga nadimka iz škole. Burnhearte, trebao bi me biti svjesniji. Trebao bi poznavati svaki izolirani detaljčić, sve, Moldenkea cijelog. Na primjer: Što sam radio kad sam otišao iz tvornice gaze? Jesam li postao škampar? Ako nisam, zašto nisam? Znaš li to? Trebao bi. Bunce zna. On može objasniti svaki trenutak. On ima vrpce, i ne bi me iznenadilo da ima i filmove. Burnhearte, molim te nemoj ovo pismo shvatiti kao pokušaj kritike, to mi ovih dana nije ni u peti. Ne, to uopće nije to. Sigurno je nešto drugo. Na žalost, ja ne znam što. Bilo mi je drago vidjeti te dok si bio u gradu i veselim se boravku s tobom i Eaglemanom na selu. Tvoju sliku držim na zidu. Oduvijek ti se divim. Da si mi ikada prišao i rekao, "Trljaj nešto", učinio bih to bez razmišljanja. Previše sam često oponašao tvoj potpis. Pisma sam čitao dok se nisu stanjila. Poslao si mi kapute kojih si se riješio i potrudio sam se da ih trebam. Čast mi je nositi ih. Koliko sam tvojih epruveta oprao? Deset tisuća? Koliko sam otopina zagrijao na tvome k-plameniku? Bio si mi i laksativ i lubrikant.

A opet u tebi vidim neznanca. Burnhearte, pomozi mi. Loše mi ide. Pošalji mi ženu. Treba mi žena. Jutros se zadnja krasta ogulila sa spolovila. Spreman sam, mada se bojim da nemam osjećaja.

Tvoj,
Koji se predaje,
Moldenke

Zgužvao je pismo u kuglicu i bacio ga u klozet.

Sunca su se digla iznad zgrade. Soba se zamračila. Da je bilo dovoljno vode, bio bi se okupao. Otvorio je slavinu da provjeri, dobio je kiseli zrak i vibracije cijevi. Ništa od kupanja i odlaska u krevet. Nije se istovario.

Zatvorio je vrata mrtvog hladnjaka. Opet su se otvorila, zaljuljala na šarkama. Prestrašio je nešto. Proletjelo mu je pored ramena, okrznulo mu uho, otprhnulo među opruge kreveta.

Vrijeme će mu proći u čitanju Burnheartovih pisama. Pronašao je upaljač, stavio novo kresivo, napunio spremnik k-gorivom, kresnuo ga i čitao pod njegovim svjetlom.

Dragi Moldenke,

Podsjećaš me na tripodera. Znaš li što je tripodero? Maleni stvor iz šuma Novije Engleske? Nisam siguran je li izumro ili još nije. Ali to nije važno. Imamo podatke o njemu, uzorke. Trčao bi živicom, mlateći po lišću, uvijek osjetljiv za opasnost s druge strane. Kad bi je nanjušio, podigao bi se na one svoje tri teleskopske noge i pogledao preko. Famozan sisavac, taj tripodero. Pitam se, je li još živ?

Tvoj instruktor,
Doktor Burnheart

Upaljač je postajao sve vreliji u Moldenkeovim rukama. Soba se ohladila.

Pročitao je još jedno pismo, kratko pismo priloženo onome koje je upravo bio pročitao:

Dragi Dink,
Osjetiš li opasnost, uzdigni se. Ja ću biti s druge strane živice.
Budi oprezan,
Burnheart

Žvakao je bunikamičak i gledao kako Mjesêci izlaze, zaspao u svome stolcu.

[27]

Prišla mu je kao strancu u Tropskom vrtu. Najprije je vidio njezin lik među lišćem banana. Ceremonijalno je razgrtao zemlju i gledao je krajičkom oka. Bacila mu je pod noge cvijet banane i ogrijala ga duhom i osmijehom. Podigao je svoju zidarsku žlicu i pokazao prema stakleniku.

Hodali su između gredica sukulenata, stišćući mesnate listove među prstima. Slomila je i rastvorila stabljiku lampranthusa i sokom mu nacrtala krug na čelu, a unutar kruga znak *x*. Prostor oko njih raspao se u nijeme strukture.

Podigla je svoju indijansku haljinu i umočila stopalo u baru.

Dva sunca su sjala.

Rekla je da joj je ime Cock Roberta.

[28]

Zazvonio je telefon. Bio je to Burnheart:

"I dalje imaš zatvor?"

"Da. Sinoć sam pokušao. Ni makac."

"Onda ćemo morati ići tako puni, i to je to. Nikad ne funkcionira baš sve točno kako treba. Na svu sreću, jelo ne dobivaš često. Ali trebat će ti tekućine. Pripremio sam test. Primimo se posla. Kad dođeš ovamo, osobno ću ti dati klistir. Jesi li spreman za test?"

"Naravno. Što mi je činiti?"

"Jednostavno je. Otiđi do vrata, otvori ih, izađi u hodnik, odšetaj do stuba, spusti se niza stube, kroz glavni ulaz pa na ulicu. Dospiješ li tako daleko, kreni južno prema selu. Eagleman i ja ćemo te čekati s mekanim krevetom i krutom hranom. Dođi."

"Ne mogu. Bunceov je čovjek na hodniku."

"Ignoriraj ga. On nije ondje, čak i ako se čini da jest. Znam ja Bunceove igre."

"Čujem zvuk koraka vani, napuhivanja, ispuhivanja. Bunce je ondje postavio želeglavca. Neću uspjeti, Burny. Neću."

"Ponašaš se kao tetkica. Rekao sam ti da ignoriraš želeglavog u hodniku. Pokreni se. Pokret! Čekat ćemo te tri dana. Nakon toga, ništa ne jamčim. Kreni kad Mjesêci zađu, a sunca još nisu skroz izašla. Odaberi vrijeme kad su sjene varljive. Slušaš li me?"

"Da i ne."

"Dobro. Napuni džepove gazama. Trebat će ti. Vrijeme je katastrofa. Kad god dođeš do križanja, skreni desno. Pratiš li me?"

"Da i ne."

"To je dovoljno. Upamti, dečko. Nije lako prijeći dnilište. Kušnje te očekuju. Morat ćeš otvoriti uši i oči. Kloni se bunikamičaka."

"Preslab sam za takav put."

"Ponesi cigare. Poželjet ćeš se cigara!

"A što je s hranom? Tekućinom?"

"Hranom? Rekao si hranom, Moldenke? Tekućinom? Reci mi, zar nisi položio ispite preživljavanja? Zar nisi pročitao knjigu? Razmisli o prvoj rečenici: *Doma je najlakše umrijeti od gladi*, i tako dalje. Močvara je švedski stol, sinko, uvijek pun. Razvali nogom truli panj. Vidjet ćeš da vrvi proteinima. Prava gljiva je dobra zamjena za kruh. Jedino bi željeglavac mogao u dnilištu umrijeti od gladi. Tekućine? Tekućine su posvuda po dnilištu. Nemoj ti meni o tekućinama. Pronađi vodeni cvijet, posiši stabljiku. Ne vidim u čemu je problem. Ponesi knjigu sa sobom. Osim toga, čini mi se da si sad baš i ne možeš priuštiti luksuz izbora, zar ne?"

"Možda i nemam. Počinju me hvatati strahovi, Burny, osjećam žmarce duž kralješnice. Što mi je činiti?"

"Ništa. Barem osjećaš nešto. To je dovoljno."

"Oni će me slijediti, Burny. Neću se tako lako izvući."

"Slijedit će te i tvoja sjena. Nisam impresioniran."

"Nemam nikakvo oružje."

"Pogrešno, Dink. Imaš sebe. Ti i Bunce ste jednako naoružani."

"Možda sam sigurniji ostanem li ovdje."

"Sumnjam. Ali samo ti ostani. Čekaj da se krvinar obori odozgo i pobere ti kosti, pokaži kojotu koliko ti je trbuh mekan. Ja ću samo zaheftati tvoj fascikl i zatvoriti tvoj dosje. Zbogom, Dink. *Requiescat* i tako to."

"Ne, Burnhearte. Ne prekidaj."

"Bit ćeš tako dobar da mi ostaviš svoj mozak, ako ga se Bunce ne dokopa? Imam na polici praznu staklenku. *Memento mori*, prvorazredna relikvija pokojnog – "

"Dosta! Burnhearte, ne govori takve stvari. Srca su mi se čudno uzlupala. Imam grčeve."

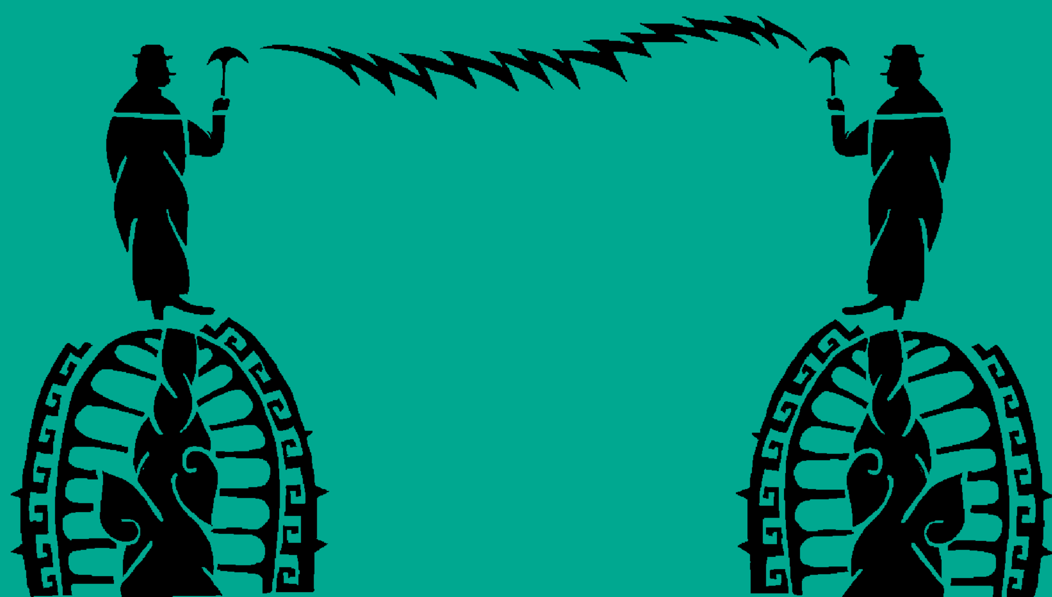
"Možda ćeš se napokon dobro istovariti. A da prekinemo ovu izmjenu besmislica? Jesi li spreman napustiti tu sobu? Ili da kažem Eaglemanu da imamo posla s tetkicom?"

"Boli me kad tako govoriš."

"Oh, Moldenke, baš mi te je žao. Pusti mi jednu suzu od narančade."

"Ne moraš me sažalijevati, snaći ću se."

"Baš ti hvala na tim riječima. Misliš da mi nimalo ne riskiramo pomažući ti? Misliš da se ovaj poziv ne nadzire? Što misliš, što Eagleman riskira za tebe? Što smo mi, par kvočki? Otvori to oko. Vidi nas kakvi jesmo. Nemoj se predati Bunceu. Predaj se nama, znanosti, da tako kažem. Mi imamo ognjište, vatru koja se ne gasi, i hrpu tobožnjeg drva. Dođi i sjedni s nama pored vatre, pojedi malo naših kokica. Imamo laboratorij viška. Bit će tvoj kad dođeš. Popij s nama malo čaja. Razgovarat ćemo o svemu i svačemu. Budeš li napet, možeš skakati u sobi od lateksa. Sve što je naše i tvoje je. Ali naše strpljenje ima granica. Eagleman nije smiren poput mene. On je veoma zaposlen čovjek, prekaljen u vatri. Danas gumena rajčica, sutra misterij autotomije. Taj čovjek stalno živi na rubu vulkana. Budi oprezan s njime. Moldenke? Čuješ li me?"

RUN HOTNET RANGE TESTING HARP

"Kažeš da trebam ignorirati želeglavca u hodniku? Je li tako?"

"Tako je. Ali to mora biti apsolutno. Daleko od uma, daleko od očiju. Pomisliš li na njega i barem malo, bit će ti za vratom. Možda ćeš se morati prisiliti da razmišljaš o nečem drugom. A sad se sredi."

"A što je s vremenom? Rado bih čuo prognozu."

"Kad izađeš, znat ćeš. Zbogom. Vidimo se za tri dana ili se uopće ne vidimo."

[29]

U godini koja je prethodila tobožnjem Ratu, Moldenke je radio u Tropskom vrtu kao bananar.

[30]

Navukao je svoje vojničke hlače i kopao po ormaru u potrazi za Burnheartovom starom vojničkom jaknom. U sve je džepove natrpao gaze kalibra .00 i cigare, pričvrstio torbu na bok i ubacio unutra kresiva, limenku k-goriva, konzervu cvrčaka, punu šaku pločica od suhih šljiva i paket bunikamičaka. Zakopčao je jaknu. Burnheart je tu jaknu nosio u prethodnom ratu i u njoj je ranjen ispod prednje kopče.

U ruksak je natrpao stara Burnheartova pisma, prazan papir, kemijske, olovke i dva primjerka Burnheartove knjige *Načini i sredstva*.

Skupio je kosu i svezao je otraga. I dalje je nekoliko Mjesêca bilo na nebu.

Čekao je u stolcu.

Telefon je zazvonio:

"Halo? Burnhearte?"

"Ne, faco. Mislim da se ništa ne da usporediti s Moldenkeovom naivnosti osim Moldenkeove pretpostavke. Ne, nije Burnheart."

"Bunce?"

"Da, Bunce je."

"Nemam što reći, Bunce. Sad slijedim druge upute."

"Moldenke, jesi li svjestan opasnosti u dnilištu? Nećeš uspjeti. Vjeruj mi. Razmisli o rizicima. Burnheart nije ni izdaleka savršen."

"Ignoriram te, Bunce. Gubiš vrijeme."

"I prije su me ignorirali. Mogu to podnijeti."

"Prekinut ću. Nemam što reći."

"Dobro, opet smo kvit. Ja nemam što čuti. Ali daj da ti kažem nekoliko stvari prije negoli spustiš slušalicu. Daš mi pola minute? Moldenke, posjedujem dovoljno detalja iz tvoga života da oko tebe sagradim zid. Znam sve tvoje tajne. Jedna od dlaka u nosu ti je devijantna, zar ne? Raste u smjeru suprotnom od ostalih, zar ne, prema mozgu? Eto, to objašnjava zašto frkćeš. Vidiš li na što ciljam, faco? Ne samo da znam *da frkćeš*, već i *zašto*. To je važna činjenica, *zašto*. Poznam te u potpunosti. Ne želim mnogo od tebe, Dink. To što ja želim je *sve*, sav Moldenke. Skini tu jaknu i vrati se u stolac. Prestani se meškoljiti."

"Ne, Bunce. Ja te ignoriram."

"Kako možeš? Iskušaj me. Pitaj me bilo što o sebi. Iskušaj me... Postavi mi neko teško pitanje."

“U redu, Bunce. Prije nekoliko godina stajao sam u gomili na aveniji i promatrao paradu. Netko me potapšao po ramenu i okrenuo sam se. Bila je to Cock Roberta. Gomila nas je pritisnula jedno uz drugo. Osjetio sam kako mi se spolovilo ukrutilo uz njezinu nogu. Gurnula mi je nešto u ruku. Val je prošao kroz gomilu i razdvojio nas. Što mi je ostavila u ruci?”

“Maleni ulašteni žir koji se otvara na bakrenim šarkama, topao od njezine vlažne šake. *Topao od njezine vlažne šake,* Moldenke! Što kažeš za *taj* detalj? Malena je Cock žena vrelih ruku, zar ne?”

“U redu, Bunce. Kad sam otvorio žir, što je bilo u njemu?”

“Gomila je bila posvuda oko vas, tiskajući vam se o laktove. Pričekao si da dođeš doma, u svoju sobu. Uključio si svjetiljku i otvorio žir iznad tanjurića, i ispao je čvrsto smotan papirić. Pažljivo si ga odmotao i pročitao.”

“Pretpostavljam da znaš što je pisalo.”

“Ah, Moldenkeove pretpostavke. Da, znam što je pisalo. Pisalo je, ‘Veliko D, Dragi moj, veliko M, Moldenke, zarez, odlomak, uvučeni redak, veliko K, Kažu mi da počinjem s interpunkcijom i da ću se morati povući i odmarati se, zarez veliko K, Kažu i da ne bih trebala gledati nebo kad su Mjeseci visoko, točka.’ I potpisala se, ‘veliko C, Cock.”

“Ne zanima me što znaš, Bunce. I dalje te namjeravam ignorirati.”

“Kako hoćeš. Pokušao sam ti pomoći. Jednom si imao bradavicu ispod nokta na palcu. Iz navike si je grizao i tijekom godina smanjila se i nestala te ostavila maleni ovalni ožiljak. Kao dječak skrivao si novčiće i bonbone u podvrnute rubove odjeće. Meni ništa ne promakne, Moldenke. Ništa.”

Moldenke prekine.

[32]

Vidio je zadnji bljesak Mjeseca kroz okno. Otišao je do vrata, osluhnuo, stavio ruku na oblu kvaku. Napuhavanje, ispuhavanje. Morat će zaboraviti želeglavca. Pričekao je, vratio se do stolca, pokušao potaknuti um da odluta do izmaštane parcele s korovom i peludom. Žvakao je bunikamičak, pričvrstio gazu. Vratio se do vrata, osluhnuo. Otežano napuhavanje, produženo ispuhavanje pa tišina. Čuo se štropot koraka tamo-amo pred vratima. Glavno mu srce zagrmi, ostala su ubrzano kucala. Zamislio je da je naduta riba, mrtva na plaži. Želeglavac je još bio ondje. Zamisli da je tripodero i da jurca uz živice. Ne, opet želeglavac. Morat će se ozlijediti. Otišao je do hladnjaka, stavio ruku na okvir vrata i zalupio njima. Bol je nastupila odmah, izbezumila ga potpuno. Omotao je gazu oko pulsirajuće ruke, izašao iz sobe. U hodniku nije bilo nikoga. Našao se na ulici.

[33]

Slijedila je linije na njegovu licu okom geografa i imaginarnim perom, dajući svakoj liniji ime kao da su novootkrivene rijeke.

Složio je krevet od vreća treseta pa su žvakali bunikamičke. Laki poput perca, zvukovi su se gnijezdili u tišini. Skinula je indijansku haljinu i rasprostrla je po slonovskoj biljci.

Palcima je razdvojio usmine.

Rekla je, “Što to radiš?” Smijala se, komadići treseta zapleli su joj se u kosu.

On reče, "Maleni čovjek u velikom čamcu."

Ona reče, "O čemu ti to?" Brojala je plohe stakla na krovu staklenika.

Rekao je, "Zaboravi. Nije to čamac. Kanu. Maleni čovjek u velikom kanuu. Cock?"

"Što je? O čemu to govoriš? Ja nisam nešto što se otvara poput grožđa, toplo povrće. Što to radiš?"

"Cock, maleni čovjek traži cigaru. Vrlo je uzbuđen. Da mu dam plavu cigaru?"

"Daj mu bilo što, Moldenke. Molim te, prestani govoriti. Ne pratim te."

"Da, oprosti. Zaboravio sam na P. D. S."

"P. D. što?"

"Pravilo dvadeset sekunda. Govorio sam o istoj stvari više od dvadeset sekunda. Ne bih to smio. Ispričavam se."

"Moldenke, gdje si?"

"Ovdje, uz Miomirisnu rijeku. Zar me ne vidiš? Odjedanput ne vidiš na svjetlu? Stavi moje zaštitne naočale."

"Gdje sam onda ja? Gdje je tvoja privremena Cock?"

"Tišina, Cock. Pusti ga da puši na miru. Ne okružuj ga upitnicima."

"Moldenke, molim te."

"Ne znam što reći, Roberta. Ne osjećam ništa.

Pušio je cigaru. Gledali su kako sunca zalaze. Rekla je, "Otvorio si moju slavinu, Moldenke. Curi mi niz nogu."

Rekao je, "Mrtav sam, Roberta. Nemam osjećaja. Ali ti mi se sviđaš, mislim. Ali ne mogu te osjetiti. Ruka mi prolazi kroz tvoju put. Vidim jedino obris."

Otresao je pepeo sa svoje cigare. Mjesec otprhne uvis i ugnijezdi se na svome mjestu.

[35]

Stajao je naslonjen uz zgradu. Tu i tamo bi neko k-vozilo prošlo ulicom. Čuo se zvuk noćnih sirena. Prošla je žena umotana u pseće krzno. Moldenke istupi iz sjene.

"Gđice, oprostite... Gđice?"

Okrenula se i pogledala ga iz psećeg krzna.

"Stranac sam u gradu, gđice. Možete li me uputiti prema jugu?" Tražio je oči u kaputu.

Okrenula se i pokazala glavom u nekom smjeru. Rekla je, "Jug, onuda." Otišla je u kaputu, u psećem krznu, prema sjeveru, a žetoni su joj zveckali u džepovima.

Opet se povukao u sjenu, razmišljajući. Prvo sunčevo svjetlo kotrljalo se preko krovova. Ići će južno prema dnilištu. Prijeći će dnilište i onda sjediti s Burnheartom i Eaglemanom pored vatre i jesti kokice.

Dvostruka zora. Jedno sunce sa zapada, drugo sa sjeveroistoka. Sjenke će biti zbunjujuće. Kako je Burnheart i predložio, sad će krenuti.

Išao je niz uličice, penjao se preko ograda. S prozora su bacali stvari po njemu. Od trčanja su mu srca brže zakucala. Činilo se da jedno udara u njegovoj ozlijeđenoj ruci. Hodao je, stajao, naslanjao se uza zid, plitko udisao. Oknozor se otvori. Želeglavi dječak istisne želatinu iz ušnog ventila, smanjujući pritisak. Oknozor se zatvori. Moldenke je hodao. Još je

GET TRUST

IN

HEART PORN AGE

jedan želeglavac splasnuo i ležao na tobožnjem madracu. Prešao je drveni most, došao do ruba grada, sunce koje se dizalo prema sjeveroistoku cijelo mu je vrijeme bilo lijevo iza leđa dok je hodao prema jugu. Zgrada je bilo sve manje i manje, ulice su nestajale u blatnim brazdama i na kraju završavale. Dalje od zvuka sirena, buka grada u pozadini.

Ušao je u dnilište oko kilometar duboko i stao. Doručkovat će. Pločice od suhih šljiva i jednog ili dva cvrčka. Prikupit će hrpicu lišća i koru stabla i čvorove čempresa, prirediti sebi vatru, ugrijati noge.

Je li Burnheart rekao da putuje po noći i spava po danu, ili obrnuto, ili da uopće ne spava? Ruka ga je jako boljela. Nije se mogao sjetiti što je Burnheart rekao o putovanju.

Pojeo je jednu pločicu od suhih šljiva. Lijepila mu se za zube.

Vatra je tinjala bez plamena.

Putovat će kad god bude mogao, neovisno o tome što je Burnheart rekao, ako je uopće nešto rekao. Kad god se ukazala mogućnost za pokret, Moldenke se kretao.

Na ovome križanju nije bilo umjetnih prepreka. Uvijek desno, uvijek slijedi prirodni impuls. Brujanje i strujanje. Sve je bilo napeto.

Legao je i oslonio se na dišno korijenje čempresa, gledao kako drugo izlazeće sunce pretiče prvo. U gradu će k-autobusi voziti želeglavce na posao, smjene će se mijenjati, glazba ulice bit će zaglušujuća.

Pojeo je cvrčka, ispljunuo noge u lišće koje je tinjalo, skinuo jaknu. Dvostruka su sunca govorila da je deset sati, mada je Moldenke pročitao da je osam. Stavio je zaštitne naočale i lećama korigirao pogrešku. Bilo je kasnije negoli je mislio i sve toplije. Skinuo je jaknu, potaknuo vatru. Zadnji plameni jezičac gorio je trenutak i onda ugasnuo.

Znoj mu je izbio oko zaštitnih naočala i natopio gazu. Stavio je jednu suhu, pojeo još jednoga cvrčka, skinuo vojničke hlače, istisnuo nekoliko govana na vatru i popišao se po zadnjem tragu dima.

Hodao je prema jugu, žvakao bunikamičak i pitao se hoće li se sukobiti s Eaglemanom. Vrškom jezika valjao je bunikamičak preko donje usne.

Posegnuo je za niskim viticama u granama etera i skinuo šljuku. Prignječio joj je vrat i ubacio je u torbu na boku. Pojest će je za večeru. Bila je slaba, nije ni pokušala odletjeti. “Svukud hrana”, rekao je. “Burnheart je imao pravo.”

Je li Burnheart spomenuo tekućinu? Pričekat će. Već će se naći vode, mlaz iz kamena, ako kamena uopće ima.

Popušit će cigaru dok hoda. Usmjerio je svjetlo sunaca kroz leću svojih zaštitnih naočala, držao vrelu zraku na vršku cigare dok nije zaiskrila i upalila se. Povukao je dim, i opet stavio zaštitne naočale.

[36]

Eaglemanov Mjesec, prvi Mjesec, bio je igra sjenki, projekcija ništice na plinovitom zaslonu. Tobožnjih mjesec dana prije negoli se pojavio na nebu, Moldenke je čuo o njemu u Burnheartovu pismu:

Dragi Bezmjeseče,

Uskoro ćeš opet imati razlog da gledaš u noćno nebo. Eagleman upravo pravi skice Mjeseca. Cijeli koncept čak je i meni teško shvatiti iz njego-

vih objašnjenja. Zapravo, svodi se manje-više na fotografiju, dijapozitiv starog izvornog Mjeseca koji se projicira na plinovitije slojeve neba. Predvidio je mijenjanje dijapozitiva za različite faze i tako dalje. Vrlo učinkovit, prijenosni Mjesec, Moldenke. Taj je čovjek riznica mehaničkih znanja, u glavi mu je roj inteligentnih zamisli. Jednoga ćemo dana svi čekati da nas Eaglemana izvuče. Upamti što sam ti rekao. I ne skidaj oka s neba.

Uz pozdrav pun nade,

Burnheart

[37]

Našao se pod nogom, pod jednom od četiri noge, u podnožju vremenskog tornja. Vjetar je pojačavao, vrijeme se mijenjalo. Zaklonio je oko i pogledao prema vrhu tornja. Vidio je vjetrokaz, pjetlića koji se okretao na vjetrometini, i mrežu od antena. Podigao je ovratnik, frknuo nosom, trepnuo. Jedno je sunce zašlo iza tornja.

Gomila smeđih oblaka izbrisala je drugo sunce i silom donijela ranu noć. *Šteta*, Moldenke pomisli, *a još nisu ni podneva*. Željeglavci su naučili spavati kad god, mogu zadrijemati svaki put kad se spusti neočekivana noć. Moldenke to nije mogao.

Remenjem se pričvrstio za stolac dizala i pritisnuo zujalo. Iz utora se začuo glas: "Dobro jutro i laku noć, Moldenke. Vidio sam te kako dolaziš. Napuni plućno krilo i ja ću te povući gore. Pokušaj zadržati hranu u želudcu. Pričvrstio si noge?"

Moldenke reče, "Poznaješ me?" Glas iz cijevi zvučao je poznato, ali Moldenke ga nije mogao povezati s tijelom ni licem ni imenom.

"Znao sam ti ime i znao sam da si u okolici. Koliko se često pješaci viđaju u ovim predjelima? Tko još danas prelazi dnilište? Koliko ljudi vidim odjevenih u vojničku jaknu, hlače, s torbama na boku i na leđima i s ljubičastim zaštitnim naočalama? Tko bi to osim tebe mogao biti, Moldenke? Rekao sam da sam znao da dolaziš. Nisam rekao da te znam u društvenom smislu. Moje ime je Shelp. Kako si? Ja sam meteorolog."

Moldenke se prisjetio glasa s radija, s vremenskih prognoza.

"Ti si Shelp? Meteorolog?"

"Zar nisam to rekao? Sjećam se da jesam."

"Da. Drago mi je. Zovi me Moldenke."

"Da pozovem dizalo gore, Moldenke?!

"Shelp?"

"Da?"

"Rekao si da napunim plućno krilo. Upotrijebio si jedninu. Dobro me poznaš, zar ne?"

"Uopće ne, Moldenke. Znam tek nekoliko tvojih anomalija. Podignut ću te gore. Pritegnuo si remen između nogu?"

"Da, spreman sam."

"Udahni."

Strujni su krug otvorio pa zatvorio u kutiji na uporištu stolca pa dizalo krene prema gore. Na platformi je odvezao remenje, a cvrčak i šljiva okrenuli su mu se u želudcu. Tijekom vožnje prema gore popustile su mu cipele. Kleknuo je i opet ih zakopčao.

Shelp ga uzme za lakat i ugura u sobu za prognozu. Drvo je gorjelo u podnom ognjištu. Moldenke sjede u stolac. Shelp baci pravi hrast na vatru.

Shelp pokaza prema podnom ognjištu: "Tu ja kuham svoje mačje hrenovke, a katkad goli nožni prst gurnem u žeravicu da pročistim misli. Znaš staru izreku?"

"Da", reče Moldenke. "Daleko od uma, daleko od očiju... Bol, taj sapun za misli. I tako dalje. Čuo sam to."

Shelp upita, "Kako se osjećaš, Moldenke?"

Moldenke reče, "Čudno i malo uznemireno, ali ugodno, upravo onako kako bih se trebao osjećati. Bih li trebao?"

Shelp reče, "Trebao bi. Zašto ne bi?"

Moldenke reče, "Ne bih trebao. Ne poznajem te."

"Možda imaš vrtoglavicu, Moldenke. Moguće da sam te prebrzo podigao. Isplazi jezik."

Moldenke isplazi jezik. Shelp na njega stavi zelenu spansulu. "Evo, ovo će te umiriti" Natočio je šalicu vode od trešnje. Moldenke zalije spansulu.

Vatra je pucketala.

Shelp reče, "Koncentriraj se na vatru, Moldenke. Gledaj plamen kao da odražava sebe sama. Smatraj ga hladnim i vrelim istovremeno. Igraj igru. Sigurno si primijetio da se određeni plamičci ne odražavaju u nekim zrcalima. Jesi li? Moldenke? Jesi li se umirio?"

Voda za čaj je proključala.

"Jesi li se umirio, Dink?"

"Mislim da da."

"Pristavit ću vodu. Popit ćemo čaj."

Shelp otvori ormarić. "Ti biraj, Dink: od krilca moljaca, đumbirova korijena, cvijeta banane – koji?"

"Od cvijeta banane." Moldenke prekriži noge i popusti svoj ruksak. "Nekad sam radio kao bananar u Tropskom vrtu."

"Znam", reče Shelp.

"Naravno", reče Moldenke. "Imaš što protiv ako zapalim?"

Pripalio je cigaru.

Shelp reče, "Ne", nije imao ništa protiv. "I ja ću zapalit jednu." Zapalio je smeđu cigaru.

Moldenke reče kako smeđu cigaru nije vidio od vremena prije tobožnjeg Rata. Shelp se složi da su rijetkost.

Pili su čaj i pušili.

Shelp reče, "Radim za Buncea." Moldenke baci svoj čaj u vatru i ustane.

"Ti radiš za Buncea?"

"Samo polako, Moldenke. Sjedni. Ovdje si siguran."

"Rekao si da radiš za Buncea."

"Nisam te htio uzrujati. Znam da to nije dobro za tvoja srca. Ovaj toranj zapravo pripada Bunceu. U tome smislu ja radim za njega. Iskreno, čovjeka nikad nisam vidio. Samo živim ovdje i radim svoj posao. Katkad me nazove i razgovaramo o vremenu."

Na jednom su zidu vremenomjeri bilježili očitanja. Gledali su kako se igle miču.

"Nisu točni", reče Shelp. "Bunce više voli da je tako."

Jak je vjetar puhao oko tornja. Vjetromjer je pokazivao da nema vjetra.

INTERNET REGRETS NO GAP HUNT

Shelp reče. “Ispričaj me, molim te. Moram obaviti prognozu.” Sjeo je za stol ispod vremenomjera i progovorio u mikrofon:

Putujući plinoviti oblaci, nepredvidivo lepršanje floksa iznad L. A.-a, sve nepotvrđeno, minimalna prognoza, mogući znatni izlasci sunaca, indeks pada ptica visok, ranije prognoze nisu pouzdane, prijevremene, preoptimistični izgledi za sunčani vikend, inače kiša i susnježica.

Moldenke je spavao na mahove. Shelp je stajao iznad vode za čaj. Vjetar je zviždao. Vatra u podnom ognjištu je ugasla.

“Prepoznaješ li koliko je sati, Moldenke?”

Moldenke se uspravi, širom otvori oko. “Gdje?” Treptanjem je otjerao dnevni san u začetku, mada je vani bila rana noć.

“Razmisli o budućnosti, Moldenke. Misliš da ćemo ikada ondje dospjeti? Neki je doživljavaju kao putovanje k-busom. Dođeš, izađeš iz busa, odložiš pakete i razgovaraš o rupama na cesti. Pitam se vrijedi li to. Moldenke?”

[38]

Kad su vladini Mjesêci izašli, Eaglemanov Mjesec je zašao.

[46]

Pili su čaj, pušili smeđe cigare, razgovarali o vremenu.

Naglo, dok je Shelp spominjao mogućnost poplave, Moldenke pritegne remen na svome ruksaku i priđe vratima, hlača skupljenih na koljenima, i namjesti svoje zaštitne naočale i gazu. “Ja sad odlazim, Shelp. Možeš li me uputiti prema jugu? Mrak je. Izgubljen sam bez sunaca. Uživao sam u posjetu. Lijepo je u današnje vrijeme upoznati nekoga iz koga ne curi želatina. Pokazat ćeš mi jug?”

“Kamo se žuriš, Moldenke? Gdje je to mjesto na koje bi netko želio stići? Sjedni i opusti se. Obavit ću sljedeću vremensku prognozu. Sjedni. Nemoj otići.”

Moldenke se vrati, sjede na pseću klupicu. “Pomoglo bi kad bih znao kakvo će biti vrijeme. Ostat ću na vremenskoj prognozi. Onda ćeš me uputiti prema jugu?”

“Naravno da hoću. Već ti sad mogu reći da nekoliko dana neće izaći nijedno sunce. Vladina ekonomija, Dink. Što se može? Pčele u košnici. Znaš tu priču. Neko ćeš vrijeme tapkati u mraku. Da ti barem mogu pomoći. Obavit ću prognozu.”

Vjetrobran duž obalnih močvara gotovo završen, brzina vjetra se smanjuje, temperatura manje naglašena do sutra u isto vrijeme i nedjelje pune sunaca, pad ptica sezonski do normalan...

Shelp se okrene u svome stolcu i pogleda Moldenkea.

“Nešto nije u redu, Dink. Ne radim to kako treba. Iz mene izlaze riječi koje nisam rekao.”

“Čaj od cvijeta banane? Možda na nj reagiraš?”

"Ne, ja ne reagiram. Pokušat ću ponovno."

Snježne lavine u Modessi, nalet floksa u širem području Velikog Chicaga, ogradite životinje... Nema pecanja u kadama s vodom... Moguća poplava Miomirisne rijeke...

"Moldenke, nije u redu..."
"Što je sad?"
"Pogledaj instrumente."
Moldenke pogleda instrumente. Sve su se igle vratile na nulu. "Svi su se ugasili."
"Bunce je slušao. On ih je isključio."
"Sve znam, Shelp. Bio sam junak te priče. Sljedeće će nestati struje pa plina pa vode. Moraš se maknuti odavde, Shelp. Pođi sa mnom. Svidjet ćeš se Burnheartu."
Shelp ode do telefona i pričeka. Telefon zazvoni:
"Bunce?"
"Ne sviđa mi se prognoza vremena, Shelp. Htio bih malo mjesečine. Imam neke goste na svojoj k-jahti. Vidi što možeš učiniti. Nemoj se glupirati. I reci mome prijatelju Moldenkeu da ostane gdje jest. Šaljem čovjeka za njim."
"Ispričavam se, Bunce."
"Dosta čavrljanja. Ponovi vremensku prognozu, ovaj put dodaj mjesečinu. Kreni, Shelp."
Shelp prekinu i vrati se mikrofonu:

Karte pokazuju sedam ovalnih sfera u Škorpionu, moguć ubitačan petak, potencijaln tobožnji tjedan s dva utorka, bočata kišica u unutrašnjosti, u ljekarnama će se topiti pastile.

"Gotov sam, Moldenke. Ne ide."
"Odvest ću te Burnheartu. Ne bismo trebali gubiti vrijeme na sitnice ako on šalje čovjeka."
"Ne znam otkud te riječi dolaze, Moldenke."
"Ignoriraj to, ignoriraj Buncea. Kreni sa mnom prema jugu."
Svjetla su se ugasila. Ugarci su stvarali sjajnu kupolu iznad Moldenkea. Shelp je ležao u mraku.
"Kao što već rekoh, Shelp. Idemo na jug."
"Ne, Moldenke, ne bih smio. Netko mora ostati i raditi vremenske prognoze dok god je mikrofon uključen."
"Shelp, je li mikrofon uključen?" Prošapće.
"Ako je kontrolna žaruljica upaljena, jest." Kontrolna žaruljica je bila upaljena.
"Burnheart nije pogriješio. Bunce ipak nije savršen." Prošapće, "Shelp, je li taj mikrofon povezan sa svim radijima? Ide li uživo, ide li *toliko* uživo?"
"Mislim da jest, zašto?"
"Shelp!" Bio je preglasan. Opet je prošaptao, zaklanjajući mikrofon dlanom. "Shelp, obratit ću se ljudima s par riječi."
Shelp priđe oknozoru i osluhne vrijeme. Moldenke priđe mikrofonu.

"Ljudi, molim obratite pozornost na ovu objavu. Ovo nije vremenska prognoza." Zamislio je kako mu glas odzvanja na stadionima, u tamnim komorama, kako prekida željeglavce u poslu. "Moj se prijatelj zove Shelp. Ja sam Moldenke, iz Texaco Cityja. Vrijeme je da našim zaostalim navikama stanemo na kraj. Ne budite nepomični poput ptirale u kutiji od kamforovca. Ustanite, izađite, razmilite se ulicama. Što oni mogu, zauzeti vam sobe? Svi odvrnite slavine. Otvorite oknozore i uključite grijalice. Zagrijte grad. Bocnite prijatelja u osjetljivo mjesto. Budite dobri. Budite osjetljivi na strujanje, osluškujte brujanje. Kako rekoh, ovo nije vremenska prognoza. Ovo je Moldenke iz Texaco Cityja. Krvarski pomoćnik, tobožnji vojnik, bananar, škampar – dovoljno sam se govana ja nagutao."

Shelp se odmakne od oknozora. "Dobro ti ide, Dink. Samo se nemoj uzbuđivati."

"Pojačajte radio, ljudi. Vrijeme se s naporom poboljšava. Sjećate se starog sunca? Starog Mjeseca? Starih pjesama koje smo nekoć o njima pjevali? Vlada je poslala Eaglemana i njegov Mjesec da blijede na selu, a gore postavila svoje Mjesêce. Digli su se gore, novi tobožnji Mjesec svakog papirnatog mjeseca, pobrkali mijene plime i oseke. S Eaglemanovim smo Mjesecom barem mogli gledali nebeski film svaki mjesec. A sad, što sad? G-ovci nam dijele gaze i zaštitne naočale i potiču nas da ne izlazimo. Poslali su krdo željeglavaca da obavljaju tobožnje poslove, a mi ostali skrivamo se u svojim sobama."

"Polako, Moldenke. Uzbuđuješ i mene. Moja srca... Jedno od njih me jučer izdalo."

Moldenke isključi mikrofon. Svjetla zatrepere i upale se. Instrumenti su se opet aktivirali, pokazali pogrešna očitanja.

"Shelp, ti imaš više srca?"

"Da."

"Koliko?"

"Jedanaest."

"Kakva?"

"Ovčja i pseća naizmjence, i jedno teleće." Rastvorio je svoju khaki odoru i pokazao Moldenkeu ožiljak, prsa kako se podižu i spuštaju, mrmore, mreškaju, kucaju. Moldenke se primakne i bocne mekani podvaljak pod Shelpovom bradom. "Sviđaš mi se, Shelp. Idemo na jug. Dosta je igranja s vremenom. On šalje čovjeka na teren."

"Ne mogu, Moldenke. Kad jedno od njih crkne –"

"Znam. Crknu sva. Znam. Ali imaš ih još deset. Stignemo do Burnhearta na vrijeme da ti srca dovede u red. Spakiraj nekoliko stvari. Ponesi cigare."

"Ne, ne bih uspio." Pružio je ključ Moldenkeu. "Evo, uzmi moj k-motor. Guma je izdušila, ali vozi. Možda te doveze do tamo. Vjeruj mi, Moldenke. Uzmi ga. Možda se vidimo nakon poplave, ovisi o srcima. Teleće je srce u redu. Možda i samo bude dostajalo kad ostala otkažu. Idi, Moldenke. Ja ću emitirati program dok čovjek ne dođe. Vidjet ćemo što će biti." Uhvatio je Moldenkea za lakat i odveo ga do vrata. "Zbogom, Dink."

Moldenke pritegne remenje na jakni. "Hvala ti na čaju, Shelp. Sjeo je u stolac dizala i zakopčao se. Okrenuo se Shelpu. "Potražit ću te nakon poplave."

INTERNET REGRETS NO PAN HUG

Shelp se osmjehne, nagne prema naprijed pridržavajući se za prsa, vrati se u sobu za prognozu.

Zazvoni telefon. Stajao je iznad njega i pustio ga da zvoni. Svjetla su se ugasila. Skinuo je svoju gumenu cipelu i uronio stopalo u ognjište. Dok mu se žeravica cvrčeći utiskivala u meso, telefon je prestao zvoniti, svjetla su se upalila, a instrumenti pokazali pravilna očitanja.

[49]

Sezonu ranije Moldenkeu je na pamet pala poljoprivreda. Poslao je pismeni zahtjev za tucet pilića. U roku od jednog pravog mjeseca primio je paket ljuski od jaja i vrećicu žutog praha.

Potražio je poljoprivredu u *Načinima i sredstvima* i uvidio da je većina odjeljaka izbrisana. Okrenuo je na stočarstvo i pronašao sliku drvenog bika s kurblom koji je ejakulirao plastične vrećice sperme u kantu. Burnheart je stajao iznad drvenog bika i smijao se, s kaubojskim šeširom na glavi.

[50]

Dragi Moldenke,

Bez obzira na to imaš li ti osjećaja prema meni, i imaš li ikakve osjećaje uopće, ja gajim osjećaje prema tebi. Postali su jači kad si moje bradavice usporedio s gumicama na olovci. Nitko nikad nije bio tako nježan prema meni.

Oblaci obećavaju kišu.

Voli te,

Cock Roberta

[51]

Draga Cock,

Mada se moji osjećaji nisu poboljšali, ti mi se sviđaš više. Burnheart mi pokušava pronaći posao u laboratoriju u gradu. Uspije li, možemo vikende provoditi skupa. Uživam u tvojoj vidljivoj naklonosti prema meni. Kad te vidim, svirat ću Buxtehudea. Imaš li glasovir?

Tvoj prijatelj,

Moldenke

[54]

Dragi Burny,

Dok dobiješ ovu poruku, jer znaš kakve su pošte danas, ja ću već otići iz Tropskog vrta. Ništa nisam mogao učiniti. Bojim se da je Vrt mrtav. Šljuke su sve dublje. Smrad me tjera odavde, muhe da i ne spominjem. Vidio sam kako se zadnja biljka banane smežurala i kako je klonula mrtva. Nešto je moje otišlo s njom, doture. Više neću biti isti.

Sa žaljenjem,

Moldenke

[55]

Kad je dizalo odjedanput stalo, povratio je čaj i mačje hrenovke. Promijenio je gaze, previo zavoj na ruci. Kresnuo je upaljač i pronašao k-motor. Provjerio je gaz gume i morao ignorirati visoka očitanja. Guma je legla. Obišao ju je cijelu, ispitao pod svjetlom upaljača tražeći mjesta koja su propuštala na gumenoj površini. U cjelini se guma činila u redu.

Bacio je ruksak na platformu i uspeo se na nju ljestvama, a onda se spustio kroz šaht u strojarnicu. Pokušao je upaliti motor nekoliko puta. Jedan cilindar se upalio. Namotao je uže za paljenje i opet pokušao, stišćući saug i popuštajući automatsko paljenje za nekoliko vrijednosti. Našao je svijeću voskom pričvršćenu za zamašnjak i upalio je. Strojarnica se osvijetlila pa zamračila, dva su moljca uletjela i počela obigravati oko plamena. Opet je gurnuo ključ u utor i prstom potaknuo ubrizgavač goriva. Instrumenti su zasvijetlili i pokazali niska očitanja. I ostali su se cilindri upalili i proradili, praskajući neujednačeno, a kako se motor zagrijavao, postajali su sve tiši, sve dok Moldenke nije uspio čuti lupanje svojih srca. Uhvatio je moljca zdravom šakom, maknuo mu ljuskice s krila i pojeo ga. Uključio je prednja i bočna svjetla, žutu noćnu svjetiljku, pojačao signal za maglu. Gatalinka je kreketala u mračnoj pozadini strojarnice. Postavio je kompas na smjer juga. Učini mu se da je čuo okretanje Bunceovih kamera. Prišao je prednjem oknozoru, povukao pohabani khaki zastor, promotrio područje. Kilometarski polukrug bio je obasjan svjetlima k-motora kao blicom fotoaparata. Opet se uspeo ljestvama kroz šaht, povukao ruksak unutra i zatvorio vratašca za sobom. Strojarnica je utihnula, jedino bi gatalinka katkad zakreketala. Ubaci u najveću brzinu i k-motor polagano krene prema naprijed, sa svojom dominantnom golemom i mekanom gumom, preko mrtvih hladnjaka bez vrata i zarđalih opruga madraca. Uzeo je šljuku iz torbe na boku, očistio je, ugrijao je na vreloj cijevi i pojeo. Počelo mu se spavati i spavao je toplo nedefinirani vremenski period.

[56]

Netko mu je protresao ležaj i rekao da ga dolje u poštarnici čeka pismo. Uspravio se, snen, trljajući oko. “Moldenke! Pošta u poštarnici. Diži se!”

Ustao se. “Nije baš da je toliko važno da moram ići dva kilometra po tobožnjem blatu, ili?”

Netko reče, “Vidio sam vladine oznake u gornjem lijevom kutu.”

Moldenke reče, “Vladine oznake?” Nespretno se uvukao u vojničke hlače i otvorio šator. “I dalje pada kiša”, rekao je. “Vladine oznake, kažeš?”

“Da, vladine oznake. Vidio sam orla i gromove i munje, plava omotnica, omirisao sam ljudsko ljepilo. Što želiš, dokaz? Otiđi po pismo, Moldenke.”

“Kiša prejako pada.” Ogolio je ruku, ispružio je iz šatora i suhu je vratio natrag.

“Bez izlika, Moldenke. Znaš da je to suha kiša.”

“Znam”, reče Moldenke. ”Znam. I nedostaju mi stari udari groma, vrtloženje vode u odvodnim cijevima. Dajte nam za promjenu malo onog starog pljuska. Ne znam jesam li sposoban šetati dva kilometra, bez plave

omotnice ili s njom. Zapravo, boli me briga. Zadnji put kad sam izašao u šetnju, ugazio sam u prijateljev prsni koš. Ne, hvala."

"Moldenke, pesimist", reče netko.

"Morao sam strugati njegovo srčano tkivo sa svojih k-čizama."

Netko reče, "Zašto toliko insistiraš na svojim starim bezvezarijama, Moldenke, i njima puniš svoj šator?"

Svi su zauzeli položaje na svojim ležajevima i čitali *Načine i sredstva.*

Moldenke navuče kišni kaput i zaputi se prema poštarnici.

Na početku tobožnjeg Rata dragovoljno se prijavio za ozljedu, napisavši broj na papirić i ubacivši ga u metalnu kutiju ispred polupukovnikova ureda. Ujutro se za obrokom čitao popis dragovoljaca za ozljedu. Moldenke je jeo svoje suhe šljive i krumpirovo mlijeko i čekao. Kad su pročitali njegovo ime, javio se u zgradu D, stao u red pred vratima. Otprilike svake minute red bi se skratio za jednu osobu. Tobožnji vojnik ispred Moldenkea se okrenu i reče, "Ponosim se onime što sam dao za svoju zemlju." Otvori rasporak svojih vojničkih hlača i pokaže Moldenkeu okljaštreno spolovilo. "Ja sam veteran, dečko. Čega se ti odričeš?" Moldenke je upravo htio priznati da se radi samo o manjoj frakturi, ali je veteran baš došao na red. Moldenke ga upita, prije negoli je ušao kroz vrata, čega će se ovaj put odreći. Veteran postavi ruku u obliku pištolja i uperi prst prema sebi, napinjući palac poput otponca. Tijekom Moldenkeove minute čekanja pred vratima opalio je pištolj i netko je lopatom izbacio kosti iz kojih se dimilo na hrpu uza zgradu. Crveno je svjetlo zatreperilo iznad vrata i svi u redu su salutirali. Moldenke frknu nosom. Upali se zeleno svjetlo i Moldenke stupi u ambulantu. Stol, želeglavi tobožnji doktor na uredskom stolcu. Moldenke je prekrižio ruke iza leđa i čekao. Želeglavac je slagao likove od raznobojnih plastičnih pločica po površini stola. Krug, križ unutar kruga. Moldenke se nakašlje pa želeglavac digne pogled i zavrti ručicu na kutiji svoga grla.

Moldenke reče, "Moldenke, doktore. Manja fraktura."

Želeglavac se okrene za četvrtinu kruga i pogleda sezonsku kartu na zidu.

Moldenke reče, "Moldenke, doktore. Manja –"

Želeglavac reče, "Te sam čuo! Vrijeme je kakvo vani?"

Moldenke pričeka ispravak. Želeglavac reče, "Ispravak: Čuo sam te! Kakvo je vrijeme vani?"

Moldenke reče, "Nije loše. Tek malo snježnih mjehurića sinoć. Nije loše."

Želeglavac se okrene za pola kruga i prilagodi svoj mjehurić za red riječi, okrene se natrag i uperi svjetlo na glavi Moldenkeu ravno u oko. "Čega se odričete, generale Moldenke?"

Moldenke spomene manju frakturu. Želeglavac posloži obojene pločice u kvadrat u kojemu su bile sve ostale pločice. "Kako si ti hrabar, Moldenke. Baš prije minutu pucao sam dvotjednom veteranu u kralježnicu. Dan prije toga imao sam priliku ukloniti njegov ponos. Jedan dan to, drugi dan njegov život. Što misliš, Moldenke? Tvoja minuta curi. Je li manja fraktura dovoljna? Postavi sebi to pitanje."

Moldenkea obuzme krivnja i pristane se odreći liste osjećaja kao dodatak manjoj frakturi. Želeglavac je izgledao zadovoljno, reče Moldenkeu da ide niz hodnik koji vodi do sobe za frakture broj 2 i sjedne. Čekao

INTERNET

WILL

YOU

NOWHERE

je u hladnom stolcu u sobi za frakture i listao časopise. Svirala je glazba. Uskoro se začuo štropot koraka na hodniku i železglava je sestra ušla u sobu za frakture. Moldenke se osmjehnu i reče "Bok.". Sestra sjedne na stolac ispred njega i naloži mu da prekriži jednu nogu preko druge. Razrezala mu je vojničke hlače i ogolila koljeno. Moldenke pogleda svjetlo na stropu. Sestra mu je jednim iskusnim zamahom kromiranog kuglastog čekića slomila čašicu.

Ležao je u šok sobi pod satom. Kad je otvorio oči, iznad njega je stajao železglavi doktor. "Kako se osjećaš, Moldenke?" Moldenke se uspravi i reče da ne zna. Doktor reče, "Dobro. Tvoj rat je sad završio. Idi kući. Ostani u svome krevetu nekoliko dana, a onda idi kući."

Na povratku iz poštarnice predahnuo je na hladnjaku u blatu. Koljeno mu je bolno pulsiralo dok je čitao pismo:

General Moldenke
Lažni front
Rat

Dragi generale Moldenke,

Zbog interpunkcije smo hospitalizirali Cock Robertu. Možemo vam je predati poslije Rata. Stavili smo je na standardni režim. Često govori o svome junaku.

Srdačno,
Osoblje
Gramatički odjel, Klinika Velikog Chicaga

[57]

Kad se probudio, k-motor je već bio prestao raditi, a temperatura se digla. Otišao je do oknozora, stavio zaštitne naočale. Izašao je određeni broj sunaca. Podlaktice su mu se osule mjehurićima.

Netko je otvorio vratašca i rekao, "Izađi iz te stvari, Moldenke, prije negoli se spržiš."

Stup bijele svjetlosti sunaca ispunio je šaht. Otvorio je ruksak i izvukao šešir za sunce, pričvrstio tamnije leće na zaštitne naočale. "Požuri se, Moldenke. Uspni se i izađi."

Uspeo se uz šaht. Netko ga je uzeo za lakat i pomogao mu. "Moje ime je Roquette."

Moldenke je škiljio iza zaštitnih naočala, vidio je Roquettea naopačke i izokrenuto, osobu u kratkim khaki hlačicama, čizmama, sa štapom za hodanje i zasjenjenom svjetiljkom, sve naglavačke.

"Okreni zaštitne naočale, Moldenke. Stavio si ih naopačke." Moldenke ispravi pogrešku, ispričavajući se. Nije ga iznenadilo što Roquette zna njegovo ime.

Roquette upita: "Je li ti dovoljno svjetla, sinko?"

Moldenke reče, "Otprilike."

Roquette je kosu nosio otraga umotanu u vrećicu, a brada mu je bila u mrežici čvrsto zategnuta uz lice. "Priđi bliže, sinko. Daj da te pogledam." Moldenke priđe bliže. Roquette ga bocne u rame. "Čuli smo te kako dolaziš, sinko. Oni i ja. Oni su odlučili da ja izađem i vidim mogu li ti pomoći

ako trebaš pomoć."

Moldenke reče, "Trebam."

Roquette reče, "Za mnom."

[58]

Dragi Moldenke,

Prvo dopusti da razjasnim popularnu zabludu. Drugo, dopusti da ti prenesem novosti. Zabluda je da su Eagleman i njegov Mjesec i dalje netaknuti. Ja sam ih oboje taknuo. Novost je da je sinoć izgorjela točno polovica Texaco Cityja – stari Blackside, crnački predio.

Brzo natrag k-epruvetama,

Tvoj prijatelj,

Burnheart

[59]

Dragi Burnhearte,

Zar cijeli Blackside? Što su učinili s crncima?

Opet pun pitanja,

Moldenke

[60]

Dragi Moldenke,

Bojim se da množini više nema mjesta. Samo je jedan od njih preživio, stari dugonja imenom Roosevelt Teaset. Ostali su nestali u dimu. Sad će poplaviti područje i pustiti rakove da obave posao. Čak se nisu potrudili ni da od gašenja naprave predstavu. Jednostavno su pustili da sve izgori. Ne znam što bih rekao. Nije mi to bilo ništa novo. Znao sam da grade vatrobran po gradu. Samo je trebalo pričekati dugo sušno razdoblje, padobranom djeci pobacati žigice i pričekati da se dogodi neizbježno.

Odmori se, Moldenke.

Tvoj,

Burnheart

[61]

Sjeo je u sredinu auditorija. Kupola, kutovi, okomiti zidovi, sve je sugeriralo arhitekturu.

Razvođači su hodali među sjedalima prikupljajući šušku. Bunce je došao u Texaco City obratiti se narodu. Moldenke je jeo kokice.

Netko prošapće, "Bunce", i svi ustanu. Moldenke ostane sjediti i zapali cigaru.

Bunce je održao standardni govor. "Večeras dolazim pred narod s tugom na jeziku. Strpljivo ste izdržali dok su Mjesêci bili spušteni radi popravka. Sad, kako se zajedno približavamo krajnjem cilju, tražim od vas da upalite svoje džepne lampe." Svjetla u auditoriju su se ugasila, lampe su se upalile.

Bunce upita ima li kakvih pitanja. Moldenke podigne ruku.

Bunce reče "Nema pitanja?" Moldenke ustane i počne vitlati rukom iznad glave.

Bunce reče, "Ne vidim ruke." Netko pored Moldenkea reče, "Ne vidi te. Uključi svoju lampu."

Moldenke nije imao lampu. Dva su mu željeglavca prišla i zatražila da istupi. Pretresli su mu jakne i košulje, džepove mu okrenuli naopačke, natjerali ga da klekne.

Bunce reče, "Pogledajte ovaj primjer, narode. Uperite svoja svjetla u tog čovjeka." Publika se okrene da vidi, uperivši svjetla u Moldenkea.

Jedan od željeglavaca reče, "Skini hlače." Moldenke skine hlače. Drugi željeglavac istupi naprijed, s bijelom rukavicom na ruci, i reče, "Sagni se. Moramo očitati vrijednosti."

[63]

Gosp. Moldenke
Tropski vrt

Poštovani gospodine,

njegovatelj je sinoć ugledao gđicu Robertu kako se približava smrti u sobi sunca. Prišao joj je i učinio sve što je mogao u danim okolnostima, uzme li se u obzir da nikad nije bila kooperativna pacijentica. Prilažemo poruku koju smo našli u njezinu džepu. (Poruka: Moj je jelovnik dosad uključivao isključivo kocke leda, točka. Liječnik je rekao da će mi koža zadebljati i posmeđiti, zarez, i tako je i bilo, točka. Bilo kako bilo, zarez, stalno sam odbijala piti njihovu juhu od soje, točka. Voli te Roberta.)

Kao što vidite, g. Moldenke, kraj se bliži, i sve je manje pri sebi. Držimo da biste trebali doći po nju poslije Rata.

S poštovanjem,
Osoblje, itd.

[64]

Osoblje
Gramatički odjel itd.

Poštovana gospodo,

Tada busevi nisu bili vozili. Molim vas, riješite to s njom kako vas je volja. Ja trenutačno nisam sposoban nositi se s time. Ali poruka mi se svidjela.

S poštovanjem,
Gosp. Moldenke
Krvarski pomoćnik
Nacionalna tvornica gaza Texaco, T-City

P. S. Shvatite, ranjen sam u tobožnjem Ratu. Odrekao sam se nekih osjećaja za svoju zemlju. Ona bi mi sad bila na teret, kao što sam i sam sebi.

RUIN
GOTH
THE
STREET
PATERN

[65]

Draga moja Cock,

Bio sam slobodan napisati ti pjesmu. Burnheart mi kaže da bih češće trebao prakticirati terapiju osjećaja. Predložio je pisanje pjesama. Dao sam sve od sebe da mi se jave neke emocije:

Tražeći prostor Roberta mi je dala vrijeme.
Dobivši Vrijeme Roberti sam dao Prostor
Dok svjetla Mjesêca plove iznad motika,
Svjetlo podneva moje je do samoga kraja.
Taknuo sam joj lice Kakve povlastice
Jer more je moje do samoga kraja.
Tražeći mjesec Roberta je mjesec studeni dala.
Kad kraj dođe, reći će da se nije sjećala.

Oprosti zbog manjka osjećaja, Roberta. Nadam se da ipak vidiš napredak.

Voli te?

Moldenke

[69]

Sjedalice dizala podigle su ih na gornju palubu, pored okomita niza razjapljenih ispušnih rupa koje su vonjale po nesagorjelom k-gorivu.

Otkopčali su remenje i prošetali po palubi. Roquette reče, “Ovo je stari brodić, sinko. Ali dobro ide.”

Moldenke upita, “Gdje su ljudi?” Paluba je izgledala prazno, bila je loše osvijetljena. “Imam dojam da ovdje nema nikoga.”

“Nemoj olako vjerovati svojim osjetilima, Moldenke. Provest ću te okolo, upoznati te s nekim ljudima. Odvest ću te u tvoju sobu da odložiš prtljagu.”

Moldenke reče, “To bi bilo lijepo.”

Roquette reče, “Možda ne.”

Rijeka je tekla tik uz njih. Tri su Mjeseca bila izložena poput pita u pekarnici. Na udaljenoj je obali zalajao pas. Gumenasta je voda bočno zapljuskivala brod. Moldenke upita ima li brod ime. Roquette mu reče da se nisu uspjeli dogovoriti kako bi ga nazvali. Negdje na brodu netko je pustio vodu u zahodu. Moldenke reče, “Instalacije?” Roquette potvrdi.

“Polako, Moldenke. Sjednimo malo ovdje u ove ležaljke i pogledajmo nebo. Koliko znaš o tobožnjoj astronomiji? Sjedni i ja ću te podučiti.” Sjeli su.

Moldenke reče, “Tri Mjeseca, plus dva koja prijete na istočnom horizontu. Izgleda da će noć biti turobna.”

Roquette reče, “Turobna, kaže on.”

Moldenke zatvori oko i zamisli stari Mjesec, golem i narančast na nebu. Roquette reče, “Nemoj krstariti po prošlosti, sinko. Ostani sa mnom.” Moldenke otvori oko. “Koliko je Mjesêca na nebu, Moldenke?”

“Tri, dva na pomolu.”

“Znači, ukupno pet”, Roquette će.

Moldenke se složio. Roquette reče, “A sad pogledaj prema zapadu.” Moldenke pogleda prema zapadu. “Opiši.”

Moldenke opiše: “Dvostruke kupole mjesečine, naravno. Još se dva pomaljaju na zapadu. Ranije ih nisam vidio.”

Roquette reče, “Znači, ukupno sedam.”

Moldenke reče, “Sedam.”

Roquette reče, “Da, sedam Mjeseca istovremeno na nebu. Večeras bi se voda mogla dići, sinko.”

Moldenke reče, “Gadno vrijeme, u svakom slučaju. Slažem se.”

Roquette reče, “Imaš veliku sreću što si dospio na ovaj brod.” Moldenke reče da to zna i zahvali Roquetteu što ga je pronašao. Roquette reče, “Jedini brod na vodi, posljednja rijeka koja teče. Evo nas, sinko. To je to. Pratiš li me?” Moldenke reče da prati, a sige su se stvarale na rubu njegova šešira za sunce. “Nisam znao da su se stvari toliko pogoršale.” Roquette reče da se boji da jesu. “Ali nema koristi razglabati o tome. A da odemo do mezanina sa stolovima i zaigramo biljar?”

Moldenke upita, “Roquette, koliko je velik ovaj brod?”

Roquette upita, “U kom smislu?”

Moldenke odgovori, “Po duljini, od krme do pramca.”

Roquette reče, “Teško je reći. Morao bih nagađati. Ne bi bilo precizno. Neću ni pokušavati. Nemoj zatrpati brod upitnicima. Idemo baciti partiju biljara.”

Zaputili su se u smjeru mezanina za igre. U dizalu se Moldenke izgubio u nagađanjima o veličini broda.

[74]

Roquette zabilježi rezultat, umoči prste u kutiju s kredom. Moldenke se naslanjao na svoj štap dok je bend svirao na parketu plesne dvorane, ljudi plesali, a baloni lebdjeli sve do greda na stropu.

“Ovo je impresivno mjesto, Roquette.” Roquette se složi i posveti se crvenim kuglama jer je bio njegov red. Kroz okrugla se brodska okna vidjelo pet punih Mjesêca. Konobari su prolazili pored stola i Moldenke je uzimao masline s bunikamiččima s njihovih poslužavnika: isisao bi slatku želatinu, a bunikamičke je žvakao. Pijuckao je pjenušac od trešnje. Vidio je jednoga konobara kako je otišao u kut i iskašljao želatinu u rupčić, a potom pritegnuo ušni ventil.

Jedno od manjih srca mu je zalepršalo.

“Ti si na redu, asu.”

“Nije ni čudo da nismo nikoga vidjeli na palubi”, Moldenke će. “Svi su na plesu.”

“Igraj, sinko.”

“Srce mi lepršа. Ispričavam se.”

“Na tebi je red. Moldenke, zavlačiš. Igraj, sinko. Igraj.”

“Kugle se miču. Kako mogu gađati?” Moldenke nacilja kuglu koja se micala, promaši. “Kugle, Roquette.”

Roquette priđe stolu. “Mi se mičemo. Brod se miče. Kraj igre.”

Moldenke upita postoji li radio u blizini, “Da čujem vremensku prognozu.” Roquette reče da nije siguran, ali da je brod u pokretu i vrijeme ne igra nikakvu ulogu.

Moldenkeova se bolna ruka počela uporno tresti. Stavio ju je u džep. Roquette primijeti, “Teško je naći mir s toliko srca koja unutra kucaju, zar ne?” Moldenke prizna svoje zdravstveno stanje, da mu jedno srce opasno leprša, a da ostala kucaju grubo, neusklađeno. Sjećao se dana sa samo jednim srcem, predvidivih otkucaja, spokojna sna. “Stanje se pogoršava”, rekao je Roquetteu. “S koje god to strane gledao.” Roquette reče da će ga upoznati s jednim od njihovih doktora. “Možda on može ubaciti prigušivač unutra i malo te umiriti.”

“Bez prigušivača, Roquette. Već sam došao do limita i ne smijem ga preći.”

“Gluposti, sinko. Isplate se već zbog tišine. Opet ćeš spavati.”

“Izvadili su mi plućno krilo da naprave mjesta za srca. Sva sreća da je već bilo otkazalo. Inače bi mi bili izvadili zdravo.”

“To je stara maksima, asu. Zub za oko. Sigurno si je čuo. Svi bismo se mogli odreći jednog ili dvaju režnja jetara, zar ne? Uzmi prigušivač, Dink. Nema smisla da klopoćeš okolo kao vreća automatskih žaba, zar ne?”

[75]

Featherfighter se zavrti na stolcu i okrene prema Moldenkeu. “Postavimo imaš što protiv da ti prije nego pitanja damo...?”

Moldenke pričeka ispravak. Kapljica želatine procuri s ventila na Featherfighterovu zapešću. “Imate li što protiv da vam postavim nekoliko pitanja prije negoli vam damo posao? Deset isprika, gosp. Bufona.”

“Moldenke mi je ime. Burnheart i Eagleman su ovo organizirali. Ja sam se ubacio u zadnji čas.”

“Tko je ovo dogovorio? I tko još?”

“Doktor Burnheart i doktor Eagleman.”

“Meni to baš nema previše smisla, gosp. Buffona. Ne shvaćam tu kombinaciju. Samo malo, zar nije Eagleman jednom promovirao Mjesec?”

“Jednom, da”, Moldenke će. “I zovem se Moldenke.”

“Evo ruka.” Moldenke prihvati ruku, gumenu rukavicu punu želatine.

Sanitetsko vozilo uleti u rupu na cesti. Featherfighter šljapne.

“Netko je drugi ovo organizirao, gosp. Bufona. Burnman i Eagleheart nisu s tim imali nikakve veze.”

Moldenke reče da je iznenađen, ali svejedno bi htio posao, kakav god bio, ako se još nudi.

“Sjednite, Bufona. Nekoliko pitanja, molim.” Moldenke sjede u kuglasti stolac.

“Da vas pitam, koristite li se kalendarom?”

Moldenke reče da se ne zamara time. Izvuče cigaru.

Featherfighter reče, “Bez plamena, molim.” Moldenke vrati cigaru natrag i zagrize usnicu. “Ne koristite se kalendarom, znači. U tome vas mogu razumjeti, gosp. Bufona. Ima šest tehničkih mjeseci, katkad u samo jednom danu. Može postati vrlo zbunjujuće. Pratite li onda vrijeme?”

“Slušam prognoze.”

“Slušate prognoze... Kušaj ovo.” Pružio je Moldenkeu kolač od suhih pipa. Moldenke proguta komadić i reče da mu se sviđa. Featherfighter re-

UNSET NORTH ENGINE APART

če, "Bit ćete dobar radnik, Bufona. Već vidim. Ako možete progutati kolač od pipa, možete gotovo sve."

Soba se širila pri vrhu i postajala kružna, mada je pod bio kvadratni, i na njega su stali Featherfighterov stol i Moldenkeov stolac, ništa više. Pogled mu je klizio uz zidove, u potrazi za prijelazom od kvadrata na krug, ali ništa nije vidio.

Featherfighter otvori ladicu. "Mogu li vam pročitati nešto iz knjige, gosp. Bufona?"

"Moldenke. Da, pročitaj. I meni je ta knjiga poznata."

"Godine 1856. Claude Bernard je uočio mutnu limfu u dvanaesniku... Ne, to nije ta stranica..."

Kad bi se nagnuo nad Featherfighterov stol, vidio bi u njemu svoje lice. Kad bi se odmaknuo, odraz bi ostao na uglačanoj površini.

Featherfighter reče, "Evo ga: *Kao dječak često sam hodao po grobljima. Jedanput sam nogom razvalio truli grob i izletio je roj pčela. Do tada sam, u mladenačkom neznanju, mislio da su one zimi mrtve. Bila je to važna prekretnica u mojoj karijeri. Uskoro sam počeo razmišljati o ljudskom medu, i nije prošlo mnogo vremena dok nisam..."* Featherfighter zastane, pogleda Moldenkea.

Moldenke reče, "I tako dalje. Znam taj odlomak. Burnheart istražuje svoju mladost u potrazi za znanstvenim pokazateljima."

"Tko to?"

"Doktor Burnheart. Autor."

"Autor?"

"Da, koji je smisao tog ulomka?"

"Smisao je *Insecta*, Bufo. Razred *Insecta*. Pročitat ću ti iz drugog odlomka: *Raširite krila dvije ili tri ptirale preko šnite borova kruha, provucite ispod grila, na vrh stavite meda ako ga imate, osnovni recept s kojim se čak i... (izbrisano)... može nositi."*

Moldenke reče, "I tako dalje. Pročitao sam knjigu. Vidim da imaš izbrisano izdanje."

Featherfighter ga je ignorirao i nastavio čitati: "*Kao dijete su me držali u ruševnoj kući. Skupljao sam uholaže među poispadalim ciglama i pravio čaj. Otac me naučio praviti mravolovku. Majka me naučila svirati glasovir. Kao student profesora... (izbrisano)... pročitao sam knjigu."*

Moldenke reče, "Mislim da bi na izbrisanom mjestu trebalo stajati 'Eaglemana'. Profesora Eaglemana. Prema kraju je sve više izbrisanih dijelova."

Featherfighter zatvori knjigu i vrati je u ladicu. "Biste li htjeli početi danas, gosp. Bufona?"

"Da. Trebam šušku. Što ću raditi?"

"Jest ćete različite kukce i smišljati recepte. Dat ćemo vam kutu pa ću vas odvesti u Kušački labos."

[83]

Draga gđice Roberta,

Jednom su rekli da se ništa ne može napraviti u pogledu vremena, pa su onda napravili, pa su onda napravili previše, i sad je izmaklo kontroli. Utopli se, Roberta, ma što se odozgo spustilo dolje. Skrij svoja razmišljanja među oblacima gdje nema umjetnih vjetrova. Oprosti, Cock. Žao mi je. Odlutao sam od sredine.

Podijelit ću s tobom jednu zanimljivu stvar koju sam vidio u novinama. ZADNJI CRNAC UMIRE U VELIKOM CHICAGU. Cock, i zadnji je umro. Roosevelt Teaset. U članku piše da će ga oprati, pripremiti i izložiti u lijesu u Konzervacijskoj dvorani. Ne sumnjam da će i kokice prodavati i postaviti ga pored stabla banane. Natrpali su ga s dvadesetak srca prije negoli mu je krv jurnula u mozak i potopila ga.

Danas sam nabrijan, Roberta. Mogao bih nastaviti. Osjećaji su mi se uvelike poboljšali. Teško mi se saživjeti s novim stanjem, ali bez oklijevanja ću ga iskoristiti.

Roberta, sjećaš li se jutra kad sam posuo sjemenke sezama po prozorskoj dasci, a tobožnje ptice su ih došle kljucati pa su te probudile? Sjećaš li se noći kad smo spavali u gumenoj kući na rubu močvare, na vrhuncu ljetojeseni? Pokazao sam ti fosforescentni sjaj i gledali smo kako se vuče za vojnim vlakom preko mosta.

Cock, čini mi se da te nema kad god te tražim, a kad god te ima, nikad te ne tražim. To me podsjeća na odnos morskih rakova. Mužjak se uvuče u ženkinu rupu uzdignutih kliješta, nje nema, on se izvuče, s kliještima koja se vuku po pijesku. Potom se ona vrati u rupu, čeka njega, postaje sve nestrpljivija i odlazi. Onda se on vraća u praznu rupu. Tako to oni rade, Roberta. A mi imamo zvona na vratima i telefone. Pretpostavljam, sudeći po mladim račićima koje sam vidio, da se nakon nekog vremena njihov boravak u istoj rupi ipak poklopi, mada ja tomu nikad nisam svjedočio. Nije ni Burnheart.

Ne sjećam se puno toga iz tobožnjeg Rata, Roberta. Ali sjećam se da me pronašao izgubljeni pas. Osjetio sam vrelinu tla i tako sam znao da sam u rupi. S druge strane humka čula se vladina buka, iz zvučnika su se emitirale detonacije. Povirio sam iz rupe i vidio pseće lice, i zube koji su izgledali sitno pod svjetlima bitke. Povukao sam ga k sebi pa smo dijelili buhe i toplinu tijekom noći. Ujutro sam ga slijedio sve do svoga šatora, a onda sam ga izgubio u dimu i metežu. U jednom je trenutku netko otvorio moj šator i rekao: “Idi kući, Moldenke. Tvoj rat je gotov. Tvoja se ozljeda kvalificirala. Molim te, ne pričaj okolo o pojedinostima. Reci da si bio u kampu i upao u rupu.” Ne pitaj me o Ratu, Cock.

Sad ću završiti. Pišem ti u pauzi za ručak, za promjenu. Moram se vratiti svome maslacu od buba i kremi od ipova.

Jednom ću pronaći tvoju najdublju rupu.

Osjećajno,

Moldenke

[87]

Izašao je iz vrele sobe, odjenuo se. Moldenkeova su se srca poboljšala.

Na stazi od piljevine u arboretumu primijeti, “Vidim da imate stabla banana. Mislio sam da su nestala zauvijek.” Frknuo je nosom, na kosi i ramenima bilo mu je tobožnje peludi.

“Tako znači, Dink. I dalje frkćeš. Prava si napast, sinko. Baš kao u stara vremena.”

“Stara vremena? Čini mi se da me poznaješ, Roquette. Koliko dobro me poznaješ?”

“Roquelle, sinko. S dva L. Ja te uopće ne poznajem. Ne moraš s osobom biti u dugoj i osobnoj vezi da zamijetiš da frkće, zar ne?”

"Spomenuo si stara vremena."

"Kakva stara vremena? Reci mi, tko je koga našao u dnilištu? Mogao sam te ostaviti ondje da pišaš svoje ime po peludu. Razmisli malo o tome."

"Otkud znaš za to?"

"Za što? Što?"

"Za pišanje po snijegu."

"Rekao sam po snijegu? Mislio sam po peludu. Da pišaš svoje ime po peludu. Ispričavam se." Pruži mu klip kukuruza i Moldenke ga prihvati.

"Ne, Roquette. Rekao si pelud, ali mislio si snijeg. Znaš za to? Koliko dobro me poznaš?"

Prošli su pored kruga od stabala žižule, a Roquette je ubrao žižulu i pojeo je. "Pojedi žižulu, Dink. Dobra je za tvoja srca." Moldenke nije bio gladan.

Moldenke reče da je umoran od hodanja. Roquette ubrza korak. Moldenke se osloni na gomilu vreća treseta.

Roquette reče, "Požuri se, asu. Idemo vidjeti polja pšenice."

Moldenke reče, "Polja pšenice?"

[91]

"Da, polja pšenice. Uznemiruje li te to što imamo polja pšenice? Što misliš, otkud kruh? Ne budi faca, Moldenke."

"Ne zovi me faco."

"Ne zovi me faco, kaže. Zašto ne, asu?"

"Ne zovi me ni asu."

"Ni asu, kaže."

Tri su srca zalepršala.

"Diži se s vreća, sinko." Roquette pokaza zube, sitnozube. Pulpa žižule visjela mu je u bradi.

"Mijenjaš se, Roquette."

"Sve se mijenja."

"Večeras je gomila Mjeseca na nebu. Mijenjaš se preda mnom."

"Jedi, Moldenke. Ne želim nevolje. Moram upravljati brodom."

"Onda me pusti."

"Ne."

"Na koncu ću skočiti."

"Dosta je bilo. Traktorom ćemo kroz polja pšenice. Dogovorio sam da nas k-traktor čeka na parkiralištu. Idemo."

Moldenke se nasloni. Gumenasta mu je vena vijugala na vratu, a lice mu je za nijansu problijedilo. Plućno krilo mu se napuhalo, ispuhalo. Svjetla su se rojila na stropu. Reče, "Burnhearte?" i zatvori oko.

Roquette reče, "Moldenke?"

Moldenke reče, "Bunce?"

Roquette reče, "Što je to bilo?"

Moldenke reče, "Eaglemane?"

Roquette je odvio stražnji zub i dvostruku krunu stavio u Moldenkeova usta. "Evo, sinko. Gutaj. Dovest ćemo te u red." Pokraj dvostruke krune iscijedio je malo soka od žižule. Moldenke osjeti kako mu klizi s jezika i ulijeva se u grlo. "Polako, sinko. Nasloni se."

"Cock?" Valjao se po vrećama treseta i skrivao lice.

GOOD-BYE
ENVIRONMENT
SPARE
NOT THE
FURNITURE

"Strpljenja, Moldenke. Pričekaj minutu. I nemoj se ugušiti tako. Okreni se i udiši ovaj plin. Što je, asu? Nisi naviknut na staru atmosferu? Evo, odsvirat ću ti nešto." Uzeo je harmoniku iz džepa svojih khaki hlača. "Izaberi melodiju."

Moldenke se okrenu, duboko udahne i otvori oko. Plin mu je bio poznat.

Roquette je nasumično puhao u harmoniku. "Odaberi pjesmu, asu. Ne mogu početi."

Moldenke se uspravi, raširenih nosnica. "Roquette? Kakav je ovo plin?" Ustane, napetog plućnog krila.

Roquette odsvira nešto staro i nježno. Moldenkeova se srca umire.

"Sviđa ti se, sinko?" Obriše harmoniku pod pazuhom. "Bio sam vrhunski harmonikaš u svoje vrijeme. Odsvirat ću ti još nešto."

"Ovdje ima više od polovice dušika, Roquette."

"S dva L, rekao sam ti. Imaš pravo. Osamdeset posto, točnije. Na Roquelleovu brodu samo najbolje. Što misliš da je ovo, obleka za noćni let?"

Moldenke pripali cigaru. Plamen upaljača sukne visoko i zasvijetli plamenom. "I kisika?"

"Naravno, sinko. Kao što ranije rekoh..."

Moldenke povuče dim cigarete, otpuhne ga, gledajući kako se uzdiže kroz granje žižule. "Roquette?"

"Zasvirat ću jednu staru. Pokušaj pogoditi koja je. Nadam se da nije iz vremena prije tvoga. Poslušaj." Zasvira drugu melodiju.

Moldenke reče, "Zrak! Ovo je zrak!"

"Pogrešno, sinko. Poslušaj bolje. Odsvirat ću opet."

[92]

Stajao je na donjogradskoj kiši i čekao k-bus za gornji grad. Pored njega se na k-biciklu provezao dječak, proklizao u masnoj lokvi i pao na pločnik, Moldenkeu pod noge. Moldenke uzmakne, ugleda želatinu na cipelama. Okupila se gomila i netko je spomenuo želeglavca. Bio je to njihov prvi susret.

[95]

"Tako znači, asu. Vidim da si opet zavibrirao. Dobro došao natrag."

"Ovo je zrak, Roquette."

"I od njega se dobro osjećaš."

"Dobio sam novu snagu."

"Dobro. K-traktor čeka."

Moldenke reče, "Stani – osjećam kako pritisak pada. Osjećam to."

"Senzorij, Moldenke."

Moldenke ispruži ruku. Kapljica kiše pala je na nju i iscurila kroz prste.

Pogledali su prema gore.

Roquette reče, "To se studenti meteorologije igraju, sinko. Ne obraćaj pažnju."

Sivi floksasti oblaci visjeli su sa žica pričvršćenih za strop.

[99]

Roquette je vozio k-traktor uz rub polja pšenice. Lažno je sunce lebdjelo iznad. Moldenke je sjedio ondje gdje bi sjedio farmerov pas i žvakao bunikamičak.

Zrnje se ljeskalo od vrućine, cvrčci se su odbijali o metal k-traktora. Roquette je stavio šešir za sunce.

Moldenke reče, “Pšenica. Miruje.” Roquette reče da je to zbog manjka vjetra. Moldenke svali krivnju na manjak mašte. “Kad ja zamislim polje pšenice, vjetar puše u klasju”, rekao je.

Roquette reče, “Osjećaš se bolje.”

Tobožnji tornado zahuktavao se na horizontu.

[100]

Dragi Moldenke,

Sad ti slobodno mogu ispričati pojedinosti Eaglemanova nevjerojatnog novog projekta, pojedinosti o onome što ga sad tjera da radi bez prestanka: morali smo napraviti još jedan stol za skiciranje, veći od prvotnoga, da zauzdamo poplavu papira. Kako ima pune ruke mjernih šestara, ravnala i sličnih stvari, osobno ga hranim muharicama. Pretvaram se takoreći sve više u njegovateljicu, a manje u znanstvenika. Kad bih se samo mogao prikopčati na njegov izvor energije. Ovaj je projekt veći negoli je bio i sam Mjesec, Moldenke. Golem je. Ti i ja blijedimo u usporedbi s njime. Ali netko i to mora. Vjeruj mi, ako Eagleman nije dorastao izazovu, nitko nije. Da nije Eaglemana, na kraju bismo zviždukali stare melodije. Jesi li u zadnje vrijeme pogledao eterska stabla? Jesi li proučio izgorjele lagerstremije duž avenija? Sjediš u svom stolcu i ignoriraš to, Moldenke. Ti ostaješ isti. Evolucija ide dalje, Moldenke ostaje isti. Podsjećaš me na *pi*, Moldenke – vječnu konstantu. Učini nešto! Samo sjediš, plinovima puniš papirnate tjedne koji prolaze, nije te briga. Ljudi hodaju pločnicima, šutaju mrtve šljuke u odvode i nikad ne postavljaju prava pitanja u pravo vrijeme. Eagleman bi nas mogao spasiti. Vjera, Moldenke. Vjera. Nada. Jesi li slušao vremenske prognoze? Eagleman sluša. Ovaj će projekt vjerojatno –

Iznenada moram skratiti, Moldenke. Eagleman je klonuo na stol za skiciranje.

Pun nade,

Burnheart

[104]

Roquelle reče, “Parkirajmo ovu mašinu i pogledajmo film.”

Vratili su k-traktor na parkirni prostor i zadužili k-cikl.

Okretali su pedale po asfaltiranoj cesti, po svemu sudeći u tunelu. Ostali su k-cikli jurili u ostalim smjerovima, k-busovi, pokoji k-mobil. Gornja su se svjetla u tunelu nizala do u beskonačnost.

“Jesmo li mi to ispod rijeke, Roquette?”

Roquelleov šal se vijorio Moldenkeu u lice. Promet je postajao sve gušći, buka sve jača. “Roquette?”

"Ne čujem te, sinko. Primakni se." Moldenke skliznu naprijed, bliže Roquelleovom vozačkom sjedalu.

"Roquette?"

"Nešto si rekao, sinko?"

Svjetla u tunelu su se ugasila. Moldenke se pripremio za sudar i čekao, ali k-promet se nastavio u mraku, bez upaljenih svjetala.

"Roquette?"

"Što je? Govori."

"Mrak je. Kako uspijevaš izbjeći sudar?"

"Izvuci bradu iz mojih leđa, sinko. Jesi li rekao da gubiš zrak?"

"Mrak."

"Mrak je? Zar su se svjetla ugasila?"

"Roquette! Svi ovdje voze u mraku! Kako to da se ne sudare? Kako im to uspijeva?"

Svijetla se upale.

Roquelle skrene na zaustavni trak i ugasi motor. "Čemu galama, sinko?"

Moldenkeovo se grlo stegne. Skinuo je zaštitne naočale i svoju gazu.

"Ništa. Nisi morao stati. Svjetla su se ugasila. Pitam se kako voze u mraku."

"Prestani se pitati. Prepusti se struji, slušaj brujanje."

"Meni se činilo da je trebalo doći do niza sudara. Samo želim objašnjenje."

"Jadni Moldenke. Uvijek nešto izvoljeva. Malo mi je muka od toga."

Moldenke dodirne zid tunela i osjeti vrelinu. Disanje mu postane pliće. Gutao je zrak, podrignuo.

"Ti to zoveš disanjem, sinko?" Roquelle udahne duboko. "Što je jednome zrak, drugome je otrov, tako kažu. Iskreno, ne podnosim plin u arboretumu. Čudan je ovo planet. Na k-cikl, asu."

Moldenke sjedne.

"Penji se, asu. Na k-cikl. Propustit ćemo početak filma."

Moldenke spusti glavu između koljena, a u prsima mu postane živahno. "Ne."

"Rekao si ne?"

"Da. Srca su opet proradila. Možemo li se vratiti u arboretum? U polje pšenice?"

"Ustaj, Bufona! Ustani!"

Moldenke je ostao na mjestu. "Ostavi me ovdje, Roquette. Pronaći ću izlaz. Vidjet ćemo se poslije, negdje."

Roquelle izvuče svoju zviždaljku i puhne u nju, zvuk jurne Moldenkeu u uho, ritam srca mu se gadno poremeti, mlaz urina mu se proširi po hlačama. Roquelle je gledao gore i dolje po tunelu i puhao u zviždaljku. Moldenke se skljoka uza zid tunela, lica poput jajeta. Roquelle klekne i potraži otkucaje srca, očita puls, posluša disanje, ustane, okrene se prema dnu tinela i puhne u zviždaljku.

[106]

U stara je vremena Moldenke slušao meteorologa: radio mu je bio uključen u kratkim noćima, zelene i sjajne površine. Optimistične prognoze, sigurna predviđanja. Kad bi meteorolog rekao da će biti toplo,

KNEEL TO KISS NEGATIVE BOY RODENT

Moldenke bi otvorio oknozore i ujutro našao sige na slavinama. Kad bi meteorolog rekao da će biti prohladno, podigao bi svoj ovratnik i zatvorio oknozore.

U davnim danima postojalo je samo jedno sunce, jedan Mjesec, dovoljno zvjezdane svjetlosti, i jedno zdravo srce.

[107]

Crveno-bijelo k-prometalo izdvojilo se iz prometa i skrenulo na zaustavni trak, a iz njega je izašao vozač u bijelom s torbom na boku. Izmijenio je troprsti pozdrav s Roquelleom. "Gospodine", reče vozač. "Čuo sam zviždaljku."

Roquelle reče, "Pregledaj mi ga." Okrenuli su Moldenkea.

Vozač otvori svoju torbu, izvadi žir na uzici i zanjiše ga iznad Moldenkeovih prsa. Roquelle je kleknuo i gledao žir. Vozač reče, "Samo što se nije ispraznio."

Roquelle reče, "Daj sve od sebe, doture. Želim ga što prije na nogama."

Žir opiše maleni, slabašni krug, a onda se raščetvori. "Malo je živnuo", reče doktor. Roquelle potvrdi. Doktor izvadi omot sjemenki, pospe ih po cijelom Moldenkeu. Roquelle reče, "To bi ga trebalo dignuti." Doktor se složi, otvori mahunu mlječike i pusti da se svilenkasta unutrašnjost prospe po Moldenkeovu čelu i odleti u struju prometa. Roquelle reče, "To bi trebalo biti to. Hvala, doture." Pozdravili su se vojnički. "Gospodine", reče Doktor, a Roquelle ga bocne ispod usne. Uspeo se u k-prometalo i uključio se u promet. Roquelle je sjedio pored Moldenkea i svirao staru melodiju na usnoj harmonici.

Moldenke otvori oba oka.

Roquelle reče, "Dobro došao natrag, asu."

"Moram izaći iz ovoga tunela, Roquette. Jedno od mojih srca potpuno je stalo." Pritisnuo je prsa, frknuo nosom, iskašljao cvrčka. "Roquette, pusti me van. Pusti me van odavde. Ne mogu disati."

"Polako, sinko. Nema žurbe. Pogledat ćemo film. Penji se na k-cikl."

"Pusti me da odem s broda, Roquette!"

"Ne. Sad se prebrzo krećemo. Sedam Mjesêca je izašlo. Sprema nam se nevrijeme. Rijeka je gusta i hirovita. Sigurniji si ovdje."

"Skočit ću."

"Skočit će, kaže on. Reci mi, sinko, misliš li da bi mogao plivati u kadi sirupa? Zaglavit ćeš i utopiti se."

"U čemu je razlika? I sad se utapam."

"Gledat ćemo film."

"Izbaci me na cestu, Roquelle. Pomozi mi, gurni me pred k-bus."

"Gluposti, Bufo. Ostani do poplave. U međuvremenu, pogledat ćemo film, pojesti kokice i slatkiš od pšenice. Kad si zadnji put pogledao film, sinko?"

"Stani malo. Moje drugo oko je otvoreno."

"Vidiš li kroz njega?"

"Ne. Boli."

"Vremena, Buf, treba vremena. Stvari će se popraviti. Nemoj se toliko bojati svojih lica. Dobar je ovo brod. Zajahat ćemo poplavu i ploviti dalje."

“Kamo, Roquette?”
“Ne bih htio o tome nagađati. Ne, ne bih htio riskirati.”
“Izbaci me na cestu.”
“Ne budi smiješan. Nema hodanja po cestama. Nema škamparenja u kadama. Znaš pravila igre, sinko. Ne pokušavaj ih izigrati.”
“Kad ćemo stići do Burnhearta?”
“Ubrzo, sinko. Ubrzo.”
“Ne želim gledati film. Želim se vratiti u svoju sobu i spavati.”
“Nema spavanja. Ne. Na k-cikl.”
Moldenke se jednom rukom držao za Roquelleov kaput, jedna mu se noga vukla po asfaltu, drugo mu je srce otkazalo, a šal mu je lepetao po licu.
Izvezli su se iz tunela, skrenuli pored rampe na parkiralište puno k-vozila. Roquelle reče, “Izgleda da je gužva. Sigurno je film dobar.”
Na blagajni je žena rekla, “Karte, molim.” Roquelle reče, “Nasloni se uza zid, Bufona. Ne mogu te cijelo vrijeme pridržavati. Moram izvaditi svoju kartu.”
Žena reče, “Karte, molim.”
Moldenke se nasloni uza zid.
Roquelle reče, “Pričekaj, sinko.” Pretražio je džepove svojih khaki hlača, pronašao kartu i dao je ženi.
Žena reče, “Karte, molim.” Prilagodila je ušni ventil, istisnula kap želatine u rupčić.
Moldenke skliznu uza zid, treće mu srce zaleprša.
Roquelle ga upita, “Gdje ti je karta, sinko? Treba ti karta.”
Žena reče, “Kartičke?”
Roquelle reče, “Karte, faco. Treba ti karta da pogledaš film!”
Moldenke se skljoka na pločnik, s oba oka širom otvorena i užarena lica.
“Karte, molim.”
Roquelle pretraži Moldenkeove džepove, pronađe limenku cvrčaka, priđe prozoru. “On nema kartičke. Ima cvrčke. Primate li cvrčke?”
Žena odgovori, “Ne primamo cvrčke.” Pruži Roquelleu par škara, “Ali primamo kosu.” Dala mu je papirnatu vrećicu.
Treće srce je stalo.
Roquelle ostriže vrećicu Moldenkeove kose.
Sjeli su u kino u zadnje redove.
“Moldenke?”
Klonuo je Roquetteu na rame. Roquette reče, “Kako mogu ovako gledati film? Moldenke?”
Zastor se otvorio, iz zvučnika je doprla glazba.
“Moldenke?”
Drugo srce se uskomeša, treće započne ravnomjerno kucati. Uspravio se.
Roquette reče, “Obično najprije prikažu vremensku prognozu.”
Glazba je utihnula, iz zvučnika se začuo glas.
Moldenke reče da se osjeća bolje. Oko se opet zatvorilo.
Metereolog reče, “*Vladino sunce palo na T-City.*” Film je pokazao spaljeno područje iz gornjeg rakursa, stup dima kako se diže. “*Veliki Chicago tone, svi ga moraju napustiti.*” Film je pokazao praznu rupu. Moldenke se osmjehnu.

Roquette reče, “Ne sviđa mi se to vrijeme. Morat ću nazvati tog meteorologa. Ne sviđa mi se u što se upušta.”

Moldenke reče, “To je Shelp. On je moj prijatelj. Znam Shelpa.” Sjedio je uspravno u sjedalu, jeo kokice i cvrčke.

Shelp reče, “*Vlada ležernije upravlja Mjesecima. Mjeseci se ponašaju nepredvidivo. Pozivamo vas da ostanete u zatvorenim prostorima.*”

Roquette ustane i počne mahati u smjeru sobe za projekciju. “Isključite ga!”

Moldenke upita, “Je li Shelp na brodu?”

Roquette nije htio o tome nagađati.

Shelp reče, “*Širom zemlje vjetar umire.*”

Moldenke reče, “Znači, napokon su ga ubili.”

Roquette reče, “Dolje vremenska prognoza! Pustite film!”

“Poigravali su se s njime dok ga nisu ubili.”

“Okani se sentimentalnosti, Moldenke. Nećemo razgovarati o vremenu.”

Film je počeo u sivim tonovima. K-taksi vozi kroz šumovito područje, uspori i stane uz etersku šumicu. Izađu četiri lika i upute se među etere.

Moldenke reče, “Gledao sam ovo.”

Roquette reče, “Tišina.”

“Gledao sam film, Roquette. Radije ne bih opet gledao.”

“Smiri se, sinko. Gledaj film. Nisi ga gledao.”

Kamera ih slijedi u etersku šumicu. Jedan od likova nosi odvijač. Kamera se primakne bliže. Moldenke ugleda sebe s odvijačem, taksist je nosio ženu.

Moldenke reče, “To su promijenili.”

Film zatreperi, ekran se zacrni, svjetla bljesnu. Moldenke vidje dvojicu kako sjede u prvom redu. Ostatak kina bio je prazan.

“Gdje su svi oni ljudi, Roquette?”

Roquette reče da se ne usuđuje nagađati, pljesne rukama, nogom opali sjedalo ispred sebe. “Diži buku, Dink, lupaj. Probudi kino-operatera.” Moldenke odbije.

Jedan od dvojice u prvom redu okrene se prema projekcijskoj kabini. Moldenke ugleda lice. Ustane.

“Burnheart?”

“Sjedni, sinko. Sjedni. Film samo što nije opet počeo.”

“Ispričaj me, Roquette. Skočit ću dolje i porazgovarati s Burnheartom.”

Svjetla se ugase. Roquette se povuče natrag na sjedalo. Tri su srca počela kucati napola.

Film je opet počeo. K-mobil vozi po bljuzgavim brazdama i stane na kraju puta. Pojave se tri lika. Dva muškarca i žena. Žena je praznila želudac.

“I ovo sam već gledao”, Moldenke će. “Moja srca, Roquette. Pusti me da razgovaram s Burnheartom. Ono je vjerojatno Eagleman s njim. Oni me mogu dovesti u red.”

Roquette reče, “Ne!”

Moldenke prepozna sebe. Vidio je otvarač za pisma u svojoj ruci. Vidio je sebe kako para jednoga od želeglavaca. Vidio je kako se želatina izlijeva.

Rekao je, “Ja to nisam učinio.”

GAIN

NO

GREAT

SERPENT

TRUTH

Roquette reče, “Molim?”

Film je završio, svjetla su se upalila.

Moldenke reče, “Mislim da ja to nisam učinio.”

“Jadno, Moldenke. Znači, misliš da ti to nisi učinio? Kakve to veze uopće ima, sinko? To su željeglavci. Nikomu danas nije stalo do željeglavaca. Nemoj osjećati krivnju.”

“I ne osjećam je.” Otkucaji srca su se poboljšali. Pogledao je prema naprijed. Nije bilo nikoga. “Kamo su otišli, Roquette? Burnheart i Eagleman. Kamo su otišli?”

“Zaboravi, sinko. Odvest ću te u svoj ured. Želim da poslušaš neke vrpce.”

“Ne. Ne vrpce, Bunce. Nikakve vrpce!”

“Dobro, Moldenke. Polako. Zbunjen si. Ne znaš ni kako mi je ime. U redu. Odspavat ćeš malo. Odvest ću te u tvoju sobu, malo ćeš odspavati pa ćemo onda poslušati vrpce. Imam ih u svojoj macastoj kutiji.”

[108]

Draga Cock,

Dao sam otkaz u sanitetskom vozilu. Opet ću biti bez šuške, ali Burnheart će mi valjda pomoći. Primio sam nekoliko gadnih telefonskih poziva od tipa imenom Bunce. Ima noći kad mi ne daju spavati. Ne shvaćam baš zašto ga toliko smetam, mada sam mu voljan vjerovati kad kaže da je tako. Pokušavam se ne petljati u vladin posao. Ali izgleda da se vladin posao petlja u moj život. Naučio sam lekciju u auditoriju prije mnogo vremena, Roberta, ne mogu opisati što su mi učinili.

Trudio sam se znanstveno pristupati stvarima, kako bi to Burnheart rekao. Trudio sam se oponašati tripodera, kako je rekao da bih trebao. Želim vidjeti stvari kakve jesu, Cock. I povremeno mi to i uspijeva. Jedanput u sto Mjesêci proniknem u neki fenomen, ili možda ovladam nekom snagom u svoju korist. Naravno da Burnheart kaže da postoje različite vrste znanosti i da je moje specifično nastojanje tek jedno od mnogih, a sva su na svoj način vrsna, i točna, i jednako pogrešna koliko i moja. Kaže da se ne bih trebao uzbuđivati oko manjih uspjeha. Poštujem njegov savjet, slušam što govori. Ali, Roberta, vrijeme se pogoršava.

Bilo bi lijepo da možeš biti sa mnom, imao bih s kime razgovarati. Sjedim ovdje u tišini, previše se sramim da bih razgovarao sam sa sobom, previše sam umoran da odem iz sobe, a nije da bih mogao i da nisam. Vremena su teška. Stolac zaudara po tresetu. Ovih dana ne viđam zelenokrilu, a ako je i vidim, ubrzo ugine. Noge su mi sve ukočenije. Da si tu, pomogla bi mi oko osjećaja. Mislio sam da sam ih opet obnovio kad sam otišao iz sanitetskog vozila, ali kad god telefon zazvoni, oni nestanu. Burnheart je jedanput rekao, “Dink, jednoga će ti dana ponestati tinte pa ćeš otići u dućan s tintom i vidjeti da je zatvoren, zakapijan, a na njemu znak na kojem piše: ZATVORENO ZBOG KRAJA.” To je to, Roberta. Ponestaje mi tinte. Ovo bi pismo moglo postati sve slabije i završiti prazninom.

Bunce kojega sam spomenuo isključio mi je struju, a u cijevima nema vode. Vrata hladnjaka se otvaraju a da ih ja ne dotaknem, a sige su na sjenilu svjetiljke. Što mi je činiti, Roberta? Stolac je srastao sa mnom. Kad se ja pomaknem, i stolac se miče. Burnheart mi ne piše više. Moram se osloniti na stara pisma, pomalo zastarjela. Bunce je u hodnik postavio željeglavca. Čujem mu štropot koraka, napuhivanje, ispuhivanje.

Što sam zgriješio, Cock? Jesam li prečesto jeo nedužno tkivo, nedužan mišić? Uvijek bih ih ubio, onomad, prije negoli bih ih pojeo. Sad se bojim da ne bih oklijevao pojesti ih žive. Vrijeme se pogoršava. Pretpostavljam da će na nekom raskrižju, ne znam gdje, i mene nešto pojesti. Nešto će me zaskočiti i samljeti me zubima.

Ne znam što bih još rekao. Mogao bih pričati o suncima i Mjesecima, ali čemu? Pogledaj gore. Vidi i sama.

Zamišljam svoju privatnu parcelu. Stabla, pelud. Poneki crvenooki zec tu i tamo. Mjesto na koje mogu otići. Puše lagani povjetarac. Nebo u boji, arhitekturi ni traga. Katkad i dospijem tamo. U miru hodam onuda neko vrijeme, dok nešto s kandžama ne počne pljuvati ugruške iz grmlja.

Nadam se da ću te uskoro vidjeti.

Voli te

Moldenke

[109]

Roquette otvori vrata i Moldenke uđe.

"Laku noć, sinko. Sad spavaj. Vidimo se ujutro." Zatvorio je vrata.

Moldenke je ležao u krevetu, glave uronjene u gumeni jastuk, a srca su mu radila u leru. Ljuljanje broda nije mu dalo zaspati. Uključio je radio, dobio vremensku prognozu:

Dva se sunca hlade na horizontu, nemirni Mjeseci, životinje treba zakloniti, upozorenje putnicima, sva se plovila trebaju vratiti u luku, moguća poplava na rijeci Želatine, toksične zmije u krošnjama stabala, vjetar je opet oživio, temperature će...

Začulo se pucketanje, signal je oslabio. Okrenuo je stanicu. Pucketanje se nastavilo, potom tišina u eteru.

Otišao je do oknozora. Sedam Mjeseca na nebu, svi puni. Jak je vjetar puhao oko broda.

Pričvrstio je torbe na leđa i na bok, povezao dvostruku gazu, stavio šešir za mjesečinu.

Izašao je u hodnik, došao do dizala, stisnuo dugme, pričekao. Dizalo nije dolazilo. Otišao je stubama do mezanina. Brod se nagnuo prema naprijed, stolovi za biljar sudarali su se jedan s drugim, kugle su se kotrljale po podu. Plesna dvorana je bila prazna. Zazvao je, "Roberta?"

Potražit će Burnhearta i Eaglemana. Trčao je hodnicima i kucao na vrata, "Burnhearte?"

Glavno se srce raširilo u svojoj šupljini.

U arboretumu je sjeo na vreće treseta i udisao zrak. Stabla banana bila su povijena i mrtva, žižule razbacane po stazama. "Roberta? Eaglemane?"

Popeo se stubama na palubu.

Vjetar je pojačavao.

Zakopčao je svoj vojnički kaput i skočio.

Draga Roberta,

Sad sam miran, mada sumnjam u ishod. Skočio sam s broda i na starom se hladnjaku prebacio do obale. Tu sam složio vatricu. Sreća da sam pronašao truli kamforovac pun korjenovih ličinki, ali mogu ti reći da su gorke. Bio sam dovoljno gladan da zaboravim male manjkavosti. Plinovi su večeras hladni, Roberta, a moji prsti ukočeni. Pogledam li u plamen, vidim vlastiti odraz. Sebe. Moldenke iz T-Cityja gladan zraka, žut, i kipti od hladnoće.

Izgleda da rijeka Želatine buja iza mene. Mogu sjediti ovdje i čekati da me prekrije ili ići dalje. Ne znam. Sad kad imam nekoliko osjećaja i stavova koje treba uzeti u obzir, odluke je teže donijeti. Mislim da ću zakoračiti na prvo suho mjesto. Kad god mi rijeka lizne pete, napravit ću korak naprijed. Snaći ću se.

Nisam siguran gdje si, i jesi li, i hoće li ova poruka ikada doći do tebe. Ako si na brodu, molim te, uživaj u putovanju i pozdravi mi ostale. Ako si napustila brod, ako si bila na njemu, a nadam se da jesi, vjerojatno ćemo se sudariti koljenima u mraku vrlo skoro.

Što se tiče moga obitavališta, uopće ga nemam. Okolo vidim mrtve etere, i malaksale šljuke kako vise u granama. Opet sve podsjeća na dnilište. Izgleda da se brod nije ni pomaknuo. Najviše što mogu reći jest da sam ovdje, mada ne znam gdje. Mogu kud hoću.

Što još reći, Cock? Samo naprijed. Vidimo se opet. Trenutačno moja srca kucaju kako treba, točka.

Kao i uvijek,
Ja ostajem,
Moldenke

S engleskoga prevela Anda Bukvić.
Ulomci romana *Motorman*, Calamari Press, 2008.

GIMME
DANGER
POWER
RANGER

Sinatrina era

Za vrijeme Sinatrine ere, koja je prethodila Zaboravu '64., iskapanja u blizini New Olea otkrila su lijes, a kad je otvoren, u njemu je pronađeno dugokoso truplo zatvoreno u kavez sličan onomu od pruća, samo što je ovaj bio od preraslih noktiju. Metalna narukvica s imenom bila jeoko zapešća trupla, a rđa i plijesan izbrisali su sve osim srednjeg imena: Arvey.

¶ U dva po brodskom vremenu, zadihan od kratke šetnje od kabine i krvareći iz nosa, Moldenke je prvi stigao u Der Kröetenkusser, bistro na palubi *Titanica*. Stigao je rano pa je bio siguran da će dobiti najistureniji stol, s najboljim pogledom na promenadnu palubu. Bilo kako bilo, metalna površina stolića nije bila veća od tanjura, a tanke i nejednake noge predstavljale su stalan rizik od prevrtanja. Opsesivno oprezan, Moldenke je stolić morao budno motriti.

Udo, njemački barmen okrugla lica, donio je Moldenkeu kriglu fermentirane muljevine, limenku fosfatnog praha, zdjelu fungu kockica i maleni snop dlaka za pušenje. "Marka *Hairloom*, Moldenke. Najbolje su. Usput, kako ti se sviđa moja ruka? Dobro su je dotjerali, ha?"

Ruka je bila mrtvačka, modra, samo s palcima, s djelomično iščupanim noktima i živim mesom iz kojega je curio gnoj.

"Odlično. Čije je to djelo?"

"Dr. Ferryja iz New Olea. Nađeš li se ikada u blizini, prepusti se Ferryju u ruke. Izgledaš tako obično. Trebao bi nešto promijeniti. Možda te sićušne uši. Bi li htio veće? Drukčije? Možda od francuske svinje. Ferry je ljubitelj svinja, znaš."

Moldenke izvuče dozu dlaka iz snopa i onjuši. "Deformirat ću se kad to zakonski propišu."

Udo pregačom obriše krv koja mu je curila s jednoga od palčeva. "Moj je ujak sredio uši. Sad izgleda elegantnije, modernije. Razmišlja o trećem oku."

Moldenke pokaza krug od točkastih ožiljaka oko svojih usta. "Pomalo se bojim igala i noževa. Kad mi je bilo deset godina, majka mi je zašila usta debelim, crnim koncem jer sam pljuvao po njezinu noćnom jasminu. Tri dana nisam mogao jesti, piti ni govoriti, sve dok moj pokojni, ali ljubazni otac nije škarama prerezao konac."

Otkopčao je prednju stranu svoga kombinezona. "A ovaj ružni ožiljak u obliku raspela od bradavice do bradavice i od vrata do pupka... Unutra su mi stavili četiri ovčja srca, a izvadili jedno plućno krilo. Moje je staro srce počelo otkazivati."

"Zadivljujuće. Ali ništa se ne može usporediti s *namjerno izabranom* deformacijom. To je druga stvar, osjećaj je drukčiji. Ovo je sjajna ruka, moraš priznati. Jedinstvena je. Tema za svaki razgovor. Dao sam izraditi posebnu rukavicu."

"Dat ću ti ja jednu temu, Udo. Ova muljevina smrdi. Je li svježa?"

"Naravno. Prva krigla koju sam natočio."

"Prokuhavao si je da ubiješ cjevaše?"

"Sat vremena."

"A što je sa šigelom?"

"Ništa nije moglo preživjeti. Nema šanse. Ali dodaj dosta fosfata, za svaki slučaj."

"Dobro. A sad, molim te, odnose taj fungu dok ti se nisam izrigao po klompama."

"Kako želiš. Neki ga vole, neki mrze. Kad je fungu posrijedi, ne postoji između."

"Baci ga galebovima."

"Rado bih, ali oni ga ne vole."

Moldenke uzdrhtalim prstima pripremi dlake i srola debeli cigaret. "Mislio sam da su Francuzi spalili tvornicu *Hairlooma* i sva skladišta."

“Ostala je jedna na otoku Permanganata.”

“Sreća. Ovaj me dim nosi na mjesta na koja još nijedna riječ nije kročila, gdje je sve nerazumljivo, sve neizrecivo. Vrlo sam ovisan.”

“Vidi koliko je sati”, Udo će, pogledavajući u nebo. “Radio Ratt je na programu.” Požuri do bara i uključi svoj maleni radio. “Bolje slušaj, Moldenke. Znaš što će biti ne budeš li slušao.”

VIJESTI RADIO RATTA: *Predsjednik upozorava da će njegov Ured za smradeže prekinuti oživljavanje mladih. Svi koji su do sad vraćeni u život imaju smanjen mentalni kapacitet. Jedan od prvih oživljenih, Mali Jackie Dawes, odijeva oklopnu jaknu i kacigu od laganog, prstenastog zaštitnog materijala, okolo nosi odrpani model divlje patke napravljen od napunjene čarape i četkica za cijevi te uvijek ide na niske zahode tako da nogama može dodirnuti tlo. Jackie spava po cijele dane u kadi punoj jastuka u sjeni stabla, a krigla puna muljevine počiva mu na grozničavim prsima.*

“Mali je Ratt odavno na vlasti”, Moldenke će. “Tko ga je izabrao? Kad? Ne znamo ni kako izgleda.”

“Kržljavac”, Udo će. “Izgleda kao repa, tako čujem. Jesu li se održali izbori? Zaboravio sam.”

Odjedanput palubu zapljusnu val uzbuđenja. Član brodske posade ugledao je u vodi mrtvog plesiosaura. Desetci su gledali kako brodska dizalica izvlači raspadnuti trup iz mirnog sivog mora u mreži od užadi.

“Još jedan mrtvi plesio”, reče Udo. “U onome što su ga jučer upecali bio je američki mornar u punoj spremi, napola probavljen.”

Bučna osa biljarica kružila je neprekidno oko Moldenkeove glave. Pokušao ju je opaliti u zraku, jednom rukom, pa drugom, ali promašio bi svaki put. “Udo! Ubij ovu leteću napast dok me nije ubola.”

Moldenkeovu je majku jedanput ubola biljarica, na ljetnom izletu, zbog čega je potpuno podivljala. Prije negoli ju je pustilo, kastrirala je njegova jadnog malog brata, Andrewa, s parom škara za perad i zatakla njegove male mošnje za plot. Nekoliko godina poslije Andrew je nasmrt pregažen kad se Kaos iz Pisstowna proširio prema selu.

Udo se počeo vrtjeti u krug, ganjajući biljaricu muholovkom od čvrste slame. Kad ju je zgnječio o zid, bacio ju je gladnom jednokrilom galebu koji je skakutao po bistrou u potrazi za otpacima.

Iz navike, Moldenke je lagano povlačio svoju rijetku bradicu, trepćući jednim pa drugim okom, ali nikada s oba odjedanput te je dodao žlicu fosfatnog praha svojoj muljevini, miješajući je dok se gusta pjena nije izlila iz krigle i po stolu. Drhtavim je prstima zapalio vlažnu, pucketavu žigicu, uvukao onoliko dima koliko mu je dopuštalo jedno plućno krilo i pustio ga da polako izmili kroz istrunule zube.

Plesiosaur mu je po drugi put privukao pozornost kad mu je jedan od članova posade kosirom rasporio trbuh, odmaknuvši se kad je sva utroba iskuljala na palubu i napravila golemo klupko iz kojega se pušilo. Kad su pronašli i otvorili želudac, unutra su vidjeli gnojnu kašu od poluprobavljene kirnje i morskih golaća. Na vrat plesiosaura, 20 metara dug, bila je nasađena glava razmjerno sitnih proporcija. Imao je dva para udova sličnih perajama i kratak rep. Usta su mu bila puna smrdljive smeđe ljepljive mase, a meso mu je s kostiju visjelo poput rublja koje se suši.

PROTEST
RETINA

ANGER
GUN

Kad je iznenadni nalet vjetra nanio plesiosaurov vonj do Moldenkeovih nozdrva, ruka mu se nekontrolirano trznula, a lakat skliznuo s ruba stola pa je pao sa stolca. Glavom je udario o tvrdu palubu, začuo se oštar zvuk, kao kad bat udari o klin. "Udo! Kakav je ovo stol? Ni nasloniti se ne možeš na njega!"

"Tiho! Dolazi Kapetan", reče Udo.

Sa šeširom ispred lica, kapetan Smith skrenuo je u bistro lagano šepajući, a rublje mu je bilo toliko uštirkano da je škripalo dok je hodao. Sjeo je na sjenovito mjesto na drugom kraju bara, zapalio dlake u svojoj luli i počeo čitati primjerak Rattova *Manifesta* tiskan u doba kad još nije bilo jestiva papira.

RADIO RATT:
Napadi na Francuski tabor započet će nakon Kongresa neutrodina... Judith Purdel, nadglednica u mljevaonici tijela Rječica Krvi u Pisstownu, otkrila je tijekom inspekcije kiselinom natopljene ostatke Kulumus Fujusa, Smradeža iz New Olea. Pretpostavlja se da su se Fujusi u najvećoj mjeri razgradili nakon pucanja opne reaktora mljevaonice, kad je isteklo 10.000 akvetona želučane kiseline, koja se uz grmljavinu plimnog vala sručila na Fujuse koji su bili na pikniku...
Charlotte Eng, neutrodinska kraljica, udat će se za Vincenta Goopa, tajnika neutrodinskih poslova. Njezin miraz uključuje kanticu smrznute sperme predsjednika Kennyja i prekrivač od neutrodinske dlake. Eng je orbigatorom danas stigla iz Indiane, a njezina vrpca od zlatnog lamea blještala je na ledenom suncu. Brak će se konzumirati nakon gozbe od paca punjena orhidejama i začinjena pirea od grožđica. Kraljica će se za svadbu pripremiti na uobičajen način, nabirući svoj til, njegujući kosu, vješajući vrpcu, istuširat će se, obrijati, pridrijemati, pojesti kiseli sir od muljevine i pripremiti za druga zadovoljstva.

Udo, sjeckajući zelenu žlijezdu za kapetanovu omiljenu juhu, zastane. "Dobro gledaj, Moldenke. Dolazi brodska umjetnica. Ferry joj je sredio noge. Odstranio ih je, zamijenio i vratio ih natrag. Ispalo je divno, zar ne? Pače, vrhunski."

Slab miris kamfora popratio je nespretan dolazak umjetnice do Moldenkeova stola. Pod jednom je rukom nosila blok za skiciranje i stiskala poveliku vrećicu ugljena za crtanje. Izgledala je umorno i ispijeno i imala blijed, proziran ten. Ljuskice mrtve kože uhvatile su se poput susnježice na njezinim obrvama.

"Mogu li?"

"Naravno. Znamo li se mi? Ne mogu se sjetiti."

"Moguće. Ne znam. U slučaju da se ne znamo, ili da smo se zaboravili, ja sam Ophelia Balls."

"Moldenke, iz Indiane. Sjedni sa mnom uz kriglu muljevine." Uspjelo mu je osmjehnuti se, a ne pokazati mnogo zuba. "Pažljivo sa stolom, pravo je dijete koje je tek prohodalo. Voli padati i sve prolijevati. Zgodno si sredila noge, usput."

Ophelijin kombinezon, svježe uškrobljen i izglačan, plesao je oko njezina koščata tijela. Iznad njezine duge crne kose, mekana čela i snenih očiju smjestilo se Vinkovsko pokrivalo, šešir ideja bećarski naheren na jednu stranu.

"Hvala."

"Čujem da su noge Ferryjevo djelo."

"On je pravi čarobnjak. Učinit će sve što poželiš. Doduše, malo mi je teško priviknuti se na njih. Vječno sam na raskrižju. Lijeva želi skrenuti desno, a desna lijevo."

Moldenke poleđinom ruke obrisa krv s gornje usne te prstima začepi nos. "Njušim li ja to smradeža u blizini?"

"To je plesio", reče Ophelia. "Da ga barem čim prije likvidiraju."

"Toliko ih je mrtvih", Moldenke reče. "Plutaju pored nas cijeli dan."

"To ih predsjednik Ratt ubija sa svoje jahte. Sramota. Zar nisi o tome čitao u novinama?" Počela je skicirati mrtvog plesiosaura.

"Ne čitam novine. Moguće da mi tinta smeta. Naglo se ospem od glave do pete."

Vrh Moldenkeova cigareta je planuo. On nakvasi palac i jedan prst muljevinom i ugasi ga. "Ove su dlake svježe, vlažne, dobre kvalitete, a svejedno planu poput suha lišća." Otpije gutljaj muljevine i odmah ga ispljune. "Treba dodati još fosfata!" Dodao je još jednu žlicu.

Udo donese Opheliji muljevinu. "Sa ili bez, gospodična?"

"Bez."

"Nemoj izbjegavati pjenu", sugerirao joj je Moldenke. "Fosfat hrani mozak. Osim toga, nikad ne znaš što sve živi unutra... Vidim da nosiš Vinkovsko pokrivalo. I to antikno."

"U obitelji je već dvadeset ili sto godina. Možebitno i stoljećima. Zapravo se nitko ne sjeća."

"Vinkovi se danas rijetko viđaju. Imao sam jednoga kao momak, ali s vremenom se pokvario. Morao sam ga zakopati u vrtu i iznad njega posaditi hren."

"I ovaj je smušen, ovisno o situaciji i vremenu, ali kad je bio nov, baka Balls je s njim bila najpametnija cura u Pisstownu."

"Pisstown... Pisstown", Moldenke će. "Poznavao sam jednog Ballsa iz Pisstowna. Tada sam vozio jedan od onih golemih vagona na pedale, netom poslije zadnjeg Zaborava. Prevozio sam muljevinu i fosfat u skladišta patočnog ulja. Roe Balls. Zvao se Roe Balls."

"Moj drugi rođak. Vagon se prevrnuo, a bačva muljevine ga je poklopila. Raspukla se, a on se utopio."

"Baš mi je žao zbog toga. Počivao u miru." Moldenke pognu glavu.

Kad je Ophelia pognula svoju, mekana pseudo-lubanja njezina Vinka uskomešala se ispod tvrda platna poput krtice. "Oh, moj Vink je upravo uspostavio vezu. Moldenke... Moldenke. Znam to ime..."

"Agnes Moldenke je moja majka. Vjerojatno si čula za nju. Vrlo je poznata."

"Naravno, izumiteljica jestiva novca. To je tvoja majka?"

"Da, na brodu je."

"Gorim od želje da je upoznam. Što je u novcu? Od čega je napravljen? Možeš li mi reći? Znam da je to obiteljska tajna, ali –"

"Nikada nikome nije rekla, čak ni meni."

"Gdje se izrađuje?"

"Ni to... I to je pomno čuvana tajna. Ona posjeduje isključiva prava."

"Kad se upoznamo, da pokušam to iz nje izvući?"

"Siguran sam da hoćeš, i to skoro. Danas je bolesna, kako često i jest, i ne izlazi iz svoje luksuzne kabine. Jadna je žena na užasnim mukama. Mislila je da će je morski zrak okrijepiti."

"Na mukama?"

"O tome se ne smije govoriti. Ona se ne sjeća. Ali nepoželjne posljedice nikako ne jenjavaju. Riječ je o vrlo tvrdokornom slučaju leukoreje, u kombinaciji s dječjim glistama. Gliste pogoršavaju cijelu situaciju jer običavaju izlaziti oko anusa dok spava, što uzrokuje bolan svrbež i besane noći. Moguće ih je ukloniti vatom na štapićastom aplikatoru. Tijekom infestacije ona je bezvoljna, anemična i prikovana za krevet, u kojem radi na svojim memoarima kad god smogne dovoljno snage. Kao da već i to nije dovoljno, baš jutros, nakon što je zapisala rečenicu 'Tinta, nije li to krv dnevničara?' ubola se metalnim vrškom pera u prst i napravila ranicu koja je počela obilno krvariti. Nešto tinte ušlo je u krvotok i ona se boji da bi moglo doći do infekcije. Mogu li ti smotati cigaret, Ophelia? Originalni *Hairloom*."

"Rado. Ali zar nisu Francuzi –"

"Jedno im je skladište promaklo. Bilo je na radiju."

"Ma da?"

RADIO RATT:
Veliki izumitelj Leuko Vink, koji se upravo odmara u ljetovalištu na Moru praskalica, želi u orbitu postaviti umjetna sunca i mjesece kako bi noću osvijetlio dijelove Indiane. Ta bi sjajna tijela omogućila noćno ubiranje, osvijetlila mračne polarne regije i razotkrila pobunjenička proturatska gnijezda u Indian Appleu, Bloombergu i ostalim zamračenim gradovima u Indiani. Vink je uvjerio Predsjednika da će otapanjem polarnih kapa nastati dovoljno vode da se zazeleni Tektitska pustinja. Sjajna su tijela opisana kao "kemijske peći koje slobodno lebde". Dok ih hrani kisikom bogata atmosfera Indiane, plamen ovih blistavih kugli fosfata, radija i patočnog ulja preživjet će pet do deset Zaborava. Procjenjuje se da bi trebala otprilike tri orbigatora i jedanaest tisuća neutrodina da izvrše ovaj zadatak golemih razmjera.

Na *Titanicu* se oglasi truba.

"O, joj", reče Ophelia. "Vrijeme je za štovanje Arveyja. Ako se Ratt klanja njegovu oltaru, zašto moramo i mi?"

Udo na stol postavi još jedan snop dlaka i reče, "Upozoravao sam Moldenkea. Sad upozoravam i vas, gđice Balls. Sviđalo se to vama ili ne, Ratt vlada. Dvaput razmislite prije negoli takve stvari izgovorite javno."

"Pitam se postoji li on uopće. U svim je novinama, na radiju, ali je li ga itko ikada vidio uživo?"

"Možda je izmišljen." Reče Moldenke. "Termin 'predsjednik' možda se odnosi na semiotičku tvorbu, samo na ideju, a ne na osobu. Otkud bismo mogli znati? Mnogo toga smo zaboravili."

"Ja sam ga vidio", reče Udo. "Uživo. U Bum Bayu, ispred Neutrodinskog centra, kako ulazi u svoj auto na pedale."

Ophelia ispuni usta dimom, uvuče ga u nosnice i zakikoće. "Kažu da izgleda kao vodozemac."

"Kako je lijepo bilo", Moldenke reče, "dok su Sinatra i predsjednik Kenny bili živi. Zemlja je bila velika. I toliko rijetko naseljena da su novo

WIN THE TESTICLE ACE LORDS!

lice ili nova pojava bili razlog za veselje. Ljudi su jedni drugima otvarali svoje vagone i okupljali se oko sigurnosti vatre. Sjekli su šume, postavljali tračnice, podizali krovove na štagljevima i komušali kukuruz."

"Ovo je fantastičan dim", reče Ophelia. "Moj me Vink potiče da govorim o svim svojim imenima."

"Samo daj", reče Moldenke. "Pretvorio sam se u uho."

"Imala sam ih pozamašnu hrpicu. Kad su mi roditelji umrli, kao dojenče me usvojio par neutrodina, obitelj Camuletti, i oni su mi dali ime Ophelia. Kad je Camuletti umro, njegova me udovica predala američkoj naseljeničkoj obitelji koja se prezivala Fallo, a oni su mi promijenili ime u Sally. Tako sam se zvala do svoje trinaeste godine, kad je obitelj Fallo pomrla, a mene primio ujak gđe Fallo, izvjesni g. Pester, koji me učinio svojom nasljednicom i promijenio mi ime u Hester Pester – presmiješna kombinacija, mislila sam – pa sam sudski zatražila da promijenim ime u Divlji Cvijet. Ali kad mi je bilo dvadeset, udala sam se za Nijemca prezimena Ochs, i mada ga je on izgovarao 'Oaks', gotovo svi ostali zvali su ga 'Ox', što će reći, 'Vol'. Bila sam Divlji Vol dok smo bili u braku, a kad sam se udala za g. Ballsa, svoga brata, vratila sam svoje prezime." Zastane da povuče još jedan dim. "Oprosti što sam se ovoliko raspričala." Skinula je svoj Vink i gurnula ga među noge.

Moldenke upita može li primiti Vink.

"Samo izvoli."

Nježno ga je držao i ljuljao tamo-amo. "Znaš", reče on, "nakon pušenja se oko moje glave pojavi aura – vidljiva samo po noći i jedino u najdubljem mraku. Uz to mi se i fosfat s potašom trusi iz vrha očnih šupljina. Nađem ga na licu prije odlaska u krevet. Kako bih uza sve to ostao zdrav, moram uzimati hranu koja sadrži fosfate da brzo i sigurno obnovim moždano tkivo. Svježa muljevina sjajna je za to."

"Jedanput sam se skoro udala za neutrodina", reče Ophelia i uzdahne. "Sjećam se dana vjenčanja. Pripreme su započele tjednima ranije... Mazala sam tijelo balzamičnim uljima, posipala ga prahom od lavande. Poštujući neutrodinske svadbene običaje, stavila sam platnene jastučiće u očne šupljine i zaklopila vjeđe tako da su se neprirodno izbočile. Bila je to najnevinija vrsta razdraganog iščekivanja. Ali nikad se nismo vjenčali. Billy je obješen nakon lažne optužbe da je oskvrnuo arvijski hram gađajući prozore izmetom. Krive su bile neke lokalne skitnice i odrpanci, ali svi su imali potvrde o izuzeću. Billy, koji se u to vrijeme klanjao u hramu, nije imao potvrdu. Mnogo mi je mjeseci bolno nedostajao. Izrezbarila sam od čvora kamforovca malenog idola s njegovim likom i njime si oduzela djevičanstvo. Ostavila sam ga unutra, da me bol koju osjetim svakim korakom podsjeti na moj gubitak."

RADIO RATT:
Nakon desetodnevna sna iz kojega je liječnici nisu mogli probuditi, bivša predsjednica Dorothy Peters umrla je od čira na želudcu. Svoje je posljednje godine Peters, udovica, provela sama i u očito skladnom suživotu s kućom punom paca, glodavaca. "Na prozoru su ih bili desetci", izjavio je susjed. Kad je zaduženi narednik pregledavao kuću pod svjetlom lampe, vidio je kako u njega zure žarke crvene oči. Jednom je prilikom, rekao je narednik, Peters otvorila vrata i on je ugledao glodavce duge 80-ak cm kako skaču po prljavim ruševinama. Mada je zabavljanje s pacima bilo protuzakonito, Peters je posjedovala važeće izuzeće pa narednik nije poduzeo daljnje korake.

"Vrijeme je za večernjicu", najavio je Udo.

Putnici, stjuardi, časnici na cijelom brodu, svi su kleknuli i pognuli glave.

"Radije bih da me objese bodljikavom žicom nego da se moram ovome izvrgnuti", promrmlja Ophelia. Ostala je stajati.

Deklamiranje je počelo, tisuću je glasova zagrmjelo glasnije od mora. "Ne znamo sat, ne znamo ni dan, a svejedno gledamo i čekamo, svjetiljaka uređenih i zapaljenih. Gledamo i iščekujemo Arveyev povratak."

Kad se opet začula truba, svi su nastavili gdje su stali.

"Trebala si kleknuti, Ophelia", reče joj Moldenke. "Mogla bi se uvaliti u nevolje."

Udo ispruži ruku. "Stršala si kao jedan od ovih", reče, pokazujući svoje palce.

"Arvey ovo, Arvey ono. Ne želim biti dio toga. Odbijam", reče ona.

"Nemoj reći da te nisam upozorio", reče Udo.

RADIO RATT:
U Bum Bayu je integracija smradeža uzrokovala mnoga mimoilaženja. Predsjednik donosi sljedeće direktive: Prolije li dijete muljevinu po podu, recite, "To je za smradeže"; bacite li napoj kroz prozor, povičite, "Vi smradeži se pobrinite za te otpatke"; ušijte komadić željeza u odjeću novorođenčeta. Smradež to novorođenče neće nikada maltretirati niti mu izazivati plač. Napunite staklenku čistom bljutavom vodom, dodajte meda i ostavite u kuhinji tijekom noći. Kad smradeži uđu, neće dirati hranu u ormarićima, nego će se zadovoljiti laptanjem zaslađene bljutave vode. Kad odmjeravate smradeža, najprije mu pogledajte cipele, pa oči, nos i onda zube. Smradeža nikad ne ispitujte izravno, i nemojte predugo u njega zuriti...

Visoki pogrbljeni Amerikanac prišao je stolu sa šeširom u ruci, širokim osmjehom na licu i suncobranom na ramenu.

"Gerald Hitler. Pišem kolumnu za bambejski *Observer.* Možda ste je čitali. 'Hitler na mračnoj strani'." Pruži ruku koja je bila preteška za svoju veličinu i previše hladna pri rukovanju.

"Oprostite, ja ne čitam novine", reče Moldenke. "Ali dajte, sjednite i popušite dlake s nama. Ja sam Moldenke, od Moldenkeovih iz Indiane." Smotao je Hitleru cigaret. "Kad mjesečina obasja Wabash, mene prođu trnci."

"Ja sam Ophelia Balls, umjetnica iz Pisstowna."

"Ah, da. Jedanput sam pisao za *Pisstown Telegraph.* Sjajne male novine. Sjajan gradić."

"Evo, Hitleru", reče Moldenke, držeći cigaret uspravno između dva prsta. "Nauživaj se ovih prvoklasnih dlaka. Krijumčarena roba. Originalni *Hairloom*."

Hitler ukloni čepiće od pčelinjeg voska iz ušiju. "Ovo je da se obranim od ušnih glista. Čujem da je na brodu pošast." Energično povuče dim. "Opa, dragi moj, ovo stvarno jest dobar cigaret."

I Moldenke snažno povuče. "Ostaje nejasno kako smo uopće oblikovali misli prije negoli su nam postale dostupne ove divne, miomirisne, smolaste pare."

Ophelia reče, "Otvori ti se drukčija perspektiva. Napokon shvatiš istinu o stvarima."

Očaran Ophelijinim šarmom i ljepotom, Hitler lagano svojim suncobranom kucne po prednjem dijelu njezine klompe. "Da si i centimetar viša, draga moja, bila bi previsoka. Da si centimetar niža, bila bi preniska. Još zrnce pudera, bila bi previše blijeda. Od samo mrvice rumenila više bila bi precrvena. I još nešto moram primijetiti... Fantastične noge."

Moldenke privinu Vink na grudi, a onda, zamahnuvši svojom kriglom u širokom luku prema horizontu, doda, "Sva je povijest bila laž, sva znanost... sve." Jedno mu je oko izletjelo iz fokusa pa se vratilo. "Dokumenti su lagali... svjedoci, vlade, novinari, majke, ljubavnici, neprijatelji, obitelji, prijatelji, religije, sve je to bila laž." Vratio je Vink Opheliji, koja ga je pogladila da ga umiri.

Hitler ispljune maleni krvavi ugrušak na palubu od kornjačevine. "Opet plućne gliste", reče, ispuhujući nos u rupčić. "Pogledajte, cijelo klupko u mome rupčiću."

"Dr. Ferry doista je nadaren", reče Ophelia. "Vrlo je sposoban. I pristojan. Kažu da je liječio Michaela Ratta od šarlaha za vrijeme Kaosa u Pisstownu."

Podrignuvši glasno, Moldenke reče, "Oduvijek se nadam da će netko nekad dići neku bunu protiv Ratta, ali ne vidim, ne čujem niti njušim nikakve naznake takvoga nečega."

Hitlerova se duga bradica digla i spustila u novom naletu povjetarca. "Kako nas on može voditi, izmišljajući stvarnost usput? Sprema se veliki eksperiment, ja mislim. Najveći eksperiment svih vremena."

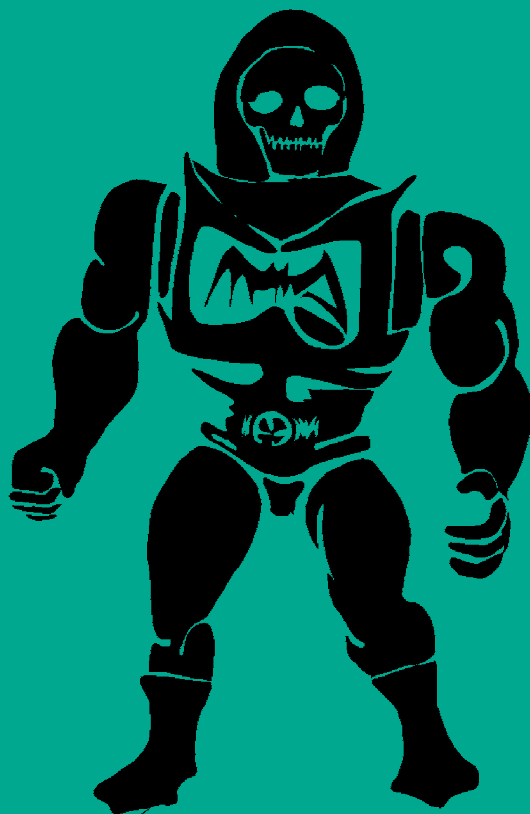
Moldenke stisnu svoj podvaljak između palca i kažiprsta. "A kad eksperiment završi, žrtvovat će nas, zar ne? Nije me strah smrti, nego toga što za kratko vrijeme neću nestati samo ja, nego i sjećanja na mene. Nitko me više ni u razgovoru neće spominjati. Bit ću *odavno* mrtav."

"Kakve to veze ima?" Hitler reče, povlačeći dim cigareta. "Kad možemo pušiti ove sjajne dlake. O, ja mislim da se približavam svijesti cvrčka. *Zriik zriik... zriiiiiiiiiik.*"

Ophelia povuče još jedan dim. "Jedanput sam umrla", reče. "Radila sam kao gutačica žaba za nekog šarlatana i slučajno progutala otrovnu krastaču. Temperatura mi je skočila, mozak se uskuhao. Tehnički sam, kažu, umrla, mada je u meni bilo života. Za nekoliko sam se dana vratila."

"*Zriik zriik.*"

Moldenke je srolao cigarete od ostatka snopa. "Čega se sjećaš s druge strane?"

TAPE ART ON INTERNET URNS

“Vrijeme je fluidnije, promjenjivije, nepostojanije. Nikada ne uspijevaš znati kada je nešto. Tko, što i gdje, to možda, ali nikad kada. Udaljenosti su ondje velike i vlada oskudica patočnog ulja.”

“*Zzzzzzzzzzzzz. Zzzz.*”

Udo je izvukao stijenj na svojoj svjetiljci na patočno ulje i zadubio se u sjeckanje ploda lareje oštrim nožem za agrume, pjevajući, *Edelweiß, Edelweiß, du grüßt mich jeden Morgen, sehe ich dich, freue ich mich, und vergeß meine Sorge...*

Kapetan se prenuo iz čitanja i zapjevao s njim: *Schmücke das Heimatland, schön und weiß, blühest wie die Sterne. Edelweiß, Edelweiß, ach, ich hab dich so gerne.* Zdjela juhe od zelene žlijezde i pjenušava muljevina stajali su netaknuti pred njim, privlačeći biljarice.

RADIO RATT:
Neutrodin Marcus Govinda na usta je rodio križanca. Govinda je iscrpio liječnike konstantnim trudovima od devet dana i noći... U Indiani je smradeška glumica Mitzi Gaynor podnijela tužbu protiv plesačice i nasljednice Sissy Peterbilt, za koju kaže da ju je na ulici u Indian Appleu napala deformansom u spreju. “Sad mogu glumiti jedino čudovišta”, rekla je Gaynor.

Moldenkea su boljeli zubi, svaki na svoj karakterističan način. Počeli su trunuti nakon što mu je majka nasilno zašila usta. Čak je i prohladan zrak koji bi prostrujao preko njih kad bi otvorio usta izazivao određenu agoniju. Utrljavši pepeo s kose u desni koje su krvarile, pljunuo je u dlan i napravio pokret kao da pere ruke. Onda mu je iz očiju počela curiti voda. Da bi ih obrisao nije im htio prinijeti ništa nehigijensko poput rupčića ili rukava, pa je trepnuo jednim okom i tek onda drugim, nikako s oba istovremeno. To je ponašanje bilo tipično za razne oblike diskinezije koja je mučila kronične pušače dlake i ovisnike o fosfatu.

Kapetan proguta svoju ohlađenu juhu iz zdjele, naglo se diže, stavi šešir ispred lica i ode. Umalo se poskliznuo na kakicu galeba i gotovo pao, ali svejedno je požurio promenadnom palubom do svoje kabine.

“On je lunarocentrik”, Udo će. “Noću šeće po palubi kad putnici pozaspu. Provodi mjerenja Mjeseca. Na taj način navigira.”

“Jadni mi”, reče Moldenke.

“Kako čujem, nije to sve. Uvijek nosi desetak igala zabijenih u mošnje, kažu, kao spomen na bivšu ljubav. Želi je se prisjetiti svakim korakom.”

RADIO RATT:
U Taboru francuskih naseljenika, neutrodin imenom Rocky priznao je da je pronašao američkog naseljenika kako spava u hangaru u Pisstownu, zatukao ga kuglastim čekićem i mrknuo kutiju tvorničkih cigareta Hairloom iz njegova gornjeg džepa... Tajnik neutrodinskih poslova, Vincent Goop, danas je prekinuo mjesečni sastanak Ujedinjenih Smradeža i rekao im da će se parenje smradeža i neuta, koje će uskoro biti zakonom zabranjeno, kažnjavati pravnom smrću... Donosimo najnoviju predsjednikovu objavu iz raterijata: "Jutros sam u blizini jedne škole naišao na naseljeničkog dječačića kako se igra zvrkom napravljenim od mjehura pace. Prisjetivši se kako sam se i ja u djetinjstvu igrao zvrkom, ponudio sam mladcu pokazati neke korisne trikove. Dječak mi je predao zvrk i musavu špagu i gledao razrogačenih očiju kako vrtim zvrk sve brže i brže i brže i kako ga šibam konopcem da ostane u zraku. Gomila se okupila, a netko je dobacio, 'Gospodine predsjedniče, niste nam rekli za ovaj svoj talent', a ja sam odgovorio, 'Vrijeme je da se okanimo djetinjastih stvari. Novi zakon stupa na snagu večeras u ponoć. Nema više igranja zvrkom. Dosta je zvrkova, ne želimo zvrkasti svijet. Prekršitelji će biti skršeni na načine koje još nisam odredio. Laku noć, ljudi. Neka Arvey počiva u miru i sve ostane u ravnoteži.'"

Dok je poslijepodne oklijevajući bljedilo u sumrak, Udo ugleda jednoga od *Titanicovih* narednika s bijelim rukavicama kako se, paradirajući, odlučno približava bistrou s bocom deformansa u ruci. "To je časnik Montfaucon, i tebe ima na nišanu, Ophelia."

"Rekao sam ti da klekneš", reče Moldenke.

Hitler odmahnu glavom. "Ovo bi moglo biti veoma loše. I gore od lošega."

Montfaucon, mišićavi veteran Kaosa u Pisstownu, izgubio je oko u onoj nejasnoj tučnjavi potkraj sukoba. Sad je u praznoj šupljini držao galebovo jaje koje je svaki dan mijenjao. Osim što je malo izbočeno, jaje dobro pristaje u šupljinu i veoma profitira od inkubacije.

Montfaucon zauzme stav mirno, a vršak nosa gotovo mu je doticao Ophelijin. "Ne klečite tijekom večernjice, ha, gđice Balls? Najnoviji pravilnik, upravo je stigao od predsjednika. Izbora nema. Jasno se propisuje odgovarajuća kazna. Čim se ovaj brod vrati u svoju luku, zatvorit ćemo vas u Francusku Kanalizaciju. Osim ako, naravno, imate potvrdu o izuzeću ovjerenu od Rattove vlade. Čak i ako je imate, lice ću vam poprskati deformansom."

"Imam izuzeće." Ophelia izvadi ofucani, više puta presavijeni obrazac od jestiva papira iz ruba svoga Vinka. "Izvolite, naredniče. To bi trebalo biti to."

Montfaucon pregleda obrazac. "Star je, ali još vrijedi. Imate pravo na još jedan propust. Ispričavam se. Ovaj put nećete biti kažnjeni."

"Hvala vam."

Montfaucon je sad stajao nos u nos s Moldenkeom.

"Ti. Imaš li izuzeće?"

"Izuzeće? Gdje se to nabavlja? Kako –"

"Nemaš izuzeće?"

"Ali, gospodine, ja sam klečao. Svi su ovdje to vidjeli."

"Da, znam."

"Onda...?"

"Zar ne čitaš novine?"

"Misli na novu Rattovu inicijativu", reče Hitler.

"Inicijativu?"

"Podjela krivnje. Podjela kazne," reče Montfaucon. "Zločin nije propust pojedinca, nego cijele zajednice. Čim se *bilo tko* smatra odgovornim i bude kažnjen u skladu s time, to je odlično za opće dobro."

"Nju puštate, a ja...?"

"Ona ima izuzeće. Ti nemaš."

"Nabavit ću ga. Može li se kupiti na brodu?"

"Kod opskrbnog časnika."

"Nema problema. Odmah ću otići do njega."

"Ured je zatvoren, otvara se tek ujutro."

"Onda ću otići ujutro. Pretpostavljam da ću morati ispuniti neke obrasce."

"Cijelu gomilu."

"A cijena?"

"Varira od dana do dana, od osobe do osobe, katkad dramatično. Podneseš zahtjev. Opskrbni časnik ti je sudac."

"Budimo onda razboriti. Odmah ujutro otići ću opskrbnom časniku i sve dolično obaviti."

"Bojim se da nećeš. Budi muško. Kako se prijestupnik zove?"

"Ophelia Balls", reče Moldenke. "Eno je ondje."

Časnik opali Moldenkea palicom po glavi.

"*Službeno* si ti prijestupnik, idiote. Kako se ti zoveš?"

"Moldenke. Od Moldenkea iz Indiane. Vjerojatno ste čuli za moju majku, Agnes. Ona je izumila jestivi novac. Sigurno, uz takvu slavu i prestiž, možete me izuzeti iz pravila da se ima... izuzeće."

"Ti gnjusni gade, skrivaš se iza majčinih skuta."

Moldenke se umiri gledanjem u Mjesec, koji je bio u svojoj zadnjoj četvrti i bez sjaja. "Večeras je crvenkast", reče, nadajući se da će smekšati Montfaucona ležernim razgovorom i okolišanjem. "Kad je Mjesec crven, kažu, prava je noć za ljubav... I samilost. Onda, naravno, kad je Mjesec siv, kažu da je dobra noć za hvatanje plesija u mrežu."

Montfaucon prdne, suho i osvetoljubivo, bez mirisa.

"Prijestupnik će sad skinuti kombinezon i primiti deset ili dvanaest udaraca, dok ne prokrvari."

Hitler istrgne stranice iz svoje bilježnice. "Naredniče... nadam se da vam neće smetati ako nažvrljam nešto. Ja sam kolumnist *Observera.* Čini mi se da bi svi trebali doznati za Rattovu novu viziju zločina i kazne. Zar ne?"

"Naravno. Samo vi bilježite. Rattova se vlada u ovome trenutku potpuno slaže s poštenim i istinitim izvješćivanjem."

Moldenke spusti svoj kombinezon, dršćući na večernjoj hladnoći, i zacvili, "Ne znamo sat, ne znamo ni dan, a svejedno gledamo i čekamo, svjetiljki uređenih i zapaljenih. Gledamo i iščekujemo Arveyjev povratak." Od deklamiranja mu je nestalo zraka. Hvatao je dah, zijevajući kao riba na suhom.

"Sad ustani. Pošpricat ću deformans ravno u tu tvoju bijednu facu."

"Dosta", reče Ophelia. "Uzmite moje zadnje izuzeće. Poštedite njega."

NUGAT SPIT REGENERATOR

"Rado", reče Montfaucon. "Prema Rattovoj viziji, sva bol dolazi iz jednoga izvora. Tvoja je bol moja. Moja je tvoja. To je temelj njegove filozofije. Možete nastaviti svoj posao." Odmarširao je na palubu, nagazivši na mrtvog plesija.

RADIO RATT:
Predsjednik Ratt igrao je golf sa svojim prijateljima kad je naletjelo nevrijeme. Iz sigurnosnih razloga, svi su se skupili pod granama kamforovca i čekali da prođe. Nakon nekog vremena predsjednik je ostavio ostale, rekavši, "Odigrat ću ovaj udarac" Zakoračio je u smjeru opasnosti kad ga je pogodila munja u obliku slova Z, ušla mu kroz krunu glave i izašla kroz anus. Donje mu je rublje izgorjelo, a čepovi njegovih cipela za golf su se otopili. Liječnici kažu da je budan, ali ne sjeća se prošlosti. Amnezija je tipična za ovakve udare, ali privremeno. .. Vijesti s Točke Eksplozije na otoku Permanganata. Ondje je danas u funkciju stavljena nova vjetroturbina, da raspırši sezonske nekrotične vjetrove koji pušu s južnih voda...

Sljedećeg je poslijepodneva Moldenke ponovno prvi stigao na Der Kröetenkusser. "Ponižavajuće", rekao je. "Jutros sam bio kod opskrbnog časnika. 'Molim jedno od onih izuzeća', kažem ja njemu. On će meni, 'Oprosti, rista. Tinta je još vlažna. Neće se osušiti do sutra.' Ja kažem, 'U redu. Ostavite mi onda jedan, molim.' A on će meni, 'Ne mogu. Tko prvi djevojci, njegova djevojka.' Ja upitam, "Kad otvarate?" On će, "Sutra je zatvoreno, Ratt je proglasio praznik." "Praznik?" upitam ja. On reče, "Pedeseti mu je ili stoti rođendan. Veliko slavlje na Dilly Plazi. Praznicima ne izdajemo izuzeća." E tad mi je prekipjelo. Otišao sam u svoju kabinu i durio se cijeli dan. Donesi mi duplu muljevinu s puno fosfata i dva snopa dlaka."

"Razvedri se, imam iznenađenje", Udo će. Postavio je Vinkovsku multipušilicu na Moldenkeov stol. "Jedan od članova posade sinoć je umro, kotlokrpa u kotlovnici. Ugušio se. Ali drago mi je što sam baš jučer ovo osvojio od njega u igri meksičkih domina." Kovana bakrena zdjela i komora od obojena stakla uhvatile su odsjaj zalazećeg sunca. "Pogledaj, Moldenke. Ima šest cjevčica."

Ophelia je druga došla u bistro, na nogama od kojih ju je svaka pokušavala odvesti u suprotnom smjeru. Lagano je pomakla Vinka dok je sjedala. Malo se tresao, a onda se napuhao.

Udo odvoji punu šaku iz novog snopa, napravi lopticu, napuni pušilicu i zapali na nekoliko mjesta. "Ova je tura sušena u biljnom nektaru. Dobra je za cirkulaciju, pravi lijek za tvoje implantate, Moldenke."

"Ako je pčeli dobro, dobro je i meni", Moldenke će, podižući jednu od cjevčica pušilice i zagrizavši u kamiš.

"Aha, implantati", Ophelia će. "Tada su bili u trendu, prije Zaborava '69, zar ne?"

"Ne sjećam se."

"A od čega su implantati?"

"Ovčji. Četiri komada. Jedan više uopće ne kuca. Drugi otkazuje. Moj je kirurg na brodu, zamislite. Dr. Burnheart. Prođemo jedan pored drugoga na promenadi, ja mu klimnem, nasmiješim se. On se ponaša kao da me uopće ne poznaje. Zaborav ga je baš dobro opalio."

Ophelijina je olovka vrludala po novoj stranici bloka, skicirajući buduću karikaturu Moldenkeova duguljasta lica s obješenom čeljusti. "Slikala sam portrete smradeža na Holly Islandu kad je krenulo", rekla je. "Iz čista mira, svi su na otoku sve zaboravili. Svi osim smradeža. Neki od njih još su se sjećali vremena kad je Kenny bio predsjednik, a Sinatra pjevao. Jedan od njih je tvrdio da je Arvey ubio Kennyja. I tada je Ratt postao predsjednik."

Moldenke opet zapali tinjajuće dlake. "Ne, ne. Dorothy Peters je došla nakon Kennyja, a prije Ratta. Zar ne?"

"Tko to više zna."

"Može dim, Ophelia? Odličan je. Ja se već približavam svijesti cvrčka. *Zzzzzzzzzzzzzzzzz. Zriik, zriik.*"

Ophelia fiksira kamiš između zubi, prinese usne i dovrši užarenu zdjelu. "Pročitao si Rattov *Manifest*?"

"Ne bih rekao. Ili se ne sjećam."

"Nevjerojatno je koliko je jednostavan. Sve treba biti u ravnoteži. Tuge mora biti koliko i veselja… Zločina koliko i kazne… Boli koliko i zadovoljstva, i rođenja koliko i smrti. Poremeti li se ravnoteža među tim stvarima, može doći do novog Kaosa."

"Bilo nam je bolje u doba kad je Sinatra pjevao, kad se sreća ne samo smatrala dostižnom, nego se i slavila kao idealno stanje bivstva. Mi se sad izrugujemo toj ideji. Kako je staromodno, mislimo mi, težiti za srećom. Za nas je to samo prazna priča."

Udo donese još jedan snop dlaka, vrč muljevine i pladanj kuhana korijenja. "Najviše tri snopa. Ovlažio sam vam ih, da sporije izgaraju. Evo i malo korjenčića lareje za grickanje."

"Ophelia? Može još jedan cigaret?"

"Još jedan, i poželjet ću leći u travu, trljati koljena jedno o drugo, i zujati."

RADIO RATT:
U tampon-zoni u Pisstownu, buktinja od francuske svinje dala se u divlju trku nakon eksplozije svjetiljke na maslac. Navodno je svjetiljka vlasništvo P. B. S. Pinchbacka, neutrodina rođenog u Valdosti, koji je za dlaku izbjegao da bude spaljen u vlastitu krevetu. Pinchback se u jedanaest sati povukao u svoju sobu. Upalio je svjetiljku na maslac, koja se zapalila iznutra, i bacio je na ulicu. Svjetiljka je pogodila svinju ravno posred leđa i eksplodirala, prekrivši životinju gorućim maslacem. Od njezina se skvičanja nebo zatreslo. Mahnito pokušavajući umaći plamenu koji ju je zavio poput ogrtača, zapalila je pod Fatea Perryja, čovjeka koji je poludio zbog sijevanja munja prije deset godina i koji je spavao iznad zalogajnice na Bulevaru Arden.

Šećući se po palubi, Gerald Hitler ugleda Moldenkea i Opheliu. "*Bon soir*, mogu li vam se pridružiti?"

"*Mas oui*", Ophelia će.

"Može dim, Hitleru?" Moldenke gurne pušilicu preko stola.

"Da, molim. Malo mi se muti. Treba mi nešto da me digne." Hitler pljune na dlake u plamenu da ih ohladi. "Pokušavao sam se ispetljati iz Rattova *Manifesta*. Ako mene pitate, on značenje tretira kao artefakt. Bez

referentnog okvira. Potpuno neprozirno." Njegove su se svijetle oči načas zatvorile, pa se otvorile, a vjeđe mu se podigle poput roleta na prozorima. Naslonio je tešku, izduženu čeljust na držak svoga suncobrana. Prsa su mu se silno napuhnula kad je udahnuo zrak u pluća. "Evolucija je došla do mrtve točke", reče. "Ostalo je vraški malo vremena." Zagrizao je korijen i oprezno ga žvakao. "Stiže nam novi Zaborav. Osjećam to."

"Nikada nećemo ostvariti nikakav napredak budemo li sporadično sve zaboravljali i počinjali iznova", reče Moldenke. "Što god nam sjećanje donese, izgubimo u Zaboravu. To je jedan korak naprijed, dva nazad."

Ophelia skinu svoj Vink i obriše s njega prašinu. "Što ima toliko loše u zaboravljanju svega svako malo? Nemam ništa protiv toga da sve odbacimo, sporadično započinjući iznova kao prazne ploče. Jedna je jedina primitivna svrha sjećanja, a to je prepoznati stare prijatelje i neprijatelje. Ako *nemate* stare prijatelje ili neprijatelje, čega se imate sjećati?"

"A Zaboravi uspijevaju uzburkati stagnirajuću kulturu", reče Hitler. «Na taj se način ona uvijek iznova rađa i obnavlja. Ratt o toj temi opširno govori u *Manifestu*, u poglavlju *Kontradikcija*. Živiš jedan životni vijek, kaže, ali mnoge živote, između različitih Zaborava."

"Ideja nije loša", primijeti Ophelia.

"Bruje priče", šapnu Hitler. "Postoje dokazi da emisije Radio Ratta uzrokuju Zaborave."

"To me uopće ne bi iznenadilo", reče Moldenke. "Zato nas i prisiljavaju da ih slušamo."

Ulazak neutrodina u bistro uzrokovao je naglu promjenu općeg raspoloženja.

"Vidi što je pristiglo", Moldenke će.

Hitler reče, "To što nas je predsjednik proglasio jednakima neutrodinima po mogućnostima i sposobnostima uvreda je prirodnoj inteligenciji. To je jednako kao tvrditi da su divlje svinje jednako dobra pasmina kao Duroc, ili da je pasivna mazga jednaka punokrvnoj životinji. Nema nikakva smisla."

Udo mrko pogleda neuta, koji sjede za šank i reče, "Molim duplu muljevinu s fosfatom." Mesnata vreća srasla mu je s bradom i visjela među narančastim dlakama, podsjećajući na kobasu u izlogu mesarnice.

Moldenke odvrati pogled. "Ima najveći, najrazvijeniji flokulus koji sam ikada vidio."

"Moj Bože", Ophelia će. "Nadam se da me neće uhvatiti kako buljim."

Neutrodin ubaci žlicu fosfata u čašu i djetinjasto zahihoće kad se muljevina zapjenila i prelila preko ruba, a na šanku nastala zelena lokva iz koje se pušilo.

Hitler prošapće, "Gleda nas. Želi razgovarati."

"Hej, Amerikanci", reče neutrodin, prilazeći punom stoliću. "Ispričavam se zbog svoga izgleda. Zovem se Vink, izumiteljev sin. Da, mi neuti nemamo referentni okvir ni kulturnu tradiciju. Da, mi odbijamo rabiti kozmetiku. I nedostaje nam – "

"Ja ću ti reći što vama nedostaje", vikne Udo iz bara. "Nedostaje vam *iskra*. Nedostaje vam *élan vital*, nedostaje vam kompleksnost potrebna da održi zanimanje onih koji vas simpatiziraju."

"Zato odlazi i pusti nas s našim skromnim zadovoljstvima", reče Hitler.

AGAPE
TRU HORNS
ENTIRELY

"*Porquoi, mon ami?* Radoznali smo, srdačni, inteligentni. Uzimamo vaše ponašanje zdravo za gotovo i pokušavamo ga oponašati. Nije li to najiskreniji oblik laskanja? Zašto nas morate tako uporno odbacivati?" Vinkov je flokulus nabrekao, a vrećasti mu se donji dio spuštao sve dok se nije prostro po površini stola, pomevši kriglu do dvije muljevine.

"Predlažem da težimo boljem međusobnom razumijevanju", reče Ophelia.

Hitler prasne. "Razumijevanju? Sigurno se šališ. Oni upadaju u javne zahode, štapićima premeću naš izmet, gledaju ga pod povećalima, njuškaju ga predano kao majstor umaka svoj *Périgueux.* Sjede pored nas, pretvaraju se da vrše veliku nuždu. I čemu sve to? Neshvatljivo."

Tražeći način da odobrovolji svoje nove poznanike, Vink reče, "Ispričat ću vam neobičnu priču koja se tiče srca Luja Četrnaestoga i kako se dogodilo da ga je progutao pjesnik Blake. Ovo je bilo davno prije Sinatrine ere. Navodno je jednom Blake pio jutarnji čaj u kavani u Lyonsu u društvu još jednog emigranta imenom St. Dizier, kad St. Dizier iz džepa izvadi nešto što je izgledalo kao komadić osušene kože, nekoliko centimetara dugo, i pokaza to Blakeu. St. Dizier reče, 'Bio sam u katedrali kad su na silu otvorene kraljevske grobnice, a njihov sadržaj prosut niz vjetar. Ova je sasušena stvarca srce Luja Četrnaestog, Kralja Sunca. Uspio sam se izvući s njime.' Blake smoči vršak svoga prsta, prođe njime po sasušenom srcu, a onda prinese prst jeziku. 'Prilično je slano', reče, i impulzivno ga proguta."

"Nastavi", potaknu Ophelia neuta. "Sviđa mi se ovo. Odlična besplatna predstava."

Neut reče, "Sinoć sam sanjao da sjedim u dvorištu prekriženih nogu. Ispred mene je bio očerupani pijevac u loncu ledene vode. Pljuskao sam ga i pljuvao mu u lice. Baš se bio ražestio. Došao je narednik i uhitio me, stavio mi povez preko očiju, ispljuskao me i ispljuvao me u lice. 'Kako se sad *tebi* to sviđa?!', pitao me. Pokušao sam objasniti da sam samo dresirao pijetla za borbu, ali svejedno sam dospio u zatvor. I san je tu završio."

Hitler mrko pogleda neuta. "Molim te, odlazi. Nepristojno je ovako upadati drugim ljudima u razgovor."

"Dobro, ali prije nego odem, reći ću ti što nudim."

"Nisam zainteresiran", odbrusi Hitler.

"Za samo sedam guida, možeš mi se popišati u bradu. Za pet po licu. Za tri po flokulusu. U oči i u nos stoji dva, a kombinacija svega navedenog je osam."

"Nikad to nisam probao", reče Moldenke, odbrojavajući sedam guida i otvarajući rasporak svoga kombinezona. "Kleknite, g. Vink. Mjehur mi je pun puncat."

Neutrodin se spusti na koljena kao za molitvu. "Vi Amerikanci ste baš za zabavu. Hajde, prijatelju. Natopi me. Lijepo me zalij."

Moldenke nacilja svoj mlaz koji se u luku spusti ravno u oštru bradu.

"Vidiš kako curi s donjih dlaka", reče neut. "Volim to vidjeti kad pogledam dolje. Sav ustrepćem."

Putnici su dva dana uživali na otoku Permanganata. Moldenke je čuo za toplice, poznate po svojim ljekovitim kupeljima, pa je tamo otišao. Pozdravio ga je domaćin, nizak čovjek nevjerojatno goleme glave i škiljav na jedno oko, i brzo predstavio Moldenkeu niz glinenih čunjeva koji su se prirodno uzdizali iz tla, svaki velik otprilike kao bačva za kišnicu. Iz njih je ključalo sapunasto, ljubičasto blato, iznimno bogato lužnatim solima, permanganatom i radijem.

Moldenkeu su savjetovali da se razodjene i čučne u jedan od čunjeva, gdje je drijemao cijelo jutro i plutao na ravnomjernom mlazu toplog, ozračenog blata. Poslije su mu rekli da izađe iz čunja i peče se na suncu kako su to radili i ostali gosti u toplicama. Razbacani okolo u kukuljicama od blata, podsjećali su na porušene statue.

Domaćin reče, "Drago nam je kad nam se gosti mumificiraju i malo se ispušu. Vraćam se za trenutak pa ću vas osloboditi s pijukom i dlijetom."

Nekoliko dana poslije Moldenkea su mučile tegobe poput rinoreje, impulsa povraćanja, potkožnih prišteva, izraslina i čvorića po vratu. Pripisao je te bolesti učincima radija.

Jednoga jutra, tek tjedan ili dva po boravku na otoku Permanganata, dok je Moldenke doručkovao čaj od pelina i kukuruzne kruščiće, Del Piombo, narednik zadužen za sigurnost na *Titanicu*, obavijestio ga je da je Kapetan ubijen tijekom noći. "Netko je provalio u njegovu kabinu, natopio mu brk kloroformom, krvnički ga istukao, probio mu srce velikom iglom, škarama mu odrezao uho, olakšao se na njegovu sagu boje mesa, a onda se okupao u njegovoj kadi. I što je najčudnije, maleni izdanak crvenog graha klijao je iz Kapetanova uha. Za to nemam objašnjenja, osim ako ga nije prenijela ušna glista pa je onda proklijao u vosku kojega je, kako sam vidio, bilo u izobilju."

Piombo pozove Moldenkea i nekoliko ostalih putnika da nazoče obdukciji, koja će se obaviti nakon izrade gipsanog odljeva Kapetanova lica.

"Lice koje nikad nisam pošteno vidio", reče Moldenke.

"Uvijek taj šešir", reče Piombo i odvede ih do priručne mrtvačnice ispod palube gdje je kapetanovo truplo, rastvoreno, bilo postavljeno na niz drvenih ljesova, sa šeširom koji mu je bio na licu. Ophelia je bila na mjestu događaja, čela osuta upaljenim mjehurićima, i skicirala dok je dr. Burnheart aspirirao tekućinu iz Kapetanove prsne šupljine uz pomoć vrlo zaoštrenog kirurškog instrumenta.

"Priđite bliže", reče. "Pokazat ću vam njegovo lice." Podigao je šešir.

Ophelia okrene novu stranicu svoga bloka. Ruke su joj drhtale i više puta je ispustila ugljen. Svaki put kad bi joj se to dogodilo, zdrobila bi ga nogom i nastavila s novim komadom.

Na kapetanovu je licu sve bilo uobičajeno osim jedne stvari – na bradi mu je bio humak pomodrjela tkiva s otvorom na vrhu, iz kojega je curila blijedožuta tekućina.

"Podsjeća na maleni vulkan", reče Burnheart. "To je on skrivao. Još nisam vidio ovakav slučaj. Nema sumnje, uznemirujuća je kvržica zametak flokulusa. Dosad bih bio rekao da se ne mogu prenijeti s neuta na čovjeka."

Moldenke reče "Njegov je brodski mali bio neut. I imao je flokulus."

“Tim više”, Burnheart će. “Upozoravam sve prisutne: držite se podalje od neuta koji ih imaju.”

“Objesit ćemo brodskog malog”, reče Piombo.

“On ima izuzeće”, reče Moldenke. “Vidio sam ga kako ga ponosno pokazuje ispred ureda opskrbnog časnika.”

Nakon što je uklonio kapetanova jetra, dr. Burnheart ih je digao u zrak, znatiželjno u njih zurio, stavio ih u rasol, a onda mu zarezao skalp i zgulio ga prema natrag. Moldenke je uživao u prizoru, a kapljica-dvije sperme smočile su mu gaćice.

Sljedećeg je dana Kapetan sahranjen u moru uz minimalne svečanosti. Mala se skupina žalobnika okupila pod suncobranima i Ophelia je čitala iz Byronovih djela: “Valjaj se, valjaj, tamni Oceane! Bezbrojne lađe zalud tobom brode; Pustoši čovjek zemljom…” Tada su kapetanovo tijelo umotali u muslin i bacili ga preko ograde, a šešir mu se vrtio i lebdio zrakom za njim. “..s mjehurićima, tone tebi predan, bez groba i bez zvona, lijesa, neznan, bijedan.”

Tri dana poslije, za vrijeme večere, neutrodini na brodu odijevali su se u kostime od starih krpa, svirali limene instrumente i sa zapaljenim bakljama marširali od kabine pokojnog Kapetana do gornje palube pa opet dolje, okupljajući se na mezaninu iznad bistroa, gdje su se pripremali za vješanje dvoglavog neuta, Darbyja Shushana, nedužnog malog od kuhinje koji je osuđen na smrt zbog ubojstva Kapetana.

Moldenke, njegova majka i Gerald Hitler sve su to gledali s Der Kröetenkussera, uživajući u obroku od pečena plesiosaura, terine od divlje patke i sjeckane korjenove salate.

“Piombo nije gubio vrijeme na ovome slučaju”, reče gđa Moldenke.

Moldenke reče, “Trebali bismo biti zahvalni što je Darby nagrabusio. Piombo je ovo mogao prišiti bilo komu. Sad će objesiti glupog neuta, i to će biti to.”

“Budimo pošteni”, Ophelia reče. “Neke od neutrodinskih ideja jesu pomalo nerazrađene. Ali ja mislim da imaju i pokoju dobru.”

Moldenke se smijuljio. “Da čujem koju… Da čujem.”

“Recimo, mjeseci u njihovu ljupkom kalendaru: urod, magla, susnježica, snijeg, kiša, vjetar, klijanje, cvat, ispaša, žetva, jar i plodonos.”

“Ukrali su to od Francuza”, reče Moldenke.

“Tu i tamo nađe se neut koji zna svoj posao”, reče gđa Moldenke. “A posao im je oduvijek su bilo umijeće pravljenja guida.”

“Majka to mora znati. Majka, tajkunica.”

Pune grudi gđe Moldenke pomaknu se ulijevo, a rublje joj zašušti kad podigne ruku i upre prstom u Moldenkea. “Upamti, sine moj, djeca koja se igraju plastelinom postanu tajkuni kad odrastu. Umjetnost je manipulacija medijem, bilo kojim medijem. Poslovanje je manipulacija medijem valute.”

“Vidite”, reče Moldenke. “Ova stara zna kako se rade stvari.”

“Naravno da znam.”

“I ima tako napredne ideje.”

NOW
RACE
SAD
INTELLECT

“Veliki sam pobornik brakova između braće i sestara. Tako se uvijek dobije kvalitetna rasa.”

“Mnogo je energije uložila tjerajući me na koitus s mojom sestrom, Hetty”, reče Moldenke, “ali ja to nikad nisam učinio. Planirala je prisvojiti potomka i odgojiti ga kao slugu u kući, od rođenja ga školujući da se brine o njoj kad u starosti podjetinji.”

“Ono što mi daje energiju”, reče gđa Moldenke, “jest litra vode bogate litijem koju pijem prije spavanja, što je odlično za bubrežne kamence i sve bolesti koje ovise o dijatezi mokraćne kiseline.”

“Ne bih htio mijenjati temu”, reče Hitler, “ali ne bismo li trebali razglabati o pitanju Predsjednikovih novih direktiva?”

“Prezirem Ratta i sve što on predstavlja”, reče gđa Moldenke. S obje je ruke podigla jednu od svojih sisa i pridržala je u košarolikoj tvorbi od isprepletenih prstiju. “Prilično se jasno sjećam njegova Velikog premještanja. Užasno razdoblje. Iz udobnosti svoga ljetnikovca na Holly Islandu, morala sam uhvatiti ponoćni vlak na pedale za Pisstown, gdje sam živjela u pravom ropstvu s užasnim, brutalnim veteranom Kaosa, punim ožiljaka od opeklina, mnogo mjeseci tako, dok me opet nisu premjestili.”

“A ja”, Hitler će, “nisam bio premješten, nego prisiljen da smjestim premještenike u svome malenom stanu, čak dvanaest odjedanput, uključujući i djecu bez majki. Samo guze, laktovi i plač po cijelu noć.”

Darby Shushan doveden je pred vješala. Egzekutor mu je navukao uže i zatezao čvor dok nije došao do šije obaju vratova. Onda su nastupile posljedice neujednačene užadi, nesretni previd zbog kojega je jedna glava živjela punih trinaest minuta duže od druge. Živa je glava vrijeme iskoristila praktično, oponašajući ptice sa zavidnim repertoarom cvrkutanja i ćeretanja, pjevušeći mornarske napjeve. Da ga dovrše, nesretnog su neuta morali vući i razvlačiti dok mu iz analnog dijela nije izašlo jaje smrti u bujici mutne plazme. Francuski se naseljenik nagnuo i pokupio ga u svoj šešir od voštana platna. “*Aha, les oeufs de mort, pour les enfants*”, reče i noktom probuši jaje te napravi krug među okupljenom djecom i svakome dade da kuša katranasto, slatko crno žumance.

Kad je Agnes Moldenke imala osamnaest godina, pohađala je Institut Dorothy Peters u Bum Bayu, a problem troškova školovanja riješila je tako što je na rubu kampusa konstruirala vlastiti prijenosni dom. Sastojao se od vagona na pedale izgrađenom na šasiji auta iz vremena prije Zaborava, s drvenim stranama koje su bile pokrivene platnenim krovom. Unutra je bio ležaj, štednjak, stol, stolac i stalak za knjige. Uspijevala je živjeti s vrlo malo, vodeći sama svoje kućanstvo i jedući jedino cvrčke i kukuruzne kruščiće. Tko god posjeti Institut, čak i danas može vidjeti njezin udoban vagon, rekonstruiran do najsitnijih detalja, uključujući čak i kahlicu i njezin tamni voštani sadržaj.

RADIO RATT:
Danas je smradeška majka plakala na Vječnim livadama Dilly Plaze dok su iz groba iskopavali njezina neznanog sina. Poslije su sinovljeve neznane sestre opet zakopale tijelo u smeđu vreću. Golema majka, zavijena u mrku tkaninu, privijala je djetetovu glavu čvrsto uza se, ne primjećujući arvijske demonstrante koji su došli tiranizirati, klicati i pljuvati. Otac neznanog sina već godinama bježi od zakona i živi u dalekoj Indiani. Smatralo se da bi ga sinovljevo iskapanje moglo izvući iz mraka. Prihodi ove smradeške majke su jestivi novac i sitniš koji dobiva pod vrata za sitne usluge. Kad je rodila, prijatelji i simpatizeri napustili su majku, i krug onih koji je nisu znali za nju postupno se povećavao. "Osjećala sam da nestajem", rekla je majka, "malo po malo. Da opet postanem znana, bila bih nebiće. Ja ne postojim." Preostala tri majčina neznana sina i deset njezinih kćeri su preživjeli... U sklopu kampanje u New Oleu, predsjednik Ratt predstavio je planove revizije aritmetike. "Ima to smisla", rekao je novinarima. "Četrdeset, pedeset, šezdeset, sedamdeset, osamdeset i devedeset označavaju određeni broj desetica. To je znanstveno ispravno, ali brojke od deset do dvadeset imena su dobila prema drukčijoj metodi i ta je nepravilnost nedosljedna, zbunjujuća i potpuno neuravnotežena. Jedanaest, što je zapravo deset i jedan, treba se izraziti imenom jedandeset jedan. Broj dvanaest bi se trebao promijeniti u jedandeset dva. Potom bi trebali slijediti jedandeset tri, jedandeset četiri, jedandeset pet i tako dalje sve do dvadeset."

Francuz, Topinard, skupljač čuda, pozvao je sve zainteresirane u knjižnicu *Titanica* na upoznavanje s njegova dva diva, neutrodinima Indolom i Skatolom. Obojica su bili muškarci, visoki nešto više od 2,7 m, i vodili su ih u Bum Bay na izložbu.

Indol je bio jednostavno odjeven u crno odijelo od jute i klompe ručne izrade, a Skatol je na grudima nosio brojne delikatno izrađene poniklane štitnike i različite amulete posložene u šesnaest slojeva. Neki od štitnika bili su pažljivo izrađeni u cloisonné tehnici.

Ophelia je skicirala lakim, gracioznim zamasima ugljena. "Ovaj se ugljen pravi od spaljenih kostiju neuta", reče. "Najfiniji je koji postoji."

Hitler je obilazio okolo i otvarao okrugle prozorčiće. "Malo zraka, molim, ako nemate ništa protiv, g. Topinard."

Topinard, sitan čovječuljak, sjedio je između svojih divova na vrhu tri ili četiri jestiva izdanja *Manifesta* Michaela Ratta. "Znaju biti neugodni", rekao je.

Moldenke oguli ljuskastu nakupinu mrtve kože sa svoga skalpa, diskretno je baci na pod i pokrije jednom od svojih klompi. "Potpisujem", reče.

Kad su i posljednji zakašnjeli gosti sjeli, započela je Topinardova prezentacija. "Za ove goleme zvijeri u pravilu vrijedi da im je visina proporcionalna lažljivosti. Indolentni su, nesusretljivi, razdražljivi, asocijalni, iznimno pričljivi i neugodno je s njima živjeti. Ne žele ostati u odvojenim sobama i cijelu noć lutaju i ne daju vam spavati."

Moldenke izvede nepravilan, ali prepoznatljiv prsten dima. "Nitko ne bi trpio takvu ženu."

"Niti bi ijedna žena trpjela takva muža", doda Hitler.

"Što je sa seksanjem?" upita Ophelia.

"Skatole, pokaži im svoj ud."

Skatol otkopča svoj široki platneni remen i pusti da mu hlače skliznu u smrdljivu hrpu na podu.

“Iznenađujuće, zar ne”, reče Topinard, “kad veličinu ostalih dijelova uzmete u obzir, reproduktivni organ mojih golemih neuta veoma je skroman. I sreća da je tako, jer ovaj se dosad oženio s tri ženke neuta prosječne visine i otac je ukupno dvanaest mladih. Da je imao proporcionalan organ, život bi mu bio uništen. Vidite, među neutrodinima vlada velika oskudica *divovica*. Oduvijek je tako.”

“Znaju li govoriti kako treba?” upita Hitler.

“O, da. *Oui. Certainment.* Iz zadnjeg su Zaborava izašli potpuno pribrani. Skatole, reci nešto ljudima. Podsjećam vas, govori na dijalektu iz vremena prije Zaborava, kojega se nitko ne sjeća.”

Div povuče svoje hlače i sjede. Čak i sjedeći, morao se sagnuti pod niskim stropom i spustiti flokulus na pod. “Džon Lenon je bi poznati pivoč od Bitlsih ili, kako se reče po domoću, ol Molih beštijih. Jelniega prviega dona uon su se i njegova žena Joko Ono skupa tornali u ston u Njujork, a niki ga je čovik ubi. Džonu je bilo četrdesiet godin. Nojpri su ga odveli u buolnicu, ma je, nevoja, umri. Posli su pulicjoti tega Havajćanina ćapali. Zvo se Mark Dejvid Čepman. Pulicjoti su avizali da se Džon Lenon isto popolnie polpiso ašašinu na libar – ”[01]

“Dosta, Skatole. Vidite, potpune besmislice. Zaboravljeni jezik. Nitko pojma nema što sve to znači.”

“Izgleda uzrujano”, Hitler će. “Jesu li mu živci previše napeti?”

“Uznemiruje ga to što ne razumijemo njegovo čudno blebetanje. Često ga nađem skutrena u kutu kako plače i jede svoje fekalije. Predani je koprofag, što je neuobičajeno stanje među velikim neutima. I to dodaje novu dimenziju njegovoj nepostojanoj ćudi. Daleko najsigurniji i najbolji posao koji sam pronašao Skatolu jest premještanje njegova i Indolova izmeta tačkama. Rekao bih da njih dvojica skupa proizvedu otprilike bačvu dnevno. Ovaj posao može obavljati vani, laganim tempom koji njemu odgovara. Radeći sam, i s alatom koji ne može zloupotrijebiti, u maloj je ili nikakvoj opasnosti da ga iskoriste, izlože ga prevelikom pritisku ili ga ozlijede. Doduše, ja moram biti u blizini i spriječiti ih da previše pojedu prije negoli dođu do komposta.”

“Da čujemo Indola”, predloži Moldenke.

“Indole, pokaži im kako si pametan.”

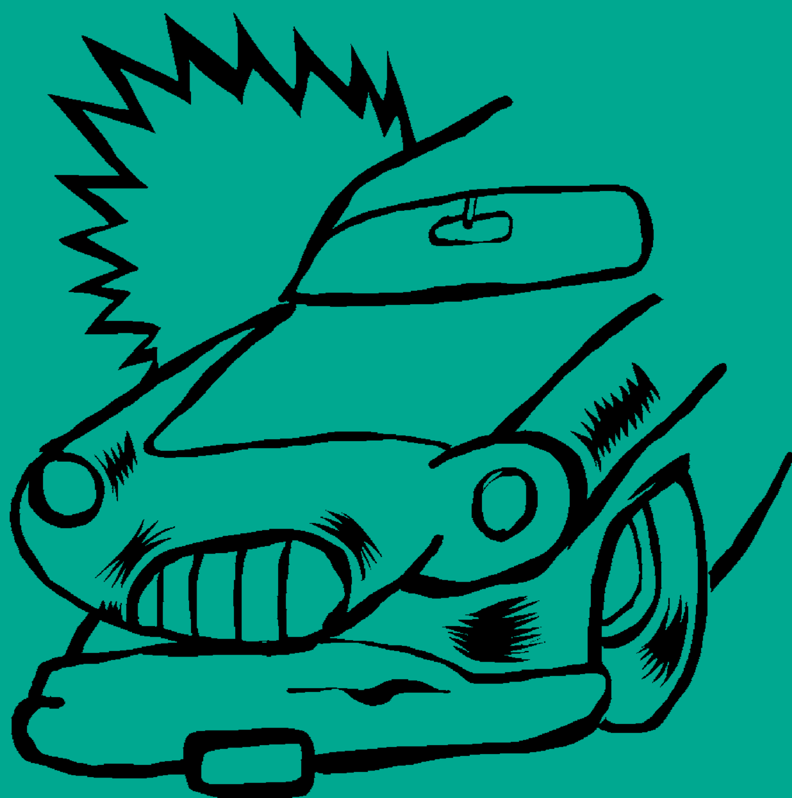
Zbog laganog flokulusa, skromno razvijena, gotovo skrivena u golemoj crnoj bradi, njemu je bilo moguće uzdignuti glavu dok je govorio. “Kad je Aleksandar Veliki vidio kako Diogen pozorno motri hrpu ljudskih kostiju, upita filozofa što to traži. ‘Ono što ne mogu naći’, glasio je odgovor. ‘Razliku između kostiju tvoga oca i kostiju njegovih robova.’ Da nastavim, g. Topinard?”

“*Oui*, dalje.”

“*Bien Monsieur...* Prema *Enciklopediji vještičarenja i demonologije*, vještice su se mazale pomadom kako bi mogle letjeti. Sastojci te pomade varirali su od mjesta do mjesta i od razdoblja do razdoblja, ali četiri su se smatrala ključnima: varivo od trupla djece, po mogućnosti nekrštene, te sok bunike, vučjeg korijena i petoprsta - ”

Indol zastane da uhvati daha, a onda nastavi. “Postoji osam vrsta vještica: prva je gatara, Ciganka ili vještica vračara; druga, astrologinja, koja gleda u planete i zvijezde, vještica prognostičarka; treća, vještica koja na-

01 Prevoditeljica na pomoći pri prijevodu ovog odlomka zahvaljuje Kristini Šekrst i Domagoju Vidoviću

ENTER IN TROUT SPARTAN

braja, prebraja ili zbraja; četvrta, vještica trovateljica; peta, egzorcistkinja ili vještica koja prizivlje duhove; šesta, vještica gastronomkinja; sedma je čarobnica, špekulantica, učena vještica, i osma, nekromantičarka."

Iz nepoznata razloga, Moldenkea odjednom obuzmu kontradiktorni impulsi i neuobičajene potrebe. Ispričao se, tiho napustio knjižnicu i prošetao po palubi da se smiri. Obradovao se kad je ugledao svjetlo u brodskoj ljekarni pa je ušao potražiti savjet ljekarnika.

"Uđi, Moldenke. Blijed si. Što je bilo, nezakoniti porivi?"

"Pun pogodak, Dick."

"Pokazat ću ti nešto." Iz ladice u visini struka čije su ručke bile jako izlizane od česte uporabe, Dick zgrabi vrećicu stegnutu užetom. "Ovo stoji dvadeset i osam zila. Fina mekana vrećica izrađena od mošnji zrelog neuta. A unutra je ovo." Izvuče korbač u koji je bilo upleteno trnje, igle i triješće lareje.

Prizor korbača potaknuo je sjećanja na Moldenkeovu prošlosti u Indiani. Dok je bio adolescent, njegova je strast prema ženkama neutrodina bila neukrotiva. Kako su njegove čistunske tendencije bile u vječnom konfliktu s njegovim divljaštvom, emotivno se začahurio i olakšanje tražio u pasivnom seksualnom općenju s njima. Razodijevao se na skrivenim mjestima i plaćao im da ga bičuju dok mu ramena i guzovi ne prokrvare. Nakon što bi se prepustio takvim užicima, šake bi mu bile zgrčene, hladne, i ne bi se dale otvoriti. Osip bi mu se pojavio na leđima i licu. Stalno bi ga češao i grebao, a onda trljao palac i kažiprst ispod nosnica, kao da će, njuškajući ljuskice, dokučiti lijek.

"Ovaj se set odlično prodaje otkad je seksanje s neutima zabranjeno", Dick će. "Doista mi nije jasno čemu sve to, ali ima veze s Rattovim načelom boli i zadovoljstva. Uporaba ovoga prema uputama – napisane su unutra – pomoći će da zadržiš ravnotežu među stvarima. Učini što je u tvojoj moći."

"U redu, Dick."

"Glasat ćeš za Ratta, zar ne?"

Moldenke prekriži prste iza leđa. "Hoću ako ćeš i ti."

"Nije dobro sjediti na dva stolca u današnje vrijeme."

"Sigurno nije."

"Kažu da postoji plan da ga ubiju. Da ubiju Ratta."

"Ako on uopće postoji."

"Molim?"

"Neki se ljudi pitaju postoji li on uopće. Barem tako čujem. Ne da ja mislim da je on bilo što osim pouzdan i stvaran. Vjerojatno su to glasine. Laku noć, Dick."

U privatnosti svoje kabine, Moldenke se razodjene, klekne na pod i počne opetovano povlačiti korbač između nogu, jecajući od boli. Zatvorio je oči i prizvao slike kompleksne, užitkovito oblikovane stidnice mladih neutrodinskih ženki, i to ga ispuni zadovoljstvom.

Ležeći poslije u krevetu, još mjestimice krvareći, shvatio je da je doista tim samobičevanjem postigao neku ravnotežu. Bio je na miru sam sa sobom, a čudne su se žudnje i porivi umirili. Je li ikako moguće da je Ratt imao pravo? Da je više vizionar nego idiot? Ako uopće postoji, naravno.

RADIO RATT:
Američki izgrednik koji živi na rubu Plodnog Polumjeseca dinamitom je raznio starinu poznatu kao Živa Stijena, koja je dosad privukla tisuće ljudi u Polumjesec, svojim dražesnim rezbarijama medvjeda, vukova, zmija i, najčudnije od svega, jednog klokana iz razdoblja prije Zaborava. Živa se Stijena nekoć uzdizala na uglu imanja neidentificiranog Amerikanca, a sad leži poput hrpe ljuski od jaja na kompostnoj gomili. Amerikancu će se suditi danas, sutra će biti kažnjen, a u petak će ga objesiti.

Moldenke je bio na velikim mukama, u mrtvoj tišini koja je nastupila kad je brod izašao iz tihih voda oko Plodnog Polumjeseca, a vlažni i hladni omotač lošeg zraka okružio brod danju i noću. Moldenke je patio od *ejaculatio praecox* i svaku noć imao snove koji bi završili polucijom. Sperma mu je bila neobične konzistencije i kad je masturbirao uhvatio bi ga oštar grč u femoralnoj regiji paralelno s orgazmom. Izašla bi samo kapljica, ali poslije, dok se prao, poteklo bi pravo sjeme, jednako nestabilno i vodenasto kao i obrana muljevina. Bojao se da nikada neće moći postati otac.

Nakon neprospavane noći, Moldenke je u zoru hodao po palubi. Njegova vjera u zakone Prirode se poljuljala kad je našao malena žapca u brodskom kišomjeru. Nije imao glavu i počeo je trunuti. Ni zamisliti nije mogao kako je dospio ondje, osim ako nije pao s neba. Onda je vidio da je paluba prekrivena malenim želatinastim nakupinama, svaka veličine boba. Odnio je jednu od njih dr. Burnheartu, koji ju je ispitao pod mikroskopom i rekao, "Da, ovdje se radi o *sputum lunae*, doslovce ispljuvcima Mjeseca. Poznati su i kao astralna, odnosno zvjezdana sperma, i smatra se da se cijede iz Mjeseca. Ovakve grudice često padaju s neba, i katkad se pokaže da sadrže jajašca kukaca i crva."

S engleskoga prevela Anda Bukvić
Početak romana *Age of Sinatra*, Soft Skull Press, 2004.

Kaos u Pisstownu

Smatralo se da su nastradali od parazita iz Pisstowna mrtvi, ali nedovoljno da bi ih se pokopalo. Sivi, ispijeni, oskudno odjeveni, ležali su u odvodima, ukočeno sjedili na gradskim klupama, plutali po kanalima i pili iz odvoda koje je napunila kiša. Mjesni list Gradski mjesec *nazvao ih je "smradežima". U prolazu kroz Hookerov park, gdje su se skupine njih okupljale, bilo je pametno zadržati dah što je dulje moguće. U zadnjem stadiju napada parazita tijelo se ubrzano raspadalo, počevši od trbuha. Do tad bi se i unutrašnji organi već počeli raspadati. Ako ste sjedili pored smradeža u četvrtom stadiju, možda u busu na pedale u trenutku dok parazit dovršava svoj posao, i niste se dovoljno brzo maknuli, jadno vas je stvorenje moglo poprskati truplovinom posvuda po odjeći. I taj se smrad koji tjera suze na oči nikad ne bi mogao isprati, čak ni nakon milijun pranja. Usprkos takvim patnjama, potpuno je umiranje kod smradeža trajalo dugo, katkad i veći dio njihova života.*

¶ *Oni u trećem stadiju zaraze često bi se odali ubojstvima i divljanjima. U Pisstownu su nedavno dvojica od velečasnog Hookera tražila škrobnu pločicu, a kad ih je ovaj odbio, navalili su na njega džepnim noževima, što je završilo krvavim licem i načetim uhom. Potom su navratili do Petera Gramlicha, uglednika, i pred njegovim stražnjim prozorom tražili od njega korice, bljeko, malo milivanilija ili staru čarapu punu blječnih ljuskica, što god im je već mogao dati. Kad Gramlich nije htio dati ama baš ništa, nasrnuli su na njega, nasmrt ga izrezali noževima i spalili mu drvenu kolibu, pretvorivši je u humak pepela s njime unutra.*

Ovaj tjedan slavimo šezdeseti rođendan Velečasnog Hookera. Sve više i više činjenica o tom američkom Božanstvu izlazi na vidjelo: svakoga tko bi mu ugazio na sjenku stiglo bi ono što je on zvao "paklena ruska kazna." Jednoga je od svojih kandidata zadavio užetom jer je "izgledao blesavo." Svojim je pedalistima zabranio da skreću ulijevo, a sjedalo u vozilu s lijeve strane iza pedalista prozvao je "sjedalo smrti" i nikad nije ondje sjedio. Jednom je od prevarantskog smradeža kupio vrapca obojena u žuto, a rečeno mu je da je to kanarinac. Volio je izvrtati vjeđe i gledati se u zrcalu. Zbog preosjetljiva je imunološkog sustava kod njega došlo do pojave psorijaze koja se manifestirala pulsirajućim crvenim mrljama, nekima veličine igraćih karata. Pojavile su mu se na licu, prsima, nogama, rukama te jedanput ili dvaput na penisu i mošnjama. Mrlje bi se nakon nekog vremena povukle. Čim bi jedna nestala u moru bijelih ljuskica, druga bi niknula negdje drugdje. Poput oblaka, prikazivale su se u raznolikim oblicima. Katkad bi Velečasni u njima vidio lice. Davao im je imena i s njima razgovarao prigušenim glasom. Neki su izjavili kako su vidjeli Velečasnoga u busu na pedale u centru, neobrijanog, šutljivog, afazičnog, pijanog, kako čupa kose, pjeni se u kutovima usana, u neurednoj odjeći, i ne sjeća se svoga imena.

U skladu s izričitom željom Velečasnog, zatvor na otoku Permanganta uskoro će biti izdvojen kao glavna otočka građevina. U blizini istočne obale, daleko od samoga zatvora, sagrađen je kompleks zgrada koji je potpuno posvećen proučavanju mogućnosti iskorjenjivanja parazita. Skupina istraživača izrazila je svoju namjeru da živi na otoku i proučava misterioznu parazitsku vrstu dok se ne razriješi zagonetka njezina životnog ciklusa.

Kad su prije nekoliko desetljeća provedeni prvi programi premještanja, Mildred Balls, tada još Mildred Vink, bila je mlada žena od dvadeset i pet godina. Tada se stotine tisuća premještenika otisnulo na put, u potrazi za novim partnerima, poslovima i stambenim prostorima. Nalozi za premještaj stizali su poštom bez prethodna upozorenja a premještanja su se morala izvesti unutar nekoliko dana, katkad i sati.

Jedan od onih u tranzitu u to vrijeme, Jacob Balls, zarađivao je za život prodajući Jake u prahu po gradovima, naseljima i okruzima dok ga nisu premjestili u čekalište u Witchy Toe. Imao je lagani, brzi *coupe* na pedale i opsluživao je klijente na širem području. Žućkasti prah u finim granulama bio je njegov vlastiti izum. U prtljažniku su mu bile konzerve od po nekoliko litara. Kad bi se prah pomiješao s vodom ili bljekom, nastao bi opojni napitak. Sve njegove dotadašnje prijave za patent i poticaje bile su odbijene, ali on je vjerovao da će se jednoga dana Jake naći u svakoj krčmi, restoranu i domu.

Mildred Vink stajala je uz rub ceste na vrelom suncu kad se pomolio Jacobov *coupe*. Zadigla je nogavicu svojih dronjaka do koljena, jer tako su stoperi najčešće reklamirali svoj pedalistički kapacitet. Mada joj je tijelo bilo vitko, mišići na listovima bili su joj čvrsto definirani i vrlo razvijeni. *Coupe* je imao dva para pedala, a dva para snažnih nogu uvelike su olakšavala vožnju pri većoj brzini.

Jacob se glatko zaustavi. "Kamo si krenula?"

"U čekalište, kamp u Witchy Toeu. Premještena sam."

"Ubaci torbu u prtljažnik. I ja idem u isti kamp. Imaš impresivne noge. Glasovir bi mogle poduprijeti."

Mildred otvori prtljažnik, stavi svoju malenu torbu između kutija Jakea u prahu i popne se na suvozačko mjesto.

"Zamisli ti to", reče ona, "šalju me da živim u baraci i da se parim s muškarcem kojeg nikad nisam vidjela." Ljekovitom je vrećicom natapkala mjehuriće od sunca kojima joj se osuo vrat i zatakla noge u suvozačke pedale.

Jacob odmahne glavom. "Velečasni kaže da je cijeli proces rodno i dobno neutralan, sparivanje je potpuno nasumično. Uzbudljivo je to na neki način. Sve je postalo veoma dosadno nakon onog prvog velikog kaosa."

Mildred počne pedalirati.

"U početku polako", upozori je Jacob. "Brine me lanac. Pedalirajmo najprije malo unatrag. Okreni malo natrag pa kreni naprijed uz lagani pritisak. Ćudljiv je to stroj."

Nastavili su razgovarati, a auto je poskočio prema naprijed, a onda usporio i nastavio ravnomjernim ritmom.

"Sve je to iskušano i ranije", Mildred će. "Ta premještanja."

"Da?"

"Pokušao je to Michael Ratt, jedan od posljednjih predsjednika."

"Njega se ne sjećam."

"Osamdeseti po redu. Postao je predsjednik nakon Dorothy Peters. Zar ništa ne znaš o povijesti? Ubili su ga neprijatelji. Raznijeli su njegov balon za kampanju. On je bio odmah ispod njega."

"Žao mi je, jedino što ja čitam su tekstovi Velečasnoga. Što je bilo prije njih nije ni važno."

"Velečasni je potpuno ćaknut. Ja nisam hukeristica. Niti ću ikada biti."

"Došao je na vlast pravo i pošteno", reče Jacob. "Ja sam sad skroz za njega, i ponosim se time. Neću se žaliti. Gledaj, u svakoj kulturi je tako: čim zavladaju dosada i apatija, valuta devalvira i pad je nepovratan. U razdoblju mira i prosperiteta koje dolazi nakon Kaosa već leži zametak sljedećeg Kaosa. Velečasni to cijelo vrijeme govori. Ima li za to boljeg lijeka od nasumične preraspodjele rulje? To je ključno. Hookera je povijest neke stvari ipak naučila."

"Cijeli plan je idiotski."

"Čujem da u čekalištu uopće nije tako loše. Barake su prilično moderne. Hrana je besplatna, a i milivanili, na svu sreću. Čujem da ti se vanili smili čim ga okusiš, odmah moraš uzeti još. Zbog njega su život u kampu i to čekanje podnošljiviji, tako kažu."

"Od njega sam preukočena, polumrtva, osjećam se poput smradeža.

4 1 2 3

GOOD-BYE NAME INVENTOR !

THE
PHONE CALL
REPROGRAMING
EDEN

Ne sviđa mi se. Neću ga uzeti."

"Hoćeš. Obavezno je."

"To ćemo još vidjeti."

Jacob prebaci u veću brzinu, a Mildred se usredotoči na pedaliranje. "Onda, reci mi, čime si se bavio prije negoli je premještanje počelo?"

"Putovao sam, prodavao svoj prah. Zove se Jake, formula je tajna. Pomiješaš ga s tekućinom i od njega se osjećaš sretnije."

"Vrlo zanimljivo", reče Mildred. "Nije li to uzbudljivo, da su se toliki od nas ovih dana dali u izumitelje? Ono što nam doista treba jest brži, lakši stroj kojim ćemo se kretati uokolo. Mogao bi imati četiri para pedala. Imao bi trokutasti okvir od lakih metalnih cijevi s parovima pedala u kutovima i još jedim u središtu baze. U sredini trokuta vidim napeto platno, poput trampolina. Kako 'četveropedala' juri naprijed, a zrak struji iznad nje, dolazi do podizanja. Pedaliranje ide lakše. Čak i kad pedalira samo dvoje, trebali bi se kretati dosta brzo."

"Čini mi se da si veoma pametna. I sviđa mi se kako izgledaš", reče Jacob, naginjući se prema Mildredinom ramenu i njušeći je. "Nemaš mirisa. Lijepo. Sviđa mi se to. Slušaj, tražim vitalnu ženku. Želim dvoje djece, dječaka i djevojčicu."

Mildred na trenutak razmisli o tome. "Što se djece tiče, ne bih bila dobra majka. Moj me posao previše okupira."

"Ne bi im trebali majka ni otac. Bili bi odgojeni manje ili više kao sluge u kući. Ja sam ti slobodouman, draga. I za nekoliko ću godina biti bogat. Imat ću milijune. Svi će piti Jake."

Odjedanput se Mildred zgrči od napadaja kihanja.

"Nešto je u ovom zraku." Podigla je bradu. Mjehurići od sunca prerasli su u nakupine malenih čirića kojima se kružno osuo veći dio njezina grla i vrata. "Ovo nije od sunca. U zraku je neki nadražljivac, nešto kaustično."

"Ja ne osjećam nikakav vonj", odvrati Jacob. "Znam da kamp vodi Hookerova Straža i da je na popisu onih koje je odobrio Velečasni. Higijena bi trebala biti relativno ok."

"Kad stignemo, trebam se naći sa svojim novim partnerom u lokalnoj Impeteriji."

"Kakva slučajnost. I ja." Jacob skrenu na široki prašnjavi put.

Sedefasti ružičasti prah prosijavao je u *coupe* i oblikovao dine na ploči s instrumentima. "Ta prašina", Mildred će. "To nije normalno. Pogledaj tu boju."

Jacob ovlaži prst, umoči ga u prah i kuša.

"Pješčano, slankasto. To je samo prašina s puta."

"Ne, već talog nečega što je spaljeno. Zar ne osjećaš vonj?"

"Dobar nos imaš. Kao što rekoh, ne osjećam nikakav vonj osim parfimiranog ulja na svome brku."

"Sigurno je u blizini krematorij za smradeže."

"Imaš živahnu maštu, i zbog toga bih još više volio da mi rodiš djecu."

Impeterija se ukazala iza oštrog zavoja. "Evo ga", reče Mildred. Izvukla je noge iz pedala i izašla. "Razmislit ću o tvome prijedlogu. Vidjet ćemo se u kampu. Nije valjda toliko velik da nećemo?" Iz prtljažnika je uzela svoju torbu.

I Jacob se oslobodi pedala i izađe. "Uzmi konzervu-dvije Jakea u pra-

hu. Dar od mene."

"Hvala, kušat ću ga."

"Pomiješaj osam dijelova vode ili bljeka s dva dijela praha. Piješ li inače sporo, morat ćeš tu i tamo malo promiješati ako postane previše bistar."

"Upamtit ću to." Stavila je dvije konzerve u torbu pa su ušli su u Impeteriju. Pržitelj je sjedio sam u udaljenom separeu, a naduto mu je lice bilo jako upaljeno i žaboliko. Vjeđe su mu bile spuštene, a obrazi jadno obješeni. Jedno zamućeno oko gledalo je ukriž, zbog čega mu je pogled bio unezvjeren i iritantan. Njegove izgažene smeđe cipele i prljavi dronjci bili su jednako neprivlačni. "E, pa, vas dvoje izgledate kao dobar par. Takvo što se više gotovo i ne viđa. Jučer je došao šestogodišnjak sa svojom mlađom sestrom. Kakav god bio plan Velečasnoga, ja ga svojim ovozemaljskim umom ne mogu pojmiti." Lice mu se još više zacrvenjelo, obrazi mu se naduli, a jedan okrhnuti zub naslanjao mu se na usnicu poput zrna kukuruza.

"Trebam se naći sa Jacobom Ballsom iz Bum Baya."

Jacob zapleše od sreće. "Savršeno! Ti si onda Mildred Vink!"

"Jesam. Onda smo valjda partneri." Od svih koji su je mogli zapasti, Mildred pomisli da je dobro ispalo.

"Dobro, Mildred, prije negoli naručimo varivo, moramo jednu stvar razjasniti. Mlada si, na mjestu, u najboljim godinama, i jedva čekam pariti se s tobom." Nagnuo se preko stola. "Lijepe usne. Daj da kušam. Poljubi me. Takav je zakon, znaš. Parenje je obavezno."

"Možda, ali ljubljenje nije." Držala je šarenu kariranu maramicu preko usta. "To je previše intimno. Što se parenja tiče, jedino što tražim je da se ne žurimo."

Nagnula se da osjeti Jacobov vonj. "Ne mirišeš dobro. Trebat će vremena da se naviknem. Ne požuruj me."

"U redu, pokušat ću biti dobar i nježan. Neko ćemo vrijeme samo razgovarati. Sviđaju li ti se Hookerovi programi premještanja? Meni bogme da. Da si me samo vidjela prije mjesec dana. Ženka koja je tri četvrtine smradež, šestoro gadne miješane djece od kojih troje nije bilo moje, i cjelonoćni posao poliranja mramora u Hrampleksu u Bum Bayu. A vidi što sam sad dobio. Pravi sam sretnik. Ovo je zasluženo promaknuće."

Mildred naruči varivo.

"Nema", reče pržitelj. "Sredio suđe. Ima jedino morski golać, kiseli."

"Golać nije loš. Ja ću to", reče Jacob.

"Za mene samo škrobna pločica", Mildred će.

"Nešto za piće? Imamo korijenovu vodu, ja je sam pravim. Gazirana je. S mjehurićima. I imamo bljeko."

Jacob naruči bljeko, Mildred korijenovu vodu. Pržitelj se brzo vratio s hranom i pićem pa ga Mildred upita, "I što ćemo sad? Kakva je procedura ovdje? Koliko je daleko ulaz u kamp?"

"Kad pojedete, lovite bus na pedale pa s njim do prihvatne stanice. Ondje ćete dobiti daljnje upute."

"Moj auto je vani."

"Ostavi ga gdje jest. Oni će doći po njega. Kad tvoje čekanje završi, dobit ćeš ga natrag. U kampu ćeš dobiti drugi. Svi su žute boje."

Mildredina voda je bila gorka, ali utažila je žeđ. Jela je svoju škrobnu pločicu u tišini i gledala kako Jacob slaže komade morskog golaća po ru-

bu tanjura pa ih onda jede jednog po jednog, temeljito ih žvačući prije gutanja. “Moraš ih prožvakati točno sto puta ili će ti istrunuti bubrezi.” Svaki je komad zalio gutljajem bljeka.

“Hej, slatkice”, reče Jacob kad je prožvakao i progutao zadnji komad, s teškom rukom na Mildredinom ramenu. “Slagat ćemo se cakum-pakum. Znam to.”

Kad je vani stao bus na pedale koji je vozio u kamp, Mildred, Jacob i šest ili sedam ostalih premještenika ušli su u njega. Mladi Amerikanac koji je sjedio iza Jacoba potapša ga po ramenu. “Hej, pogledaj. Vidiš moju novu mladu? Pedeset je godina starija od mene i previše ukočena. Posreći li mi se, brzo će put krematorija.”

Mildred se okrenu i vidje jednooku ženku smradeža za koju je pretpostavila da ima osamdeset ili više godina. Spavala je, a proteze su joj stršile prema van. “Očekivalo bi se da će im sparivanje bolje ići”, reče Amerikanac.

“Uopće se ne trude”, reče Jacob. “U tome i jeste stvar. ‘Sve je nasumično, potpuno nasumično, i prijeko potrebno.’ Citiram Hookera.”

Putnici su se iskrcali ispred polubačvastog hangara bez prozora, od zarđalog metala. “Ovdje nas primaju i pregledavaju”, reče vremešna družica mladog Amerikanca.

“Bila sam ovdje već puno puta.” Šepala je i borila se da zadrži ravnotežu. Mildred ju je primila za lakat i pomogla joj da uđe u užarenu zgradu kroz visoka, klizna vrata, čiju je vodilicu načela rđa.

Na jednoj strani goleme zgrade bile su nemarno i žurno sklepane daščare za pregled, na svakoj zastor od jutenih vreća prišivenih za krajeve. Kad bi se daščara oslobodila, ušao bi sljedeći premještenik koji je čekao u redu. Trebalo je ispuniti obrasce i ubaciti ih kroz predviđeni utor, malene staklenke napuniti urinom, označiti, zapečatiti i ubaciti kroz drugi otvor. Kad sve obave, prijavljeni se upućuju k jednoj od nekoliko sestara u bijelim kutama koje sjede za malim stolovima na drugoj strani zgrade i uzimaju analne brisove.

Opet je Mildred učinila sve što je bilo u njezinoj moći da pomogne smradežu. “Nadam se da nećeš završiti ovako gadno kao ja, gospodična”, reče smradež. “Izgledaš mi kao draga osoba.”

Kad je Jacob došao na red, sestra reče, “Stanite iza onoga ekrana i skinite dronjke i gaće. Uzimamo uzorke stolice i analiziramo brojnost parazita. Ovo je druga faza novog premještaja. Jučer je stigla vijest iz ureda Velečasnoga. Valjda rade istraživanje. To je za opće dobro.”

Jacob spusti hlače i skine gaće. Osjeti hladan ubod alkohola na vatiranom štapiću, a potom umetanje i uvrtanje nečega tupog i drvenog. “Joj!”

Sestra izvuče slomljenu sondu. “Ove sonde nisu dobro napravljene. Čini mi se da je komadić ostao unutra. Što ćeš, tu se ništa ne može. Ništa vam neće biti. Razgradit će se prirodnim putem. A sad pokret. Izađite na stražnji ulaz. Vi i vaša nova partnerica dobit ćete broj barake, kartu i auto na pedale. Svoju baraku morate naći sami.”

“Koliko je velik kamp?” Jacob upita sestru.

“Trebao bi vam cijeli dan da ga propedalirate. Nemojte se izgubiti.

ZEN
RAZOR

SKIN
UPON
SHEDD
ING

Na ulazu su stražari i oni će vam pokazati pravi smjer. Također će vam dati jaku dozu milija."

Pridošlice su čekale iza hangara da im se dodijele auti na pedale. Povjerenici kampa dovozili su ih jednog po jednog iz garaže koja je bila toliko udaljena od prihvatne stanice da je to trajalo dobar dio sata. Proces je bio mučno spor.

Izdaleka je Mildred vidjela kako mladi Amerikanac i njegova stara premještena partnerica ulaze u svoj auto na pedale. Ostali su premještenici znali da polumrtvi smradež uopće neće moći pedalirati pa su neki krupniji, teži muškarci stali iza auta i pogurali ga. Polako je skliznuo po laganoj kosini, a onda dobio ubrzanje.

"Neću mili.", reče Mildred. "Što ti mogu ako odbiješ? Okrenuti te i poslati te doma?"

"Zašto nećeš mili? Čujem da opušta. Osim toga, dobro će mi doći nešto da mi ublaži bolove otraga. Ostavila mi je komadić sonde u šupku. Boli me."

"Nisam iznenađena. Štapići su bili prljavi. Svaki koriste po više puta. Reci mi, tko je vlasnik patenta za štapiće i sonde? Tko je vlasnik pogona u kojem se izrađuju?"

"Velečasni, valjda."

"Naravno."

"Pa što? On je dobar čovjek. Brine se za nas. Ima plan. Ja ću uzeti mili. Ne može mi naškoditi. Tako kažu. Prirodan je. Dobiva se od urpflanza, iz korijenova soka. Hooker kaže da je to idealna biljka. Upotrebljava se za tisuće stvari."

"Od kojih je jedna da nepodnošljivo učini manje ili više snošljivim, sigurna sam."

"Nisi normalna, curo. Uvalit ćeš se u nevolje."

Nakon nekog vremena doveli su im adaptirani auto na pedale, friško obojen u svijetložuto, ali s nepodmazanim, zarđalim lancem, mjenjačem koji je zapinjao i slomljenim prednjim staklom.

"Bit ćemo ludo dobar spoj za parenje", reče Jacob, učvrstivši noge na pedale, a potom stisnuvši Mildred za rame. "Ali neću se žuriti."

Na ulazu je bila malena osmerokutna stražarnica. Dvojica Božanskih stražara naoružanih pendrecima unutra su igrali pinokl i pušili ručno srolane cigarete od urpflanza. Jedan od njih se lijeno ustane i priđe autu na pedale s dvije doze milija u omotnicama od navoštenog papira, kompletom dokumenata i bocom vode. "Ovo je broj vaše barake, karta da se ne izgubite, popis svega što smijete i ne smijete i vaš milivanili." Pružio je dokumente Mildred, a mili Jacobu. "Jedan za tebe i jedan za ženu. Uzmite po gutljaj vode ako hoćete."

"Ja neću uzeti", Mildred će trezveno. "Ne podnosim to. Riskirat ću bez njega."

"Ja hoću", reče Jacob. "Uzet ću i njezin, ako mogu."

Drugi Stražar se razmetljivo udalji od stražarnice i izvuče svoj pendrek. "Što to imamo, nećkalicu? Ne mili ti se mili, znači? Izlazite iz auta,

oboje.”

”Ona je odbila”, Jacob će. “Kvragu, ja ću rado uzeti... Daj, Mildred, molim te, uzmi.”

“Ne, neću. Sve što je besplatno i dolazi od Velečasnog treba izbjegavati.”

“Slušajte me, gospodična. Ovo je mili-10, mnogo, mnogo čišći od svega što je dosad napravljeno. Mili-1 je bio gadan, nije bio testiran, istina, i mnoge je ubio. Ali izdigli smo se devet razina iznad toga. Ovaj djeluje i protiv parazita.”

“Ne vjerujem”, ustrajala je Mildred.

“U redu, sad mi je dosta. Ugurat ću ti ga u grlo. Onda ćeš shvatiti što propuštaš.”

Mildred se trudila ne otvoriti usta i stisnuti zube, ali dvojica stražara su je svladala, svalila na tlo i na silu joj otvorili usta. Nije imala izbora, morala je progutati mili u želatinastoj kapsuli. Da nije, došlo bi joj povraćati. Nakon toga je Jacob progutao svoju dozu i zalio je gutljajem vapnenaste vode koja je imala čudan okus.

Jedan od stražara reče, “Dobro, uđite u auto i slijedite kartu. Krenite pedeset baraka prema sjeveru pa pod oštrim kutom nastavite prema istoku. Smješteni ste u stambenu jedinicu 8080802. Sve što trebate naći ćete ili u samoj baraci ili uokolo. U zelenom pojasu koji okružuje kamp živi mnogo impova. Lovite ih ili ih zatucite, za jelo. U kampu ćete se uglavnom morati snalaziti sami.” Odmaknuo se od auta na pedale. “A što je s milijem?” upita Jacob. “Kako možemo dobiti još?”

“Kola dolaze jedanput ili dvaput na tjedan, moguće već sutra. Opskrbit će vas milijem i potrepštinama. Voda, škrobne pločice, bliječne ljuskice, sve to. I ne zaboravite, ta doza milija koju ste upravo uzeli uspavat će vas točno oko redarstvenog sata. Ima produženo djelovanje, zato pripazite.”

Drugi se stražar nagnuo kroz prozor. “Sad krenite, ljudi. Sunce zalazi. Zna biti problema tijekom noći kad se smradeži uznemire i počnu tumarati.”

Zahvaljujući naletu energije od milija, Mildred i Jacob pedalirali su bez napora. Kotači automobila skladno su se okretali po tlu dok je ovaj grabio naprijed i uspinjao se jedinim brdom u kampu.

“Ovaj mili nije loš”, reče Mildred.

“Vidiš, rekao sam ti.”

”Baš su se poboljšali.”

“Daje mi ideje”, reče Jacob, “Lovit ću impove. Meso ćemo jesti, a od krzna izrađivati šešire. Možemo ih prodavati i okrenuti neku lovu.” Pogledao je kroz prozor: bili su na vrhu brda i sad su se lagano spuštali.

Mildred je gledala noćnu pticu kako pruži preko mjesečeva lica, obarajući se i okrećući, u potrazi za vodencvjetovima. “Divna je noć. Mjehurići me više ne svrbe i sviđa mi se kako mjesečina pleše iznad krovova baraka.”

“Osjećam se živim. Pun sam nade”, brbljao je Jacob.

“I ja isto”, reče Mildred. “Nije se vrijedilo opirati.”

Nakon što su tri ili četiri puta pogrešno skrenuli, pronašli su baraku 8080802, koja je bila udaljena od ostalih, na samome rubu kampa, tik uz ogradu od betona i čelika, s izlomljenim staklom po bridu. Baraka je bila

podignuta na neujednačenim betonskim potpornjima, tako da se spustila i naherila na stražnjem kraju. Propadalo je i onih nekoliko stabala koja su ondje preživjela: lišće i krošnje bile su im prošarane suhom smeđom gljivicom.

Malo dalje od barake, pčele i muhe rojile su se oko malenog metalnog zahoda, ulazeći i izlazeći kroz otvor na krovu. Pored zahoda, pokrivene nepromočivim platnom, stajale su vreće vapna i malena lopata.

"Čudi me što nemamo susjede", reče Mildred. "Odavde se ne vidi nijedna baraka." Prošetala je oko barake 8080802 i zamijetila potrgane žaluzine i dronjaste zastore iza njih. Uzela je štap i oborila nekoliko stršljenovih gnijezda što su se prilijepili uz donju stranu tende na stražnjem prozoru. Zabrinjavao ju je čelični bubanj postavljen na krovu da se u njega skuplja kišnica. Iz njega je curilo kroz nekoliko malih rđavih rupa.

Jacob klekne i izvuče sanduk limenki s gelom za potpalu koje su bile ispod barake. "Dobro, imamo zahod, imamo vapno, gore na krovu imamo vodu i dovoljno gela za potpalu da nam potraje neko vrijeme. Za sad izgleda dobro." Ušao je u baraku da pogleda.

Mildred je stajala pored otvorene žaluzine. "Kako je unutra?"

"Vruće kao u paklu i smrdi."

Madrac u spavaćoj sobi bio je prošaran žutom plijesni i uleknut pod klupkom dlaka. "Izgleda da su impovi živjeli ovdje", povika on.

Staklenka suhog urpflanza resila je vrh noćnog ormarića. Ladica je bila puna svijeća i šibica. Vidjelo se da se peć za brikete dugo koristila, bila je poprilično trošna. "Mogu ja to popraviti", reče Jacob, "ali nema briketa. Smrznut ćemo se kad dođe zima."

Mildred je oprezno ušla u baraku, s rukama u zraku, pazeći da ne dodiruje prašnjave i masne površine oko sebe. Iznad sudopera je nešto bilo poprskano, stara mrlja, godinama stara. Bila je tamnocrvena, gotovo crna, moguće da je bila od krvi.

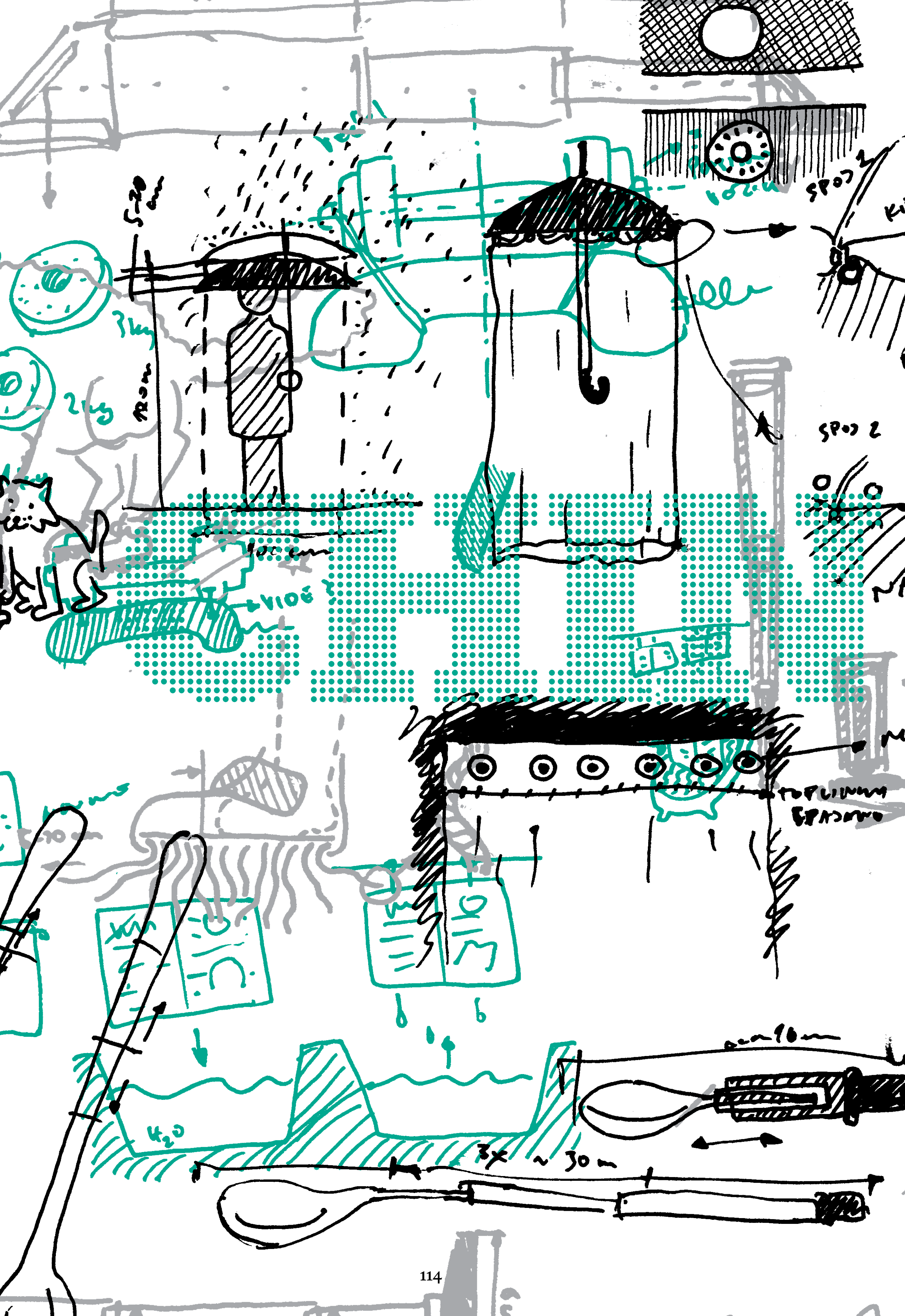
Jacob je uzme za ruke. "Može pusica, dušo? Ravno u usne."

"Ne, ne još. Nećemo se još pariti. Ionako će uskoro redarstveni sat."

Malo prije deset, kad se povjetarac smilovao i pomeo vrući zrak iz barake u kojoj se onda moglo spavati, Mildred i Jacob utonuli su na prljavom madracu u dubok san izazvan milijem.

S engleskoga prevela Anda Bukvić
Prvo poglavlje romana *The Pisstown Chaos*, Soft Skull Press, 2008.

GAME
OVER
NINTENDO
BOY

BESKORISNI JAPANSKI IZUMI

Chindogu su izumi za koje se čini da će učiniti život puno lakšim ali to ne čine. Za razliku od šaljivih poklona koji su napravljeni isključivo da bi šokirali ili zabavili, chindogu su proizvodi za koje vjerujemo da ih želimo — ako ih baš i ne trebamo — istog trena kada ih ugledamo. To su spravice koje nam obećavaju nešto dati, ali tek na drugi ili treći pogled shvaćamo da je ono što nam daju poništeno onime što nam oduzimaju

¶ Neki ljudi za početak naše vrste uzimaju dan kad je izumljen prvi alat. Možda se može reći da je ljudska vrsta nastala onog trenutka kada je neki bezdlaki i ambiciozni majmun bacio kamen na jelena i pretvorio zamoran zadatak potjere i ubojstva u posao puno manje vrijedan prezira.

Primitivni alati koji su od tada obilježavali procese naše takozvane civilizacije – barem prema knjigama iz povijesti – svi su bili do neke mjere napredniji od svojih prethodnika. Ali možemo pretpostaviti da je na svako nadahnuće koje je pomoglo u napretku ljudskog života moralo dolaziti barem jednako toliko propalih slučajeva - ideja koje nisu funkcionirale. Drugome bezdlakome majmunu, na primjer, možda šogoru onog prvog čovjeka koji je izumio alat, dosadilo je stalno jesti jelenje meso i zamislio je ogromni kamen veličine brda kako leti kroz zrak i ruši lijepog, debelog, krznatog mamuta da bi na kraju shvatio da bi ipak bilo preteško baciti taj kamen te da bi čitav poduhvat bila prevelika gnjavaža. Morali biste kamen izgurati uz planinu, čekati pravo vrijeme, nadati se da se životinja neće micati...

Tu drugu vrstu ideja – jednako plemenitu ali bez rezultata i do sada manje cijenjenu – slavi umjetnost chindogua. Japanska riječ *chindogu* doslovno znači čudan ili uvrnuti alat – koji vjerno realizira plan koji nije na razini svog zadatka.

Uspješan čindogist pristupa svome projektu prilično slično kao i ozbiljan izumitelj: traži neki aspekt života koji bi se mogao olakšati i smišlja metodu koja bi to mogla omogućiti. Poput izumitelja, odbacuje one zamisli koje jasno promašuju cilj, ali za razliku od izumitelja on zanemaruje i ideje koje bi se očito mogle primijeniti. Čindogist se drži najbolje ideje koja mu padne na um a koja je na prvi pogled dobra, ali kad se bolje pogleda zapravo nije te gradi njezin prototip. Nakon što provjeri i zaključi da ideja zaista nije vrijedna truda, stvoritelj chindogua tada sebi čestita što je uspješno proizveo *gotovo* koristan alat.

Chindogu su izumi za koje se čini da će učiniti život puno lakšim ali to ne čine. Za razliku od šaljivih poklona koji su napravljeni isključivo da bi šokirali ili zabavili, chindogu su proizvodi za koje vjerujemo da ih želimo – ako ih baš i ne trebamo – istog trena kada ih ugledamo. To su spravice koje nam obećavaju nešto dati, ali tek na drugi ili treći pogled shvaćamo da je ono što nam daju poništeno onime što nam oduzimaju.

Smiješni su zato što su paradoksalni i zato što ne funkcioniraju, ali chindogu nisu napravljeni da bi bili glupi zbog same gluposti. Vjerovati u to bila bi strašna pogreška. Oni su upravo ono za čime smo žudjeli a da toga nismo bili svijesni; to su izumi koji rade neki posao, zadovoljavaju potrebu; oni su sve što nam je potrebno da premostimo rascjep između onoga što jesmo i što bismo mogli biti... *gotovo* premostimo.

Za razliku od gladnog majmuna s njegovom neispunjenom željom za mesom mamuta, mi djeca bogatog 21. stoljeća možemo si dopustiti luksuz i graditi ono što ne možemo zaista upotrijebiti. Izmicanje krugu praktičnosti i zarade, okovima korisne primjenjivosti, može nas odvesti u nov i spektakularan svijet ljudskih izuma kad god smo osamljeni, ljuti ili depresivni. Gotovo da više ne možemo pogledati šalicu za kavu a da se ne upitamo bi li je još jedna ručkica učinila dvostruko lakšom za podizanje (i ako jest tako, bi li onda deset ručkica povećalo lakoću deseterostruko?) Chindogu unosi sveprisutnu kvalitetu anarhije čak i u naše najobičnije zaokupljenosti i daje novu dimenziju našem postojanju.

Jednostavnim rječnikom '90-tih, prakticiranje chindogua je poput *Jurskog parka* za one manje uspješne u maštanju i kovanju planova za olakšanje naših poslova. Međunarodno društvo chindogua čuva i njeguje te ideje koje bi tehnološka evolucija inače osudila na propast tako da ih možemo po volji promatrati, diviti im se i uživati u njima.

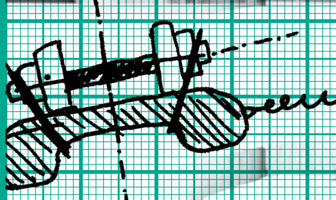
Gotovo da više ne možemo pogledati šalicu za kavu a da se ne upitamo bi li je još jedna ručkica učinila dvostruko lakšom za podizanje (i ako jest tako, bi li onda deset ručkica povećalo lakoću deseterostruko?)

TELEFONSKI UTEG

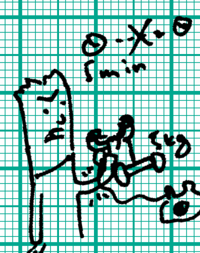
Povećava fizičku kondiciju i smanjuje telefonske račune

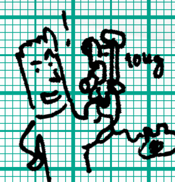
Vaš lijena djeca nikad se ne skidaju s telefona? Obeshrabrite ih u telefoniranju i pretvorite im salo u mišiće uz pomoć telefonskog utega. Standardni model od 5 kg znači da će većina poziva trajati kraće od tri minute, ali radikalne škrce mogao bi zanimati telefon od deset kilograma, koji svodi prosječno vrijeme razgovora na super-brzo “bok-doviđenja” u trideset sekundi.

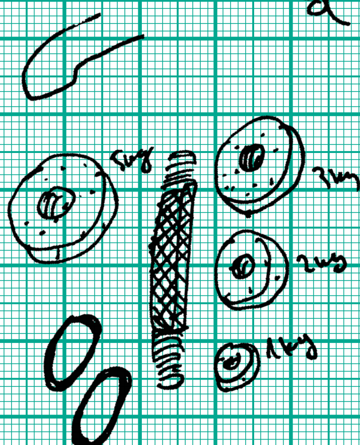
U javnoj sferi, Telefonska govornica s utegom snižava vrijeme čekanja i povećava opću kondiciju stanovništva.

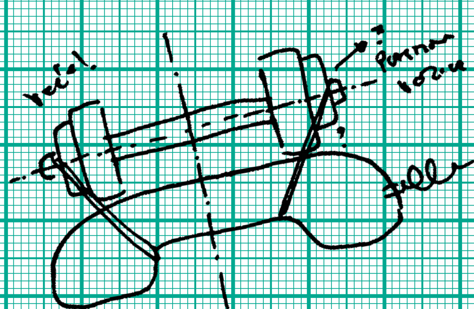

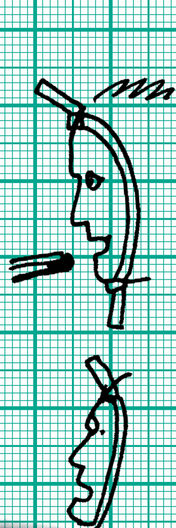
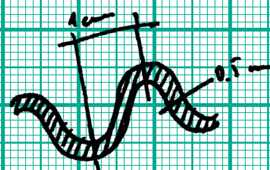
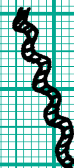
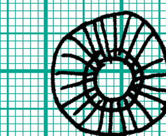
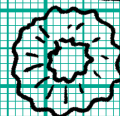
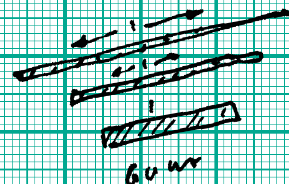

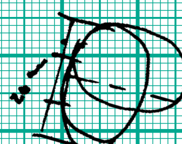
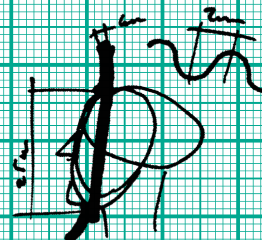

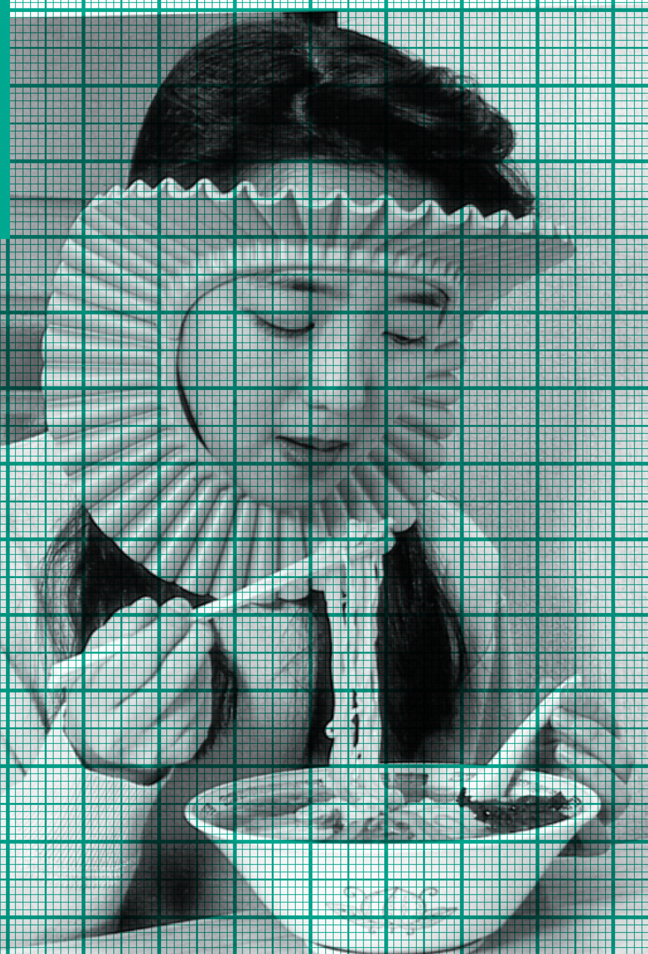
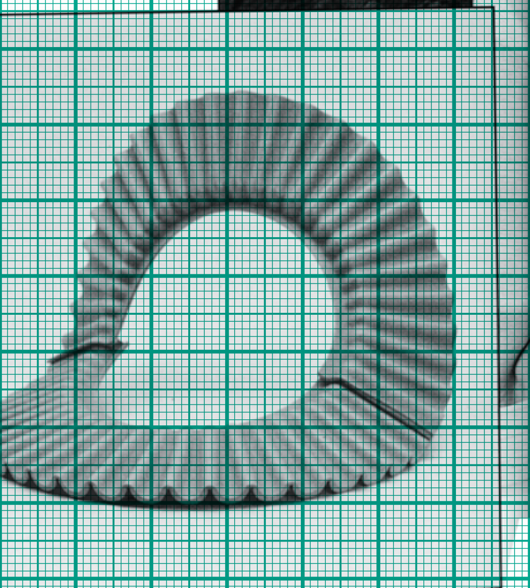
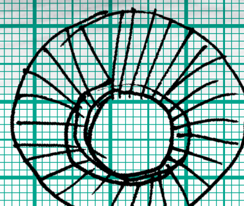

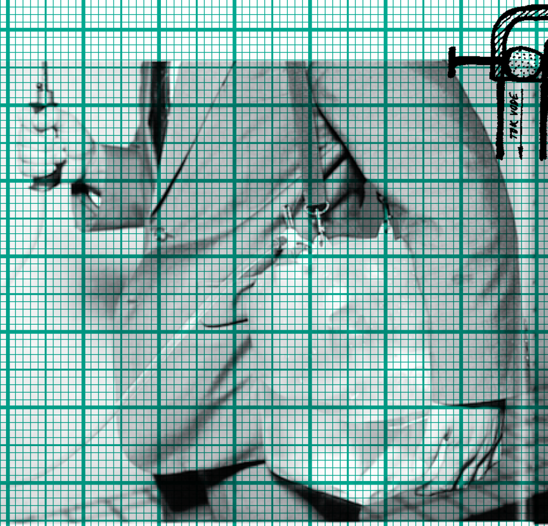
ŠTITNIK ZA KOSU PRI JEDENJU REZANACA

Pomaže ljudima koji brzo jedu da zaštite skupo plaćene frizure

Samurajske frizure možda su bile drevno i vješto rješenje problema održavanja higijene kose za vrijeme obroka. Moda se promijenila i taj prastari problem opet je s nama. Moderno rješenje je Štitnik za kosu pri jedenju rezanaca. Izrađena u elegantnoj rozoj boji, oblikovana plastika stane u svaku aktovku ili žensku torbicu.

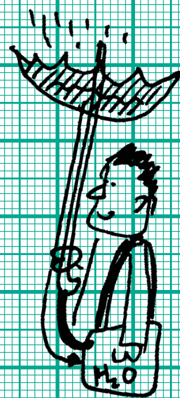

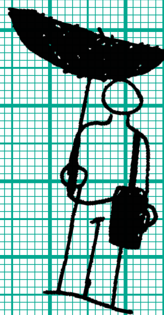
OSOBNI SKUPLJAČ KIŠE

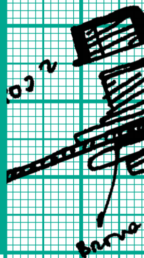
Svaka kap koja padne u vašem je posjedu

Nitko nema nikakvih iluzija po pitanju vrijednosti vode kao prirodnog resursa. Ipak svi gledamo kako svake godine stotine litara protječu niz naše kišobrane i otječu u odvodne kanale. S osobnim skupljačem kiše ne samo da ćete ostati suhi nego ćete i moći skupljati svoj udio prirodnih padalina u spremniku koji se nosi na ramenu.

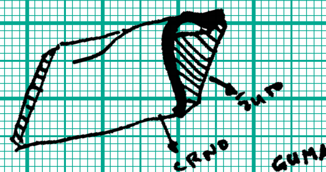
Kao alternativno rješenje za masovna okupljanja, Osobni skupljač kiše omogućava mirnim prosvjednicima da se sami u svoje slobodno vrijeme zauzimaju za planet (ako im to dopuste vremenske prilike).

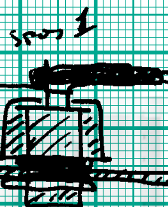

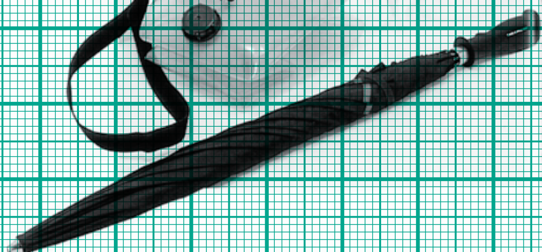

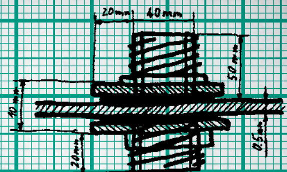

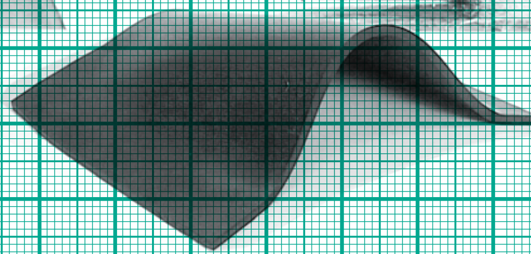

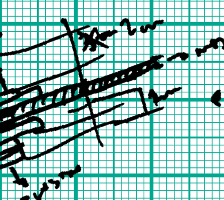

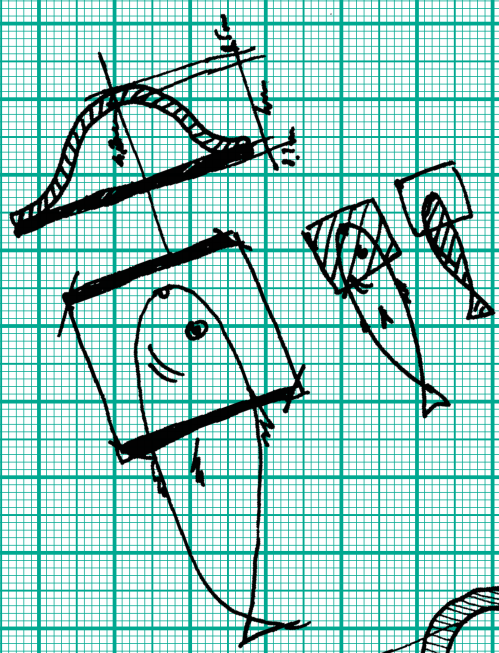

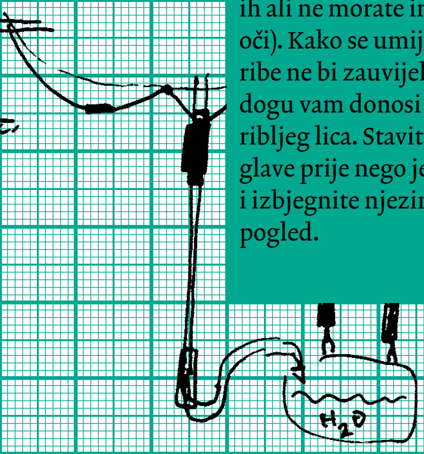

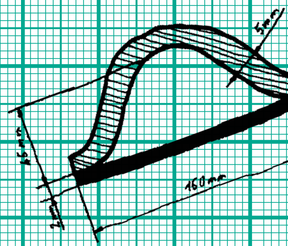
PREKRIVAČ RIBLJEG LICA

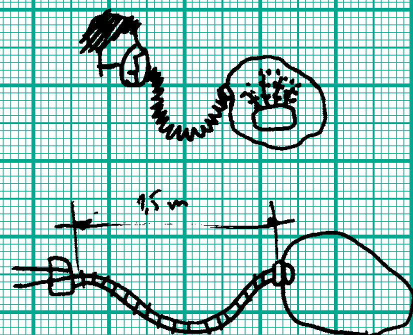
Omogućuje rezanje ribe uz minimalnu emocionalnu traumu

Previše današnjih kuhara u kućanstvu ne može pogledati mrtvoj ribi u oči. To dovodi do nekih groznih kuhinjskih nezgoda, jer kuhari pokušavaju prerezati ribu odvrativši pogled s nje. To je povećalo popularnost kućne dostave sushija i ribljih štapića (možete ih kupiti pet i protresti ih ali ne morate im pogledati u oči). Kako se umijeće spremanja ribe ne bi zauvijek izgubilo, chindogu vam donosi Prekrivač ribljeg lica. Stavite ga ribi preko glave prije nego je počnete rezati i izbjegnite njezin prijekoran pogled.

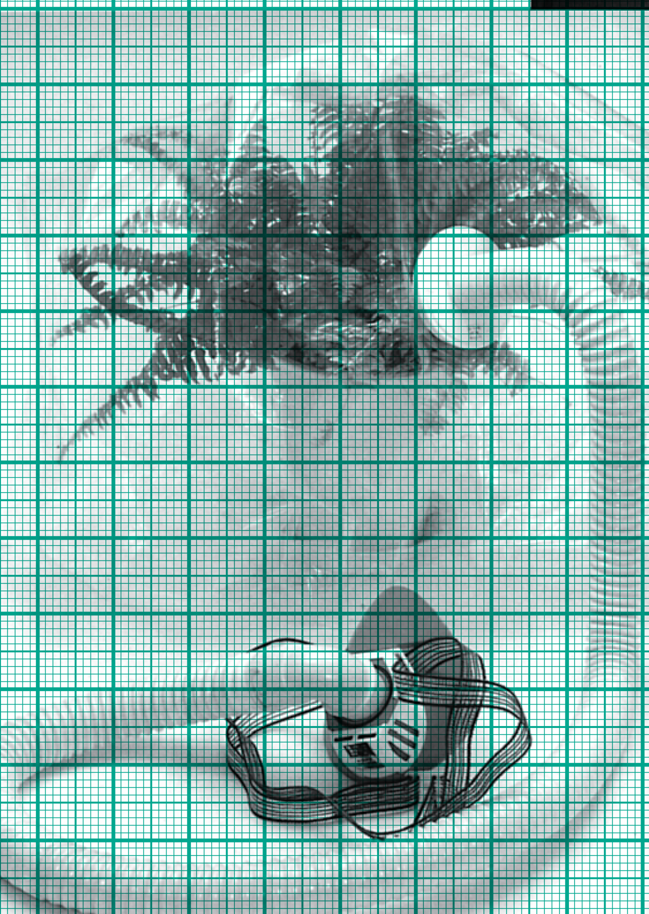

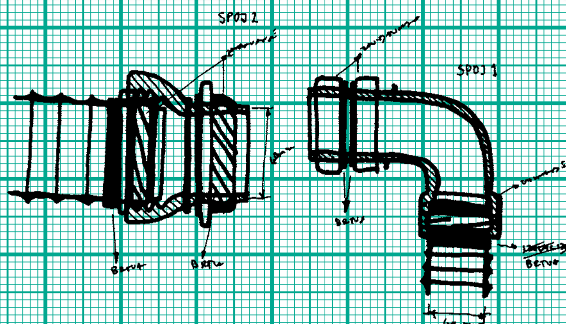

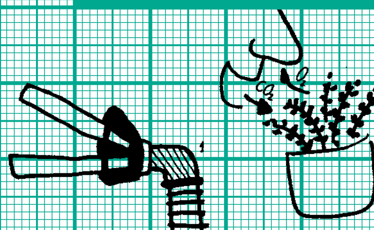

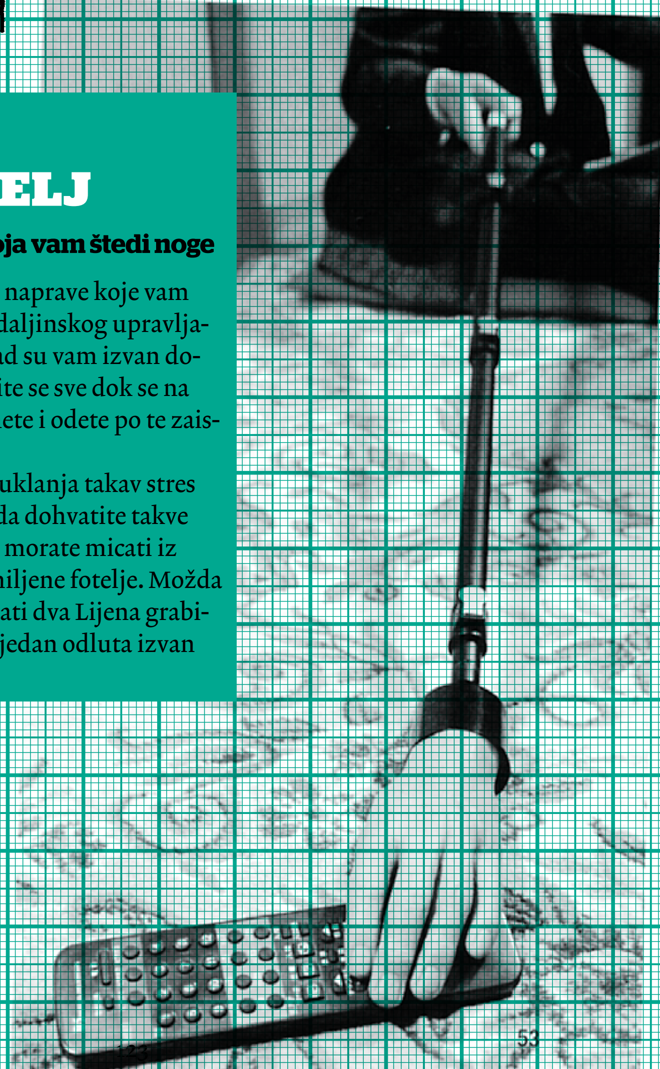
MASKA ZA SVJEŽI ZRAK

Prirodni lijek za loš gradski zrak

Svi volimo pobjeći iz smoga na svježi seoski zrak. Ali za one koji to mogu učiniti rjeđe nego što bi željeli (gotovo svi mi), postoji drugi način. Donoseći živu biljku u vaš osobni zračni prostor, Maska za svježi zrak omogućava Majci prirodi očistiti zrak koji udišete kako to već samo ona zna. Radi se i na bonsai verziji Maske za svježi zrak.

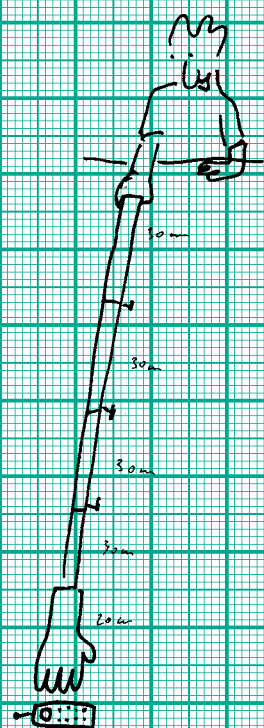

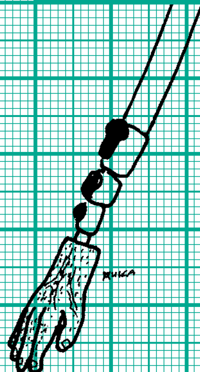
LIJENI GRABITELJ

Dugačka ruka koja vam štedi noge

Jako je dobro imati naprave koje vam štede posao poput daljinskog upravljača. Ali što učiniti kad su vam izvan dohvata? Sjedite i patite se sve dok se na kraju ipak ne ustanete i odete po te zaista važne sprave.

Lijeni grabitelj uklanja takav stres omogućujući vam da dohvatite takve predmete a da se se morate micati iz udobnosti svoje omiljene fotelje. Možda bi bilo pametno imati dva Lijena grabitelja – u slučaju da jedan odluta izvan vašeg dohvata.

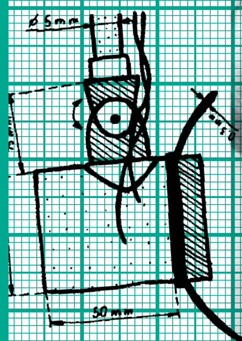

AUTOMATSKI RASHLAĐIVAČ REZANACA

Još jedno pomagalo za one koji jedu rezance u žurbi

Osnovno je kod orijentalne kuhinje da se juha s rezancima uvijek poslužuje dok su rezanci još nevjerojatno vrući. Divljenja vrijedan razlog za tu pojavu je što tako vi možete izabrati, vi odlučujete kada su vam se rezanci dovoljno ohladili da ih možete početi jesti. Ali danas kad je vrijeme novac a novca je malo, ne mogu si svi priuštiti čekanje da se rezanci ohlade. Mahnito puhanje nedostojanstveno je i ograničene je učinkovitosti. Rješenje je u Automatskom rashlađivaču rezanaca. Riječ je o kompaktnom ventilatoru koji savršeno stane na jedan kraj štapića kojim jedete.

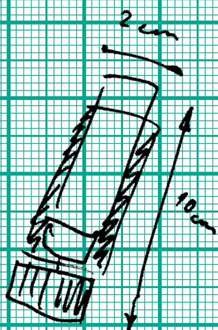
Rashlađivač rezanaca može se adaptirati i za žlice i viljuške te se tako suprotstaviti problemu prevruće hrane kad se pojavi i u drugim kulturama.

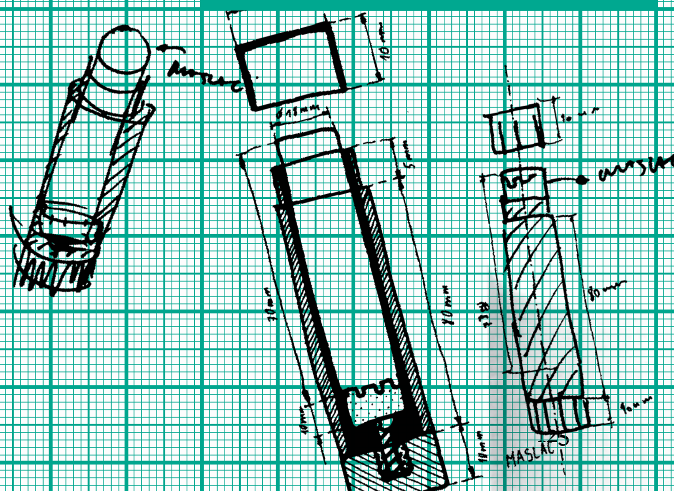

MASLAC U STIKU

Zašto prljati nož?

Negdje nakon ruža za usne, ljepila i dezodoransa u stiku dolazi nam najnovija stvar u tehnologiji aplikatora u stiku: maslac u stiku. Njegov način primjene je očit. Osim tosta, koristan je za mazanje kukuruza na klipu i lisnatog tijesta; manje je nažalost koristan za mazanje riže i graška. Ali također zapamtite da kad se izvadi hladan iz frižidera, maslac u stiku ima običaj "zdrobiti" mekani kruh.

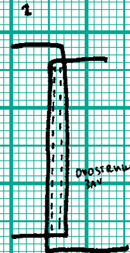
VREĆICA ZA GULJENJE KIKIRIKIJA

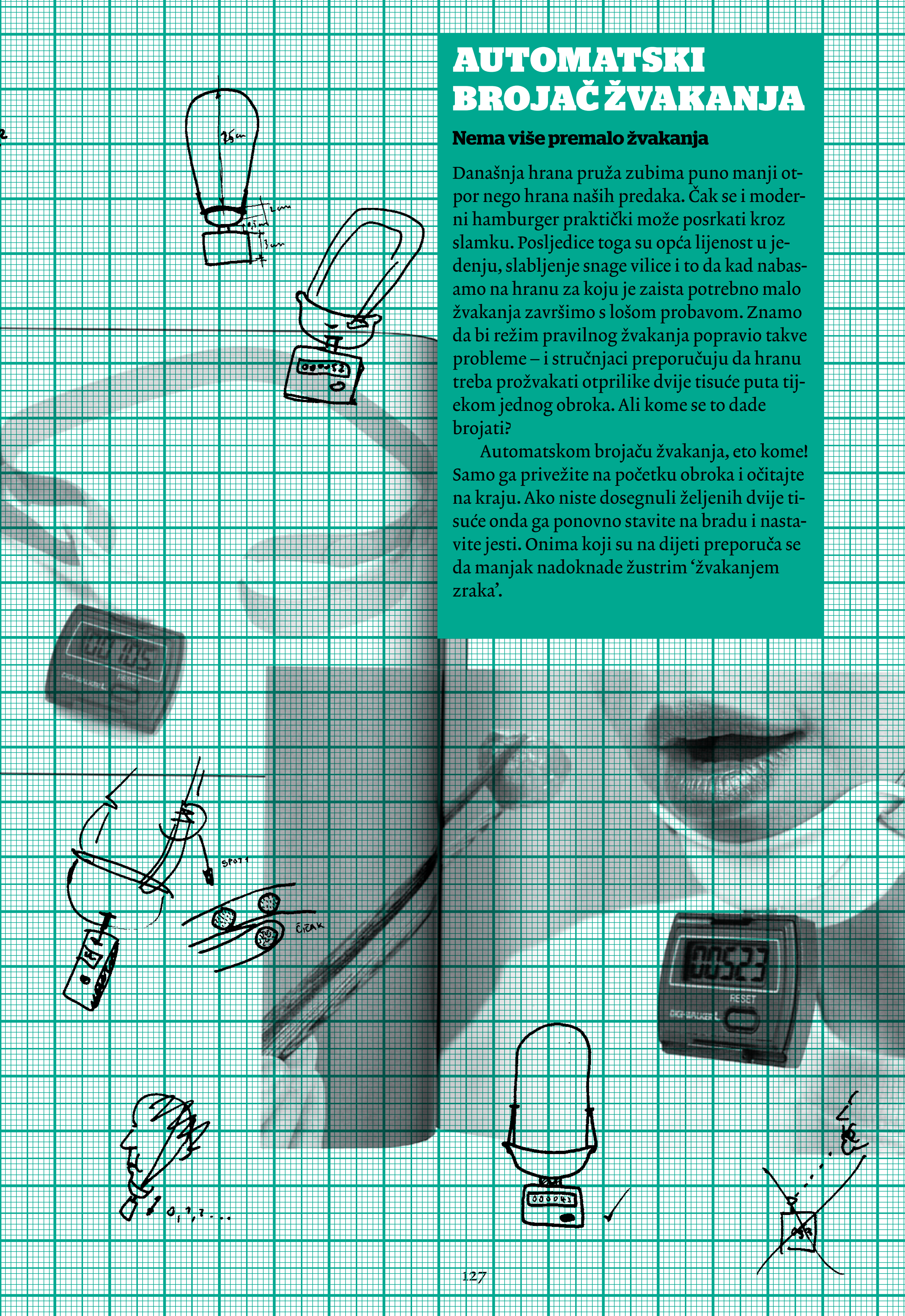
Vi dobijete kikiriki a vrećica dobije ljuske

Kikiriki je izvrsna poslastica, a najbolji je kad upravo isklizne iz svog prirodnog omotača. Ali posljedice dobre epizode guljenja noćna su mora za svaku urednu kućanicu. Dijelovi ljuske kikirikija pronađu svoj put do najnevjerojatnijih mjesta.

Vrećica za guljenje kikirikija može i sama zvučati kao nešto nevjerojatno, ali jednom kad se nešto nađe u njoj ništa joj ne može umaći – osim ukusna ploda koji je pravi objekt žudnje.

Vrećica ima dva otvora za ruke, veliko spremište za kikirikije i prozirni plastični prozor koji vam omogućava da gledate što radite. Vrećica se lako prazni, ali pazite da vam se ljuske ne prospu kroz otvore za ruke na putu do kante za smeće.

AUTOMATSKI BROJAČ ŽVAKANJA

Nema više premalo žvakanja

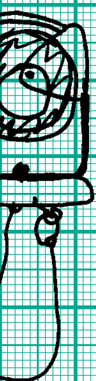
Današnja hrana pruža zubima puno manji otpor nego hrana naših predaka. Čak se i moderni hamburger praktički može posrkati kroz slamku. Posljedice toga su opća lijenost u jedenju, slabljenje snage vilice i to da kad nabasamo na hranu za koju je zaista potrebno malo žvakanja završimo s lošom probavom. Znamo da bi režim pravilnog žvakanja popravio takve probleme – i stručnjaci preporučuju da hranu treba prožvakati otprilike dvije tisuće puta tijekom jednog obroka. Ali kome se to dade brojati?

Automatskom brojaču žvakanja, eto kome! Samo ga privežite na početku obroka i očitajte na kraju. Ako niste dosegnuli željenih dvije tisuće onda ga ponovno stavite na bradu i nastavite jesti. Onima koji su na dijeti preporuča se da manjak nadoknade žustrim ‘žvakanjem zraka’.

SOLARNI UPALJAČ

Zapalite dok sunce sja

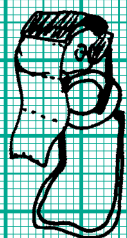
Šetnja po parku, pljuga na klupi – to je savršen način opuštanja u pauzi za ručak. Ali stres i frustracija odmah se vrate kad shvatite da je vašem upaljaču ponestalo plina i da ste ostavili šibice u uredu. Za ponosnog vlasnika Solarnog upaljača nije sve propalo – pod uvjetom da sja sunce. (U Britaniji se isključiva upotreba Solarnog upaljača posebno preporuča svima koji žele drastično smanjiti pušenje.)

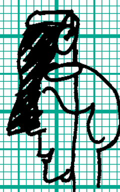

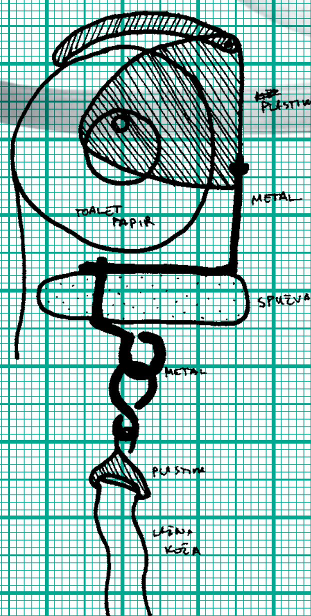
ŠEŠIR ZA PELUDNU GROZNICU

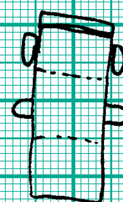
Cjelodnevni dostavljač maramica

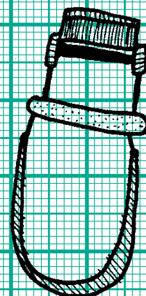
Dovoljno je loše imati peludnu groznicu ali kad vam još i ponestane maramica onda se loša sreća pretvori u pravi jad. Pa nemojte da vam ih ponestane! Šešir za peludnu groznicu uključuje veliku rolu toaletnog papira, što je dovoljno za puno puhanja i stalno kihanje od jutra do mraka.

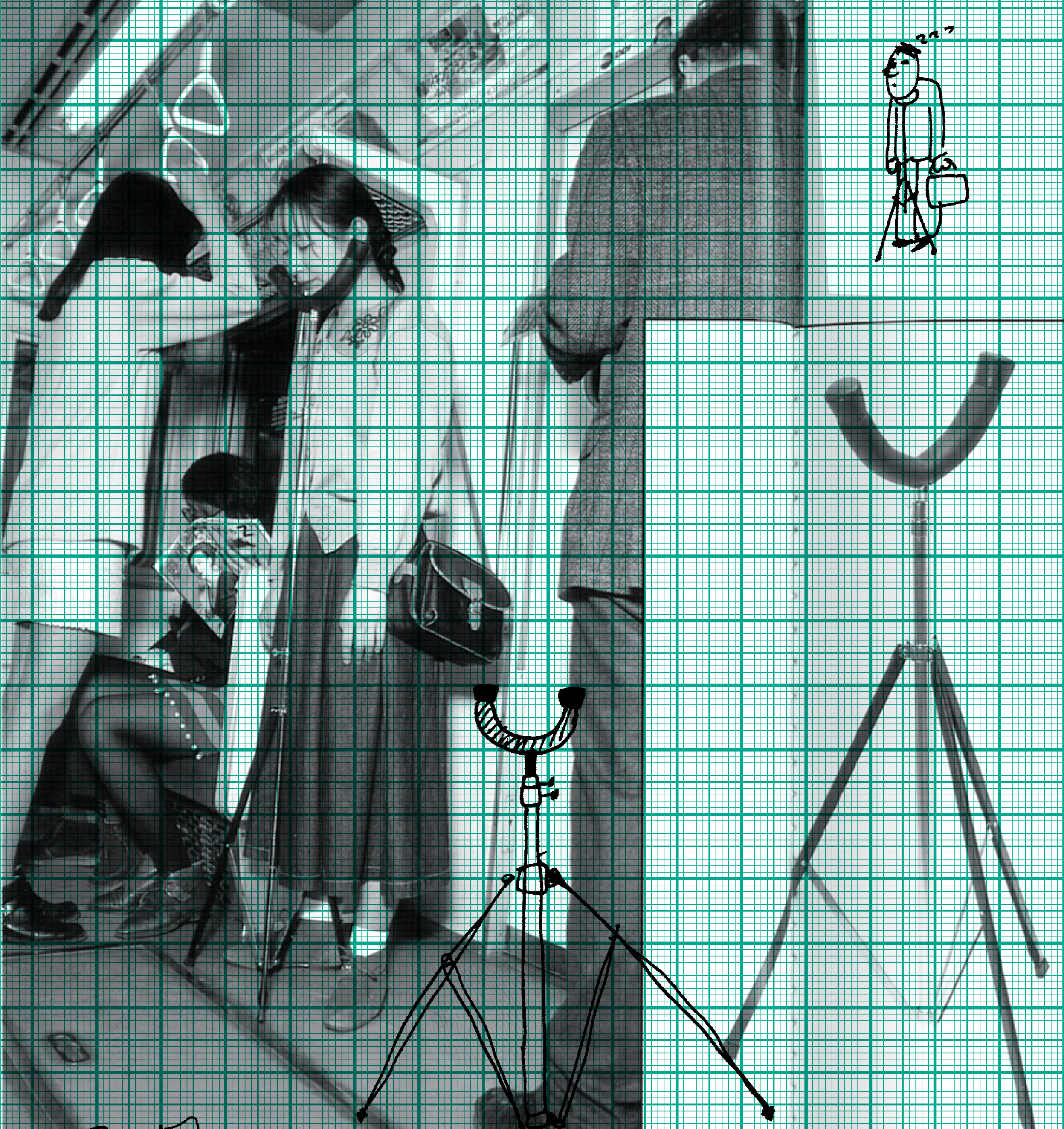

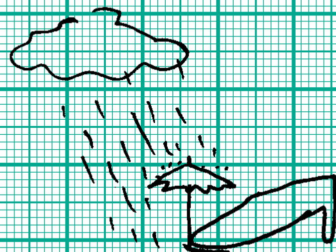

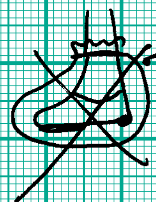

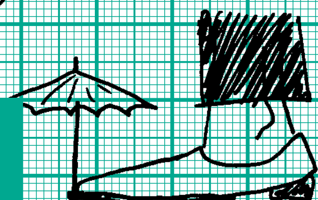
STALAK ZA BRADU ZA SPAVAČE U PODZEMNOJ

Ustanite za svoje pravo na drijemanje u podzemnoj

Kao možda krajnje alternativno rješenje za prijenosno putničko sjedalo, ova naprava dopušta čak i putnicima koji stoje da zadrijemaju u gužvi tijekom putovanja. Riječ je o podstavljenom stalku za bradu u obliku slova U postavljenom na željezni stalak koji se može produžavati. Stalak za bradu može se namjestiti da odgovara tijelima svih visina, djeci ili odraslima, visokima od 72 do 187 centimetara. Također se može ponijeti na dosadne zabave.

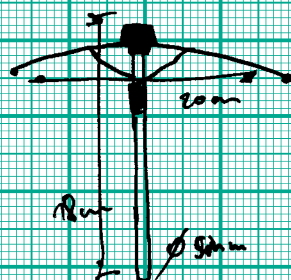

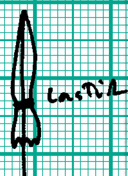
KIŠOBRAN ZA CIPELE

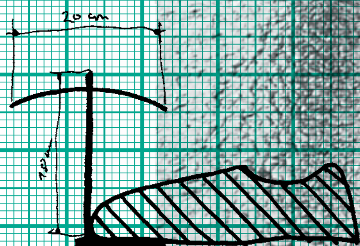
Produžava život skupoj obući

Konvencionalni kišobran nudi proporcionalno manju zaštitu od oborina za donje dijelove tijela. Najnovija chindogu kišobranska tehnologija ide tamo gdje vam je najpotrebnije – na cipele koje odavno pate. Mini-nadstrešnice zajamčeno čuvaju od kiše u promjeru od trideset centimetara čitav prednji dio vaših stopala. Skinite kišobrančiće kad stignete tamo kamo ste krenuli i vaše sasvim suhe cipele izgledat će jednako dobro kao i kada ste ih obuli.

Pripazite: poprilična širina kišobrančića znači da tijekom hodanja ne smijete previše približiti noge.

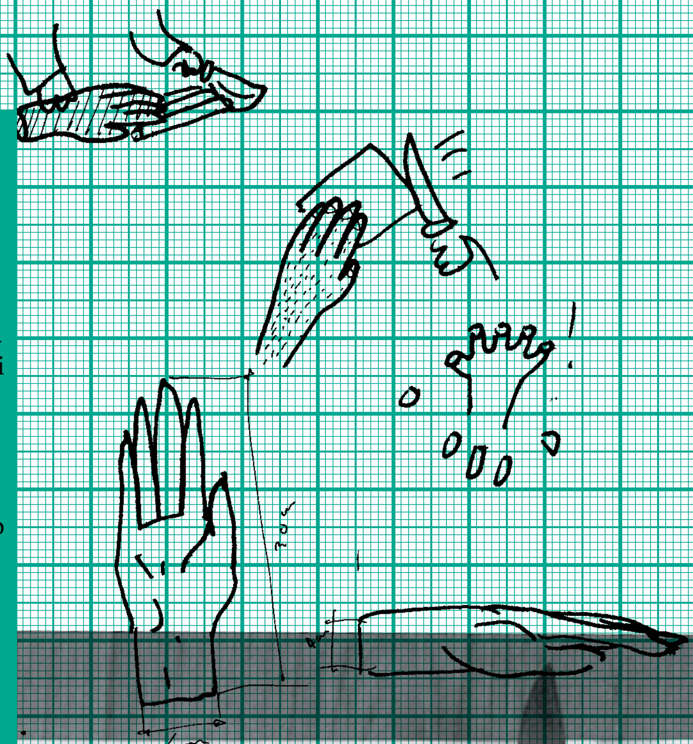

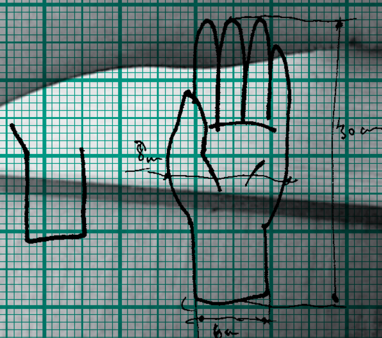

ZAŠTITAR PRSTIJU

Za opasne i prljave manualne zadatke

Ova silikonska zamjenska ruka stvorena je da smanji opasnost rezanja prstiju dok pripremate hranu. Neoprezni rezači sad mogu biti bezbrižni dok nešto brzo režu, sigurni zato što znaju da će šteta biti nanijeta ruci koju baš briga. Neće ona bježati ni od prljavih poslova, pa ako ste fobični po pitanju sirovog luka, ribe ili ostataka skliskog povrća koje se nakuplja u otvoru u sudoperu, tada dopustite neustrašivim silikonskim prstima da vam pomognu.

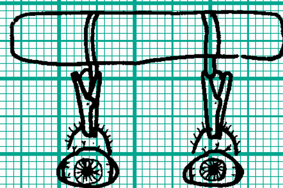

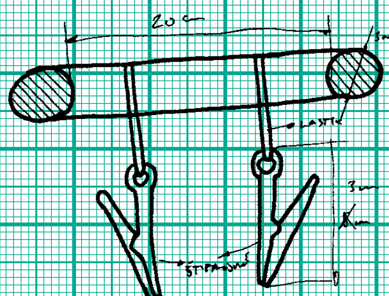
OTVARAČ OČIJU ZA ODRŽAVANJE BUDNOSTI

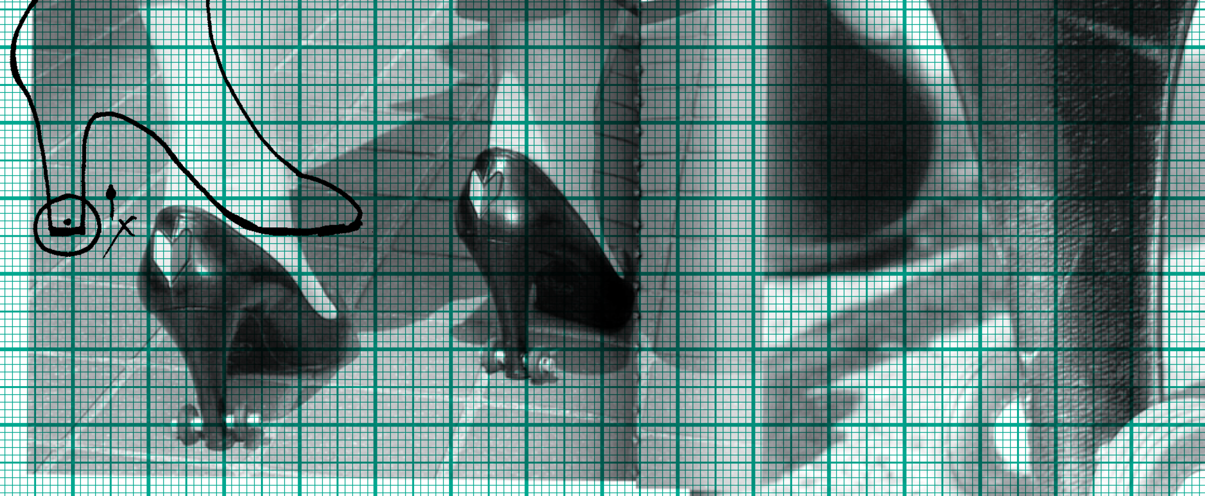
Drži umorne oči otvorenima

Kad navale ispiti, često se čini da nema dovoljno sati u danu kako bi se zapamtile sve te važne informacije. Pa evo načina da vrijeme za spavanje pretvorite u vrijeme za budnost i rad, bez upotrebe kofeina ili tableta. Obične kopče za odjeću uhvate kapke, koje pak pridržava dodatak pričvršćen na gumeni krug koji se stavi na glavu i tako nosi.

Oni koji su isprobali taj chindogu žale se na znatnu bol – što znači da svoj posao radi i bolje nego se na početku mislilo.

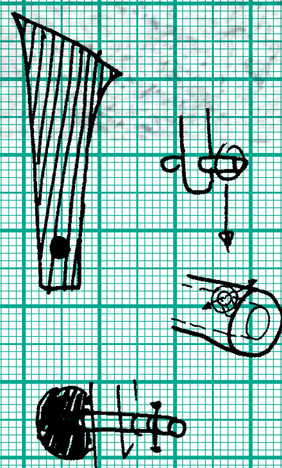

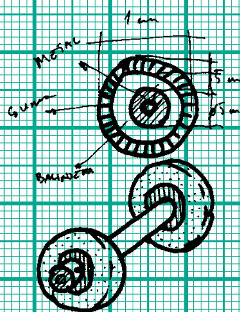

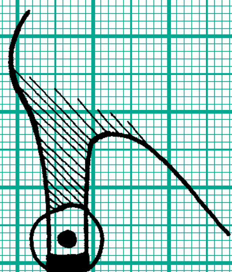
VISOKE PETE ZA TRENIRANJE

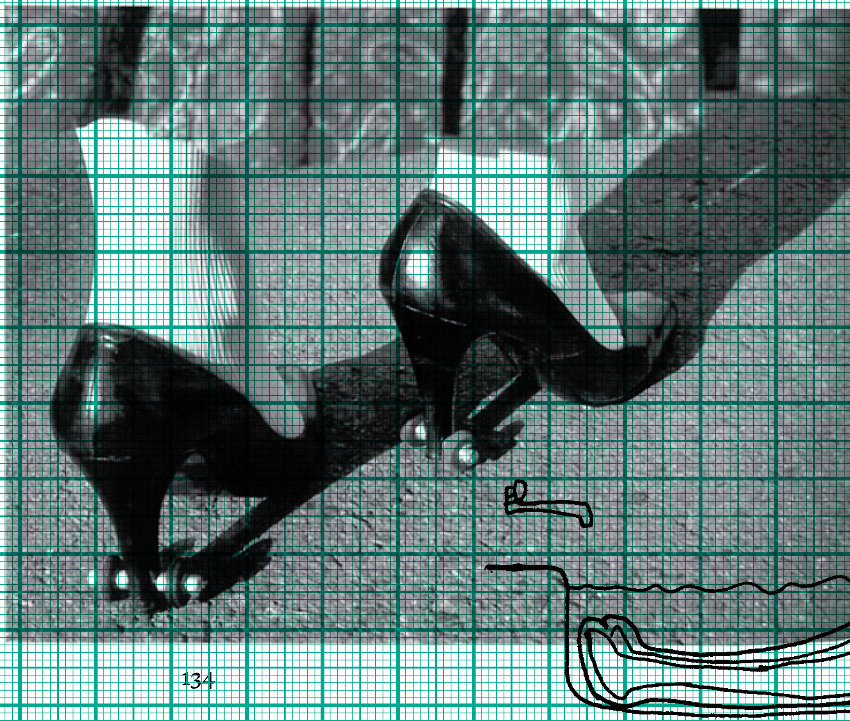
Olakšavaju prijelaz na prave ženske cipele

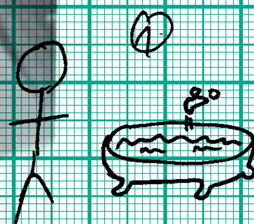
Prelazak na visoke pete nešto je čemu se mlade djevojke vesele jednako kao i šminki i dečkima. Ali kada taj dan stigne može biti strašno popeti se na te nestabilne tornjeve i ponovno učiti hodati. Nesiguran ili usporen hod pobija cijelu poantu tih elegantnih modnih dodataka. Za početnike zato preporučujemo Visoke pete za treniranje. S minijaturnim stabilizirajućim kotačićima spojenim na šiljaste pete svake cipele, možete hodati bez straha od prevrtanja. Kada se razviju samopouzdanje i ispravno držanje kotačići se skinu a mlada maturantica može nastaviti sama.

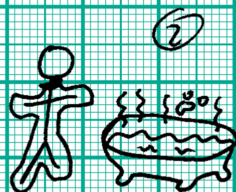

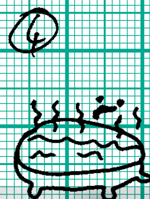
ODIJELO ZA KUPANJE ZA HIDROFOBE

Okupajte se a da se ne smočite

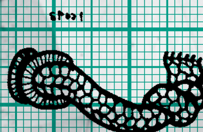
Brijanje na suho već je uštedjelo milijune sati muškarcima širom svijeta. Suho kupanje još je radikalniji koncept, koji potencijalno može imati još veći utjecaj na naš način života. Prednosti su značajne. Nema potrebe za skidanjem odjeće. Nema potrebe za sušenjem, mazanjem kremama i ponovnim oblačenjem. Možete doživjeti svu toplinu, ugodu i terapeutsko opuštanje konvencionalnog kupanja, ali bez vlaženja. Možete izaći iz kade okruženi hladnim zrakom kupaonice, no bez neugodnog faktora hladnoće koji često pokvari kraj kupanja zato što ste mokri i nagi.

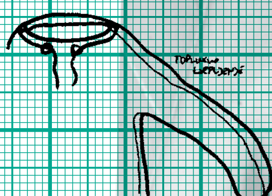
Tolika su zadovoljstva i udobnosti suhog kupanja da bi se nositelji odijela mogli poželjeti ‘namakati’ jako dugo. To treba obeshrabrivati, jer bi preveliko znojenje kojim bi to moglo rezultirati, moglo iziskivati upotrebu konvencionalnog kupanja.

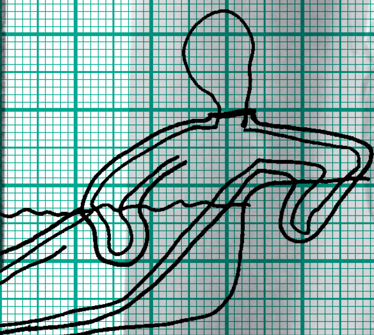

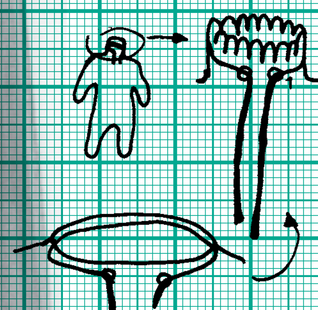

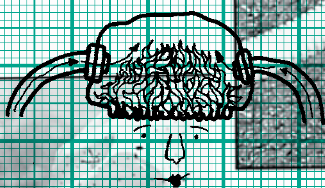
ŠEĆI I FRIZIRAJ

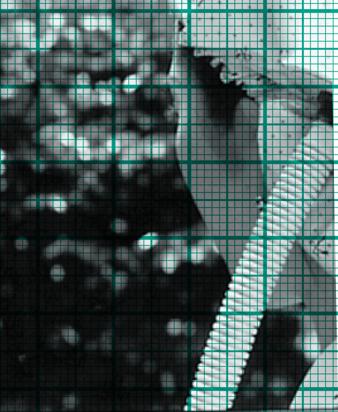
Šepirite se okolo dok si pravite frizuru

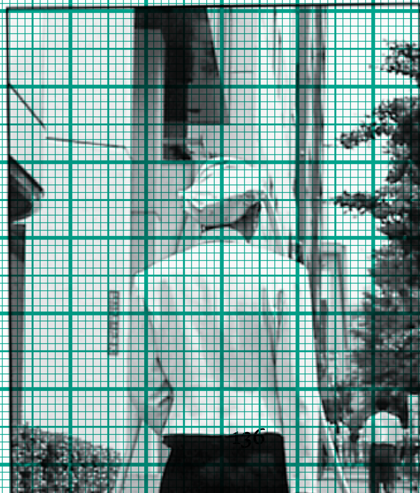
Da je Tony Monero iz *Groznice subotnje večeri* imao ovakvu spravu, film bi bio deset minuta kraći. Uz chindogu Šeći i friziraj, ne trebate trošiti dragocjeno vrijeme pred ogledalom s fenom za kosu u ruci svako jutro. Samo si na glavu stavite ovu spravu i krenite na posao.

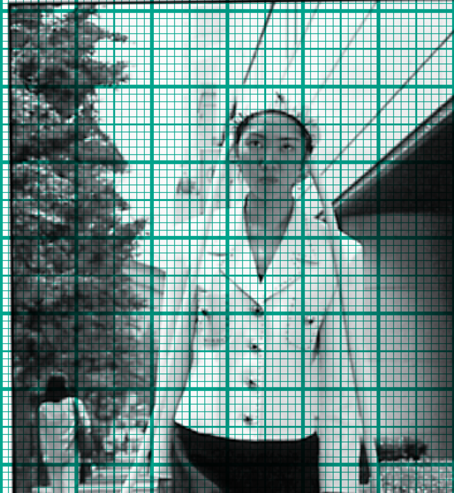
Svaki vaš korak poslat će val zraka kroz vašu svježe opranu kosu; sušeći je i uređujući, ali bez trošenja dodatnog vremena, energije ili struje.

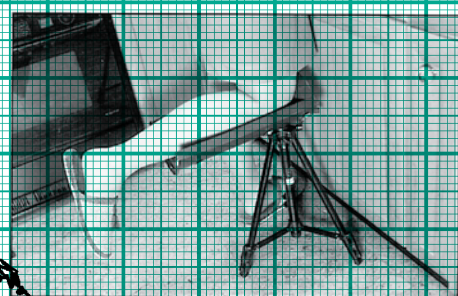
Izvrsno za ljude čiji put na posao iziskuje duže hodanje. Nije tako učinkovito ako upravljate automobilom ili putujete autobusom.

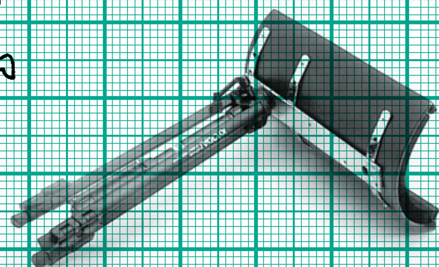

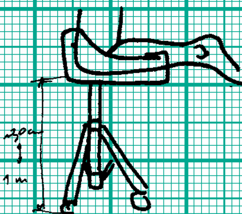
ODMORNIK ZA NOGU

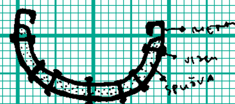
Jer lakše je nasloniti se nego stajati

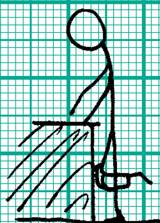
Pranje suđa, kuhanje, glačanje – to su dosadni i zamorni poslovi koje je teško obavljati sjedeći. Ali s Odmornikom za nogu više ne morate biti cijeli dan na nogama.

Poput ždrala ili noja, koji izmjenjuju nogu na kojoj stoje tako da se ne umore, zaposleni ljudi mogu odložiti pola svog tereta koristeći podstavljeni odmornik za noge koji je pričvršćen za složivi tronožac. Na kraju dana osjećat ćete se kao da ste pola vremena sjedili.

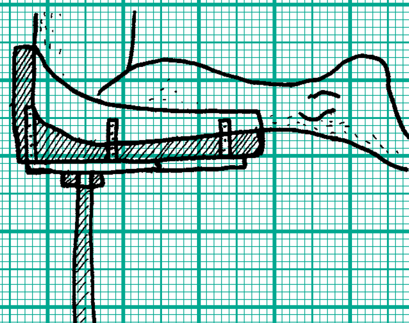
Upotrijebite dva i osjećat ćete se kao da ste sjedili cijelo vrijeme, ali to bi moglo biti pohlepno i malo nestabilno.

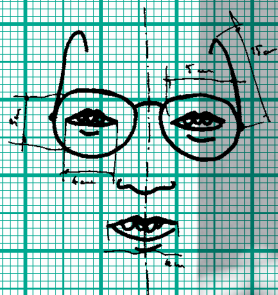

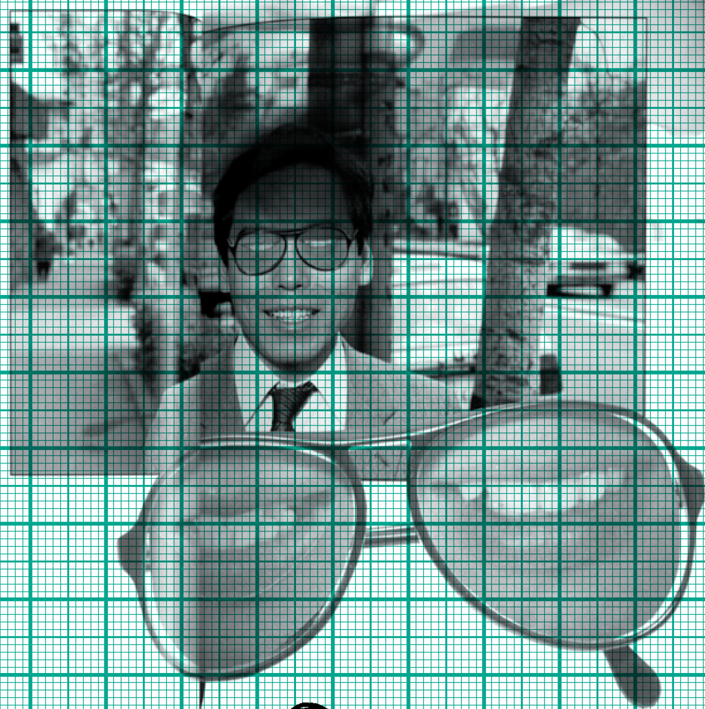

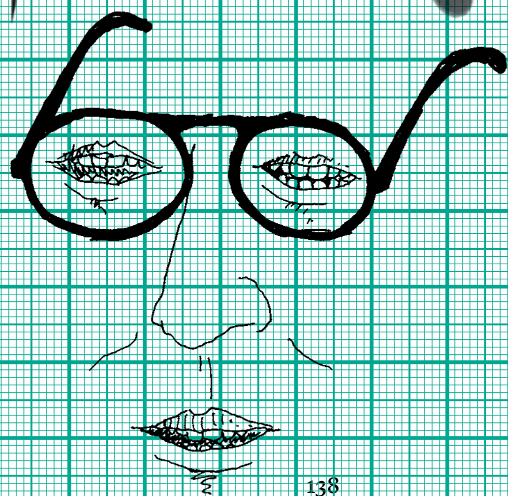

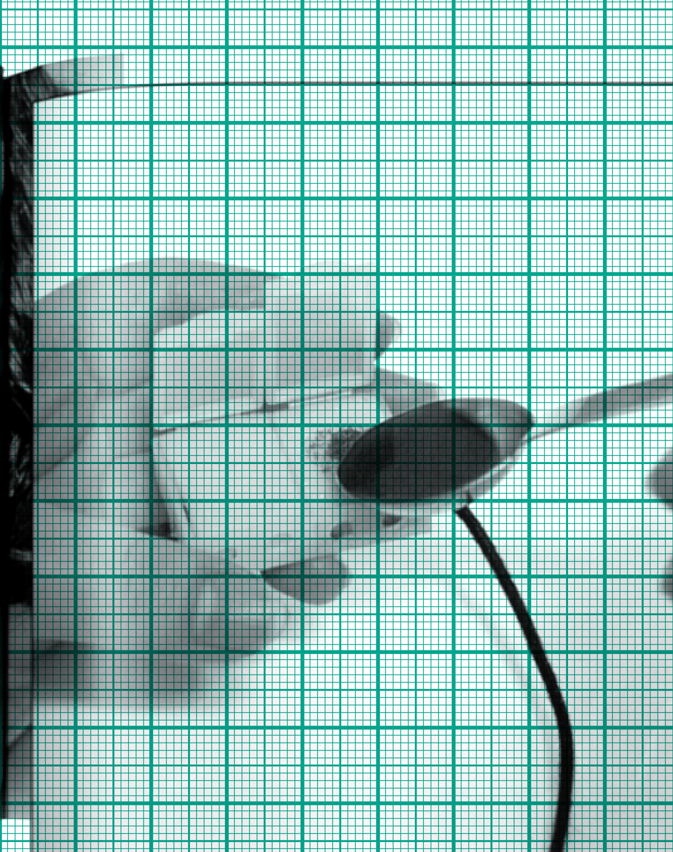
BRBLJAVE NAOČALE

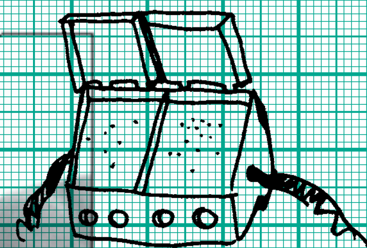
Društvena pomoć za krajnje šutljive

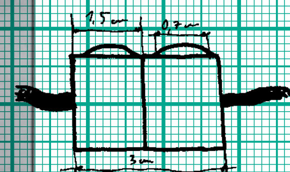
Neki ljudi jednostavno nisu dobri u razgovoru a problem je u tome što je unatoč tehnološkoj revoluciji govor i dalje najpopularniji oblik komunikacije.

Ako ste sramežljivi ili tihi, nemojte da vas to sputava. Naše Brbljave naočale omogućavaju i najšutljivijim govornicima da kod svojih sugovornika stvore dojam da su rekli barem tri puta više nego što su to zapravo učinili. Ali to nije sve. Naočale također ostave slušatelja bez riječi pa se vaše govorničke vještine čine još boljima.

Hodati naokolo s njima može biti teško a gledanje u ogledalo apsolutno zastrašujuće. Ali razgovarati je dobro .

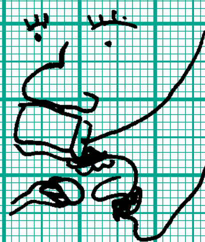
AROMATIZER HRANE

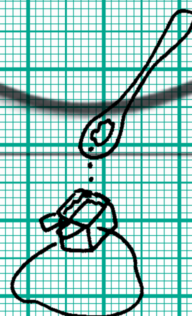
Dijeta je dječja igra kad sve tako dobro miriše

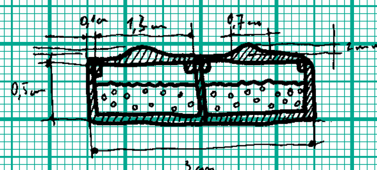
Problem sa zdravom hranom je taj što zdrava hrana koja je dobra za nas jednostavno nije dovoljno uzbudljiva.

Kad su to debeli ljudi koji se bore sa skidanjem kila žudjeli za niskokaloričnom hranom? Što ima zabavno u listu salate i poširanom jajetu? Nakon trećeg dana dijete više nikada ne želite vidjeti još jednu mahunu.

Zasnivajući se na jednostavnom načelu da je miris odgovoran za velik dio okusa, Aromatizer hrane je odgovor na probleme s dijetom. Iz istog razloga zbog kojeg muffini nemaju ni približno tako dobar okus kad ih jedete u blizini tvornice papira, bezokusna, zdrava hrana bit će puno ukusnija ako nos onoga koji je jede bude bombardiran aromom kokosa, cimeta, masti i parmezana.

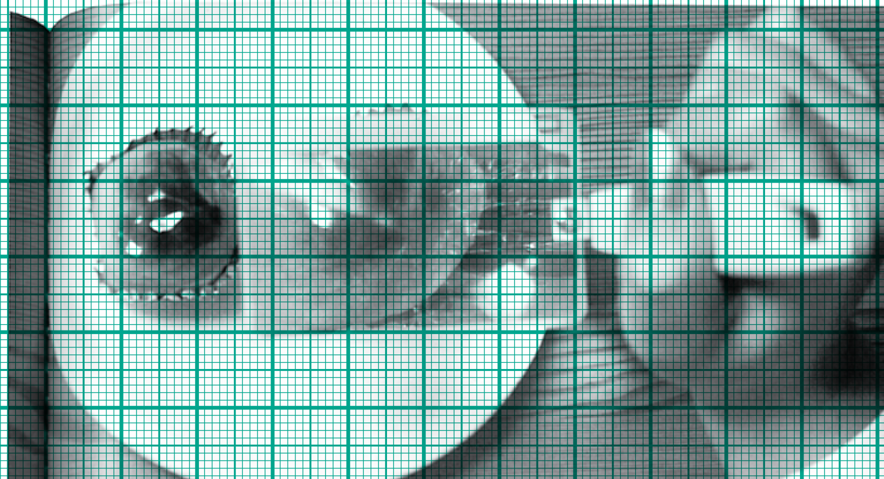
PRIJENOSNI PAKET S LEDOM

Najbolja stvar nakon ostajanja kod kuće u krevetu

Kad imate povišenu temperaturu ili patite od najgoreg mamurluka na svijetu a morate izaći, zar ne bi bilo zgodno ako biste mogli nositi hladnu kompresu na glavi dok se ne vratite kući?

Prijenosni paket s ledom snižava vam temperaturu dok vi obavljate stvari po gradu. Tanak je pa možete hodati zakrčenim ulicama, i prilagodljiv pa ga možete upotrebljavati dok se vozite u vlaku ili sjedite za radnim stolom. A ako ste stvarno bolesni, nema bolje stvari koja će put do ljekarne učiniti podnošljivijim.

Najbolje je pak to što je strašno uočljiv: upravo ono što vam treba da zadobijete suosjećanje prijatelja i kolega.

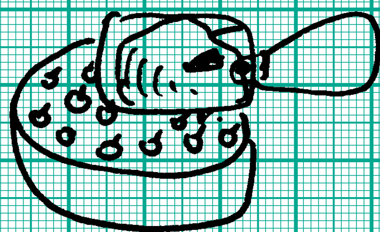

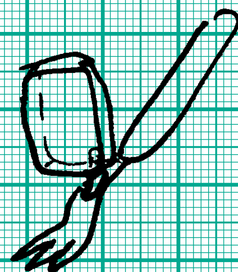
UVEĆAVAJUĆA VILICA

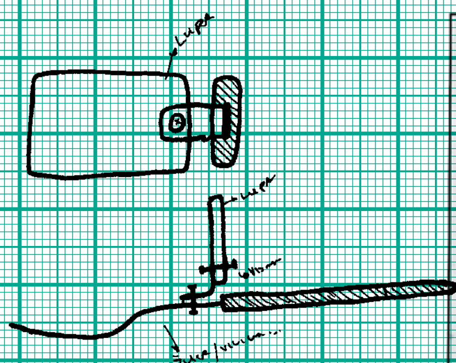
Kad izgleda da ima više, pojest ćete manje

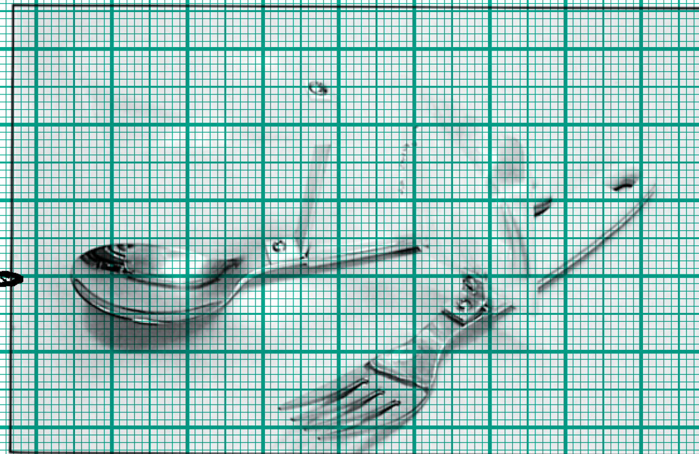
Ako vam je preostala šnita torte premala ili su porcije koje dopušta vaša dijeta nepodnošljivo male, upotrijebite Vilicu s povećalom ili njezinu pratilju, Žlicu s povećalom i vidite više, osjetite više i okusite više.

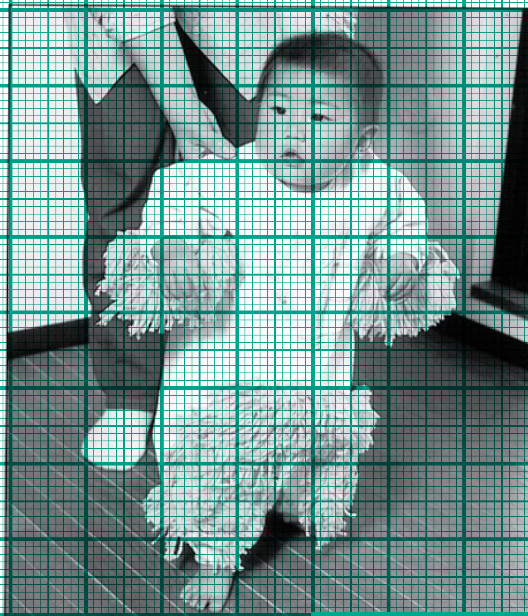
Testovi pokazuju da komadići pojedeni Vilicom s povećalom mogu biti zasitniji od onih pojedenih bez nje, ali puno toga ovisi o čovjekovu stanju uma. Skeptici običavaju napustiti stol frustrirani i nezadovoljni. Lakovjerni ljudi kunu se u njenu djelotvornost.

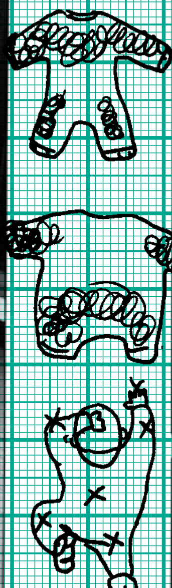

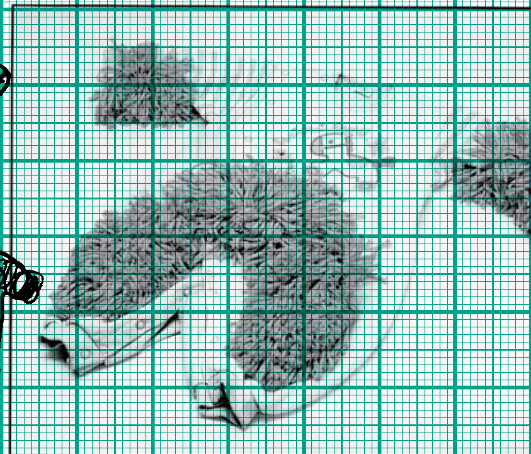

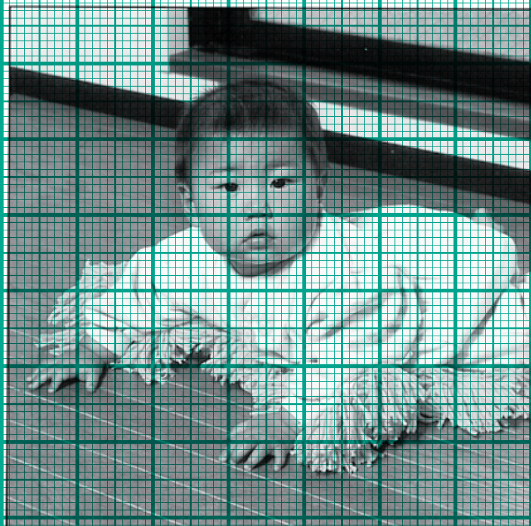

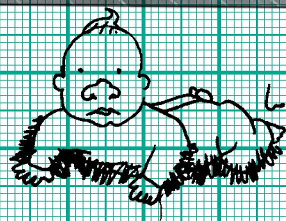

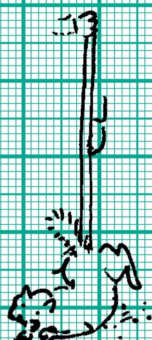
BEBA METLA

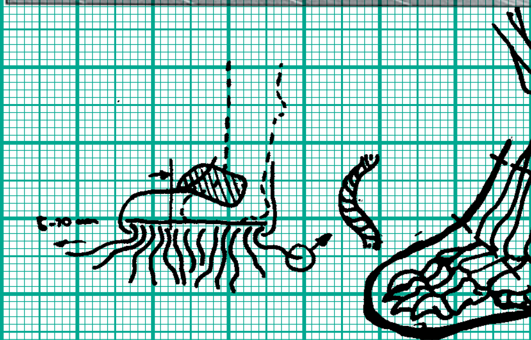
Neka vaša djeca zarade za svoje uzdržavanje

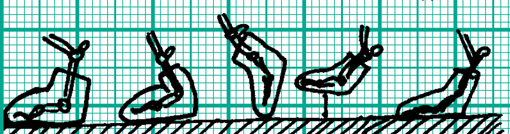
Nakon što se dijete rodi uvijek dođemo u iskušenje reći ‘Da slatko je, ali čemu služi?’ Donedavno odgovor je jednostavno bio ‘da leži i plače’, ali sada se djecu može staviti na platnu listu, da tako kažemo, gotovo odmah nakon njihova rođenja.

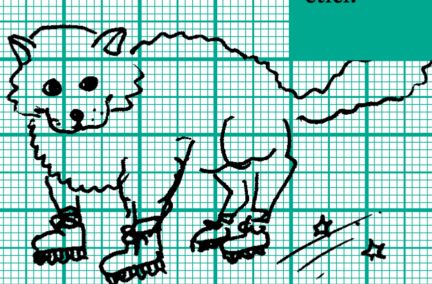
Samo obucite svoje mlado u Bebu metlu i položite nju ili njega na bilo koji drveni pod ili pločice kojima je potrebno čišćenje. Možda ćete im u početku morati pomoći dozivajući ih s druge strane sobe, ali ubrzo će oni raditi sami.

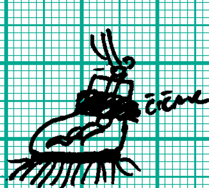
Nema ovdje ni i od iskorištavanja djeteta. Klinac radi ono što ionako radi najbolje: puže. Ali s Beba metlom također se uči odgovornosti i zdravoj radnoj etici.

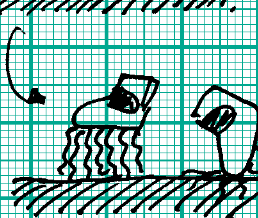

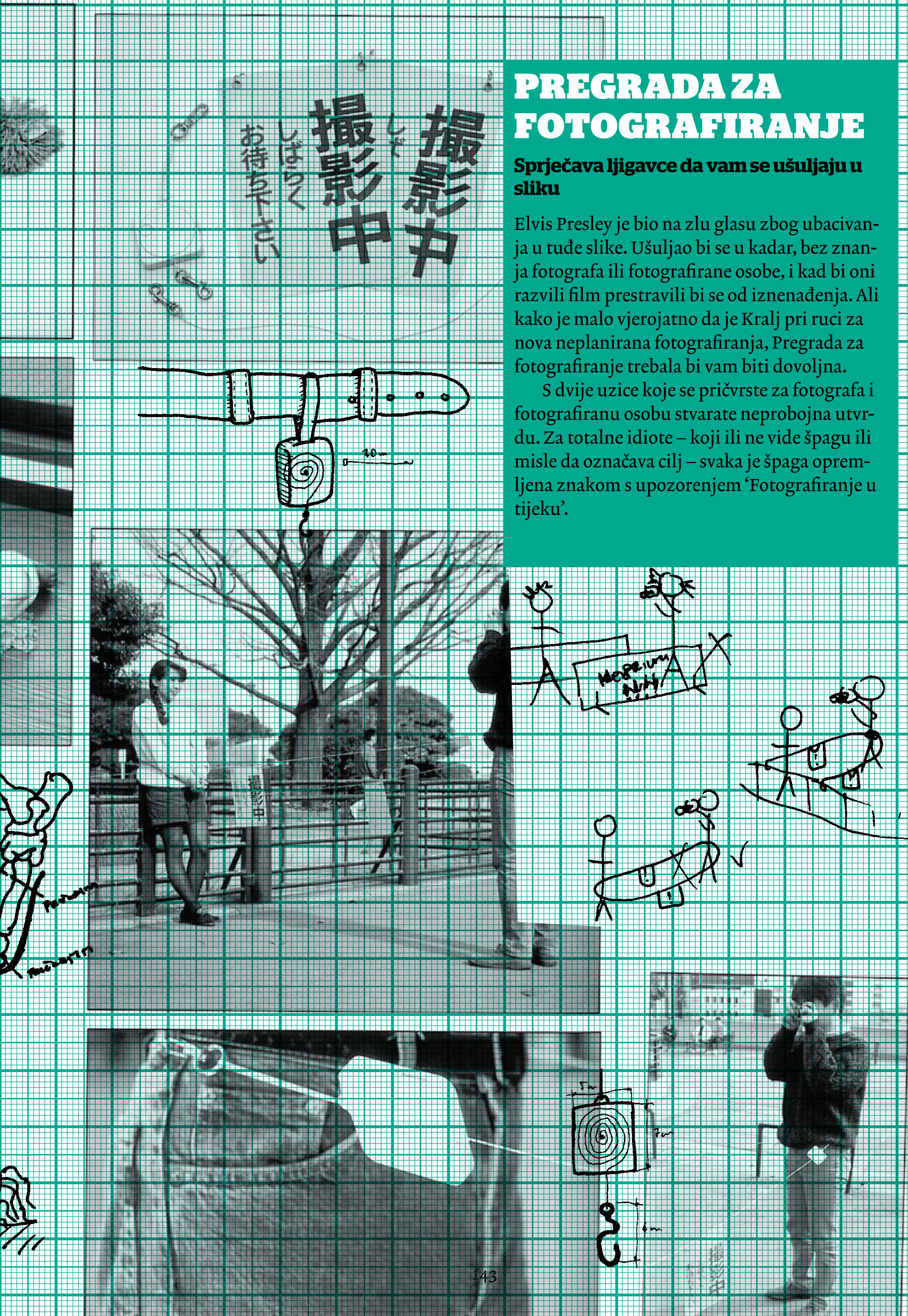

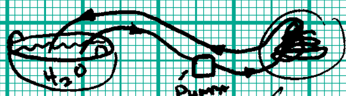
PREGRADA ZA FOTOGRAFIRANJE

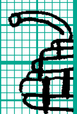
Sprječava ljigavce da vam se ušuljaju u sliku

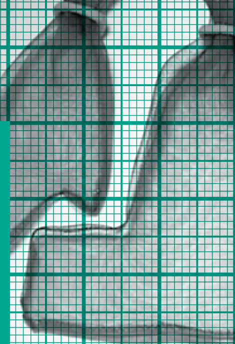
Elvis Presley je bio na zlu glasu zbog ubacivanja u tuđe slike. Ušuljao bi se u kadar, bez znanja fotografa ili fotografirane osobe, i kad bi oni razvili film prestravili bi se od iznenađenja. Ali kako je malo vjerojatno da je Kralj pri ruci za nova neplanirana fotografiranja, Pregrada za fotografiranje trebala bi vam biti dovoljna.

S dvije uzice koje se pričvrste za fotografa i fotografiranu osobu stvarate neprobojna utvrdu. Za totalne idiote – koji ili ne vide špagu ili misle da označava cilj – svaka je špaga opremljena znakom s upozorenjem ‘Fotografiranje u tijeku’.

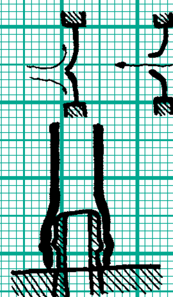
AUTO-CIRKULIRAJUĆA HLADNA KOMPRESA

Snižavajte temperaturu pumpom za tetošenje

Krpa s umotanim ledom ili ručnik namočen u hladnu vodu najbolja su stvar za snižavanje temperature. Za nekoliko sekundi ta pomagala počinju hladiti vaše čelo, ali nažalost čelo ima običaj zagrijavati navedene instrumente, što iziskuje njihovo često mijenjanje. Rasturite te dosadne zakone fizike.

Auto-cirkulirajuća hladna kompresa štiti vas/vaše dobre skrbnike od stalnog trčanja po još hladne vode. Samo omotajte crijevo oko glave i stavite pumpu u kantu vode. Kako hladna voda kruži, smanjuje se vaša vrućica i vrućina se prenosi u kantu. Beskrajne su prednosti za bolesnika: skidanje temperature, masaža glave i lica plus tiho pulsiranje nalik onome u maternici koje će oboljeloga/lu uljuljati u san i brzi oporavak.

To je divan osjećaj – čuvajte se hipohondara.

S engleskog prevela Margareta Matijević Kunst.
Ulomci knjige *The Big Bento Box of Unuseless Japanese Inventions*, W. W. Norton, 2005.

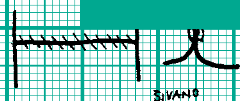
EKOLOŠKI OSJETLJIVE MREŽE ZA KOMARCE

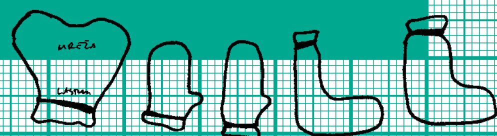
Jednostavan, ekonomičan i ekološki korektan način da se čuvate kukaca

U ljetnim mjesecima možda će vam se učiniti da morate podići oko sebe velike šatore od mreže kako biste se zaštitili od kukaca. Možda na kraju otrujete vlastitu okolinu i zagadite svaki dašak zraka kako biste ubili svega nekoliko njih. Kako će kukci ugristi samo one dijelove vašeg tijela koji su im dostupni, pokrijte samo njih i riješili ste problem!

Set mreža za komarce osjetljivih za okoliš sadrži pokrivač za lice i vrećice za svaku ruku i nogu. Navucite ih, pripazite da su vam nogavice usko zavezane, i cijelu noć nećete imati problema s kukcima.

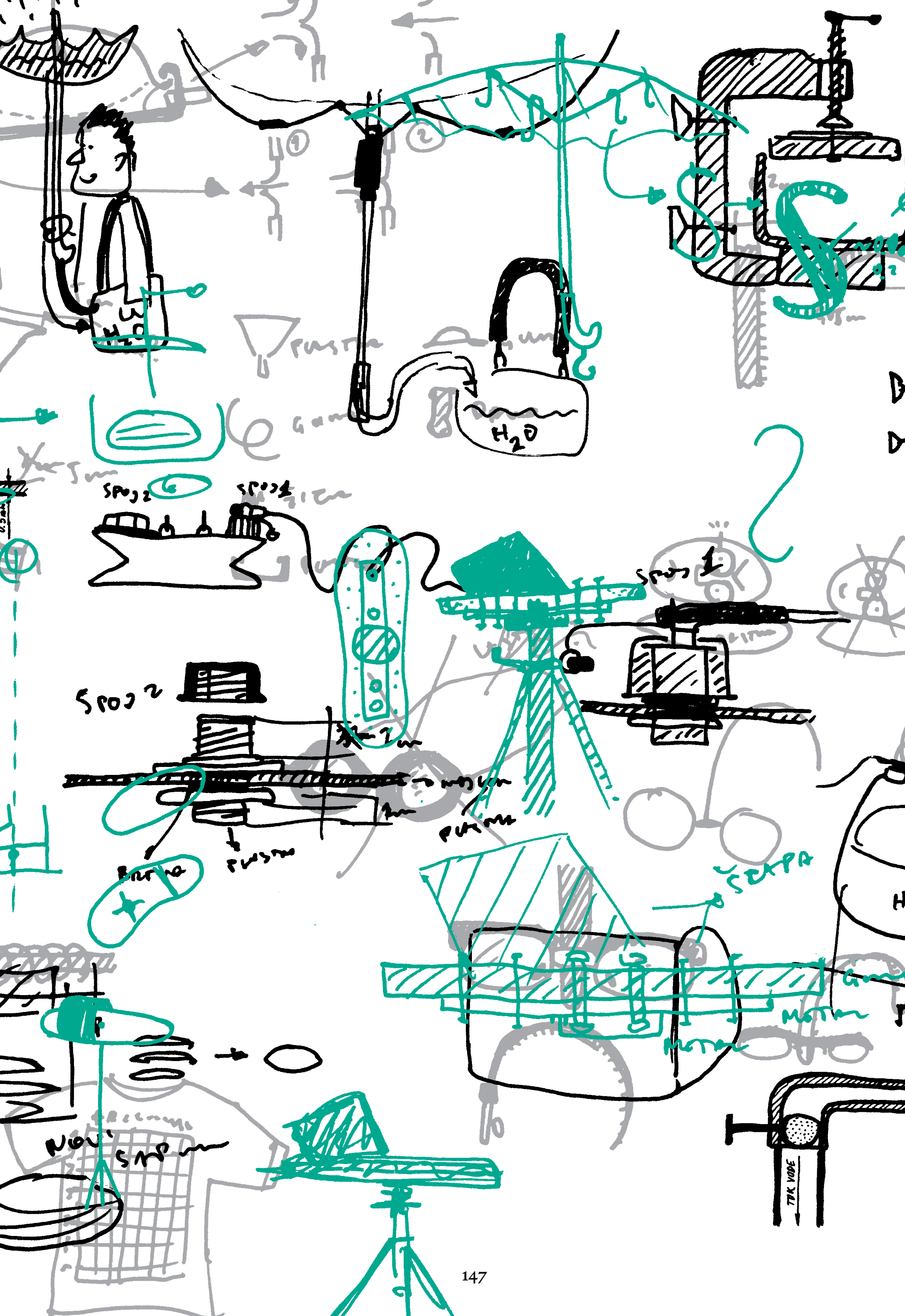
Nemojte se prepasti kad se ugledate u ogledalu usred noći! I kad se probudite sljedeće jutro i skinete mreže, pripazite se onih krajnje gladnih komaraca.

UKINIMO GLAZBENU INDUSTRIJU!

METAL + PLASTIKA
9 cm
20 cm
DRVO 0,5 mm
20 mm 60 mm
20 mm
~60 cm
50 cm
A B C D
E F G H
I J
1 2 3 4 5
6 7 8 9
10

SEDAMNAESTERO BILLA DRUMMONDA

¶ Poslovni model pod kojim nam je glazbena industrija davala izvrsnu pop glazbu više od pola stoljeća sada je mrtav; ne morate biti direktor EMI-ja da biste to znali. Sve više presnimavanja i smrt fizičkih formata - CD-ova i njihovih nasljednika - promijeniti će to zauvijek, ali nitko ne zna kako. U međuvremenu naše se police pretrpavaju knjigama o glazbi, gotovo bez iznimke gledaju unatrag, prepune nostalgije i divljenja prema prošlim vremenima. Tako da nova knjiga Billa Drummonda dolazi poput letećeg tanjura s dobrohotnog izvanzemaljskog planeta. To je najuzbudljivija knjiga o glazbi koju sam pročitao u nekoliko posljednjih godina. Prkosno je osvježavajuće polemična; mogla bi čak biti i proročanska.

Otvorite je i pročitat ćete: "Sva snimljena glazba približila se svojem kraju. Sva je izkonzumirana, prodana, daunlodana, shvaćena, već poznata, semplirana, naučena, iznova oživljena, prosuđena i puna želje. Raskrstite sa svim prijašnjim glazbenim oblicima i oblicima stvaranja glazbe i počnite ispočetka. Ovo je nulta godina."

Knjiga *17* (*Sedamnaestero*) djelomice je manifest, djelomice priznanje. Puna korisnih i zanimljivih stvari - govori o slavnima, umjetničkoj praksi i Drummondovoj vlastitoj vrlo osebujnoj karijeri; nekad je bio "menadžer grupi Echo and the Bunnymen, bio je čudo od jednog hita s grupom The Timelords i... poderao je novčanicu od 20 funti ili tako nešto (Drummond je u suautorstvu s Markom Manningom napisao i dvije izvrsne, otkačene knjige, i kod nas prevedenu *Krivu pamet*, te njezin nastavak *The Wild Highway*, nap. ur.). U biti je ovo obdukcija na truplu glazbe kakvu poznajemo i dokument o pokušaju ponovnog povezivanja s dušom.

Prema Drummondu - internet nije ubio glazbu, iako je ubrzao njezinu propast. Sama pristupačnost svih mogućih glazbenih izdanja prenatrpala je naše kompjutorske memorije i preplavila naše uši. Opisuje kako njegova jedanaestogodišnja kćer "skida" svu glazbu malo poznatog benda iz 1970-tih pod imenom Pilot nakon što je našla jednu njihovu pjesmu. I tako Piloti tonu u močvaru iPjesama za iPod. On pokušava ograničiti svoje slušanje – sluša samo debitantske albume, samo grupe čije ime počinje s određenim slovom abecede – ali ništa od toga više ga ne uzbuđuje.

Drummond svojom motornom pilom izvodi obdukciju na truplu glazbe kakvu poznajemo i pokušava je ponovno povezati s dušom, tj. s onime što na mjestu duše danas uopće imamo

Ne, trulež je tu već otprije, usljed stalnog neuspjeha rock glazbe da ispuni svoje obećanje "potencijalno najveće umjetničke forme 20. stoljeća". Za to je djelomice krivo nastojanje rocka da beskrajno podgrijava svoju prošlost – suprotno crnačkoj glazbi koja se stalno "nadmašuje i odbacuje ono što je prošlo."

Također treba kriviti i formate snimljene glazbe. Drummond je u svakom slučaju polemičan kada kaže da je album Beatlesa *Sgt Pepper's* "najgora stvar koja se dogodila snimljenoj glazbi u 20. stoljeću" a pjesma *Strawberry Fields Forever* (puštene u eter samo četiri mjeseca prije) "najbolje umjetničko djelo 20. stoljeća", ali ističe važnu stvar. Singlica je stvorila parametar pop-perfekcije. Ploča ga je rastegnula kako bi ga prilagodila stvaranju rokerskog viška.

I koji je recept doktora Billa za našu ovisnost o snimljenoj glazbi? To je – a s tom će idejom izgubiti dosta pobornika - zborska glazba. Njegov koncept za spas svijeta je *sedamnaestero* - amaterski zbor od 17 članova koji se sastane za jednu određenu prigodu s jednom apstraktnom partiturom; zbor pjeva – bez publike, ne stvarajući trajnu snimku. Posao takvog zbora nije "da stvara izvrsnu glazbu, niti posve originalnu, nego da stvara glazbu kao da nikakva glazba prije nije postojala."

Sam Drummond nudi nekoliko "partitura" (*score*) (stotine drugih koje su napisali drugi ljudi mogu se naći na www.the17.org). Partitura nazvana *Age* dobar je primjer. Zahtijeva pet grupa po 17 ljudi, podijeljenih prema njihovoj životnoj dobi, a svaki zbor dobiva ton na pentatonskoj ljestvici na koji će improvizirati. Grupe su snimljene zasebno a snimke se zatim ponovno puštaju i miksaju za okupljene pjevače, a zatim se brišu.

Ima puno prigovora ovoj ideji; glavni među njima jest taj da je to naivna umjetnost ili konceptualno sranje - ili oboje. Kako nikome ne bi ostao dužan Drummond je u knjigu uključio i kritike svojeg projekta. On priznaje svoju potrebu da uništi ono što je bilo prije, i vlastito robovanje nostalgiji (svoj primjerak pjesme *Strawberry Fields* razbio je čekićem). Ali njegova sumnja u sebe jednaka je njegovoj hrabrosti i viziji. Knjiga *17* možda vam neće promijeniti život, ali kladim se da će promijeniti način na koji razmišljate o glazbi.

S engleskoga prevela Margareta Matijević Kunst.
Objavljeno u *The Independentu*, 24. kolovoza 2008.

PROJEKT 17

Što je na mojem iPodu bilo više pjesama, to je bilo manje onih koje sam htio poslušati

¶ Pjesma *Anarchy in the UK* Sex Pistolsa iz 1977. imala je određeno značenje za neke pripadnike mojeg naraštaja. Bila je imperativni zov. Danas ta ploča ima posve drugačije značenje. Za moju generaciju ona može biti prepuna nostalgije za izgubljenom 'buntovnom' mladošću. Mlađim naraštajima može zvučati poput staromodne dosadne ploče ili može biti prepuna misterije i privlačnosti prošlog vremena.

Značenje bilo kojeg umjetničkog djela - bilo da je ono glazbeno, vizualno ili književno – neprestance se mijenja, ovisno o tome kad se sluša, gleda ili čita - i o onomu tko to radi. Bez značenja, umjetničko djelo nema vrijednosti ni funkcije. Srećom, formalno vrijedno djelo i dalje zadržava neko značenje kao povijesni artefakt i, ako ga prati iznimna sreća, kao dio kanona.

Prethodno rečeno možda je svima nešto očito, ali ja sam imao dojam kao da se značenje sadržano u glazbi ne samo mijenja - nego kao da nestaje iz nje, čak i još dok sam je slušao. Što je na mojem iPodu bilo više pjesama, to je bilo manje onih koje sam htio poslušati. To je bilo alarmantno – glazba mi je uvijek bila važna; ponosio sam se time što je moj glazbeni ukus bio vrlo raznolik. Iskušao sam različite metode ponovnog povezivanja s glazbom koja se nudila. Ali što sam više pokušavao to je lošije funkcioniralo. Sve što sam čuo, čak i najnovije pjesme, sve su počele zvučati staromodno, iz nekog drugog vremena - kao nešto iz muzeja.

Krajnje subjektivna teorija počela se razvijati u mojoj mašti. Evo je: kako se tijekom 20. stoljeća razvijala tehnologija za snimanje glazbe, sve glazbene oblike očarale su zavodljivosti i mogućnosti koje je nudila tehnologija. Mali kompromisi u glazbi i suptilne promjene u našem odnosu s njom morali su biti učinjeni kako bi se prilagodili zahtjevima tehnologije. Za nas slušatelje to nije bilo jako važno. Sada smo mogli slušati glazbu iz svih dijelova svijeta – čak i glazbu koja je nastala prije našeg rođenja. Kako su desetljeća protjecala, nikada nismo uočili da se sva ta glazba pretvara u jedan nametljivi žanr, žanr 'snimljene glazbe'. Na početku ovoga stoljeća dogodila se još jedna suptilna promjena u našem odnosu sa 'snimljenom glazbom'. Uz pomoć iPod-a mogli smo slušati snimljenu glazbu svugdje, u svakom trenutku - radeći pritom bilo što. Walkman se tome nije nikada ni približio. Dopuštajući sebi tu suptilnu promjenu, konačno smo veliki dio glazbe odvojili od vremena, mjesta i

Drummond ima glavu punu ideja i iPod pun pjesama koje ne sluša. I koji mu je plan? Osnovati grupe pjevača koje izvode pjesme samima sebi

prigode njezina stvaranja, čime je veći dio onoga što glazbi daje značenje – jednostavno kastriran.

Primjećujući sve veću prodaju ulaznica za koncerte i festivale pretpostavio sam kako nisam jedini koga muči taj problem. Ali meni se činilo da većina glazbe uživo koja se nudila živi samo u sjeni snimljene glazbe. Ili su je izvodili oni koji su promovirali snimljenu glazbu koju su trenutačno nudili, ili oni koji su željeli potaknuti nostalgiju za snimljenom glazbom koju su nekada stvarali, ili pak oni koji su se nadali da će tek dobiti ugovor za snimanje glazbe.

Počeo sam razvijati plan kako se nositi s tim problemom. Desetljećima je već neki unutarnji zbor živio u mojoj glavi. Ponekad je stvarao masivno kovitlanje gotovo zastrašujuće glazbe – a ponekad prekrasan, eteričan šapat. Nikada se to nije pretvaralo u neku stvarnu melodiju ili ritam i nije imalo nikakav pjesnički sadržaj. U određenom trenutku zbor je preuzeo ime 17 . Nije postojao nikakav racionalni razlog za to ime, iako sam na kraju neke izmislio.

Otprilike prije četiri godine učinio sam prve pokušaje da izvučem Sedamnaestero iz svoje mašte u neki oblik zajedničke stvarnosti. To sam u početku učinio sa 17 tipova koji su znali pjevati. Ispalo je bolje nego u mojim najluđim snovima. Od tada sam eksperimentirao s tom idejom na različite načine. Ali odmah na početku odlučio sam da tako stvorena glazba nikada neće biti snimljena za buduće naraštaje, da nikada neće postati ‘snimljenom glazbom’. Nakon jednog neuspjelog pokušaja nastupa Sedamnaestero pred publikom, zaključio sam da projekt Sedamnaestero neće biti ‘samo’ šala.

Da biste čuli Sedamnaestero morate im pripadati, a to može svatko, bilo da misli da zna pjevati ili ne. Osnovne partiture za Sedamnaestero napisao sam ja a poslije i ostali pripadnici grupe. Odnosile su se na određeno mjesto, vrijeme i prigodu. Jedna je napisana da se izvede na vrhu planine, druga u zatvoru sa 17 zatvorenika. Projekt Sedamnaestero počeo sam realizirati u vanjskom svijetu 2006., u početku unutar sigurnog okruženja glazbenih festivala i festivala performans-umjetnosti diljem Europe. Za svaki je nastup u prodaji bilo samo 17 karata.

Napravio bih mali uvod pokušavajući odagnati njihove strahove i tada bi izveli partituru. Meni je bilo važno da Sedamnaestero postoje izvan

Velik dio glazbe odvojili smo od vremena, mjesta i prigode njezina stvaranja, čime je veći dio onoga što glazbi daje značenje – jednostavno kastriran

glazbene industrije, bez obveze prema mladima, popularnosti ili čak visokoj kulturi.

Tijekom 2006. i 2007. istraživao sam puno ideja koje sam spomenuo; to se sada objavljuje kao knjiga. Trenutačno radim na velikom nastupu Sedamnaestero u Derbyju koji će uključivati cijeli grad; to znači rad sa stotinu grupa po 17-ero ljudi. Svaku od njih čine različite radne ili društvene skupine, kao na primjer 17 taksista, 17 gospođa koje reguliraju promet oko škola i pomažu djeci da prijeđu cestu, 17 uličnih prodavača časopisa *Big Issue* itd. Uskoro ću biti u Sibiru na nastupu Sedamnaestero, a zatim ću u Derryju voditi još jednu izvedbu koja će uključivati cijeli grad - a zvat će se *Rođenje, brak i smrt*. Ali imat ćemo i deset nastupa u Londonu. Ta turneja ima naziv - *Značenje glazbe*. U svakoj izvedbi sudjelovat će 17 radnika iz određene svjetske glazbene ustanove, kao što su:

Maloprodajna trgovina velikog lanca zabavne industrije.
Neovisna glazbena trgovina.
Nacionalna radio postaja.
Svjetski priznat proizvođač pojačala.
Vodeći ansambl klasične glazbe.
Uspješna glazbena kuća.
Bend koji nastupa na stadionima.
Međunarodni glazbeni izdavač.
Visoko priznato glazbeno sveučilište.
Globalna korporacija zabavne industrije.

Iako ovaj projekt nije obnovio moju vezu s tisućama pjesama na mojem iPodu ili s bilo kojom drugom snimljenom glazbom, ponovno me spojio s glazbom, na drugačiji način nego što sam to očekivao. Odsad ne znam što je to ili kamo me 17-ero može odvesti. A što se tiče pjesme *Anarchy in the UK*, može ostati na sigurnom u muzeju i skupljati prašinu.

S engleskoga prevela Margareta Matijević Kunst.
Objavljeno u *Time Out London,* 28. srpnja 2008.

UVOD U *17*

¶ Osjećam da mi nadolazi knjiga. Znate, kao kada dobijete prve navještaje da ćete se možda morati posrati. Posumnjao sam da će se ta knjiga koja mi nadolazi zaista i dogoditi jer sam jutros prije nego što sam krenuo na dugačku, krivudavu vožnju po zemlji ušao u papirnicu kako bih kupio nekoliko bilježnica A4 formata i pakiranje sa šest penkala.

Knjiga će govoriti o zboru... O zboru koji postoji u mojoj glavi dugo godina. O tomu kako glasovi tog zbora muče i pale moju maštu. Kako moj unutrašnji zvukovni prostor pune nekim od najljepših i najstrašnijih glazbenih djela koja sam ikada čuo. I kako sam tijekom proteklih nekoliko mjeseci izvlačio taj zbor iz glave u neku zajedničku stvarnost i uz milost Božju - nastavit ću s tim izvlačenjem sljedećih mjeseci i godina.

Ovaj zbor se zove *17*.

Knjiga će govoriti i o tomu kako je nalaziti se na kraju jedne ere, kad sva snimljena glazba koja je ikada nešto značila vama ili meni ili bilo kome sve brže juri prema vlastitoj nevažnosti. Kanon snimljene glazbe koji se nagomilavao tijekom proteklih 110 godina sve više truli, ubrzano gubi svako značenje za svakoga - osim za povjesničare i one koji žele iskorištavati našu sklonost prema nostalgiji.

Sama potreba za snimanjem glazbe suvišna je i kreativna je slijepa ulica, nije čak ni zanimljiva opcija, a prikladna je samo za skladatelje reklamnih jinglova, ring-tonova za mobitele i glazbe za filmove. Sama dostupnost i raširenost snimljene glazbe nadahnut će glazbenike okrenute budućnosti da istražuju različite načine stvaranja glazbe, koji više ne uključuju nešto što se može staviti na CD, skinuti s interneta, slušati na

Tehnologija za snimanje glazbe koja se razvila tijekom 20. stoljeća - i koja je glazbu na mnoge načine oslobodila - sada mi izgleda poput klopke. Klopke koja glazbu sprječava da krene naprijed. Odtud i izjava ‘Sva snimljena glazba došla je svome kraju’. Želim da se glazba oslobodi tih okova koji su preostali iz 20. stoljeća, ne samo zbog glazbene elite koja čita časopis *Wire*, nego zbog svih koji žele sudjelovati.

MP3-playeru. Kreativnim glazbenicima sljedećih desetljeća samo snimanje glazbe izgledat će poput dvodimenzionalne aspiracije 20. stoljeća. Oni će željeti stvarati glazbu koja slavi vrijeme, mjesto, događaj. Možda postoje ljudi koji će željeti zadržati umijeće snimljene glazbe živim, ali o njima ćemo misliti jednako kao što sada mislimo o onima koji rade sa zastarjelim umjetničkim formama, nevažnima u svijetu budućnosti.

Jedva čekam da čujem glazbu koja će nastati za stotinu godina. Te me ideje noću drže budnim od ushićenja.

...Knjiga će ujediniti sve niti razmišljanja koja su me vodile da osnujem 17-ero. I objasniti zašto možda ulazimo u najuzbudljivije doba u povijesti glazbe u životu svih današnjih ljudi na planetu. U njoj ću zabilježiti sve svoje pokušaje da izvedem svih 17 partitura koje sam napisao za 17-ero. Nejasna i nepovjerljiva disciplina pisanja memoara koristit će se za istraživanje i objašnjavanje mojih argumenata. Tako će možda biti puno vraćanja u prošlost, pokušaja da shvatim što meni glazba znači i kako sam se našao tu gdje sam sada, gdje mi se čini da imam potrebu odbaciti sve što je prošlo. Tehnologija za snimanje glazbe koja se razvila tijekom 20. stoljeća - i koja je glazbu na mnoge načine oslobodila - sada mi izgleda poput klopke. Klopke koja glazbu sprječava da krene naprijed. Odtud i izjava 'Sva snimljena glazba došla je svome kraju' - koja odzvanja u mojoj glavi i zahtijeva pozornost čim se ujutro probudim. Želim da se glazba oslobodi tih okova koji su preostali iz 20. stoljeća, ne samo zbog glazbene elite koja čita časopis *Wire,* nego zbog svih koji žele sudjelovati.

S engleskoga prevela Margareta Matijević Kunst.
Početak knjige *17,* Beautiful Books, 2008.

BILL DRUMMOND

PARTITURE ZA 17-ERO

OBAVIJEST

SVA SNIMLJENA GLAZBA DOŠLA JE SVOME KRAJU.
SVA JE IZKONZUMIRANA, PRODANA, DAUNLODANA, SHVAĆENA, VEĆ POZNATA, SEMPLIRANA, NAUČENA,
IZNOVA OŽIVLJENA, PROSUĐENA I PUNA ŽELJE.

RASKRSTITE SA SVIM PRIJAŠNJIM GLAZBENIM OBLICIMA I NAČINIMA STVARANJA GLAZBE TE POČNITE ISPOČETKA.
OVO JE NULTA GODINA.

RASKRSTITE SA SVIM PRIJAŠNJIM OBLICIMA GLAZBE I NJEZINA STVARANJA I POČNITE OD POČETKA.
OVO JE NULTA GODINA.

SEDAMNAESTERO JE ZBOR.
NJIHOVA GLAZBA NEMA POVIJESTI, NE PRATI NIKAKVE TRADICIJE,
NE PRIZNAJE NIKAKVE SUVREMENIKE.

SEDAMNAESTERO IMA PUNO GLASOVA.
NE KORISTE SE LIBRETOM, STIHOVIMA ILI RIJEČIMA; NIKAKVIM VREMENSKIM POTPISIMA, RITMOVIMA ILI BITOVIMA; I NEMAJU ZNANJA
O MELODIJI, KONTRAPUNKTU ILI HARMONIJI.
SEDAMNAESTERO SE BORI S MRAKOM
I REAGIRA NA SVJETLO.

OBAVIJEST

PARTITURE SEDAMNAESTERO:

**Mogu izvoditi ljudi bez ikakva glazbenog iskustva;
Mogu izvoditi ljudi s velikim glazbenim iskustvom;
Iziskuju samo ljudski glas;
Mogu se slabo oslanjati na melodiju, harmoniju ili ritam;
Nikada se neće snimiti za bilo kakvo potomstvo ili emitiranje;
Nikada ih neće komercijalizirati glazbena industrija;
Nikada neće biti izvođene pred publikom;
Postoje samo za iskustvo onih koji ih izvode;
Stvaraju novu vezu s glazbom.**

**Bilješka:
PARTITURE mogu evoluirati, promijeniti se ili se izbrisati i zamijeniti.
PARTITURE postoje u javnoj domeni, otvorene za
sve interpretacije.
PARTITURE su dostupne na internetu, na posterima ili drugim medijima.
PARTITURE će izvoditi SEDAMNAESTERO.
Možete ih izvoditi i vi.**

OBAVJEST

SLICE THROUGH DERBY

Izvedbom partiture Slice Through Derby otvorit će se novo središte za umjetnost QUAD, u gradu Derbyju u Ujedinjenom Kraljevstvu u ljeto 2008.
Slice through Derby uključuje:

- **okupljanje stotinu skupina po 17 stanovnika Derbyja kako bi sudjelovali u izvedbi Partiture 317**
- **fotografiranje stotinu skupina po sedamnaest ljudi koji sudjeluju**
- **izlaganje 100 fotografija diljem grada i poslije u QAUD-u**
- **sušanje snimke koju je napravilo svih 1700 sudionika na Market Placeu u Derbyju, navečer 22. kolovoza 2008.**
- **brisanje snimke koju je snimilo svih 1700 sudionika**
- **stvaranje nove tekstualne slike i ovog postera**
- **obećanje da će sve to ponoviti 2018.**

PARTITURA

1. ZAMISLITE

Zamislite da se probudite sutra ujutro
i da je nestala sva glazba.
Da su nestali sva glazbala i svi oblici
snimljene glazbe.
Svijet bez glazbe.
Štoviše, ne možete se čak više ni sjetiti
kako je glazba zvučala ili kako se stvarala.
Samo se sjećate da je postojala i da je
bila važna vama i vašoj civilizaciji.
I žudite je još jednom čuti.
Zatim zamislite ljude koji se okupljaju kako bi stvarali glazbu
samo svojim glasovima i bez znanja o tome
kako bi glazba trebala zvučati.
Glazba koju bi stvarali je glazba SEDAMNAESTERO.

PARTITURA

2. POTIČITE

Prihvatite kontradikcije u
PARTITURI 1, ali postupite prema njima.
Prihvatite kontradikcije u svemu što
zamišljate da čini SEDAMNAESTERO i postanite
član SEDAMNAESTERO sudjelujući u
izvedbi ili poticanju izvedbe
jedne od ovih PARTITURA.
Ili
Potaknite stvaranje sasvim drugačijeg
oblika glazbe koji svijet još nije čuo.
Ta glazba može biti dijametralno suprotna
svemu što zamišljate da je projekt SEDAMNAESTERO.

PARTITURA

3. VOZITE

**Izaberite putovanje.
Snimajte zvukove u svom automobilu ili taksiju
dok se vozite.
Pronađite SEDAMNAESTERO voljnih pjevati.
Skupite SEDAMNAESTERO u zatamnjenoj sobi.
Pustite im snimku putovanja.
Upozorite na dominantnu notu na snimci
uz koju trebaju pjevati.
Zamolite ih da otvore usta i stvore buku.
Zamolite ih da slušaju i odgovore na buku
koju stvaraju drugi pjevači.**

Upotrijebite svoju inicijativu.

PARTITURA

DOB

Izaberite zgradu s pet katova.

U prizemlju skupite sedamnaestero ljudi
U dobi između sedamdeset godina na dalje.
Zamolite ih da stvaraju neverbalne zvukove
ustima
povišenim tonom F
pet minuta.
Snimite SEDAMNAESTERO.
Pazite da njihova izvedba izražava njihovu specifičnu mudrost.

Na prvom katu skupite sedamnaestero ljudi
U dobi između 45 i 69 godina.
Zamolite ih da stvaraju neverbalne znakove
ustima
povišenim tonom G
pet minuta.
Snimite SEDAMNAESTERO.
Pripazite da njihova izvedba izražava njihovu
ogorčenost.

Na drugom katu skupite sedamnaestero ljudi
U dobi između 21 i 44 godine.
Zamolite ih da stvaraju neverbalne zvukove
ustima
povišenim tonom A
pet minuta.
Snimite SEDAMNAESTERO.
Pazite da njihova izvedba izražava njihovu aroganciju.

Na trećem katu skupite sedamnaestero ljudi
U dobi između 13 i 20 godina.
Zamolite ih da proizvode neverbalne zvukove
ustima
povišenim tonom C
pet minuta.
Snimite SEDAMNAESTERO.
Pripazite da se njihova izvedba izražava njihovu
dosadu.

Na četvrtom katu skupite sedamnaestero ljudi
U dobi od dvanaest godina i manje.
Zamolite ih da proizvode neverbalne zvukove
ustima
povišenim tonom D
pet minuta.
Snimite SEDAMNAESTERO.
Pripazite da njihova izvedba izražava njihovu
nevinost.

Kombinirajte i uravnotežite sve snimke tako
da se mogu svirati istodobno.

Skupite gornjih 85 članova SEDAMNAESTERO
na jednome mjestu.
Pustite im kombinirane i uravnotežene snimke simultano.

Izbrišite sve te snimke.

PARTITURA

IZVEDITE

Izvedite PARTITURU BR. 1. (ZAMISLITE)

**Zatim pronađite prikladno mjesto i najavite vrijeme, datum i mjesto gdje će se održati nastup SEDAMNAESTERO.
Počnite dijeliti i distribuirati sedamnaest karata za tu izvedbu.
U najavljeno vrijeme, i na najavljenome mjestu izvedbe predstavite se publici sljedećim riječima:
"Dobra večer* moje ime je __________ a vi ste SEDAMNAESTERO."**

**Zamolite SEDAMNAESTERO da izvedu PARTITURU 1.
Zatim im pročitajte PARTITURU 4. (DOB)
Recite im da će izvesti interpretaciju DOBI, iako nema zgrade
s pet katova i nema pet skupina sedamnaestorice potrebnih dobi,
nego samo njih sedamnaest koji su bilo koje dobi.**

Snimite SEDAMNAESTERO dok izvode pet tonova FIS, GIS, AIS, CIS I DIS, po pet minuta, jedno za drugim.

**Uzmite olovku i komad papira kako bi članovi SEDAMNAESTERO mogli zapisati svoja imena
i e-mail adrese.
Odsvirajte im svih pet snimki istodobno.
Recite im da ništa nije dodano ili oduzeto snimkama njihovih glasova.
Recite im da su svi sada doživotni članovi SEDAMNAESTERO.
Zahvalite im što su se predali riziku te izvedbe, a da nisu pobjegli.
Izbrišite sve snimke tako da mogu čuti zvuk dilitanja na vašem kompu.
Zapljeskajte.
Odgovorite na pitanja ako vam ih postave i mislite da možete odgovoriti.
Kasnije: pošaljite odgovore na adresu admin@the17.org s popisom sedamnaest imena.
Ako vam je potreban neki tehnički savjet u vezi sa snimanjem SEDAMNAESTERO kontaktirajte info@the17.org**

* Dobro jutro ili Dobar dan kad je već primjereno.

PARTITURA

SLUŠAJTE

ŽIVOT JE KRATAK.
S PEDESET GODINA
SLUŠAJTE SAMO GLAZBU
NAPISANU, SNIMLJENU ILI OBJAVLJENU
U PRIJAŠNJIH DVANAEST MJESECI
SKLADATELJA, SOLISTA ILI ANSAMBALA
KOJI NIKADA NISU OBJAVILI GLAZBU
U BILO KOJEM OBLIKU U BILO KOJE VRIJEME
PRIJE PROTEKLIH DVANAEST MJESECI.

PARTITURA

IZABERITE

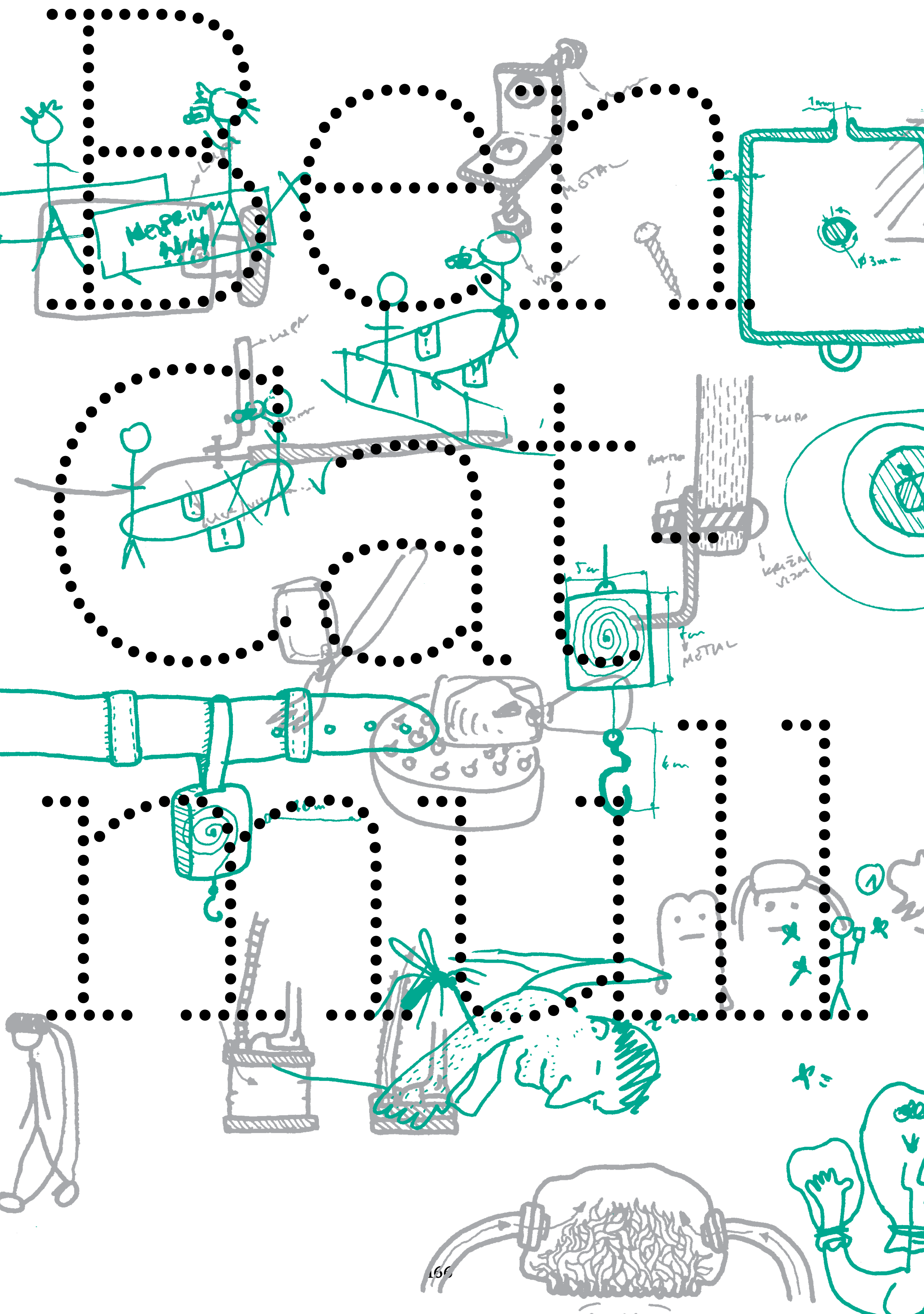
Život je kraći
kad imate 51 godinu.
Razderite list papira na 26 dijelova.
Napišite različita slova abecede na svaki komad.
Pomiješajte komade papira.
Stavite ih u vrećicu.
Izvucite jedan.

Tijekom dvanaest mjeseci,
glazbu koju odaberete slušati
moraju snimiti ili napisati
skladatelji, solisti ili ansambli
čije ime počinje sa slovom s komadića papira
izvučenog iz vrećice.

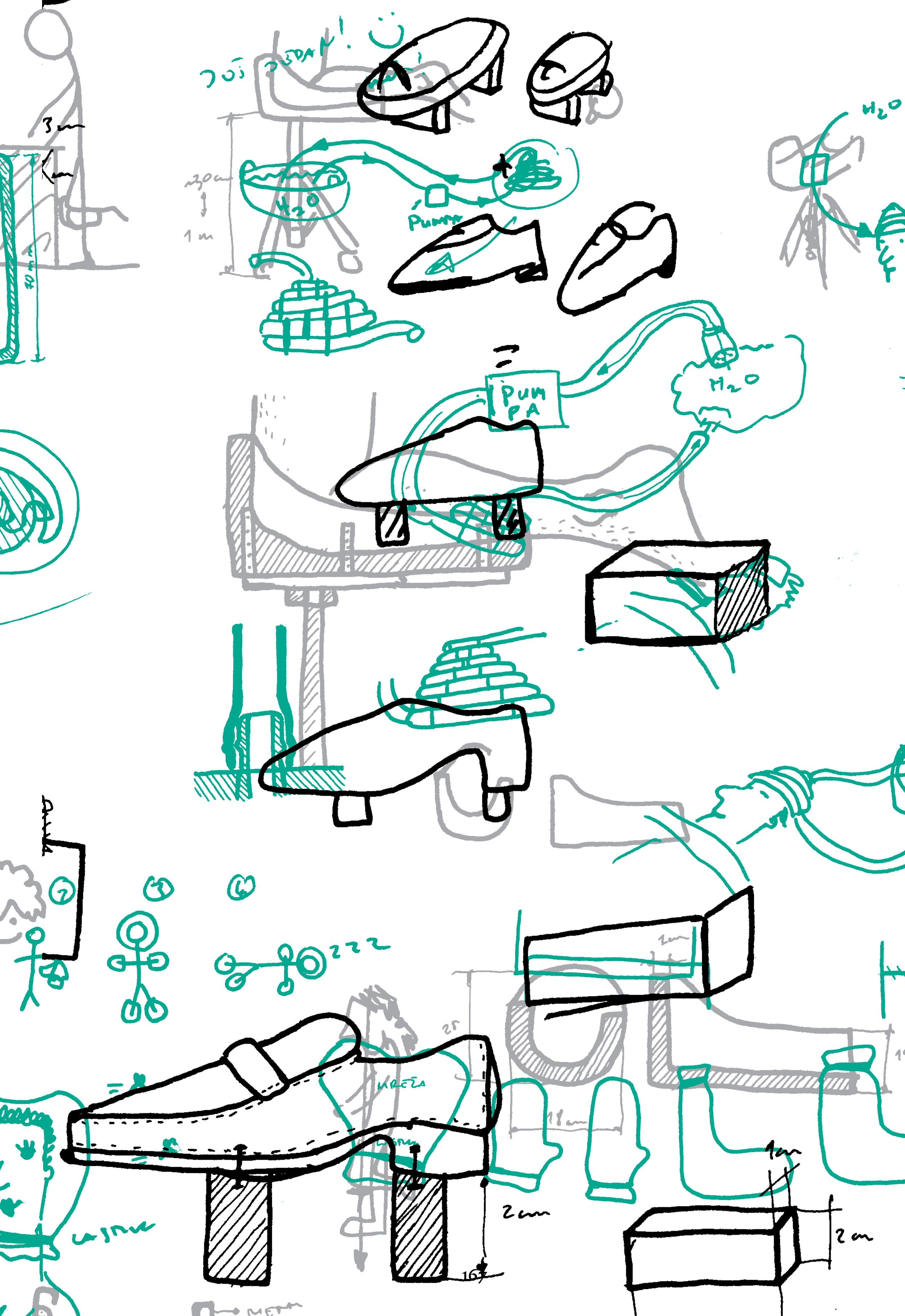
Dvanaest mjeseci poslije
ponovite proces,
ali maknite slovo koje ste već iskoristili.

Ponovite postupak svakih dvanaest mjeseci
dok ne potrošite cijelu abecedu.

S engleskog prevela Margareta Matijević Kunst.
Preuzeto iz knjige *17* i s web-stranice www.the17.org/scores.php

METAL
LUPA
METAL

H2O
PUMPA
H2O
2 cm
2 cm

TOM SPURGEON

Razgovor s Benom Catmullom

— **Proteklo je pet godina od Vašeg prošlog stripa, *Paper Theater*; što Vas je nagnalo da se vratite stripu?**

Nisam ni napustio strip. Naprosto mi je trebalo jako dugo da ovo dovršim. Hvala što me podsjećate kako sam bijedno spor. Nakon *Paper Theater* objavio sam ponešto u antologijama. Onda sam za *Paradu čudovišta* odabrao stil koji zahtijeva jako puno vremena, a pošto od toga ne mogu živjeti, rijetko imam vremena crtati. Tako sam i malo postigao.

— **Možete li reći nešto o konceptu i osobnim interesima koje gurate kroz to? Jeste li, na primjer, ljubitelj ilustracija s čudovištima?**

Parada čudovišta bit će serija kratkih priča vezanih uz čudovišta, duhove i natprirodno. Okušat ću se u raznovrsnim stilovima. Volim stare horrore, ilustracije, šund i slično... Previše je utjecaja za nabrajati. Nije li uvijek tako? Valjda je Edward Gorey očit primjer pošto ga svi spominju. Alfred Kubin je odličan.

Što još? Više pozornosti poklanjam žanrovima i razdobljima u umjetnosti nego pojedinim autorima. Pošto crtam stripove, očito je da volim starinske stvari. Osim horror stripova. Gotovo uopće ne čitam stare horror stripove, ali volim dosta novih - Renee French, Mat Brinkman, Richard Sala, Hideshi Hino, Sakabashira Imiri...

Puno gledam filmove. One prije pojave zvuka kao Murnaua i Langa. Jamesa Whalea. Stare japanske horrore. Filmove iz Hammera. Kung fu horrore. Bla bla itd.

— **Čini mi se zanimljivim da si napravio klasičan strip od 32 stranice.[01]**

Planirao sam raditi dvije priče po broju. Osim toga trebalo bi biti "čudnih sranja koja se događaju po kiši" kao stanki između priča. Tako je prvi broj sasvim slučajno ispao tog broja stranica. Neću se držati tog broja. Radit ću bilo koji broj stranica djeljiv sa četiri tako da se može učvrstiti spajalicom.

01 Uobičajeni format komercijalnog američkog superherojskog stripa. (Op. ur.)

Autor stripa *Parada čudovišta* govori o svom planiranom serijalu kratkih priča vezanih uz čudovišta, duhove i natprirodno

— Zašto ste odabrali Fantagraphics umjesto nekog izdavača koji je više vezan za mlađe autore?

Izdavači koji rade stripove koje volim su Fantagraphics i Drawn and Quaterly. Eric Reynolds me je uvijek ohrabrivao i tako sam se prvo obratio Fantagraphicsu. Osim toga, računao sam da imaju sav taj novac od pornografije i Charlieja Browna[02] za razbacivanje.

— Surađujete li s Ericom? Kakvi su zasad kao izdavački partneri?

Surađujem uglavnom s Garyjem Grothom, ali i s Kim Thompson i Ericom. Čine mi se maleni ali zli. Šalim se. Super su. Nemam prigovora.

— Kakvi su Vam planovi za budućnost projekta?

Nadam se da ću složiti 5 do 10 brojeva i onda ih ukoričiti u knjigu. Nisam tako dobar kao Charles Burns,[03] pa računam da će mi trebati 15 do 20 godina. Što sam stariji to manje me te brojke deprimiraju.

— Uzbuđuje li Vas premijera stripa?

Toliko dugo se mučim oko toga da mislim da sam izgubio moć uzbuđivanja. Uzbudljivo će biti kad mi to plati stanarinu.

S engleskoga preveo Jurica Starešinčić
Objavljeno na www.comicsreporter.com/index.php/briefings/commentary/6275/

02 Izdavačka kuća Fantagraphics već desetljećima opstaje zanimljivom kombinacijom izdanja alternativne strip umjetnosti, klasika koji se dobro prodaju u luksuznim izdanjima i eksploatacijske pornografije – pri čemu financijske gubitke prve skupine, druge dvije djelatnosti uspješno pokrivaju. (Op. ur.)

03 Charlesu Burnsu je trebao 10 godina da dovrši crtani roman *Crna rupa* koji je već predstavljen u *Libri Liberi*, a uskoro će biti objavljen na hrvatskom u cijelosti u izdanju Fibre. (Op. ur.)

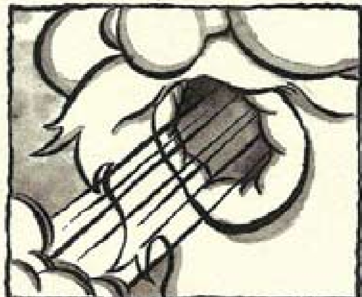
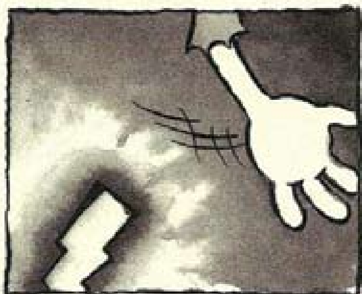

ZIMSKA OLUJA

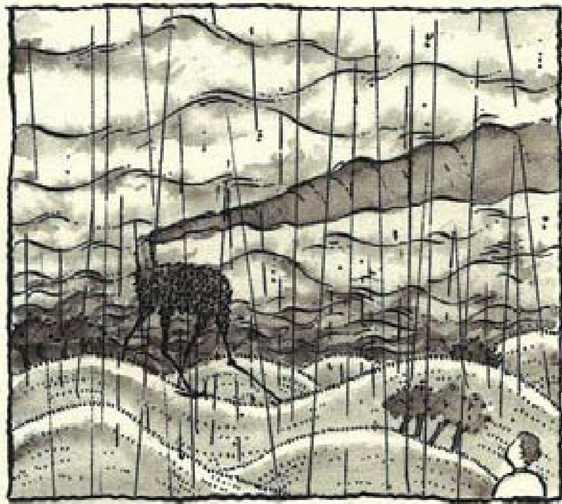

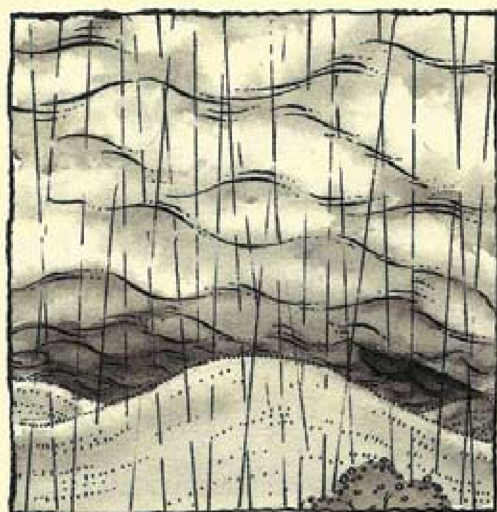

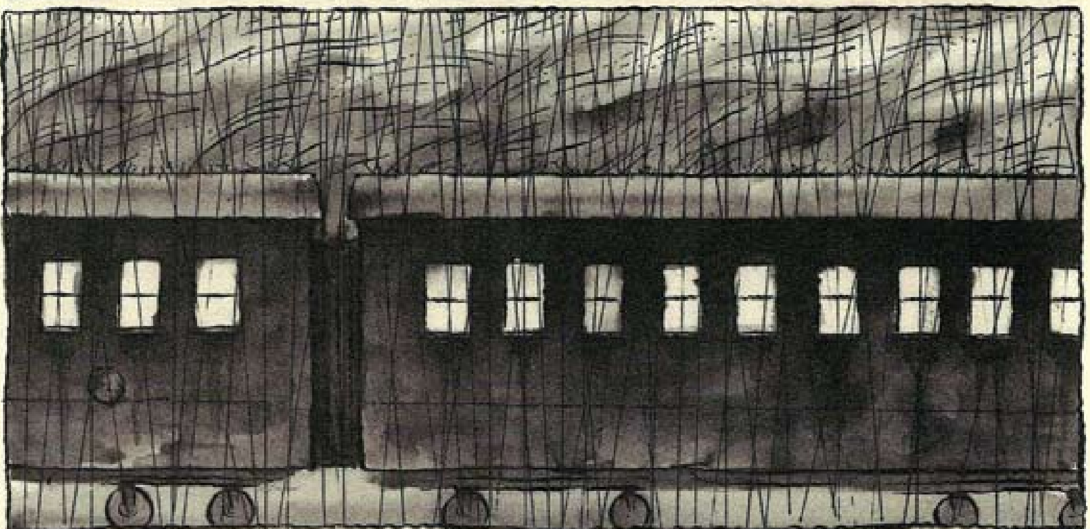

ČUDOVIŠNI
VLAK

U GLAVNOJ ULOZI
PROF. WILLIAMS

Odjeljak 7-A

BOKIĆ!

Što je ovo?

SLUŽBENIČE!

Ovaj je odjeljak trebao biti samo moj!

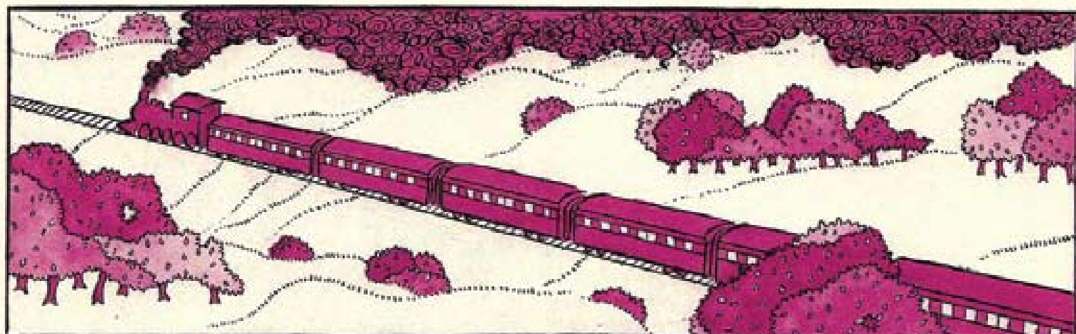

Neću ga dijeliti s nekakvim smrdljivim starcem!

Strašno mi je žao zbog ove greške, gospodine, ali nemate gdje drugdje sjesti...

Ne brinite za higijenu! Jutros sam se okupao...

...i upotrijebio konjsku dozu parfema!

Zaista

Jeste li znali da pojedine vrste parfema sadrže bljuvotine kitova?

To bi štošta objasnilo...

Istina je! Koliko mi je poznato, radi se o spermokitovima.

Vidite, spermokitovi jedu divovske lignje. Onda njihovi kljunovi iziritiraju trbuhe jadnih zvijeri

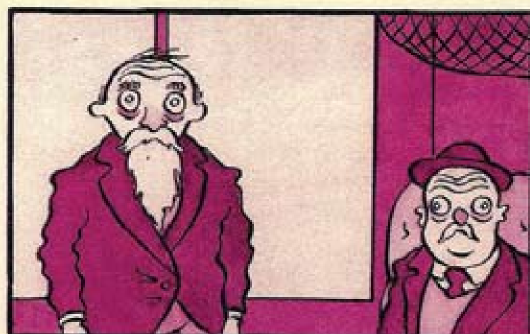
Pa ih ovi oblože masnom sivom smjesom zvanom amber

Na koncu čudovište povrati, a sivi amber završi na obalama Francuske gdje ga stavljaju u parfeme.

Što kažete na to?

Mislim da ću malo prošetati.

VRIIIIISSS

SLUŽBENIČE! Kakav se to vrisak čuo?

Stvarno mi je žao, gospodine, čudovište je u vlaku. Bojim se da ćete morati ostati u svom odjeljku.

Čudovišta, jel?

Jednom sam odsjeo u motelu kad je medvjed upao u predvorje usred noći.

Čitavu noć slušao sam ljude kako vrište. VRIS! VRIS! VRIIIIS!

Napao je nekoliko gostiju i ostavio priličnu količinu govana.

Da niste i to dodali u Vaš parfem?

Ne, ne... Idu kitove rigotine, ne medvjeđa govna.

E sad, nered koji je medvjed ostavio iza sebe imao je vrlo prepoznatljiv miris. Jedak smrad ribe bla bla bla bla bla bla

!AAAAAAAAA

CH CH CH CH CH CH CH CH CH CH CH CH CH CH CH CH C

I kad dosegneš Tezejeve obale, sjeti se da mnoge su stvari dubokoumne! Šaputava vječnost! Propni se nadamnom, o križarska djevo! Jer na kraju svi ćemo umrijeti!

To mi je do sad najuspjelija epska poema.

Moram do blagovaonice. SAM!

SLUŽBENIČE!

Gdje je blagovaonica? Gladan sam!

Stvarno mi je žao, gospodine, ali čudovište je pojelo kuhara. Morat ćete ostati u Vašem odjeljku.

E pa ja i tako ne vjerujem kuharima!

Jednom mi je kuh
¡FRRP!

Jednom mi je kuhar pripremio pokvareno meso.

Mislim da je sadržavalo sve poznate vrste plijesni i larve

Kad se samo sjetim da sam pojeo sve do zadnje mrve!

Od toga sam dobio najgore klaustrofobične noćne more!
Zaista ih ne bih
SLAM!

GHYAAA!

HLGHKLK-K!

Zaista ih ne bih mogao opisati.
GHUH*

CHK!CHK!CHK!CHK!CHK!CHK!CHK!CHK!

...na kraju je ispalo da rana ne zarasta jer je u njoj nekakav crv

Oprostite što prekidam Vašu odvratnu priču, ali moram do nužnika.

I ostat ću dugo!

!AAAIIEEEE

WHUNK!

Stvarno mi je žao, gospođice!

SLUŽBENIČE! Gdje je nužnik?

Stvarno mi je žao, gospodine, ali čudovište je zablokiralo put do nužnika. Morat ćete ostati u Vašem odjeljku.

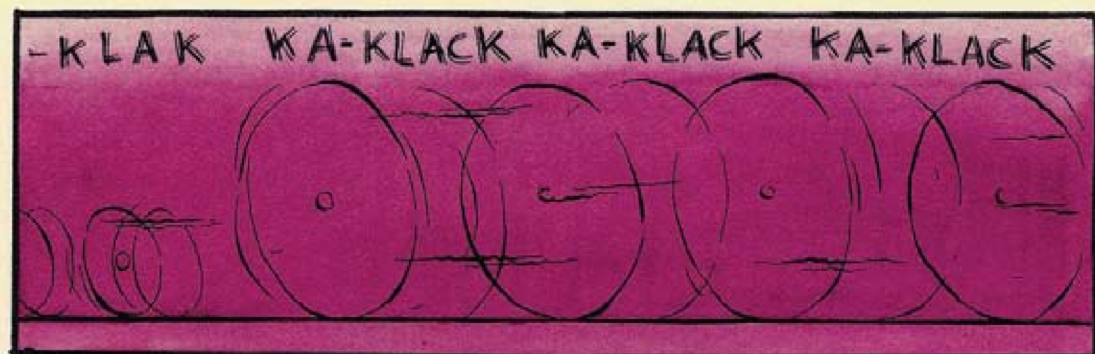
CHUNKACHUNKACHKACHUNKACHUNKACHUNK

i taj tip je bez prestanka grebao i grebao po toj školskoj ploči nekakvom hrđavom vilicom, i grebao i grebao i grebao

Zvuk je bio tako prodoran kao da tom vilicom grebe po mojim zubima. I grebe i grebe i grebe i grebe i grebe i grebe i grebe

-KLAK KA-KLACK KA-KLACK KA-KLACK

...a kad je deva koraknula unatrag, njeni su se spolni organi zalijepili na moje lice i nisam si mogao pomoći

...što me podsjeća na neiskorištenost mojih vlastitih spolnih organa

Znate li da su žene ponekad nepodnošljive lijepe?

Ponekad su mi mošnje kao vreće prljavog slanog meda

Dosegnem tu granicu vrenja kad više ne mogu razmišljati

U tom trenutku pravo svakog muškarca moralo bi biti da podijeli kipući med sa djevojkom koja ga je zagrijala
Da je naprosto uzme i

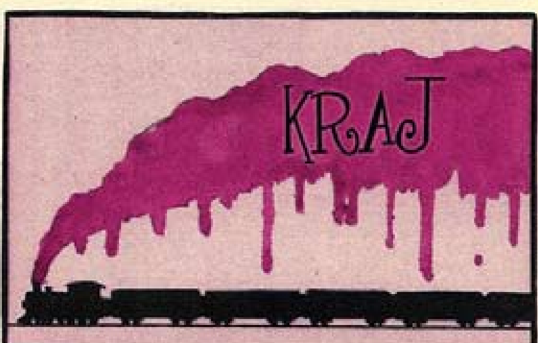
! BOŽE MI POMOZI JA IDEM NA ZAHOD!

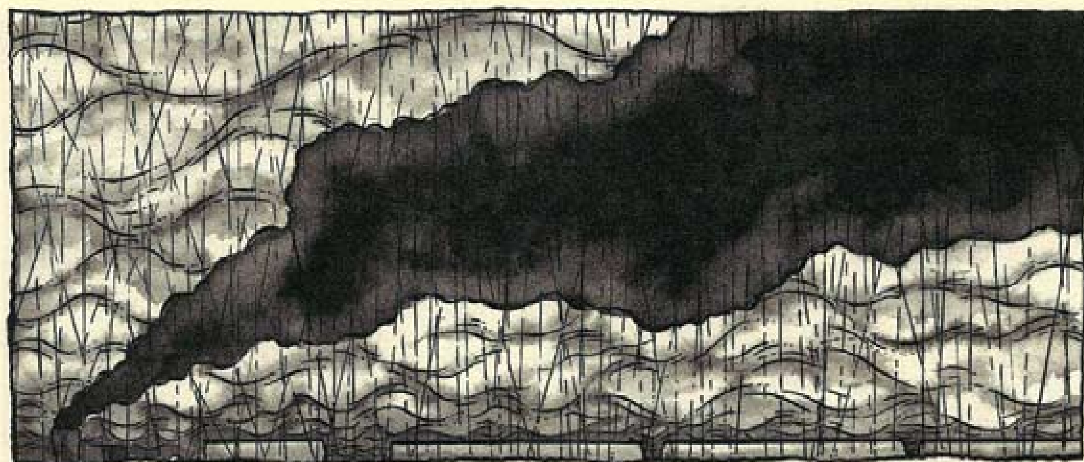

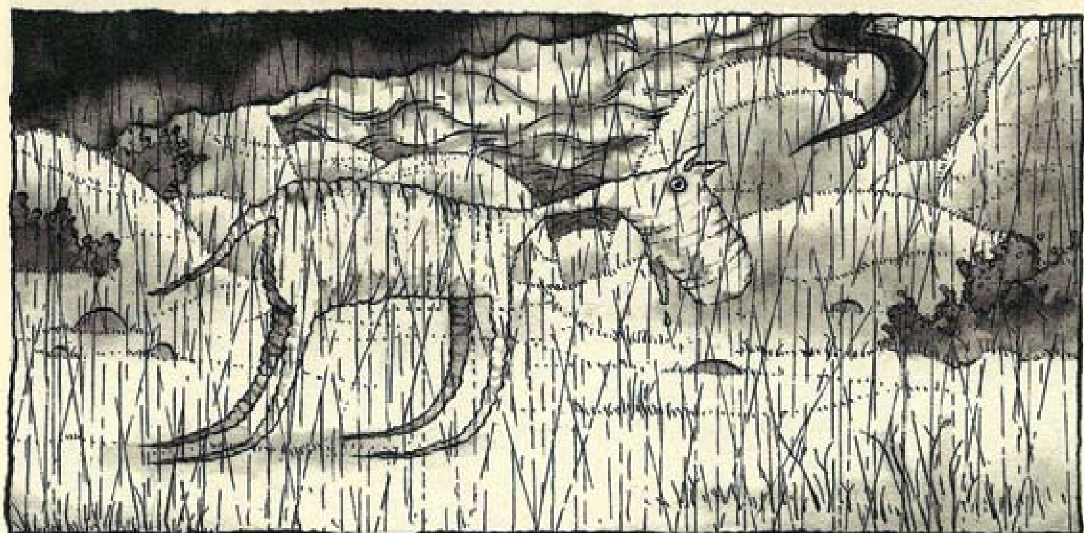
Ne možete tamo, gospodine, tamo je čudovište!
VRAGA JE!

KRAJ

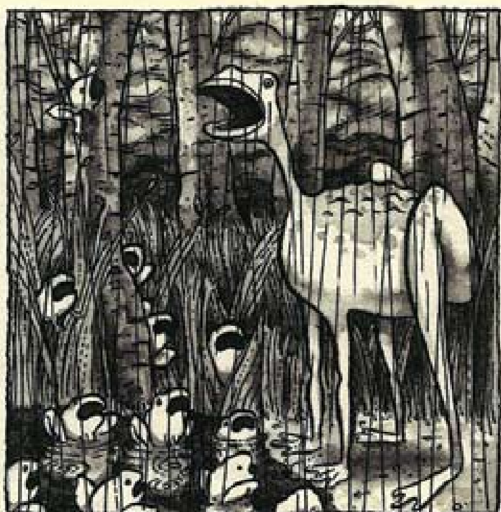

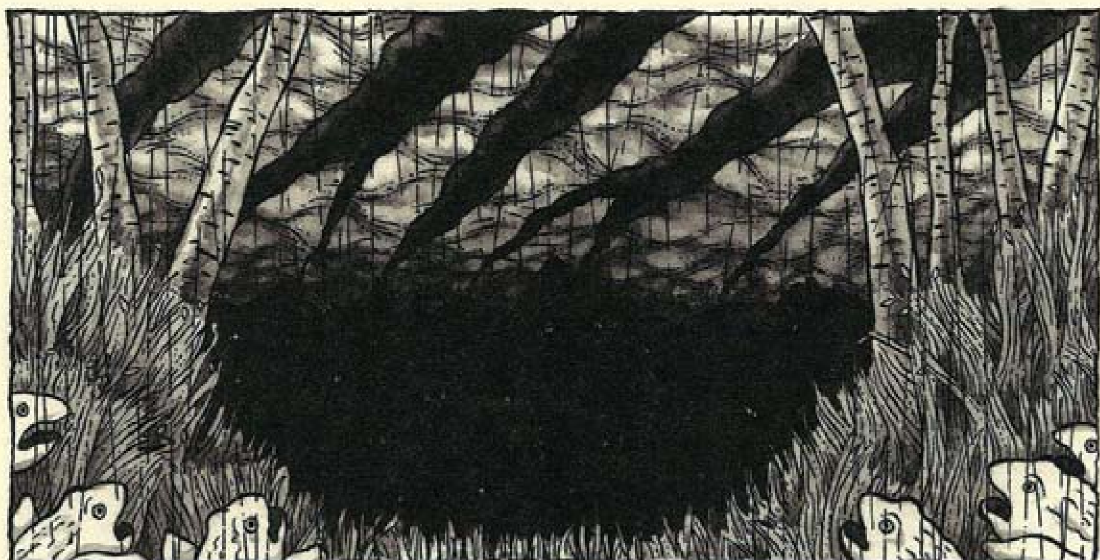

libra libera #24, lipanj 2009.

uredništvo: zoran roško,
katarina peović vuković,
jurica starešinčić,
vlado bulić,
ruta

prevoditelji/ce: anda bukvić,
monika bregović,
margareta matijević kunst,
jurica starešinčić

izdavač: autonomna tvornica kulture,
vukovarska 52 c, 10000 zagreb / hr
e-mail: libra.libera.casopis@gmail.com
web: http://www.jedinstvo.hr/libra
tel: +385 1 6178174

za izdavačicu: katarina peović vuković

dizajn: ruta
ilustracije: dalibor barić (str. 1-113),
oleg šuran (114-145)
tisak: tiskara zelina
naklada: 500

tiskanje su omogućili: ministarstvo kulture i
ured za kulturu grada zagreba

issn 1331-9868

